Comparison of Paninian Dhātuvṛttis

Doctor of Philosophy
in
Sanskrit Studies

N.Shailaja
(09HSPH06)

Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
Hyderabad
February - 2014

Comparison of Paninian Dhātuvṛttis

A thesis presented for the degree of
Doctor of Philosophy in Sanskrit Studies
by
N.Shailaja (09HSPH06)
under the guidance of
Dr. Amba Kulakarni

Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
Hyderabad
February - 2014

Declaration

I hereby declare that the work embodied in this dissertation entitled **"Comparison of Paninian Dhātuvṛttis"** is carried out by me under the supervision of Dr. Amba Kulkarni, Head of the Department of Sanskrit Studies, School of Humanities, University of Hyderabad, Hyderabad, and has not been submitted for any degree in part or in full to this university or any other university.

N .Shailaja
09HSPH06

Date:
Place: Hyderabad

Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad

Certificate

This is to certify that **N. Shailaja** has carried out the research-work embodied in the present dissertation entittled **"Comparison of Paninian Dhātuvṛttis"** at the University of Hyderabad. The dissertation represents her independent work and has not been submitted for any research degree of this university or any other university.

Amba P. Kulkarni

Supervisor

Amba P. Kulkarni

Head
Department of Sanskrit Studies

Amitabha Das Gupta
Dean
School of Humanities
University of Hyderabad

कार्तज्ञनिवेदनम्

व्याकरणशास्त्रे पञ्चानामङ्गानां परम्परा दृश्यते। पञ्चस्वप्यङ्गेषु धातुपाठोऽतिमहत्वपूर्णं स्थानं भजते, यतो हि व्युत्पत्तिर्धातुभिरेव प्रदर्श्यते।

सम्प्रति यः पाणिनीयो धातुपाठो वर्तते तत्र धातुवृत्तिकारैर्वृत्तयो विलिखिताः। तास्वपि वृत्तिषु परस्परं बेभिध्यमाना विषया दरीदृश्यन्ते। तद्दृष्ट्वैव क्षीरतरङ्गिण्यां क्षीरस्वामिना लिख्यते –

''पाठेऽर्थे चागमभ्रंशान्महतामपि मोहतः।
न विद्मः किन्नु जहीमः किं वात्रादध्महे वयम्"।।(क्षीरतरङ्गिणी पृ.२९०)

धातुपाठस्य पाणीनीयत्वरक्षार्थं सर्वासां वृत्तीनां तुलनात्मकाध्ययनमावश्यकमिति मनसि निधाय हैदराबाद-विश्वविद्यालये संस्कृतविभागाध्यक्षाणां श्रीमती अम्बा कुलकर्णी महोदयानां निदर्शने मया कार्यमिदमारब्धम् ।

श्रमसाध्यमिदं महत् शोधकार्यं श्रीमत्या अम्बा कुलकर्णी महोदयाया अत्यन्तवात्सल्याभावेन कृतेनामूल्य-साहाय्येन पूर्तिमगात् । प्रितिदिनमभिनवसूचनया सह सूक्ष्मेक्षिकया संशोधनेन चाहं तया यथाऽनुगृहितास्मि तत्तु अव्यपदेश्यमेव । अस्मिन् महति शब्दार्णवे नास्ति कोऽपि शब्दो यत्तां प्रति कृतज्ञां व्यक्तीकुर्यादिति शब्दैर्धन्यवादज्ञापनेऽसमर्थैवात्मानं पश्यामि ।

व्याकरणाद्यनेकशास्त्रज्ञाः पूज्यगुरुवर्या आचार्य आनन्दप्रकाशमहाभागाः तथा आचार्या नीरजा महाभागाः तान्प्रत्यप्यहं हार्दिकीमधमर्णतामवहामि। यैरध्ययनकाले तु पितृवन्मम पालनं कृतमेव, किन्त्वस्मिन्शोधकार्येऽपि निरन्तरं साहाय्येन मामनुगृहीतवन्तः सन्ति।

वर्तमानयुगस्यालोचनात्मकपद्धतेः संगणकपद्धतेरपि समन्वयात्मिकादृष्टिः मया प्राच्यप्रतीच्योभयविद्यापारङ्गतैः सकलशास्त्राभिज्ञैः श्री आचार्यः रामकृष्णमाचार्युलु महाभागैरुपलब्धा। शोधकार्यस्यारम्भादेवैतेषां कृपादृष्टिर्मय्यभवत्। अतः एतेषां चरणयोः सादरं नमामि।

हैदराबाद-विश्वविद्यालयस्य प्राध्यापकाः श्री कोराड सुब्रह्मण्यमहाभागाः, तान्प्रत्यपि कृतज्ञतां प्रकटीकरोमि यैः प्रतिपदमनुभूयमानं काठिन्यं महतोत्साहेन दूरीकृतम् ।

देवानन्दशुक्लामहोदयः ये अस्मिन् शोधकार्यविषये नितरां मां प्रोत्साहितवन्तः, तान् प्रति बहुधाभारमावेदयितुं नैवाहं विस्मरामि।

करुणाकरः यः मम शोधविषयस्य सङ्गणकीयकार्ये महान् साहाय्यं कृतः। अतः तस्मै अपि भूरि-भूरि धन्यवादान् व्याहरामि।

गार्हस्थ्यं सर्वं शिरसा वहन्तं प्रेम्णा सत्प्रेरणया च सर्वदैव मम सहयोगिनं पतिं लक्ष्मणमस्यां वेलायां कथं विस्मरेम यस्य सहयोगं विना कार्यमिदं नितरामसम्भवमासीत् । न जाने कथं कृत्वा तेभ्यो धन्यवादान् व्याहरेमिति।

शास्त्राध्ययनार्थं सर्वदैव माम् प्रेरितवन्तौ मम पितरौ प्रति तु आजीवनमधमर्णैवात्मानं भावयामि।

समाधानसंशोधनपुष्पैर्मम शोधकार्यं शोभितवत्यौ विद्याभगिन्यौ सुखदाशीतले अपि धन्यवादार्हे स्तः।

यस्य कृपां विना कोऽपि किमपि कर्तुं न पारयति स परमेश्वरो मया कथं विस्मर्येत । स एव तु सदैव याचनीयोऽस्ति, स एवैक: प्रार्थनीयोऽस्ति।

प्रबन्धमिमं सम्पूर्णमगातुं अन्ये च ये प्रत्यक्षपरोक्षरूपेण साहाय्यमाचरितवद्भ्यः सर्वेभ्यःगुरुमित्रसहयोगिभ्यश्च सविनयं हार्दिकधन्यवादान् समर्पयामि।

अन्ते ममाल्पज्ञत्वात् अनवधानत्वाच्च ये स्खलनविषयाः समजायन्त, तान् विज्ञाप्यानुगृह्णन्तु मामिति उदारचित्तान् निवेद्य विरमामि ।

Dedicated to my father

Published Paper Related to Thesis

N. Shailaja and Amba Kalkarni: *"Comparison of Pāṇinīya Dhātuvṛttis"* in proceedings of SCLS: Fifth International Symposium on January 4-6, 2013. The 5th SCLS organized at IIT Bombay together by the Cell for Indian Sciences and Technology in Sanskrit(CISTS), ISBN-9788124606988.

Contents

Declaration i

Certificate ii

Acknowledgement iii

Published Paper vii

Table of Contents viii

List of Abbreviations x

I Methodology and Discussions 1

1 Introduction 2

1.1 Introduction 2

1.2 Objective and Scope 5

1.3 Organisation of the thesis 5

2 Earliar works 7

2.1 Suitability from Computational Aspects 11

2.1.1 Suitability of Palsule's work 12
2.1.2 Suitability of Tripāṭhī's work 14
2.2 Scharf's annotation of Mādhavīya Dhātuvṛtti 14
2.2.1 Proposal 16
2.3 Choice of Dhātuvṛttis 17

3 Dhātupāṭha and Dhātuvṛtti: Information Content 20

3.1 Structure of Dhātupāṭha and Dhātuvṛttis 20
3.2 Accent marks in Dhātupāṭha 21
3.3 Root forms 25
3.3.1 Anubandhas 27
3.3.2 Impossible Unsandhied forms 28
3.4 Proposed Canonical Form of a root 31
3.5 Variation in the meaning of roots 32
3.6 Proposed Canonical Form of the Meaning 34
3.7 Use of 'ca' in the vṛtti: 35

4 Approach & Methodology 38

4.1 Choice of Markup Language for Annotation 38
4.2 Annotation Scheme for Dhātuvṛttis 40
4.2.1 Document Type Definition 41
4.2.2 Explanation of tags in DTD 43
4.3 Automatic Comparison 46
4.4 Annotation Procedure 49
4.5 User Interface 52

5 Comparison 62

5.1 Comparison of *Dhātuvṛtti*s 64

5.2 Analysis of differences in roots and meanings 68

5.2.1 Variation in pronunciation 69

5.2.2 Variation due to the orthography 71

5.2.3 Interchange of consonants 72

5.2.4 Synonyms 73

5.2.5 Miscellaneous 73

5.3 Analysis of differences in iṭ and pada 74

5.4 Analysis of differences in *it*(anubandha) 75

5.5 Semantic Verb Clusters 77

5.6 Verbs with prefixes 79

5.7 Unattested Verbs 81

6 Conclusion 84

II Comparison and Concordance of Dhātuvṛttis 86

1 Differences in Roots 87

1.1 A consonant being replaced by another 87

1.2 Confusion between a long and a short vowel 91

1.3 Confusion due to pronunciation of vowel ṛ 92

1.4 Replacement of a vowel 92

1.5 Variation due to the orthography 94

1.6 Variations due to Oral tradition 96

1.7 Miscellaneous 96

2 Differences in Meanings **97**

2.0.1 Variation due to similarity in pronunciation 97

2.0.1.1 A consonant being replaced by another . . . 97

2.0.1.2 Confusion between a long and a short vowel . 100

2.0.2 Variation due to the similarity in orthographic representation 100

2.0.3 Interchange of consonants 101

2.0.4 Use of synonymous words 101

2.0.5 Miscellaneous 103

3 Differences due to seṭ / aniṭ and Pada **107**

3.1 Roots which differ only in seṭ / aniṭ 107

3.2 Root which differ in seṭ / aniṭ and pada 107

3.3 Root which differ only in pada 111

4 Roots expressed through themselves **116**

5 Roots in Unsandhied forms **118**

6 Canonical Meanings **124**

7 Comparison of Dhātuvṛttis **126**

A Dhātupāṭha as an Integral Part of Aṣṭādhyāyī **215**

B WX Notation **222**

C IAST **223**

List of Figures

4.1 Sample tagged page: Mādhavīya Dhātuvṛtti 46
4.2 Sample tagged page: Kṣīrataraṅgiṇī 47
4.3 Sample tagged page: Dhātupradīpaḥ 47
4.4 Sample page of the Interface 53
4.5 Sample page from Mādhavīya Dhātuvṛtti 54
4.6 Sample page from Kṣīrataraṅgiṇī 55
4.7 Sample page from Dhātupradīpa 56
4.8 Sorted meanings alphabetically 57
4.9 Sorted roots alphabetically 58
4.10 Sorted according to the gaṇa listing 59
4.11 Link to the Verb Form Conjugator 60
4.12 Help on meaning 61

5.1 Distribution of roots with set and pada information 67
5.2 Distribution of roots without set and pada information 67

List of Abbreviations

DP	*Dhātupradīpaḥ*
Dp	*Dhātupāṭhaḥ*
KT	*Kṣīrataraṅgiṇī*
MB	*Mahābhāṣyam*
MD	*Madhavīyā Dhātuvṛttiḥ*
P	*Pāṇiniḥ*
pp	*Page numbers*

Part I

Methodology and Discussions

Chapter 1

Introduction

वाक्यकारं वररुचिं भाष्यकारं पतञ्जलिम् ।
पाणिनिं सूत्रकारं च प्रणतोऽस्मि मुनित्रयम् ॥

1.1 Introduction

Sanskrit is a morphologically rich language which makes the task of a computational linguist who is building a morphological analyser challenging. Pāṇini's Aṣṭādhyāyī provides a grammar for generating various word forms. The most challenging part of the morphology is the verbal conjugation and the derivatives of verbs producing new verbal and nominal roots. Pāṇini's Aṣṭādhyāyī comes with ancillary texts such as gaṇapāṭha, dhātupāṭha, uṇādipāṭha and liṅgānuśāsana. Among these the dhātupāṭha is important for the derivation of verbal conjugates and the primary derivatives.

Dhātupāṭha, like other ancillary texts, is an integral part[1] of the Aṣṭādhyāyī.

[1]In Appendix A we give reasons for considering it to be an integral part, for the sake of completeness.

It consists of a list of dhātusūtras, consisting of one or more verbal roots with one or more meanings. The sūtras are divided into ten sets called gaṇas. Classification into gaṇas is dictated by the transformations a verbal root undergoes (due to the insertion of a vikaraṇa pratyaya) during the formation of verb conjugations in certain tense/mood known as sārvadhātuka lakāras. For example the verbs from bhvādi gaṇa take śap suffix before a tiṅ suffix[2] Each verbal root(dhātu) is marked with an accent, meaning and optionally some special markers called 'it' markers or anubandhas. The anubandha associated with a verbal root in the Dhātupāṭha either creates an environment for application of sūtras or triggers certain morphophonemic changes in the verbal roots under special conditions. For example, the sūtra *ḍvitaḥ ktriḥ* (P3.3.88) allows a 'ktri' suffix only in case of verbs with 'ḍu' as a marker, such as 'ḍukṛñ, ḍupacaṣ' etc.. The accents as well as the marker 'ṅ'[3] indicate a set of terminal suffixes (viz. ātmanepadī or parasmaipadī suffixes) a verb will take. Sometimes the meaning associated with a verbal root also plays an important role in deciding the forms of a verb. For example, the sūtra *nāñceḥ pūjāyām* (P6.4.30) prohibits the elision of penultimate 'n' generated in the process of derivation of verbal conjugations of the root *añcu*, if the verb is used in the sense of pūjā *(*'worship'). Thus a Dhātupāṭha is not just a list of verbal roots, but each verbal root carries a bundle of information which is essential for the generation of correct forms. Markers in the form of phonemes, accent and the meaning provide scope for the application of certain sūtras during the generation process. In other words there is a tight coupling between the information coded with the roots in a Dhātupāṭha and

[2]This suffix indicates a number, person, time and karttā, karma

[3]*anudāttaṅita ātmanepadam (P1.3.12)*

the Aṣṭādhyāyī sūtra pāṭha. Thus even a slight variation in the Dhātupāṭha would result in wrong conjugation of a verb.

Therefore we expect that the Dhātupāṭha is preserved with special efforts, as is true with the Vedas. Ironically we see that there is no consensus regarding the content of Dhātupāṭha. There are several versions of Dhātupāṭhas and they differ from each other significantly. The accent which carries an important information for the formation of conjugations, and also the nasalisation has been lost over the years. It is surprising that the same tradition which has meticulously preserved the Vedas for several centuries devising special methods of recitation, providing enough information for error detection and correction so as to avoid any fault in the transmission, has not paid any attention to preserve the Dhātupāṭha!

In the past few years there have been efforts to simulate Pāṇinian system. Goyal et al.(2007), Misra(2010), Sridhar and Varakhedi(2009) and Scharf(2009a) are aiming at providing a computational model for Pāṇini's Aṣṭādhyāyī. To do so, in addition to the sūtras, all the ancillary sources such as gaṇapāṭha, dhātupāṭha, uṇādipāṭha, and liṅgānuśāsana are required. Since the aim of these scholars is to follow Aṣṭādhyāyī, preserving its spirit, the variations in dhātupāṭha matters. A small change in the entry of dhātupāṭha may affect the application of the sūtras resulting in possible change in the verbal form.

1.2 Objective and Scope

The objective of my work is to

1. Develop an annotating scheme to enable automatic comparison of the Dhātuvṛttis, and also make them directly usable by the verb conjugation generator,

2. Provide a suitable interface to access all the relevant information seamlessly, and

3. Compare all dhātus in the dhātuvṛttis with respect to various features such as gaṇa, pada, iḍāgama, and meaning.

For this task I choose three important Pāṇinian Dhātuvṛttis viz. Mādhavīyā Dhātuvṛtti (MD) of Sāyaṇācārya, Kṣīrataraṅgiṇi(KT) of Kṣīrasvāmin and Dhātupradīpa (DP) of Maitreyarakṣita.

1.3 Organisation of the thesis

In this chapter we have described the objective of the work describing the motivation behind it. In the second chapter we describe the earlier work on the comparison of dhātuvṛttis and point out the limitations of these from computational point of view and thereby pointing out the necessity to carry out the work from different perspective. In the third chapter we describe the methodology we follow for the development of e-versions of the dhātuvṛttis. We first explain the necessity of positing the canonical form of a dhātu as well as its meaning. Then we explain the extended mark up language used to mark various kind of information in the dhātuvṛttis in order to make it available for automatic verb conjugation generation as well as for facilitating

the comparison of dhātuvṛttis. In the fourth chapter we describe the user interface that enables a scholar to access various dhātuvṛttis and compare them with other vṛttis with a click of a mouse. We discuss the comparison of the dhātuvṛttis from various parameters such as the root form, its meaning, the distribution of verbs into gaṇas, the accent information etc., in the fifth chapter. The conclusion and future scope of the work is reported in the sixth chapter.

The second part of the thesis has the comparison and concordance of Dhātuvṛttis. It consists of five sections listing all the relevant comparative data. The first section lists the differences at the root level, second section gives the differences among three Dhātupāṭhas due to the meanings, the third and fourth sections give a list of verbs and the meanings respectively, for which the canonical form is different from the form that occurs in the Dp, The fifth section gives the complete concordance of 3 Dps providing the canonical form of the root, gaṇa it belongs to, its meaning and the dhātusūtra index from each of the 3 vṛttis.

Chapter 2

Earlier Works

Dhātupāṭha(Dp) is an integral part of the Pāṇini's grammar. There have been controversies regarding the Dp. The first one relates to the authorship of the Dp: whether Pāṇini is the author of the Dp or not, and the second one is related to its content: whether the original Dp had meaning entries or not. Yudhiṣṭhira Mīmāṃsaka(1974) has argued that the original Dp consists of roots with their glosses and he attributes the Dp to Pāṇini. Cardona(1997) summarizes the arguments and opinions of various scholars who have commented on these two aspects. He finds the reasons given by Yudhiṣṭhira Mīmāṃsaka[1] to be not convincing. Answers to these questions are relevant for the historical perspective. From computational point of view, however, what is important is that the Aṣṭādhyāyī has references to various sūtras from the Dp. And these sūtras refer not only to the roots but sometimes to their meanings as well. The issues whether the list of roots was already available to Pāṇini or not, and whether the gloss was a part of the implicit

[1] in favour of his argument that the original Dp consists of roots with their glosses

knowledge system and later it was made explicit in the Dp or it was always part of the Dp, are not relevant. What is more relevant and important for us is to have a version of Dp compatible with Aṣṭādhyāyī and to know the underlying structure of the Dp.

Yudhiṣṭhira Mīmāṃsaka(1974;pp 62) mentions about two versions of Dp viz. laghu and vṛddha. While the 'laghu' version does not have the reference to the gloss, the 'vṛddha' is the one with glosses. The 'laghu' version, according to him is not available now. The 'vṛddha' has 3 versions viz. 'prācya', 'udīcya', and the 'dākṣiṇātya'. Further he notes that the later version is not available. The previous two versions are available in the form of commentaries. The Dhātupradīpa commentary by Maitreyarakśita is based on the 'prācya' version, while the Kṣīrataraṅgiṇī commentary by Kṣīrasvāmin is based on the 'udīcya' version.

Yudhiṣṭhira Mīmāṃsaka has listed around 13 different commentaries on the Dp. Among them, a few important ones are:

1. Mādhavīya Dhātuvṛtti by Sāyaṇācārya,
2. Kṣīrataraṅgiṇī by Kṣīrasvāmin,
3. Dhātupradīpa by Maitreyarakṣita,
4. Śābdikābharaṇam by Hariyogī, and
5. Daiva by Deva.

All these commentaries are roughly dated between 12th and 14th centuries.

Though these commentaries exhibit the same overall structure, they exhibit differences in terms of finer details such as the class to which a root belongs, meaning(s) of a root, or even the pada information and so on.

In addition to the Pāṇinian Dp, several non-Pāṇinian Dps also exist. They are attributed to Cāndra, Śākaṭāyana, Hemacandra, Jainendra, Kāśakṛtsna, Kātantra, Vopadeva and a few others.

The first widely published edition of Dp in the recent times is by Böhtlingk(1887) which is based on the works of Westergaard(1841). Later in the twentieth century, a German scholar Liebich(1928), for the first time, compiled a concordance of the verbal roots following various dhātupāṭhas, and published it as 'Anhang IV' to his edition of Kṣīrataraṅgiṇī. This concordance had the following five Dhātupāṭhas.

- Pāṇinian Dhātupāṭha (with Böhtlingk's edition)
  (with 3 commentaries viz. Maitreyarakṣita, Kṣīrasvāmin and Sāyaṇa),
- Sarvavarman's Dhātupāṭha (reproduced from Tibetial resources),
- Cāndra,
- Śākaṭāyana, and
- Hemacandra.

Thus Liebich's concordance contains a comparison of 8 Dhātupāṭhas, 4 Pāṇinian and 4 non-Pāṇinian. The dhātus here are arranged as they occur in the Pāṇinian Dhātupāṭha. Palsule(1955) added four more non-Pāṇinian Dps viz. Jainendra, Kāśakṛtsna, Kātantra and Vopadeva to this work making this work more-or-less complete. Palsule's 'Concordance of Sanskrit Dhātupāṭhas' has thus 12 known important Dps. The highlights of Palsule's concordance are:

1. It lists all the verbal roots in an alphabetic order and not in the order of Dp.

2. For every root, its *gaṇa* and *pada* as noted in various Dps is provided.

3. The list of verbal roots also contains roots picked up from

    (a) The St. Petersburg Dictionary,

    (b) Sanskrit-English Dictionary by Monier Williams,

    (c) The roots by Whitney, and

    (d) The roots posited by modern scholars.

    Thus his attempt was to make the list of verbal roots as complete as possible.

Liebich(1921) in addition to developing a concordance, also published an index of meanings along with corresponding roots. For this index, he used only two Dps: Pāṇinian Dp with Mādhavīya Dhātuvṛtti and Cāndra Dp. Palsule extended this work also, by adding six more Dps viz. those of Jainendra, Kāśakṛtsna, Kātantra, Śākaṭāyana, Hemacadra and Vopadeva, as he did for

the roots. Here he did not include the Sarvavarman's Dp, since the meanings there are in Tibetan.

Another important work in this area is that of Bhāgīratha Prasād Tripāṭhī(1906). The main aim of his work was to refute Whitney who claimed Pāṇinīya Dp to be unreliable since most of the roots are unattestable in the literature. Tripāṭhī also criticises the work of Palsule, pointing out the separation of dhātus from their meanings. This separation of dhātus from their meanings results in introducing ambiguities and confusion. In his work, Tripāṭhī gives an alphabetic list of roots found in various Dps, along with their gaṇa and pada information, verbal forms, meanings in Sanskrit, Pālī, Prākṛta, Apabhraṃśa, Piṣāca, Hindi, Muṇḍā, Bundelī, and also the Indo-European and Indo-Iranian possible roots, along with their attestations.

2.1 Suitability from Computational Aspects

Our aim is to make different versions of Dps available as e-texts so that a computational linguist can use them to derive verbal conjugations following the Pāṇinian sūtras. Let us now examine the suitability of both Palsule's as well as Tripāṭhī's work from this aspect. At present both these works are available only in the printed book form. However, both these works are structured, and hence all the information can be made available in the form of an e-text marking the information explicitly using the extended mark-up language(XML). Assuming that these works are made available in the e-form, we examine their suitability from the content point of view.

2.1.1 Suitability of Palsule's work

Following are the lacunae in using Palsule's work directly.

1. The roots do not contain any *anubandhas*.

   For Pāṇini the starting point of derivation of conjugates is a verbal root with *anubandhas*[2]. For example, only verbs with *ḍu* as an anubandha will get conjoined with the *ktri* suffix, as in *ḍupacaṣ* + *ktri* → paktrimam. In the absense of information of anubandhas, the derivation process will fail.

2. The roots do not carry the information of accent, nor the concordance has any information of whether the root will have *iḍāgama* or not.

   Certain verbs undergo an insertion of 'i', termed as *iḍāgama*, during the derivation of certain forms. For example, *bhū* + luṭ → bhavitā, while gamḷ + luṭ → gantā. The later root does not have the insertion of 'i', while the previous one has. This information is marked in the accents. A root with high pitch vowel will have an insertion, while the one with low pitch accent will not have. *Bhū* has high pitch while *gamḷ* has low pitch.

3. The roots and the glosses are separated.

   Some of the roots with more than one meaning undergo certain transformations only with certain meanings. For example, sūtra *nāñceḥ pūjāyām* (P6.4.30) prohibits the elision of penultimate 'n' generated in the process of derivation of verbal conjugations of the root *añcuṁ*, if

[2] For detailed list of functions associated with the anubandhas in the derivation process, see Appendix A

the verb is used in the sense of pūjā (‘worship’).

4. The concordance of meanings does not contain the class to which the root belongs.

   Many verbs belong to more than one class, or they are listed in the same class more than once, with different meanings. In the absence of the information of class to which the root belongs to, the concordance of meanings becomes unreliable. For example, the root *vidaṁ* [3] is listed in the second (*adādi*), fourth (*divādi*), sixth (*tudādi*), seventh (*rudhādi*) and tenth (*curādi*) classes. And their meanings in each of the class is different. Now, from Palsule’s concordance where he lists *vid* against the meaning *jñāne*, it is not clear to which class this *vidaṁ* belongs to.

5. The roots are listed in alphabetic order and not according to the order of the Dp.

   On the face of it, it seems one can sort the roots in any order. But it is not true, since the alphabetic arrangement leads to loss of information. The order of the roots within a class is also important. For example, consider the sūtra *rudādibhyaḥ sārvadhātuke* (P7.2.76)[4]. For application of this sūtra, one should know whether the root is in the list of *rud* etc. And this is known only through the list arranged in the order of Dp. Similarly there is a sūtra in the Dp *ghaṭādayo mitaḥ* (Dp1.559). The roots starting from *ghaṭaṁ* are declared to be *mit.* In order to know which are the roots that start with *ghaṭ*aṁ one needs to

[3] “Sattāyāṃ vidyate jñāne vetti vinte vicāraṇe, vindate vindati prāptau śyanlukśnamśeṣu ca kramāt”

[4] When [the val etc.] pratyāhāras which are sārvadhātuka follow [any of the five] roots starting from rud, [then they will have an *iṭ* insertion]

know the roots in the order of Dp.

2.1.2 Suitability of Tripāṭhī's work

Tripāṭhī had observed the drawbacks in Palsule's work regarding the separation of roots from their meanings. Also he is well aware of the importance of anubandhas and the pada. Thus we notice that his work has

- The roots with 'it' markers are provided in 'parenthesis', against each entry.
- The meanings from various Dps and Vṛttis given along with the roots.
- The information of pada is marked.

Thus Tripāṭhī has overcome most of the drawbacks of Palsule's work. But still it suffers from two lacunae. The first one is, similar to Palsule, he also arranges roots in alphabetic order. And we have seen earlier the demerits of this. Second limitation is: The svara information for the roots is missing. Svaras on the roots are needed to decide the pada information while the svara information on anubandhas is needed to decide the *iḍāgama*. Though the accent of the anubandhas is not provided by him, he provides the pada information. But neither the *iḍāgama* information is available, nor the information of accent on the anubandhas is available in his work.

2.2 Scharf's annotation of Mādhavīya Dhātuvṛtti

Another important work, relevant for us is Scharf's annotation[5] of MD. He had noticed the need of a Dhātuvṛtti in electronic form which is suitable for

[5] The website http:// sanskrit1.ccv.brown.edu/Sanskrit/Vyakarana/Dhatupatha/index2.html, shows only the interface. The tagged dhātupāṭha was shared by Peter Scharf. We acknowledge his valuable help.

generating verb conjugations directly following the rules from Aṣṭādhyāyī. He proposed a tagging scheme and tagged MD. He also discussed the need for the canonical form of a verb and provided guidelines for deciding the canonical form of a root. This work is directly relevant to our goal. In his tagging scheme, Scharf has extracted the dhātupāṭha from the vṛtti, leaving the commentary part. Each sūtra of the dhātupāṭha is tagged with the following information.

1. The meta data such as 'bhū-ādi gaṇaḥ' or 'udāttāḥ' are marked with appropriate attributes such as scope.

2. For each sūtra, the root and the meaning are tagged separately. Every root is further provided with an attribute 'Full dhatu' which gives the root with the marker. But he does not include the 'anunāsika' here.

3. If there are more than one meaning, the sandhi between the meaning entries is split, indicating each meaning separately, further the attribute contains list of these meanings separated by comma (','). These meanings are in the stem form and not in 7th case singular as the tradition is.

4. Since the dhātupāṭha is separated from the commentary, the page number of the commentary is also listed as an attribute for each sūtra, so that in the interface this can be linked to the actual pages.

We followed a similar tagging scheme. However, since we decided to tag the complete vṛtti, without separating the commentary from the sūtrapāṭha, we deviated from his scheme a bit. In principle, the information that is

tagged is more or less same. With the roots, we also provide the 'anunāsika' information in addition to the anubandha markers.
We also needed to enhance the tagging further, as we will discuss in chapter 4, to account for the variations in meanings across the vṛttis.

2.2.1 Proposal

Keeping in mind the goals stated in the first chapter, we propose to do the following.

1. Use only the Pāṇinian *Dp*s, since we are concerned with only the Pāṇini's grammar.

2. Choose only those *Vṛtti*s which are complete. We decided to choose the most important ones viz. Mādhavīya, Kṣīrataraṅgiṇī and Dhātupradīpa.

3. Make the complete information for each dhātu available such as

    - root form with and without the anubandhas,
    - accent(svara) information on the root and the anubandhas,
    - the class the root belongs to,
    - meaning(s) associated with the root, and
    - analysis of the meaning.

4. Suggest a tagging scheme for annotating various information in the Dhātuvṛttis.

5. For each root, provide a link to the entries in the vṛtti.
   The vṛttis contain a lot other information, such as the relevant Pāṇini's

sūtras needed for derivation, vārttikas, different conjugation forms, and so on. This information, if available handy, will be useful for the users.

6. Provide an interface that is suitable for both a human user as well as software programme to access various information.

2.3 Choice of Dhātuvṛttis

Our main goal is to make the Dhātuvṛttis available in electronic form so that a verb form conjugator based on Pāṇini's Aṣṭādhyāyī can generate the verbal forms automatically from the given information in the Dp. Therefore our natural choice was to restrict ourselves to only Pāṇinian Dhātuvṛttis. There are seven vṛttikāras viz. Sunāga, Bhīmasena, Kṣīrasvāmin, Maitreyarakṣita, Deva, Sāyaṇa, and Hariyogī.

Out of these, the three dhātuvṛttikāras viz. Kṣīrasvāmin, Maitreyarakṣita and Sāyaṇa have commented more or less on each sūtra. The other commentaries are not that complete. Śābdikābharaṇam was available in electronic form. Hence we decided to go for these four vṛttis. We highlight the contents of the version of each vṛtti selected by us.

1. Mādhavīyā Dhātuvṛtti by Sāyaṇa
   We have chosen the following version.

   - Editor: Pandit Ananta Śāstri Phadake and Vyākaraṇācārya Pandit Sadāśiva Śarma Śāstri,
   - Publisher: Jai Kṛṣnadās-Haridās Gupta, The Caukhamba Saṃskṛt Series Office, Benares, 1934.

This version has an elaborate prologue by Sadāśiva Śarma Śāstri giving a full background of vyākaraṇa tradition, followed by the introduction of the author Sāyaṇa. The vṛtti contains commentaries on the 10 classes followed by kaṇḍvādi gaṇa, sautra dhātus, nāmapratyaya dhātus and examples of nāmapratyayadhātus.

2. Kśīrataraṅgiṇī by Kṣīrasvāmin

   - Editor: Yudhiṣṭhira Mīmāṃsaka
   - Publisher: Rāmlāl Kapūr Trust, Revalī, Sonīpat (Haryāṇā), 2005.

   This is also edited by Yudhiṣṭhira Mīmāṃsaka. In the prologue, here he discusses two important questions pertaining to the Dhātuvṛttis viz. is the Dp written by Pāṇini or not and whether the meaning is also a part of it or not. He believes that both the Dp and the meaning are by Pāṇini, and gives evidences in support of his claim and refutes the objections against his claims. Further, in this prologue he also gives the historical changes in the dhātupāṭha, mentions about the loss of accent and provides a list of various commentaries available to date on the dhātupāṭha. This vṛtti has commentary only for the 10 classes.

3. Dhātupradīpa by Maitreyarakṣita

   - Editor: Śīśacandracakravartī Bhaṭṭācāryaḥ.
   - Publisher: Rāmlāl Kapūr Trust, Revalī, Śāhapuraturka, Sonīpat (Haryāṇā), 1986.

   This has a prologue by Yudhiṣṭira Mīmāṃsaka and has commentary for only 10 classes.

4. Śābdikābharaṇam by Hariyogī
   - Editor: Devānanda Śukla,
   - Publisher: Rāṣtriya Sanskṛta Saṃsthān Mānitaviśvavidyālayaḥ, New Delhi, 2010.

This has detailed commentary for only 9 classes. The 10th class is mentioned with only the first entry and similarly the other classes such as kaṇḍvādi and sautra are mentioned with a couple of examples.

Initially we decided to compare all the four vṛttis. But later we observed that Śābdikābharaṇam has a lot of variation. It is also not complete, since it does not comment on all the sūtras. At several places just a few forms of the verb are cited without any commentary and the 10th class is left almost untouched. Though in the initial stage we compared the entries with this vṛtti as well (Shailaja et al, 2013), later on we decided to compare only the first three vṛttis.

Chapter 3

Dhātupāṭha and Dhātuvṛtti: Information Content

In this chapter, we look at the content of Dhātupāṭhas and the Dhātuvṛttis and propose the use of canonical forms for both the root as well as meaning to facilitate automatic comparison. We also study the use of 'ca' in the vṛttis which is used to carry forward the roots and/or meanings from previous sūtras.

3.1 Structure of Dhātupāṭha and Dhātuvṛttis

Palsule(1961) describes the structure of the Pāṇinīya Dhātupāṭha (Dp) in detail. We list below the salient features of the Dp.

1. Dp is a list of Dhātusūtras.
2. Each Dhātusūtra consists of one or more dhātus followed by one or more meanings.
3. Every dhātu is marked with marker(s) called *it* or *anubandha*.

4. The meaning is typically expressed in the locative case of the lyuṭ form. Occasionally other forms are also used. (see sec 3.3.1 for details).

5. The verbs are classified into 10 gaṇas. The classification is based on the vikaraṇa suffix a root takes.

6. Within each class, there is further sub-classification of the verbs based on the verb final suffixes they take.

Dhātuvṛttis are the commentaries on these Dp. The structure of any dhātuvṛtti is as follows: The commentary is on the dhātusūtras. So the order of the dhātusūtra is same as that of the Dp. At the start of each gaṇa, name of the gaṇa is mentioned. This is followed by the pada information. The pada information is sometimes expressed indirectly through the svara on the anubandhas and sometimes explicitly. Then the commentator comments on the root form, various meanings the root has, giving various citations from the earlier works, and sometimes also mentions different morphological forms the root takes. The discussion on various forms is supported by the relevant sūtras from Pāṇini's Aṣṭādhyāyī, if necessary. The discussion in some cases also deals with the differences of opinion with other commentators on various aspects mentioned above.

Now we see how the three pieces of information viz. the accent marks, the root form and its meaning are marked in the Dps.

3.2 Accent marks in Dhātupāṭha

The dhātus in the earlier dhātupāṭhas were with accent marks (svara). This is very much evident from the following two quotations from the dhātuvṛttis.

1. In Kṣīrataraṅgiṇī (page 306), Kṣīrasvāmin writes

   ata eva curādibhūtān svarānvitānnākarot

   (Hence, in the tenth class, the svaras are not marked.)

2. Similarly Sāyaṇa in his dhātuvṛtti (Sadāśiva_śāstri,1934;page 377) says

   tathā ca kāśyapaḥ - kāryābhāvādekaśruttyā paṭhyante

   (Therefore Kāśyapa says: since the svaras in the tenth gaṇa do not serve any purpose, the dhātus in this gaṇa are rendered as 'eka-śruti', i.e. without any accent.)

This then logically implies that in all other classes the svaras are marked. The accent information was associated with the root as well as *it* markers. Both these accent marks serve two different functions.

1. The accent on the verbal root is used to classify the verb as either *seṭ* or *aniṭ*. A verb with seṭ gets an *iṭ* augmentation, while the one declared as *aniṭ* will not have the *iṭ* augmentation. The *udātta* (high pitch) accent is used to mark the *seṭ* and *anudātta* (low pitch) accent is used to indicate *aniṭ* (no iṭ augmentation) dhātus.

2. The accent on the anubandhas is used to indicate the *pada* information and hence to know the kind of suffixes a verb takes. *Udātta* (acute) was used to indicate *parasmaipada*, *anudātta* (grave) for *ātmanepada* and *svarita* (circumflex) for *ubhayapada*.

The fact that this information was part of the dhātupāṭha is also clear from the Aṣṭādhyāyī sūtras such as

- *ekāca upadeśe'nudāttāt* (7.2.10)

  The roots in the *upadeśa* Dp, which have single vowel and are with

low pitch, will not have an *iṭ* insertion. E.g. *ḍudāñ*, after deleting the anubandhas is *dā* which has single vowel, and hence it will not take any *iṭ* insertion and its form will be 'dātā', similarly *ṇīñ* has only one vowel and hence it will also not have any *iṭ* insertion.

- *anudāttaṅita ātmanepadam* (1.3.12)

  The roots which have low pitched anubandha and the ones with *ṅ* as the anubandha will have *ātmanepada* suffixes. E.g. *edha* has an anubandha which is low pitched and hence it will take *ātmanepada* suffix generating forms such as 'edhate' etc..

- *svaritañitaḥ kartrabhiprāye kriyāphale* (1.3.72)

  The roots which are svarita or have *ñ* as an anubandha will take *ātmanepada* suffixes if the result of the action is for the benefit of the doer. e.g. 'pacate', if the person is cooking for himself.

- *anudāttopadeśavanatitanotyādīnāmanunāsikalopo jhali kṅiti* (6.4.37)

  In the presence of a suffix that starts with any of the phoneme from jhal[1], and has either *k* or *ṅ* as a marker, the anunāsika of the roots of certain verbs get deleted. These certain verbs are the ones with low pitch, those which end in anunāsika, the root vana and the verbs belonging to the eighth class (tanādi). E.g. the root *yamaṁ* is anudātta and ends in anunāsika, and hence the anunāsika gets deleted by the this sūtra to yield yatvā, yataḥ, etc.

- *nodāttopadeśasya māntasyānācameḥ* (7.3.34)

[1]jhal is a pratyāhāra which stands for the list of phonemes jh, bh, gh, ḍh, dh, j, b, g, ḍ, d, kh, ph, ch, ṭh, th, c, ṭ, t, k, p, ś, ṣ, s and h.

> The operation prescribed for in the presence of ciṇ and ñt, ṇt and kṛt will not hold if the verb in the upadeśa is with high pitch or if it ends in m. E.g. the verb *śam* is udātta and hence it will not change to vṛddhi but it will have the form aśami, etc.

All these sūtras clearly indicate that in order to use the sūtras from Aṣṭādhyāyī for derivation of verbal conjugations, one needs the accent marks in the Dhātupāṭha.

At some point in time the svara information got lost, and hence the dhātupāṭha was amended with explicit information regarding the pada and seṭ-aniṭ classification such as *udāttāḥ parasmaibhāṣāḥ* or *ityudāttā anudāttetaḥ*. There was no uniform nomenclature followed by the commentators while making this information explicit. To indicate a root to be *seṭ* both the words *seṭ* as well as *udāttaḥ* are used. Similarly to indicate a root to be *aniṭ* both the words *aniṭ* as well as *anudāttaḥ* are used. Table 3.1 summarises this.

information	tags used by commentators
ātmanepadī	ātmanepadī/ ātmanebhāṣa/anudāttet
parasmaipadī	parasmaipadī /parasmaibhāṣa/udāttet
ubhayapadī	ubhayapadī/ubhayatobhāṣa/svaritet
seṭ	seṭ / udāttaḥ
aniṭ	aniṭ / anudāttaḥ

Table 3.1: Accent information

The list of dhātus in the dhātupāṭha is sub-divided into various gaṇas, and gaṇas are further subdivided into sub-gaṇas. The heading of the sub-gaṇas carry the information of *pada* and *seṭ-aniṭ*.

For example, consider the following entries in the Pāṇinīya Dhātupāṭha:

1. bhū sattāyām |

udāttaḥ parasmaibhāṣaḥ |

edhādayaḥ ātmanebhāṣāḥ

2. edh vṛddhau

3. spardh saṅgharṣe

.

.

.

30. katth ślāghāyām

ityudāttā anudāttetaḥ

The entry **edhādayaḥ ātmanebhāṣāḥ** says that the dhātus starting from *edh* are ātmanepadī. Name of the sub-class is *edh*, and end of this class is indicated by **ityudāttā anudāttetaḥ**. *Udāttāḥ* in this rule declare all the dhātus listed starting from *edh* till this point as *seṭ*, while *anudāttetaḥ* marks them as *ātmanepadī*.

3.3 Root forms

Root forms in the Vṛttis The Dhātusūtras contain one or more dhātus in each sūtras. For example, the sūtra **bhū sattāyām** contains only one root bhū, while the sūtra **kurda khurda gurda guda krīḍāyāmeva** contains 4 roots. Dhātuvṛttis differ in the number of roots. For example, while MD lists these 4 roots, KR lists only 3 omitting *khurda*. Dhātuvṛttis also differ in presenting the root form of the dhātu. For example, the entry in KT is *kuthi puthi luthi* **mantha** hiṃsā-saṃkleśanayoḥ, while MD and DP list it as *kuthi puthi luthi*

mathi hiṃsā-saṃkleśanayoḥ. We notice that the forms of *mathi* are different in these vṛttis. According to the Pāṇinian process, during the derivation, a root undergoes various transformations. For example, MD and DP take *mathi* as the root, which will have *(numāgama)* due to the application of *idito numdhātoḥ* P(7.1.58),[2] and it transforms *mathi* into *mantha*. KT on the other hand, provides pre-cooked form of the root as *mantha*. If one would like to derive the verbal forms strictly following the Pāṇinian sūtras, then the entry should be *mathi*, and not *mantha*. Otherwise the sūtra *idito numdhātoḥ* P(7.1.58) will be useless. Scharf(2009b) describing his Canonical Index to the MD has rightly observed that

> The phonetic shape of roots in this list departs in some respects from the normal prosody of Sanskrit encountered in ordinary usage.
>
> Yet as an element in a very specific linguistic system, the root list is the source of roots in initial instruction (upadeśe) as opposed to in ordinary usage (loke).

Kṣīrataraṅgiṇī also uses only the forms that should be as in the upadeśa, and not as is found in the ordinary usage.

We list below various sūtras those operate on the root form in *upadeśa* transforming the root. Knowledge of this will help us in deciding the form of the root with which the derivation process starts.

[2] a root with *'i'* marker will have num insertion

3.3.1 Anubandhas

Sūtras starting from *Upadeśe'janunāsika it* (P1.3.2) to *tasya lopaḥ* (P1.3.8) define a marker and then in the process these markers get deleted. The sūtras relevant for identification of anubandhas in the roots are given below.

- P1.3.2 defines a nasalised vowel (anunāsika ac) to be an anubandha.
- *halantyam* (P1.3.3) is the second sūtra which defines a consonant (*hal*) to be an anubandha.
- *ādirñiṭuḍavaḥ* (P1.3.5) declares the initial ñi, *ṭu* and *ḍu* to be the anubandhas.

1. Vowel

   It is observed that the anunāsika mark on the root vowels is not marked explicitly in the *Dp*. Not all the vowels are anunāsika. For example in the root *paṭha*, there are two 'a' vowels, and only the second one is with anunāsika. In *ohāk* also there are two vowels but the first one is with anunāsika. How does one know which one has anunāsika and which one does not have. The author of Kāśikā write 'pratijñānunāsikyāḥ Pāṇinīyāḥ'. Only through the oral traditional teaching, commentaries and the use of sūtras, one can retrieve the anunāsikas. In all the vṛttis, we have manually marked the anunāsikas following the tradition.

2. Consonants

   In Appendix A we give various anubandhas that occur in the Dhātupāṭha and through an example we explain their function. In order to generate

proper verbal forms, the roots in the *Dp* should carry these markers. For each of the markers, the appendix lists at least one sūtra, with its meaning and example, indicating the purpose of the marker.

3.3.2 Impossible Unsandhied forms

Scharf(2009b) in his detailed note on the canonical form of a verb has clearly pointed out that though the vṛttikāras were aware of the upadeśa form of the verbs, they have used the form which is sandhied. Such sandhied forms can not serve as the base form since they will lead to erroneous generation. Scharf has listed all such cases where one should use 'impossible' unsandhied forms as the starting point. We give a short summary of all such cases.

1. Initial ṣ

   P6.1.62 *dhātvādeḥ ṣaḥ saḥ* states that the root initial *ṣ* in the state of upadeśa becomes *s*. If we read these roots with *s*, then we can't retrieve the *ṣ* that is needed in some of the forms of the verb such as ṣic + ṇal → sisica → siseca → siṣeca. The sūtra which brings back the ṣ in such cases is *ādeśapratyayayoḥ* (P8.3.59). If the root is considered to be *sica* instead of *ṣica*, then it would end in a wrong form *siseca*. Mahābhāśyakāra has provided a list of such dhātus in *ajdantyaparāḥ sādayaḥ ṣopadeśāḥ smiṅsvadisvidisvañjisvapayaśca sṛpisṛjistṛstyāsekṛsṛvarjam* under (P6.1.63).

2. Initial ṇ

   ṇo naḥ (P6.1.63) states that the root initial *ṇ* in the upadeśa state changes to *n*. Here also the ṇ is needed in the upadeśa, so that when preverb such as *pra* is added, then *n* can be changed to *ṇ* by

upasargādasamāse'api ṇopadeśasya. The roots that come under this category are listed by Patañjali in *sarve nāḍayo ṇopadeśā nṛtinandinardinakkināṭināthṛnādhṛnṛvarjam* under (P 6.1.63).

3. The retroflex stop(*ṭ*) after the initial retroflex s(*ṣ*).

   There are around dozen roots that start with a retroflex s (ṣ), followed by a retroflex stop 'ṭ'. e.g. *ṣṭhā*. Scharf argues that the 'upadeśa' form of such roots is an initial retroflex s(ṣ) followed by a denṭal stop (t). Thus the correct form for ṣṭhā should have been ṣthā. This is in consistent with the derivation process. If there were 'ṭ' as in ṣṭhā, then the generated form would have 'ṭ' instead of 't'. Hence in order to generate correct form, the upadeśa form should have been *ṣthā*. Due to *Dhātvādeḥ ṣaḥ saḥ* (p 6.1.62), the initial retroflex ṣ will change to dental s and we get the correct form *sthāsyati*. Now when the dental s changes to retroflex s(ṣ) due to *"upasargāt sunotisuvatisyatistautistobhatisthāsenayasedhasicasañjasvañjām"* (P8.3.65), following dental t also changes to retroflex t (ṭ) due to *ṣṭunā ṣṭuḥ* (P8.4.40), and we get the correct forms such as *abhiṣṭhāsyati*, *pariṣṭhāsyati*. Only exceptions to this rule, as noted by Scharf is ṣṭhivu,[3] which retains its retroflex ṣ. So this root has two forms ṣṭhivu and ṣthivu.

4. The dental nasal(*n*) in place of homorganic nasal.

   In case of roots such as *ancu*, some of the dhātuvṛttis take *añc* to be the root. But with this root as a starting point, it is not possible to derive the desired forms such as *acyāt*, when the root is used in the meaning

[3] *sādeśe subdhātuṣṭhivuṣvaṣkatīnām pratiṣedho vaktavyaḥ(MB6.1.62).*

of *gati*. The governing sūtra is *nāñceḥ pūjāyām*(P6.4.30). This sūtra says, the penultimate *n* of the verbal root *ancu* gets deleted, if the root is in the meaning of *gati*. Now if the root is *añcu*, instead of *ancu*, then since there is no penultimate *n*, it will generate the undesired form *añcyāt*. Further, in such cases, there will not be any occasion to use this sūtra, and it will be useless.

5. The dental nasal in place of anusvāra.

   In case of roots such as *danśa*, some vṛttikāras take *daṃśa* as the root, replacing the dental *n* with the anusvāra. But if one starts the derivation with anusvāra, one can not derive the form *daśati*, whereas, with *danśa*, due to the application of *daṃśasañjasvañjaāṃ śapi* (P6.4.25) one gets the desired form *daśati*. Thus it is necessary to take *danśa* as the root form to get the desired form, as well as to show the necessity of the sūtra.

6. The penultimate dental sibilant s

   In case of roots *vrasc* and *sasc*, the penultimate consonant should be dental *s* and not the palatal *ś* one. If the root were *vraśc*, it is not possible to derive the forms *vraṣṭā*, or *vṛkṇaḥ* but with *vrasc*, one can derive these. The relevant sūtra is *skoḥ saṃyogādyorante ca* (P8.2.19).

7. Penultimate dental d

   The roots *add*, *cudd* are sometimes considered to be *aḍḍ*, *cuḍḍ* by some commentators. The former forms are the upadeṣa forms. This is evident from the Pāṇinian sūtra *nandrāḥ samyogādayaḥ* (P6.1.3), which negates the duplication of *d* in the desiderative forms. If the root would

have been *aḍḍ*, then its desiderative form in third person singular would have been *aḍḍiḍḍiṣati*, while the correct form is *aḍḍiḍiṣati*. And this is obvious from the fact that in Kāśikā, the example for this sūtra is *adḍ*. If there were no penultimate dental d in this, this would not have been cited as an example.

8. No penultimate *c* before *ch*

   It is appropriate to treat the verbs such as *praccha* to be originally as *pracha*. This way, once can derive the forms correct forms 'praṣṭum' as well as 'pṛcchati'. To derive the later one, Pāṇinian sūtra *che ca* P(6.1.73) will introduce a *tuk* before *cha*, and then *stoḥ ścunā scuḥ* P(8.4.40) will change the *t* to *c* in the presence of *cha*, resulting into *pṛcchati*. Similarly the root *mlecha* will change to *mleccha* by *dīrghāt padāntāt vā* P(6.1.75), resulting in *'mlecchati'*.

3.4 Proposed Canonical Form of a root

In order to link various commentaries, there should be one standard form of a root. This root then can be marked as an attribute to the existing entry. This way the existing entry is not disturbed, and at the same time we get an additional field in the form of an attribute for linking various commentaries. Scharf(2009) in his digital edition of *Mādhavīya Dhātuvṛtti* proposed the use of canonical form for verbal roots. A canonical form of a verbal root is a sequence of phonemes that conforms to the requirements of rules stated in the *Aṣṭādhyāyī*. These requirements are:

1. All the anunāsika vowels are marked.

2. The *anubandha*s are marked for accents.

3. Root vowel accents are marked for accents.

4. Roots retain the following impossible / difficult phonetic combinations without undergoing any sandhi.

    (a) an initial '*ṣ*' as in 'ṣvada',

    (b) an initial '*ṇ*' as in 'ṇādhṛ',

    (c) dental '*n*' instead of homo-organic nasal as in '*anc*',

    (d) dental '*n*' instead of *anunāsika* as in '*danśa*',

    (e) penultimate dental sibilant *s* as in '*vrasc*',

    (f) penultimate dental '*d*' as in '*adḍ*' and

    (g) No penultimate '*c*' before '*ch*' as opposed to '*pracch*'.

We follow these guidelines to decide the standard or canonical form of a root.

3.5 Variation in the meaning of roots

The meaning is typically expressed as an infinitive verbal form in a locative case as in *sevane, bhakṣaṇe* etc. When there is more than one meaning, all these meanings are expressed through a compound. Thus we see 'dhāvu' has 2 meanings 'gatiśuddhyoḥ' or 'divu' has 10 meanings expressed as 'krīḍāvijigīṣāvyavahāradyutistutimodamadasvapnakāntigatiṣu'. Palsule (1961) observes that the meaning in Dhātupāṭha is expressed in seven different ways:

1. With a locative case of an infinitive verbal form (lyuḍanta). This is the most common way of presenting the gloss. For example *āpravaṇe, parivedane, sātatyagamane, sevane.*

2. As a compound expression with some word in the sense of action. Here he mentions 4 words viz., karaṇa, karman, kṛti, kriyā as the second member. E.g. *citrīkaraṇe, tanūkaraṇe*, *antakarmaṇi, kāntikarmaṇi*, *śabdakṛte* and *varṇakriyāyām.*, etc.

3. With concrete noun such as : *jarāyām, jarasi, tejasi, vāci, śāstre*, etc.

4. With adjectives such as : (in ac suffix) *kalyāṇe, duḥkhe, nirbīje, priye, bhīme, vakre, vicitre, śive, śubhe, sukhe*, etc.

5. As abstract nouns typically expressing some quality, such as (in-ṣyañ): *ābhīkṣṇye, ālasye, aiśvarye, kautilye, jādye, dainye*, etc. (in-aṇ): *ārjave, (in-tva) tanutve, yogyatve, vikalatve, vyākulatve, śaṭhatve,* etc. (in-tal): *sattāyām*; (with the word -bhāve): *ārdrībhāve, pūtībhāve*, etc.

6. In about a dozen cases, he notices that even concrete nouns have been used. For example: *gaṇdhe, jihvāyām, danḍaśūke, bandhuṣu, vadanaikadeśe, bimbe, bile*, etc.

7. Finally there are also instances of a bahuvrīhi compound in-artha: *gatyarthāḥ, kṣaraṇārthāḥ, bhāṣā(sā)rthāḥ, and himsārthāḥ*, etc.

Apart from the above 7 types noticed by Palsule, we also note that

- The meaning is expressed with adverbs such as

    1. *mandāyām gatau, kutsāyām gatau, kuṭilāyām gatau*, etc.
    2. *kutsite śabde, śabdakutsāyām, prahvatve śabde*, etc.

- The meaning is expressed as a nañ tatpuruṣa compound as in *adarśane, adhārṣṭye, anavasthāne, aprahasane*, etc.

- The meaning is expressed in desiderative (with *san suffix*) form such as *pracha jñīpsāyām*, *kṣudha bubhukṣāyām*, *ñitṛṣāṃ pipāsāyām*, *mṛṣa titikṣāyām*, *yu jugupsāyām*, *lala īpsāyām*, etc.

- In case of some roots, the meaning is expressed with the same root as in *hisiṁ himsāyām*, *tuḍiṁ toḍane*, *taḍiṁ tāḍane*, *janaṁ janane*, *ruṣaṁ roṣe*, *pā pāne*, *śliṣaṁ śleṣaṇe*, *haseṁ hasane*, etc.

3.6 Proposed Canonical Form of the Meaning

We have seen above that the meaning of the verb is given in various forms. If all the vṛttis would have given the meaning in the same form, there would not have been any problem. But when across the vṛttis there are variations, automatic linking or comparison becomes a problem. We followed the following guidelines for the canonical form of the meaning.

- A homorganic nasal is used uniformally.

- When a phonological variant is possible due to the application of *anaci ca* (P8.4.46), resulting in the doubling of consonant, we used the one with single consonant.[4]

- Similarly, in case of some prefixes, a variant with long vowel is possible[5]. In such cases also we have used the one with a short vowel.[6] E.g. parighāte, parīghāte.

- The meaning is expressed uniformally in 7th case singular.

[4] *lāghavapriyāḥ vaiyākaraṇāḥ*
[5] upasargasya ghañyamanuṣye bahulam (P6.3.121)
[6] *lāghavapriyāḥ vaiyākaraṇāḥ*

- We preferred the lyuṭ form over the ghañ if the former form is more common in usage.

- When the meaning part contains the word *arthāḥ*, as in *hiṃsārthāḥ*, *gatyarthāḥ*, *śabdārthāḥ* and *bhāsārthāḥ* we have uniformally dropped the word *arthāḥ* with an exception of the following.
  alamarthe, śobhārthe, bhāṣārthe, bhāsārthe, bhīmārthe, padyarthe, vṛṇotyarthe, śīghrārthe, śakyarthe, svāmyarthe, tādarthye, sāmarthye. In all these examples, the word arthaḥ follows either a noun or an adjective or an indeclinable or an auxiliary. In short we have deleted *arthaḥ*, when it follows an action denoting verb, and it is retained in other cases. Thus, we have treated *gatau* and *gatyarthāḥ* as the same.

In addition there were two instances where we provided a special treatment. These cases are:

- In one case the vṛtti has used the word *nāmnā* to indicate the meaning of the verb *kusma*. We have used the nāmadhātu form *kusmayane*, to express its meaning following DP

- In all the three vṛttis we found an entry *kage nocyate* to indicate that the meaning of *kage* can not be expressed[7]. Hence we marked its meaning to be *anekārthe*.

3.7 Use of ‘ca’ in the vṛtti:

We noticed four different usages of ‘ca’ in the vṛttis.

[7] anekārthatvāt

- As a conjunction

  When there are only two meanings, optionally ‘ca’ is used after the second one, and there is no compound formation. For example, in the sūtra, *añcu, gatau yācane ca*, the root añcu has two meanings ‘gati’ and ‘yācanā’. There is no compounding, and ‘ca’ is used to conjoin them.

- ‘ca’ is used with new set of roots with additional meaning

  In this case, the ‘ca’ indicates that in addition to the meaning expressed in the previous sūtra, the roots in this list also has one more meaning. For example see the two consecutive sūtras:

  piṭhaṁ himsāsaṅkleśanayoḥ, and

  śaṭhaṁ kaitave ca Here the root *piṭhaṁ* has two meanings viz. *himsā* and *saṅkleśana*, while the root *śaṭhaṁ*, in addition to these two meanings, is also used in the sense of *kaitava.*

- ‘ca’ is used with new meaning(s) and a subset of roots from the previous sūtra.

  When a subset of roots also has extra meaning(s), it is expressed in a separate sūtra with the use of ‘ca’, as illustrated by the following two sūtras.

  ayaṁ, vayaṁ, payaṁ, mayaṁ, cayaṁ, tayaṁ, nayaṁ gatau

  tayaṁ rakṣaṇe ca

  Here only the verb *tayaṁ* from the previous list has an additional meaning.

- Finally ‘ca’ is also used with a single or more than one verbs but with-

out any meaning.

Here also the meaning is understood to follow from the previous sūtra.

Following two consecutive sūtras have this structure.

śroṇṛ, saṅghāte, and

ślonṛ ca

The second sūtra says, the verb ślonṛ has the same meaning ‘saṅghāte’.

We use the canonical forms of the root and the meaning for cross linking the vṛttis. We use the information of ‘ca’ for deciding the carrying forward of the meaning or root entry from the previous sūtras.

Chapter 4

Approach & Methodology

4.1 Choice of Markup Language for Annotation

Computer technology provides a new dimension for studies. Computers have good memory and they are good at logic. We can take advantage of the good memory of the computers and organise the data linking them in various ways. What is needed is a good annotation scheme with which we first manually annotate the data so that linking becomes trivial.

XML-The Extensible Markup Language, is a W3C-endorsed standard for document markup. It defines a generic syntax to mark up data with simple, human-readable tags. It is best suited for describing the content as it provides a standard format that is flexible enough to be customized for any domain. Thus the user has a freedom to define one's own mark-up language. Such a mark-up language unlike the mark-up language of HTML, is both machine readable as well as human friendly. XML is useful to structure, store and transport the information.

XML separates data from the display. This makes it easier to share the data by different applications. The XML files being simple text files, there is no loss of data due to platform change, or application change, or change in the operating system. XML has also full support for Unicode. Hence we decided to use XML for mark-up of various information in the Dhātupāṭha.

The data in XML are surrounded by text markup that describe the data. XML's basic unit of data and markup is called an element. Every tag has a begin as well as an end tag. The element is delimited by the start-tag and the end-tag. Everything between the start-tag and the end-tag of the element is called the element's content. The name of the tag is user defined. Every tag can have zero or more attributes associated with it. Comments may appear anywhere in a document outside other markup.

An XML document is well-formed, if it satisfies a list of syntax rules provided in the specification. Some important points for a XML document to be well-formed are:

- It contains only properly encoded text.
- The begin, end, and empty-element tags that delimit the elements are correctly nested, with none missing and none overlapping.
- The element tags are case-sensitive; the beginning and end tags must match exactly.
- There is a single "root" element that contains all the other elements.

Every XML document has associated with it a Document Type Definition(DTD) which contains the description or the grammar of the structure of the document. Thus the DTD contains information regarding various types of elements, the tags associated with them, the hierarchy of various tags, the attributes associated with each of the elements, etc... The use of DTDs ensure that the XML tagged text is well formed and parsed automatically to extract various kind of information. One can define a Cascading Style Sheet (CSS) to define how to display the content on the browser.

4.2 Annotation Scheme for Dhātuvṛttis

Our main purpose is to annotate various dhātuvṛttis in a form suitable for computation. The main aim here is to provide all the necessary information needed for the generation of verbal conjugations from the dhātu, following the Pāṇinian sūtras. While we would like to have the comparison of various parameters such as the root form, the class it belongs to, its meaning, accent marks, etc. at a glance across the dhātuvṛttis, we would also like to have access to the commentaries at a click of a button. We found a lot of variation in the form of the dhātu as well as its meanings. Hence we decided to use the canonical forms of the root and its meaning, as described in the previous chapter. In order to compare the vṛttis, we need an index for comparison. But the variations in the form of the root as well as meanings makes it impossible to have them as the indices. Instead we use the canonical forms of the root as well as meaning as indices for comparison.

We decided to mark the following information. The indentation shows the structure of the marked text.

- Vṛtti
  - title
  - author
  - editor
  - publisher
  - year of publication
  - edition
  - gaṇaḥ (total 10 gaṇas)
    - name of the gaṇa
    - it(anubandha) (attributes: value and svara)
    - Dhātusūtra (more than one entry per gaṇa)
      - dhātu with it(anubandha) (attributes: number of roots, mānaka rūpa)
      - meaning (attributes: count, meanings)
      - artha viśleṣaṇa (attribute: artha)
      - sūtra (Pāṇini's sūtra)
      - Kārikā

4.2.1 Document Type Definition

The Document Type Definition for this tagging is given below. (We use WX notation (see appendix B) for tags in Sanskrit.)

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>
```

```
<!ELEMENT vqwwi (book_name,author,editor,publisher,
  year_of_publication,edition,gaNaH+)>
<!ELEMENT book_name #CDATA>
<!ELEMENT author #CDATA>
<!ELEMENT editor #CDATA>
<!ELEMENT publisher #CDATA>
<!ELEMENT year_of_publication #CDATA>
<!ELEMENT edition #CDATA>
<!ELEMENT gaNaH (gaNa_name,it,entry+)>
<!ELEMENT gaNa_name #CDATA>
<!ELEMENT it #CDATA>
<!ATTLIST it value #CDATA>
<!ATTLIST it svara #CDATA>
<!ELEMENT entry (XAwu_with_iw,meaning,arWa_viSleRaNa,#PCDATA|sutra*|kArikA*)>
<!ATTLIST entry id #CDATA>
<!ELEMENT XAwu_with_iw #PCDATA>
<!ATTLIST XAwu_with_iw no #CDATA>
<!ATTLIST XAwu_with_iw mAnaka_rUpa #CDATA>
<!ELEMENT meaning #PCDATA>
<!ATTLIST meaning count #CDATA>
<!ATTLIST meaning mngs #CDATA>
<!ELEMENT arWa_viSleRaNa #PCDATA>
<!ATTLIST arWa_viSleRaNa arWaH #CDATA>
<!ELEMENT sutra #CDATA>
<!ELEMENT kArikA #CDATA>
```

We give below an example of tagging with explanation for each tag.

The explanation is given in the comments enclosed between <!– and –>.

4.2.2 Explanation of tags in DTD

We explain below each tag in the DTD given above, with an appropriate example, wherever necessary. The tag name, as mentioned earlier, if is in Sanskrit, is expressed in using WX transliteration scheme.

- Every vṛtti starts with the declaration specifying the encoding as below.
  <?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>

- The 'root' tag is <vqwwi>, which marks all the content within it.
  e.g. <vqwwi>माधवीयधातुवृत्तिः </vqwwi>

- The start of the verb class is indicated by <gaNaH>

- Name of the verb class is by < gaNa_name >.
  e.g. <gaNa_name>भ्वादिगणः</gaNa_name>

- Dhātusūtra is marked by the tag <entry>.
  Each entry tag has an attribute 'id' which indicates the sūtra id. E.g. <entry id="1">.

- Every dhātu sūtra may have more than one root. These are separated and are numbered individually with another tag XAwu_with_iw as below.
  <XAwu_with_iw no="1" mAnaka_rUpa="भू">भू</XAwu_with_iw>

- The tag XAwu_with_iw has two attributes viz. no and mAnaka_rUpa.

The ‘no’ contains the index of the root, while the attribute ‘mAn-aka_rUpa’ contains the canonical form of the root.

- If the dhātusūtra has more than one root, then it is given separate index as shown below.
  <entry id=“6”>
  <XAwu_with_iw no=“6” mAnaka_rUpa=“नाधृँ”>नाधृ</XAwu_with_iw>
  <XAwu_with_iw no=“7” mAnaka_rUpa=“नाथृँ”>नाथृ</XAwu_with_iw>

- The meaning is marked with a tag <meaning>. This tag also has two attributes, one is the *count* indicating how many meanings the root has in the given sūtra and the second attribute is *mngs* which stores the meanings separated by commas. Below are some examples.
  <meaning count=“1” mngs=“सत्तायाम्”>सत्तायाम्</meaning>
  <meaning count=“4” mngs=“याच्ञायाम्,उपतापे,ऐश्वर्ये,आशिषि”>याच्ञा-उपताप-ऐश्वर्या-आशीःषु</meaning>
  Note that the original entry याच्ञोपतापैश्वर्याशीःषु is intact in the text field. The attribute for the tag contains the meanings in canonical form, separated by commas as याच्ञायाम्,उपतापे,ऐश्वर्ये,आशिषि.

- The meaning analysis in the vṛttis is marked by <arWa_viSleRaNa>
  <arWa_viSleRaNa arWaH=“sawwAyAm”>सत्तेहात्मभरणम्
  यदाह हरिः: ‘आत्मानमात्मना बिभ्रदस्तीति व्यपदिश्यते’ इति
  हेलाराजश्च: ‘अस्ति आत्मानं बिभर्त्ति सत्तां भावयतीति यावत्’ इति
  कैयटकारोपि: ‘आत्मभरणवचनो भवति’ इति
  नैरुक्ताश्च: ‘अस्तीत्युत्पन्नस्यात्मधारणमाचष्टे’ इति</arWa_viSleRaNa>

- The reference to the Pāṇinian sūtras is marked as shown below.

<sUtra>अत्वसन्तस्य चाऽधातोः</sUtra>

- The references to the kārikās is marked as below.
  <kArikA>अदसोद्रेः पृथङ् मुत्वं केचिदिच्छन्ति लत्ववत् । केचिदन्त्यसदेशस्य नेत्येकेऽसेर्हि दृश्यते इति </kArikA>

- When both the 'iṭ' as well as accent are mentioned, they are marked as shown below.

  – <it value="set" svara="uxAwwewaH">उदात्तः परस्मैभाषः</it>

  – <it value="set" svara="anuxAwwewaH">इतः शाठ्यन्ता उदात्ता अनुदात्तेतः</it>

  – <it value="set" svara="svariwewaH">उदात्तः स्वरितेत्</it>

  – <it value="anit" svara="uxAwwewaH">एतदादयो बध्नात्यन्ता अनुदात्ता उदात्तेतः </it>

  – <it value="anit" svara="anuxAwwewaH">खिदिविदी अनुदात्तावनुदात्तेतौ </it>

  – <it value="anit" svara="svariwewaH">अनुदात्त उभयतोभाषः</it>

- When only 'iṭ' is mentioned, and there is no mention of the accent, we mark them as below.

  – <it value="set">अथ सेट आह</it>

  – <it value="anit">अथ अनिट आह</it>

- When only the accent is mentioned in terms of parasmaipada or ātmanepada, we mark it as below.

  – <it svara="uxAwwewaH">परस्मैभाषाः</it>

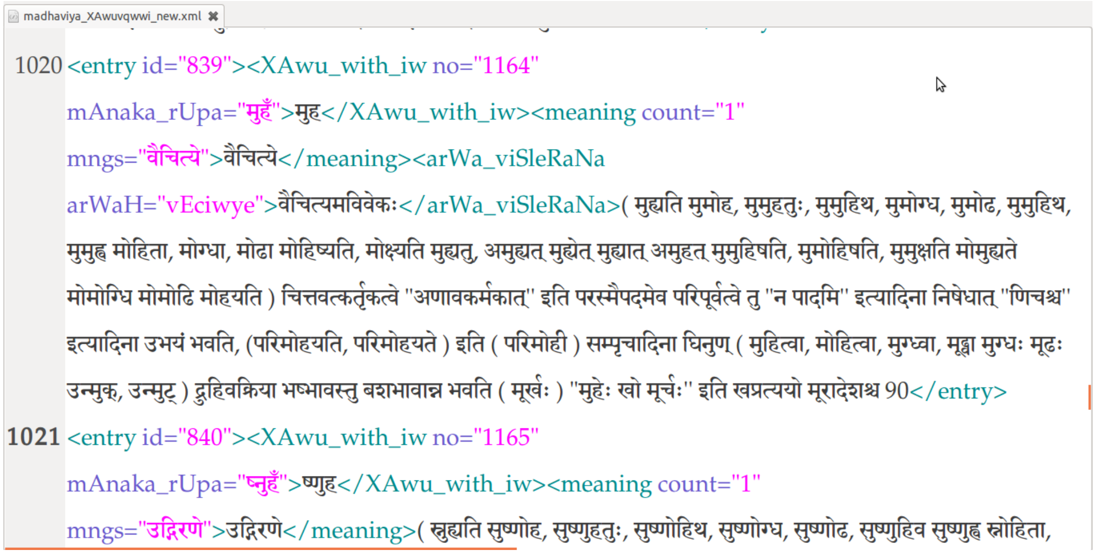

```
madhaviya_XAwuvqwwi_new.xml
<entry id="839"><XAwu_with_iw no="1164"
mAnaka_rUpa="मुहँ">मुह</XAwu_with_iw><meaning count="1"
mngs="वैचित्ये">वैचित्ये</meaning><arWa_viSleRaNa
arWaH="vEciwye">वैचित्यमविवेकः</arWa_viSleRaNa>( मुह्यति मुमोह, मुमुहतुः, मुमुहिथ, मुमोग्ध, मुमोढ, मुमुहिथ,
मुमुह्व मोहिता, मोग्धा, मोढा मोहिष्यति, मोक्ष्यति मुह्यतु, अमुह्यत् मुह्येत् मुह्यात् अमुहत् मुमुहिषति, मुमोहिषति, मुमुक्षति मोमुह्यते
मोमोग्धि मोमोढि मोहयति ) चित्तवत्कर्तृकत्वे "अणावकर्मकात्" इति परस्मैपदमेव परिपूर्वत्वे तु "न पादमि" इत्यादिना निषेधात् "णिचश्च"
इत्यादिना उभयं भवति, (परिमोहयति, परिमोहयते ) इति ( परिमोही ) सम्पृचादिना घिनुण् ( मुहित्वा, मोहित्वा, मुग्ध्वा, मूढ्वा मुग्धः मूढः
उन्मुक्, उन्मुट् ) द्रुहिवक्रिया भष्भावस्तु बशभावान्न भवति ( मूर्खः ) "मुहेः खो मूर्चः" इति खप्रत्ययो मूरादेशश्च 90</entry>
<entry id="840"><XAwu_with_iw no="1165"
mAnaka_rUpa="ष्नुहँ">ष्णुह</XAwu_with_iw><meaning count="1"
mngs="उद्गिरणे">उद्गिरणे</meaning>( स्नुह्यति सुष्णोह, सुष्णुहतुः, सुष्णोहिथ, सुष्णोग्ध, सुष्णोढ, सुष्णुहिव सुष्णुह्व स्नोहिता,
```

Figure 4.1: Sample tagged page: Mādhavīya Dhātuvṛtti

– <it svara="anuxAwwewaH">**आत्मनेभाषाः-**</it>

– <it svara="svariwewaH">**उभयतोभाषाः**</it>

4.3 Automatic Comparison

Now that we have all the information available in XML tagged files, the automatic comparison should be easy. However there were a few more problems. The number of roots in the sūtras often were different across the vṛttis. Similarly the number of meanings also did not match in several cases. And sometimes whole sūtras were missing. Here are some instances.

- **Number of meanings do not match**

  MD has a sūtra which says *akṣū vyāptau*, while KT and DP render it as *akṣū vyāptau saṅghāte ca*. In order for machine to conclude that the

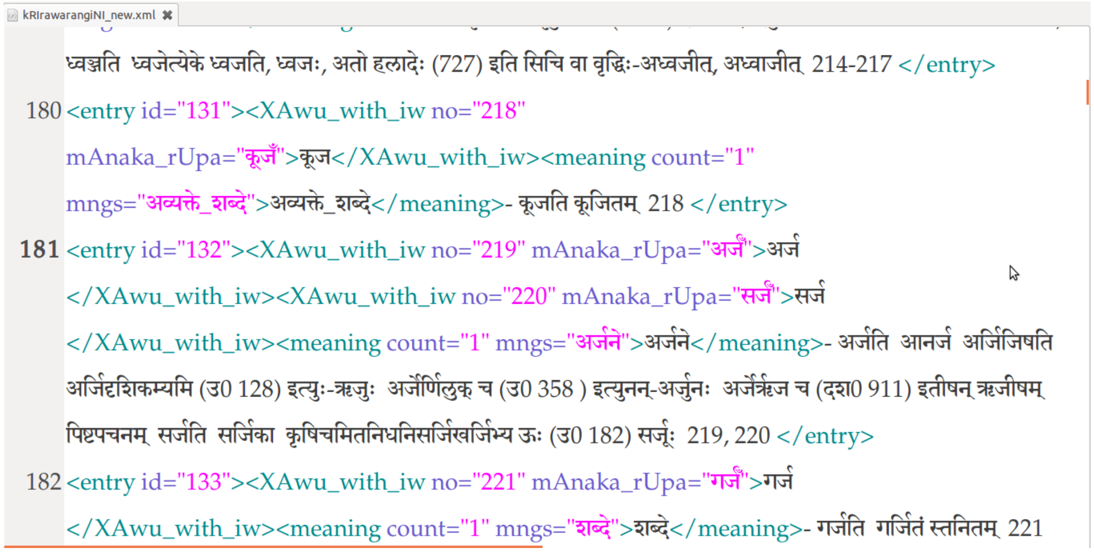

```
kRIrawarangiNI_new.xml
ध्वञ्जति ध्वजेत्येके ध्वजति, ध्वजः, अतो हलादेः (727) इति सिचि वा वृद्धिः-अध्वजीत, अध्वाजीत् 214-217 </entry>
<entry id="131"><XAwu_with_iw no="218"
mAnaka_rUpa="कूजँ">कूज</XAwu_with_iw><meaning count="1"
mngs="अव्यक्ते_शब्दे">अव्यक्ते_शब्दे</meaning>- कूजति कूजितम् 218 </entry>
<entry id="132"><XAwu_with_iw no="219" mAnaka_rUpa="अर्जँ">अर्ज
</XAwu_with_iw><XAwu_with_iw no="220" mAnaka_rUpa="सर्जँ">सर्ज
</XAwu_with_iw><meaning count="1" mngs="अर्जने">अर्जने</meaning>- अर्जति आनर्ज अर्जिजिषति
अर्जिदृशिकम्यमि (उ0 128) इत्युः-ऋजुः अर्जेर्णिलुक् च (उ0 358 ) इत्युनन्-अर्जुनः अर्जेर्ऋज च (दश0 911) इतीषन् ऋजीषम्
पिष्टपचनम् सर्जति सर्जिका कृषिचमितनिधनिसर्जिखर्जिभ्य ऊः (उ0 182) सर्जूः 219, 220 </entry>
<entry id="133"><XAwu_with_iw no="221" mAnaka_rUpa="गर्जँ">गर्ज
</XAwu_with_iw><meaning count="1" mngs="शब्दे">शब्दे</meaning>- गर्जति गर्जितं स्तनितम् 221
```

Figure 4.2: Sample tagged page: Kṣīrataraṅgiṇī

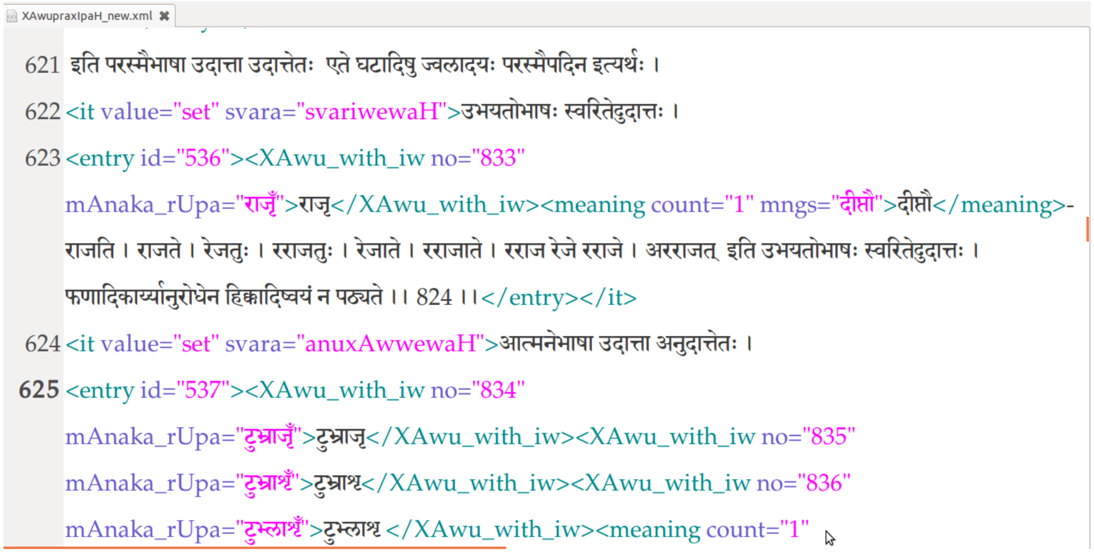

```
XAwupraxIpaH_new.xml
इति परस्मैभाषा उदात्ता उदात्तेतः एते घटादिषु ज्वलादयः परस्मैपदिन इत्यर्थः ।
<it value="set" svara="svariwewaH">उभयतोभाषः स्वरितेदुदात्तः ।
<entry id="536"><XAwu_with_iw no="833"
mAnaka_rUpa="राजृँ">राजृ</XAwu_with_iw><meaning count="1" mngs="दीप्तौ">दीप्तौ</meaning>-
राजति । राजते । रेजतुः । रराजतुः । रेजाते । रराजाते । रराज रेजे रराजे । अरराजत् इति उभयतोभाषः स्वरितेदुदात्तः ।
फणादिकार्य्यानुरोधेन हिक्कादिष्वयं न पठ्यते ।। 824 ।।</entry></it>
<it value="set" svara="anuxAwwewaH">आत्मनेभाषा उदात्ता अनुदात्तेतः ।
<entry id="537"><XAwu_with_iw no="834"
mAnaka_rUpa="टुभ्राजृँ">टुभ्राजृ</XAwu_with_iw><XAwu_with_iw no="835"
mAnaka_rUpa="टुभ्राशृँ">टुभ्राशृ</XAwu_with_iw><XAwu_with_iw no="836"
mAnaka_rUpa="टुभ्लाशृँ">टुभ्लाशृ </XAwu_with_iw><meaning count="1"
```

Figure 4.3: Sample tagged page: Dhātupradīpaḥ

meaning *saṅghāte* is absent in the MD, there should be a mechanism to split the second entry with multiple meanings into two and then declare it to be missing in MD.

- **Root entries do not match**
  Look at the following two entries.
  - *kuthiṁ puthiṁ luthiṁ mathiṁ hiṃsāsaṅkleśanayoḥ* in MD and DP, and
  - *kuthiṁ puthiṁ luthiṁ manthṁ hiṃsāsaṅkleśanayoḥ* in KT.

  Here the number of roots in all the vṛttis match, but the individual root entries do not match. To handle such cases we use the canonical form of the root as an attribute.

- **Number of roots do not match**
  - *kurdaṁ khurdaṁ gurdaṁ gudaṁ krīḍāyāmeva* in MD,
  - *kurdaṁ gurdaṁ gudaṁ krīḍāyāmeva* in KT, and
  - *kurdaṁ khurdaṁ gudaṁ krīḍāyāmeva* in DP.

  Here the number of roots in the vṛttis differ. So there should be a mechanism to separate the matching roots from the ones which do not match with the entries in other vṛttis.

- **Number of sūtras in the dhātupāṭha also do not match**.
  Finally we found instances where the complete sūtra is missing in some vṛtti. For example, *ṇisiṁ gatau* is present only in DP and is missing

in KT and MD. *Ri hiṃsāyām* is present in MD and DP but missing in KT.

Figures 4.1, 4.2 and 4.3 give three snapshots of sample XML tagging of the vṛttis.

4.4 Annotation Procedure

In order to compare the vṛtti entries automatically, we followed the following procedure.

1. For each of the vṛttis, we first got the e-text, typed in and proof-read.
2. Following the above scheme, we marked the various elements, such as entry, gaNa_name, XAwu_ with_ iw, meaning, arWa_viSleRaNa, sUwra, kArikA, it, svara, etc.
3. For each dhātu, we provided the canonical form manually. If there are more than one dhātu, each one is split and for each the canonical form is added.
4. For each meaning, we repeated the same procedure as above.
5. For each occurrence of 'ca' listed in chapter 3, we repeated the meaning, and/or the root as the case may be.
6. We tagged only the vṛtti upto first 10 gaṇas. MD has vṛtti for other gaṇas such as Kaṇḍavādi etc. But since other vṛttis did not have the corresponding vṛtti, we did not tag the remaining part of MD.
7. Based on the information of seṭ/aniṭ and the pada, the accents on the roots are marked automatically as follows.

- If the attribute svara value is defined, then the anubandhas are marked accordingly.
    - Thus if the svara value is *anuxAwwewaH*, then the anubandha is marked as anudātta by ("_")sign.
    - If the svara value is *svariwewaH*, then the anubandha is marked as svarita by ' sign
    - If the svara value is *uxAwwewaH*, then the anubandha does not have any sign.
- Similarly if the attribute *it* value is defined then the root vowels are marked for the accent as follows.
    - If the value is "set" then the root vowel is marked as *udātta*, and hence does not have any accent marker.
    - If the attribute it value is defined as "anit" then the root vowel is marked with *anudātta* by ("_") sign.

8. In order to compare the Dps we now extract the needed information in tabular form. We extracted the root, its meaning, gaṇa, seṭ/aniṭ, pada and the sūtra index from each Dhātuvṛtti. In order to take care of differences in the number of roots, the number of meanings, and the number of sūtras, we split each sūtra with multiple roots as well as those with multiple meanings into multiple entries.

Table 4.1 shows sample entries.

The first column has the root entry with the *it* marker and accent information, the second column is a root without the markers and accent, the third

root+marker+accent	root	iṭ info	pada	meaning	gaṇa	reference
bhū	bhū	seṭ	pa.pa	sattāyām	bhvādiḥ	1,1,1
edhaṁ̱	edh	seṭ	ā.pa	vṛddhau	bhvādiḥ	2,2,2
spardhaṁ̱	spardh	seṭ	ā.pa	saṅgharṣe	bhvādiḥ	3,3,3
gādhṛṁ̱	gādh	seṭ	ā.pa	pratiṣṭhāyām	bhvādiḥ	4,4,4
gādhṛṁ̱	gādh	seṭ	ā.pa	lipsāyām	bhvādiḥ	4,4,4
gādhṛṁ̱	gādh	seṭ	ā.pa	granthe	bhvādiḥ	4,4,4
bādhṛṁ̱	bādh	seṭ	ā.pa	loḍane	bhvādiḥ	5,-,5
bādhṛṁ̱	bādh	seṭ	ā.pa	roṭane	bhvādiḥ	-,5,-
nādhṛṁ̱	nādh	seṭ	ā.pa	yācñāyām	bhvādiḥ	6,6,-
nādhṛṁ̱	nādh	seṭ	ā.pa	upatāpe	bhvādiḥ	6,6,-
nādhṛṁ̱	nādh	seṭ	ā.pa	aiśvarye	bhvādiḥ	6,6,-
nādhṛṁ̱	nādh	seṭ	ā.pa	āśīḥṣu	bhvādiḥ	6,6,-
nāthṛṁ̱	nāth	seṭ	ā.pa	yācñāyām	bhvādiḥ	6,6,6
nāthṛṁ̱	nāth	seṭ	ā.pa	upatāpe	bhvādiḥ	6,6,6
nāthṛṁ̱	nāth	seṭ	ā.pa	aiśvarye	bhvādiḥ	6,6,6
nāthṛṁ̱	nāth	seṭ	ā.pa	āśīḥṣu	bhvādiḥ	6,6,6
ṇādhṛṁ̱	Nādh	seṭ	ā.pa	yācFāyām	bhvādiḥ	-,-,6
ṇādhṛṁ̱	Nādh	seṭ	ā.pa	upatāpe	bhvādiḥ	-,-,6
ṇādhṛṁ̱	Nādh	seṭ	ā.pa	aiśvarye	bhvādiḥ	-,-,6
ṇādhṛṁ̱	Nādh	seṭ	ā.pa	āśīḥṣu	bhvādiḥ	-,-,6

Table 4.1: Sample Entries

column has the root with accent marks. Next one is the meaning followed by the gaṇa to which the root belongs to and the last column has the references to the sūtras in the three vṛttis viz. Mādhavīya dhātuvtṛtti, Kṣīrataraṅgiṇī and Dhātupradīpa respectively. We observe, from the above table that, the verb *bādhṛṁ* has different meanings, while Mādhavīya dhātuvtṛtti and Dhātupradīpa have the meaning as loḍane, Kṣīrataraṅgiṇī records it as roḍane. Similarly in the next vṛtti while Mādhavīya dhātuvtṛtti, Kṣīrataraṅgiṇī have the entries as nādhṛṁ and nāthṛṁ, Dhātupradīpa has ṇādhṛṁ and nāthṛṁ. While the compact representation of the information in terms of dhātupāṭha is good for memorisation and oral transmission, the splitting of information into this format facilitates comparison of the dhātupāṭhas from various perspectives, as will be discussed in the next chapter. We use this information and display it in a user friendly manner through a browser.

4.5 User Interface

The user interface displays the roots with various associated information for all vṛttis in a compact form as described in the table above.

1. The tables can be sorted in 3 different ways

   - according to the order of roots as in the dhātupāṭha,
   - alphabetically in the order of the roots, and
   - alphabetically according to the meanings.

2. The reference numbers to the sūtras in the three vṛttis are sensitive to mouse. When a user clicks a sūtra number, the corresponding part of the commentary appears in the pop-up window.

3. The root is also linked with the existing generator. All the roots for which a verb conjugator is available, are mouse clickable. When this link is clicked, user gets the generated forms of the verb.

4. The meaning is also sensitive to the mouse. When a cursor is brought over the meaning, if any of the vṛttis provide the analysis of the meaning, that is displayed in a tooltip.

We give below some snapshots of the user interface.

S.No	गणः	धातुः	अर्थः	सेट्/अनिट्	पदि	माधवीयधातुवृत्तिः	क्षीरतरङ्गिणी	धातुप्रदीपः
1167	भ्वादिः	कथँ(कथ्)	हिंसायाम्	सेट्	प.प	491	X	X
1168	भ्वादिः	क्लथँ (क्लथ्)	हिंसायाम्	सेट्	प.प	491	515	520
1169	भ्वादिः	श्रथँ (श्रथ्)	हिंसायाम्	सेट्	प.प	491	515	520
1170	भ्वादिः	क्रथँ (क्रथ्)	हिंसायाम्	सेट्	प.प	X	515	520
1171	भ्वादिः	श्लथँ (श्लथ्)	हिंसायाम्	सेट्	प.प	X	X	520
1172	भ्वादिः	चनँ(चन्)	हिंसायाम्	सेट्	प.प	492	X	521
1173	भ्वादिः	चनुँ(चन्)	हिंसायाम्	सेट्	प.प	X	516	X
1174	भ्वादिः	वनुँ(वन्)	-	सेट्	प.प	493	517	522
1175	भ्वादिः	ज्वलँ (ज्वल्)	दीप्तौ	सेट्	प.प	494	518	523
1176	भ्वादिः	ह्मलँ (ह्मल्)	चलने	सेट्	प.प	495	519	524
1177	भ्वादिः	ह्वलँ (ह्वल्)	चलने	सेट्	प.प	495	519	524
1178	भ्वादिः	स्मृ(स्मृ)	आध्याने	सेट्	प.प	496	520	525
1179	भ्वादिः	दॄ(दॄ)	भये	सेट्	प.प	497	521	526
1180	भ्वादिः	नॄ(नॄ)	नये	सेट्	प.प	498	522	527
1181	भ्वादिः	श्रा (श्रा)	पाके	सेट्	प.प	499	523	528
1182	भ्वादिः	फणँ(फण्)	गतौ	सेट्	प.प	506	524	535
1183	भ्वादिः	राजृँ ँ (राज्)	दीप्तौ	सेट्	उ.प	507	525	536
1184	भ्वादिः	टुभ्राजृँ(भ्राज्)	दीप्तौ	सेट्	आ.प	508	526	537

Figure 4.4: Sample page of the Interface

S.No	गणः	धातुः	अर्थः	सेट्/अनिट्	पदि	माधवीयधातुवृत्तिः	क्षीरतरङ्गिणी	धातुप्रदीपः
16	भ्वादिः	नाधृ◌॒◌ँ(नाध्)	याच्ञायाम्	सेट्	आ.प	6	6	X
17	भ्वादिः	णाधृ◌॒◌ँ(णाध्)	आशिषि	सेट्	आ.प	X	X	6
18	भ्वादिः	णाधृ◌॒◌ँ(णाध्)	उपतापे	सेट्	आ.प	X	X	6
19	भ्वादिः	णाधृ◌॒◌ँ(णाध्)	ऐश्वर्ये	सेट्	आ.प	X	X	6
20	भ्वादिः	णाधृ◌॒◌ँ(णाध्)	याच्ञायाम्	सेट्	आ.प	X	X	6
21	भ्वादिः	दधुँ(दध्)	धारणे	सेट्	आ.प	7	7	7
22	भ्वादिः	स्कुदि◌॒◌ँ(स्कुद्)	आप्रवणे	सेट्	आ.प	8	8	8
23	भ्वादिः	श्विदि◌॒◌ँ (श्विद्)	श्वैत्ये	सेट्	आ.प	9	9	9
24	भ्वादिः	वदि◌॒◌ँ (वद्)	अभिवादने	सेट्	आ.प	10	10	10
25	भ्वादिः	वदि◌॒◌ँ (वद्)	स्तुतौ	सेट्	आ.प	X	10	10
26	भ्वादिः					11	11	11
27	भ्वादिः					11	11	11
28	भ्वादिः					12	X	12
29	भ्वादिः					12	12	12
30	भ्वादिः					12	12	12
31	भ्वादिः					12	12	12
32	भ्वादिः					12	12	12
33	भ्वादिः					12	12	12

Mozilla Firefox

file:///home/shailaja/Desktop/4Jan2014/interface1/files-4-1-2014/mA

श्विदि

श्वैत्ये

अकर्मकः श्वेतस्य गुणस्यापि धातुना साध्यतया क्रमिकतया वाभिधानात् क्रियात्वम् यदाह
श्वेतते: श्वेत इत्येतत् श्वेतत्वेन प्रकाश्यते आश्रितक्रमरूपत्वादभिधानं प्रवर्त्तते
इति पूर्ववन्नुमागमः (श्विन्दते) इत्यादि स्कुन्दिवत् 10

Figure 4.5: Sample page from Mādhavīya Dhātuvṛtti

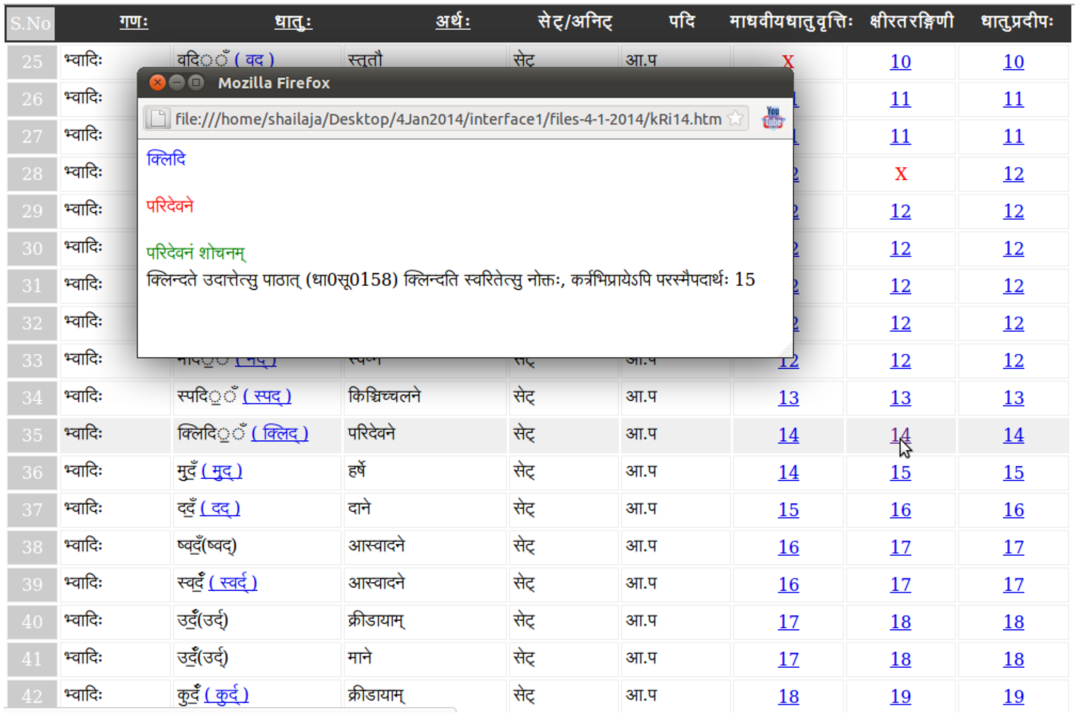

Figure 4.6: Sample page from Kṣīrataraṅgiṇī

Figure 4.7: Sample page from Dhātupradīpa

S.No	अर्थः	धातुः	गणः	सेट्/अनिट्	पदि	माधवीयधातुवृत्तिः	क्षीरतरङ्गिणी	धातुप्रदीपः
[illegible]	Sort according to meaning	[illegible]ख)	तुदादिः	सेट्	प.प	975	996	1018
2	अग्निसंयोगे	ध्मा॒ (ध्मा)	भ्वादिः	अनिट्	प.प	587	611	624
3	अग्रगमने	पुरँ (पुर्)	तुदादिः	सेट्	प.प	959	981	1002
4	अङ्कने	लक्षँ (लक्ष्)	चुरादिः	सेट्	उ.प	1136	1152	X
5	अङ्कने	लक्षँ (लक्ष्)	चुरादिः	सेट्	प.प	X	X	1190
6	अतिक्रमणे	अत्टुँ(अत्ट्)	भ्वादिः	सेट्	आ.प	145	153	154
7	अतिसर्जने	दि॒शँ (दिश्)	तुदादिः	अनिट्	उ.प	911	932	953
8	अतिस्पर्शने	शुक्लँ(शुक्ल्)	चुरादिः	सेट्	उ.प	1201	X	X
9	अदने	गलँ (गल्)	भ्वादिः	सेट्	प.प	334	350	352
10	अदने	ग्रसु॒ँ (ग्रस्)	भ्वादिः	सेट्	आ.प	383	400	405
11	अदने	ग्लसु॒ँ (ग्लस्)	भ्वादिः	सेट्	आ.प	383	400	405
12	अदने	घसॢँ(घस्)	भ्वादिः	सेट्	प.प	432	451	458
13	अदने	चमुँ(चम्)	भ्वादिः	सेट्	प.प	289	303	305
14	अदने	चर्वँ (चर्व्)	भ्वादिः	सेट्	प.प	350	367	371
15	अदने	छमुँ (छम्)	भ्वादिः	सेट्	प.प	289	303	305
16	अदने	जमुँ (जम्)	भ्वादिः	सेट्	प.प	289	303	305
17	अदने	झमुँ (झम्)	भ्वादिः	सेट्	प.प	289	303	305

Figure 4.8: Sorted meanings alphabetically

S.No	धातुः	अर्थः	गणः	सेट्/अनिट्	पदि	माधवीयधातुवृत्तिः	क्षीरतरङ्गिणी	धातुप्रदीपः
			भ्वादिः	सेट्	आ.प	67	66	68
2	अकँ(अक्)	कुटिलायांगतौ	भ्वादिः	सेट्	प.प	488	512	517
3	अक्षूँ (अक्ष्)	व्याप्तौ	भ्वादिः	सेट्	प.प	399	416	423
4	अक्षूँ (अक्ष्)	सङ्घाते	भ्वादिः	सेट्	प.प	X	416	423
5	अगिँ(अग्)	गतौ	भ्वादिः	सेट्	प.प	84	87	88
6	अगँ(अग्)	कुटिलायांगतौ	भ्वादिः	सेट्	प.प	488	512	517
7	अघिॖॅँ(अघ्)	गत्याक्षेपे	भ्वादिः	सेट्	आ.प	74	74	75
8	अङ्क (अङ्क)	पदे	चुरादिः	सेट्	उ.प	1429	X	X
9	अङ्क (अङ्क)	लक्षणे	चुरादिः	सेट्	उ.प	1429	X	X
10	अङ्क (अङ्क)	लक्षणे	चुरादिः	सेट्	प.प	X	1446	1485
11	अङ्ग (अङ्ग)	पदे	चुरादिः	सेट्	उ.प	1430	X	X
12	अङ्ग (अङ्ग)	पदे	चुरादिः	सेट्	प.प	X	1447	1486
13	अङ्ग (अङ्ग)	लक्षणे	चुरादिः	सेट्	उ.प	1430	X	X
14	अङ्ग (अङ्ग)	लक्षणे	चुरादिः	सेट्	प.प	X	1447	1486
15	अचिँ (अच्)	गतौ	भ्वादिः	सेट्	उ.प	X	559	X
16	अजिँ (अज्)	भाषार्थे	चुरादिः	सेट्	उ.प	1322	X	X
17	अजिँ (अज्)	भासार्थे	चुरादिः	सेट्	प.प	X	1340	X

Figure 4.9: Sorted roots alphabetically

Get Dhātupāṭha order

S.No	गणः	धातुः	अर्थः	सेट्/अनिट्	पदि	माधवीयधातुवृत्तिः	क्षीरतरङ्गिणी	धातुप्रदीपः
			सत्तायाम्	सेट्	प.प	1	1	1
2	भ्वादिः	एधँ॒ (एध्)	वृद्धौ	सेट्	आ.प	2	2	2
3	भ्वादिः	स्पर्धँ॒ (स्पर्ध्)	सङ्घर्षे	सेट्	आ.प	3	3	3
4	भ्वादिः	गाधृ◌॒◌ँ(गाध्)	ग्रन्थे	सेट्	आ.प	4	4	4
5	भ्वादिः	गाधृ◌॒◌ँ(गाध्)	प्रतिष्ठायाम्	सेट्	आ.प	4	4	4
6	भ्वादिः	गाधृ◌॒◌ँ(गाध्)	लिप्सायाम्	सेट्	आ.प	4	4	4
7	भ्वादिः	बाधृ◌॒◌ँ (बाध्)	लोडने	सेट्	आ.प	5	X	5
8	भ्वादिः	बाधृ◌॒◌ँ (बाध्)	रोटने	सेट्	आ.प	X	5	X
9	भ्वादिः	नाथृ◌॒◌ँ(नाथ्)	आशिषि	सेट्	आ.प	6	6	6
10	भ्वादिः	नाथृ◌॒◌ँ (नाथ्)	उपतापे	सेट्	आ.प	6	6	6
11	भ्वादिः	नाथृ◌॒◌ँ (नाथ्)	ऐश्वर्ये	सेट्	आ.प	6	6	6
12	भ्वादिः	नाथृ◌॒◌ँ (नाथ्)	याच्ञायाम्	सेट्	आ.प	6	6	6
13	भ्वादिः	नाधृ◌॒◌ँ(नाध्)	आशिषि	सेट्	आ.प	6	6	X
14	भ्वादिः	नाधृ◌॒◌ँ(नाध्)	उपतापे	सेट्	आ.प	6	6	X
15	भ्वादिः	नाधृ◌॒◌ँ(नाध्)	ऐश्वर्ये	सेट्	आ.प	6	6	X
16	भ्वादिः	नाधृ◌॒◌ँ(नाध्)	याच्ञायाम्	सेट्	आ.प	6	6	X
17	भ्वादिः	णाधृ◌॒◌ँ(णाध्)	आशिषि	सेट्	आ.प	X	X	6

Figure 4.10: Sorted according to the gaṇa listing

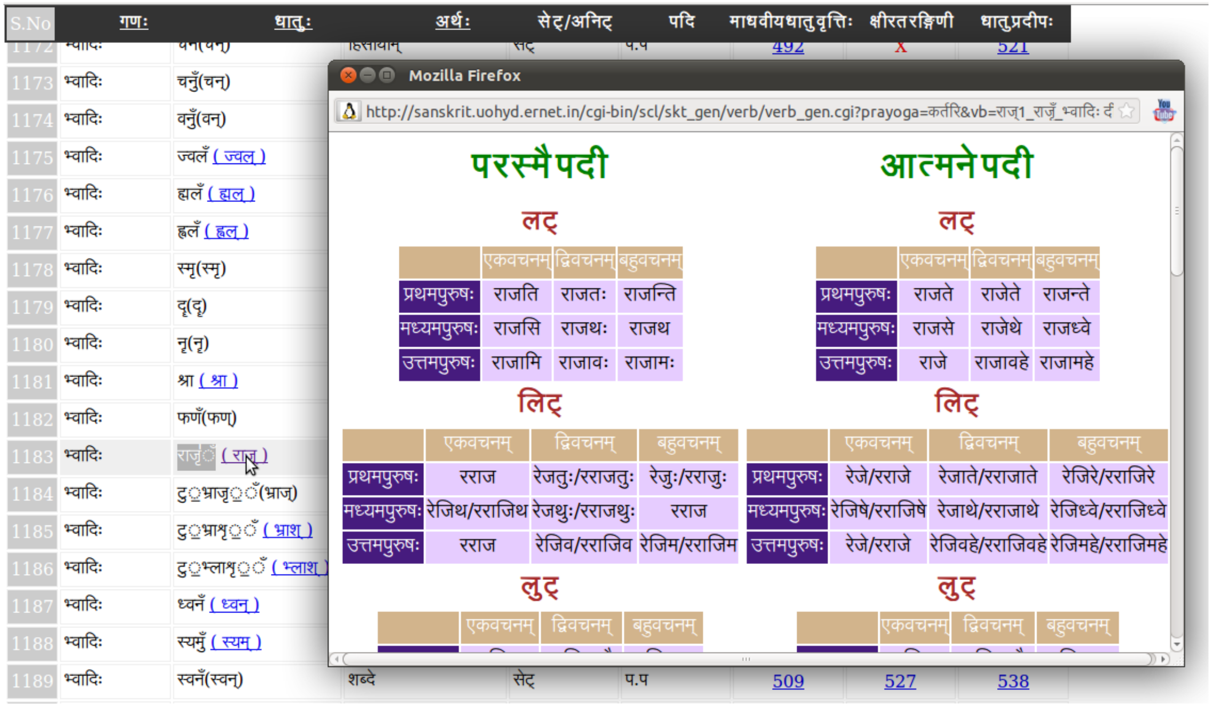

Figure 4.11: Link to the Verb Form Conjugator

S.No	धातुः	अर्थः	गणः	सेट्/अनिट्	पदि	माधवीयधातुवृत्तिः	क्षीरतरङ्गिणी	धातुप्रदीपः
3261	स्रन्सुँ(स्रन्स्)	अवस्रंसने	भ्वादिः	सेट्	आ.प	459	480	487
3262	स्रन्सुँ(स्रन्स्)	प्रमादे	भ्वादिः	सेट्	आ.प	X	X	269
3263	स्रिवुँ (स्रिव्)	गतौ	दिवादिः	सेट्	प.प	757	780	795
3264	स्रिवुँ (स्रिव्)	शोषणे	दिवादिः	सेट्	प.प	757	780	795
3265	स्रु (स्रु)	गतौ	भ्वादिः	अनिट्	प.प	598	625	636
3266	स्रेकृँ (स्रेक्)	गतौ	भ्वादिः	सेट्	आ.प	65	64	66
3267	स्रै(स्रै)	पाके	भ्वादिः	अनिट्	प.प	X	605	617
3268	स्वर्दँ(स्वद्)	आस्वादने	चुरादिः	सेट्	उ.प	1325	X	X
3269	स्वनँ(स्वन्)	शब्दे	भ्वादिः	सेट्	प.प	509	527	538
3270	स्वर (स्वर)	आक्षेपे	चुरादिः	सेट्	उ.प	1375	X	X
3271	स्वर (स्वर)	आक्षेपे	चुरादिः	सेट्	प.प	X	1392	1429
3272	स्वर्तँ(स्वर्त्)	कृच्छ्रजीवने	चुरादिः	सेट्	उ.प	X	1221	X
3273	स्वर्तँ(स्वर्त्)	गत्याम्	चुरादिः	सेट्	उ.प	X	1221	X
3274	स्वर्दँ (स्वर्द्)	आस्वादने	भ्वादिः	सेट्	आ.प	16	17	17
3275	स्वादँ (स्वाद्		दिः	सेट्	आ.प	22	23	23
3276	स्वृ(स्वृ)		दिः	अनिट्	प.प	592	616	629
3277	स्वृ(स्वृ)	शब्दे	भ्वादिः	अनिट्	प.प	592	616	629
3278	स्वॄ(स्वॄ)	हिंसायाम्	क्र्यादिः	सेट्	प.प	X	X	1142
3279	हगँ(हग्)	संवरणे	भ्वादिः	सेट्	प.प	486	X	X

माधवीयधातुवृत्तिः-आस्वादनमनुभवः
क्षीरतरङ्गिणी-आस्वादनं जिह्वाया लेहः

Figure 4.12: Help on meaning

Chapter 5

Comparison of Dhātuvṛttis

The variations in dhātupāṭhas have long been noticed by the commentators. With so much variation, without any logical reasoning to decide the correct version even the commentators such as Kṣīrasvāmin find it very confusing. He writes in his commentary
"पाठेऽर्थे चागमभ्रंशान्महतामपि मोहतः। न विद्मः किन्नु जहीमः किं वात्रादध्महे वयम्।।
(1958, क्षीरतरङ्गिणी pp.290)
(Since the tradition of pāṭha and artha is destroyed, because of the confusion we do not know which part to omit and which to accept.)

Bhagīratha Prasād Tripāṭhī (1984; pp 19-20) has listed four reasons for the variations found in the Dhātupāṭhas. These are

1. variations in pronunciation due to the influence of local languages.
   As is very well known, the geography, climatic conditions, culture and the local languages have influenced the pronunciation of Sanskrit. For example while the south Indians have retained the difference between

short and long vowels, the north Indians have lost it. In the north-eastern part of India we notice the confusion between *ś,ṣ and s.* This has led to variations in the dhātupāṭhas, both at the root level as well as meaning level.

- yugi → jugi
- vugi → bhugi,etc.

He also mentions variations due to interchange of phonemes as in
simha → himsa,
parināme → parimāṇe,
sahane → hasane, etc.

2. Variations due to similarity in orthography
The dhātuvṛttis are transmitted from one generation to the other or from one geographical region to the other both through the oral transmission as well as through the manuscripts. When the transmission is through the manuscripts, the bad hand writing of the scribe or the poor quality of the material might have been the cause for variations introduced in the vṛttis. We see variations of 'ya' (**'य'**) changing to 'pa' (**'प'**), 'ca' (**'च'**) changing to 'j' (**'ज'**), etc. For example,
vyaya kṣaye → **vyapa** kṣaye, or
mevṛ **secane** → mevṛ **sevane**, etc.

3. Variations due to oral transmission leading to loss in word boundaries
In the oral tradition, there is a natural tendency to recite the texts continuously. This leads to loss in the word boundaries, and thus leads

to variations if the text is not transmitted with due care. For example The sūtras **tapa aiśvarye vā**

vṛtu varaṇe

if recited as a continuous string, *vā* gets joined with the following *vṛtu* leading to *vāvṛtu* as a new root! Similarly **yu jugupsāyām** results in **yuju kutsāyām** due to similarity in sounds produced in continuous speech, when split wrongly.

4. Variations due to the tendency to accommodate the diachronic changes in usage
   The goal of the vyākaraṇa is to describe the current usage of the language *(lakṣaikacakṣuka)*. This means, the vṛttikāras are not only interested in just preserving the older forms, but they were also accommodative incorporating changes to account for the contemporal usages. This lead to adding new roots to the vṛttis. Some such examples quoted by Tripāṭhī(1984) are **palyūla** → **palpūla**; **puṇa** → **pūrṇa**.

5.1 Comparison of *Dhātuvṛtti*s

We take up the quantitative study of the differences in the vṛttis. Tripāṭhī has noted down the differences and analysed them for the reason behind these differences. We would like to know how many entries are same across all the vṛttis, when the entries differ, how many of them differ and in what respect, what is the percentage of variations, and would like to classify further these variations. As noted earlier, each entry in the *Dhātuvṛtti* contains one or more roots with one or more meanings associated with it. Since the *Dhātuvṛtti*s differ in both the root entries as well as the meaning associated with them,

Dhātuvṛtti	Distinct roots	Distinct root-meaning-gaṇa pairs
Mādhavīya (MD)	1576	2189
Kṣīrataraṅgiṇī (KT)	1581	2164
Dhātupradīpa (DP)	1630	2250

Table 5.1: Number of *Dhātu*s in each *Dhātuvṛtti*

each single entry was expanded into multiple entries with single root, single meaning per entry while comparing them. Thus if there is an entry in a *Dhātuvṛtti* with m roots v_1,v_2, ..., v_m with n possible meanings m_1,m_2, ..., m_n then the entry is expanded into m*n distinct (verb, meaning) pairs.
For example an entry such as
gādhṛ pratiṣṭhālipsāyoḥ granthe ca
is expanded into three entries viz.
gādhṛ pratiṣṭhāyām,
gādhṛ lipsāyām, and
gādhṛ granthe.

Table 5.1 shows the number of entries in each *Dhātuvṛtti* before and after this expansion.

The distribution of the root-meaning pairs into various *gaṇa*s in various *vṛtti*s is shown in Table 5.2. For each gaṇa we have indicated the number of root-meaning pairs in each of the three vṛttis. The column with heading "common" gives the common entries across al the vṛttis. The first number under this column gives the figure of common roots when only root, gaṇa and

gaṇa	MD	KT	DP	common
bhvādi	1165	1167	1211	848/870
adādi	82	78	85	67/70
juhotyādi	32	34	34	3/28
divādi	157	150	160	109/115
svādi	37	35/	39	29/29
tudādi	176	175	187	128/132
rudhādi	32	31	32	22/28
tanādi	10	9	11	7/7
kryādi	68	68	71	48/48
curādi	430	417	419	0/231
Total	2189	2164	2250	1261/1558

Table 5.2: Distribution of root-meaning pairs in different *gaṇa*s

meaning are considered. The second figure gives the common roots if the differences in seṭ/aniṭ and pada is also taken into account.

We notice that in the 10th gaṇa there is not a single entry which is same if all the fields viz root, gaṇa, meaning, seṭ/aniṭ and pada are considered. This is so because in most of the vṛttis the svara information is not provided. Venn diagrams in Fig 5.1 and Fig 5.2 show the overlapping of roots in various vṛttis. Fig 5.1 shows the distribution when the roots are compared along with the gaṇa, meaning, set and pada information. Here we have not taken into account the verbs from the curādi gaṇa, since there is lot of variation among them. And even the iṭ information is missing. 1261 root entries are same in all the three vṛttis. There are 155 entries only in MD which are not attested by DP and KT. Similarly 254 such entries are found in KT and 245 in DP, 237 entries were same in MD and DP but KT differs, 129 were same in MD and KT but different in DP and 99 same in DP and KT and different

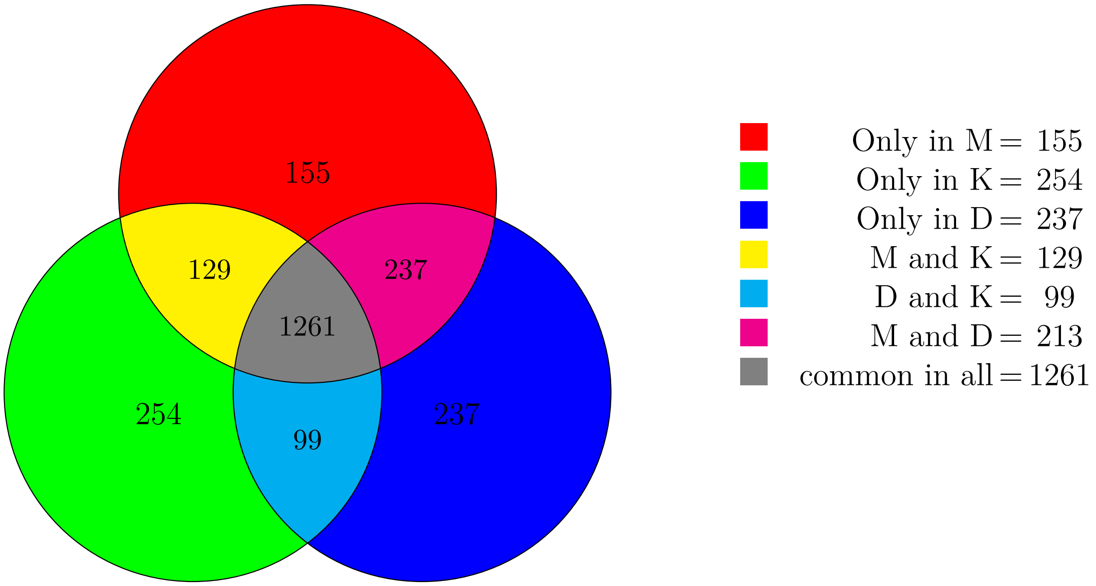

Figure 5.1: Distribution of roots with set and pada information

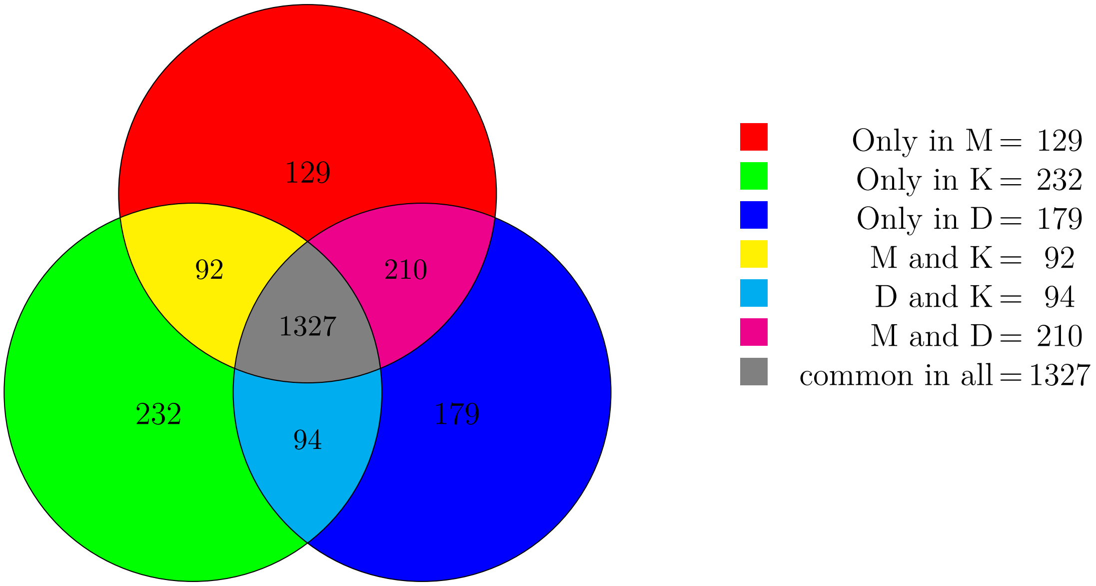

Figure 5.2: Distribution of roots without set and pada information

in MD. Fig 5.2 shows the distribution when the roots are compared only with gaṇa and meaning ignoring the seṭ and the pada variation. We notice that the entries for which all the 3 vṛttis agree are now 1327, a substantial increase from 1251. The entries that were found only in one vṛtti are 129 for MD, 232 for KT and 179 for DP. There were 92 entries common in MD and KT but not present in DP, 94 entries common in DP and KT but not found in MD and 210 entries common in MD and DP. Assuming that there are around 1600 verbs (excluding around 400 verbs from the curādi gaṇa from the approximate 2000 verbs), 1327 were found be common across all the three vṛttis. Thus for around 83% of the entries the vṛttis agree for their form, class and meaning. It is only 17% of the entries regarding which there is a difference among the three vṛttikāras. These differences are either due to the difference in their root form or the difference in the meaning. Similarly 1251, i.e. around 78% of the entries matched across all the vṛttis with respect to all parameters viz gaṇa, meaning, root form, seṭ and pada. We study below, the nature of differences with respect to various aspects. Thus we observe that the variation due to the iṭ and pada is less as compared to the variation in meaning.

5.2 Analysis of differences in roots and meanings

We compared all the three dhātuvṛttis for the differences in the root form as well as the meaning. We list below the variations found both at root form level as well as the meaning level.

5.2.1 Variation in pronunciation

This variation may be due to the influence of local languages or may be due to the erroneous hearing during the oral communication or may be due to erroneous pronunciation. They fall under 3 broad categories.

- a consonant being replaced by another.
- confusion between a short and a long vowel.
- one vowel being replaced by another.
- A consonant being replaced by another We list below the cases where one consonant is replaced by another similar sounding consonant. Wherever found, we have given examples for the variation in the root form as well as in the meaning form. The exhaustive list of examples of variations in roots is given in Chapter 1 and those for meanings is given in Chapter 2 of part II.

  1. ś, ṣ, s
     root: *śu* gatau and *ṣu* gatau
     meaning: ṣasa *ṣvapne* and ṣasa *svapne*
  2. ts and j
     meaning: laja *bharjane* and laja *bhartsane*
  3. p and h
     root: *capa* kalkane and *caha* kalkane
  4. k and kh
     root: *kakha* hasane and *kharkha* hasane

5. k and g

   root: *raka* āsvādane and *raga* āsvādane

6. kh and kṣ

   root: *khoda* kṣepe and *kṣoṭa* kṣepe

7. th and d

   root: *mithṛ* medhāyām and *midṛ* medhāyām

8. r and l

   meaning: bādhṛ *roṭane* and *loḍane*

9. aspirated and unaspirated

   root: *sphuḍiṁ* parihāse *spuḍiṁ*

- Confusion between a long and a short vowel

1. a and ā

   root: *pala* rakṣaṇe and *pāla rakṣaṇe*

   meaning: bukkaṁ *bhaṣaṇe* and bukkaṁ *bhāṣaṇe*

2. i and ī

   root: *kṣivu* nirasane and *kṣīvu* nirasane

3. u and ū

   root: *gu* purīṣotsarge and *gū* purīṣotsarge

4. ṛ and ṝ

   root: *gṛ* vijñāne and *gṝ* vijñāne

- Replacement of a vowel by 'a'

1. deletion of ā

   root: *pala* rakṣaṇe and *pāla rakṣaṇe*

2. deletion of i

   root: *kladaṁ* vaiklavye and *kladiṁ*

3. deletion of u

   root: *basa* utsarge and *busa* utsarge

4. deletion of ṛ

   root: *māha* māne and *māhṛ* māne

5.2.2 Variation due to the orthography

Following variations are observed in the root forms due to orthographic similarity between the phoneme representations.

1. v and b

   root: *valha* paribhāṣaṇe and *balha* paribhāṣaṇe

2. ṭ and ḍ

   root: *ṭuyācṛ* yācñāyām and *ḍuyācṛ* yācñāyām

   meaning: bādhṛ *roṭane* and *loḍane*

3. c and v

   root: *khaca* bhūtaprādurbhāve and *khava* bhūtaprādurbhāve

   meaning: glevṛ *secane* and *sevane*

4. c and j

   root: *vyaca* vyājīkaraṇe and *vyaja* vyājīkaraṇe

5. c and k

   meaning: cala *vilasane* and cala *vikasane*

6. t and m

   meaning: sphurchā *vismṛtau* and sphurchā *vistṛtau*

7. p and m

   root: *spṛ* prītau and *smṛ* prītau

8. n and ṇ

   root: *nādhṛṁ* upatāpe and *ṇādhṛṁ* upatāpe

9. v and p

   root: *vyuṣaṁ* vibhāge and *pyusaṁ* vibhāge

10. c and p

    root: *culaṁ* samucchrāye and *pulaṁ* samucchrāye

11. l and k

    meaning: cala *vilasane* and cala *vikasane*

12. c and h

    meaning: ñikṣvidāṁ*mocane* and *mohane*

5.2.3 Interchange of consonants

We have found one instance of interchange of the consonants leading to the variation in meaning.

1. sah and has

   meaning: cyu *sahane* and cyu *hasane*

5.2.4 Synonyms

There are some instances, when the meaning of the root is expressed by a synonymous word in different dhātupāṭhas. Here are a few examples

1. khura *cheḍane* and khura *vilekhane*
2. ghaṭa *saṅghāte* and ghaṭa *bheḍane*
3. kuṭṭa *kutsāyām* and kuṭṭa *bhartsane*
4. kūṭa *paritāpe* and kūṭa *paridāhe*

5.2.5 Miscellaneous

There are some instances of variations, which we could not classify into any one of the above categories, nor could we generalise, or find any reason behind such variations. These are as follows.

1. puṃsaṁ *abhimardane* and puṃsaṁ *abhivardhane*
2. kūṭaṁ *apradāne* and kūṭaṁ *apramāde*
3. drāghṛṁ *āyāse* and drāghṛṁ *āyāme*
4. calaṁ *kalpane* and calaṁ *kampane*
5. ṭalaṁ *vaiklavye* and ṭalaṁ *vaiplavye*
6. kula *saṃstyāne* and kula *saṃntāne*
7. vida *nivāse* and vida *vivāde*
8. ñikṣvidā *mocane* and ñikṣvidā *mohane*

Complete list of roots which differ only in meanings is given in Chapter 1 of part II and the list of roots which differ in the root forms is given in Chapter 2 of part II.

To decide which one is the correct meaning or which is the correct form of the root one will have to look at the actual usage of these verbs in the real corpus. Given the enormous size of the Sanskrit corpus, and its spread over a long period of time, unless we use some computational methods, it is very difficult to decide which meanings are in use, which are more frequent etc. Further, only the availability of corpus in digital form is also not sufficient to carry out this task of deciding the meaning. What one needs is sense annotated corpus, where each occurrence of the form is tagged with its meaning in the context.

5.3 Analysis of differences in iṭ and pada

The information of pada and the information about the insertion of an *iḍ* is presented through the accents. Since the accents have been lost, we depend completely on the vṛttis to retrieve this information back. We noticed that even in the vṛttis this information is not given fully. In some cases only the information of the pada is mentioned, while at some places only the iḍāgama is mentioned. In KT, we found at several places kṣīrasvāmin does not mention the pada because from the anubandha this information can be retrieved. For example, *svaritañitaḥ kartrabhiprāye kriyāphale*(P1.3.72) the roots ending in *ñ* will be in *ubhayapada*. So for the verbs *pūñ pavane* and *mīñ hiṃsāyām*, he does not mention the pada. But in our tagged texts, we have marked this information. Similarly we found examples corresponding to the sūtras *anudāttaṅita ātmanepadam* (P1.3.12) and *śeṣāt kartari paras-*

Sr No.	*dhātu*	*meaning*	*gaṇa*	*seṭ*	*pada*	*vḍtti number*
1	aṇaṁ aṇaṁ	prāṇane prāṇane	divādi divādi	aniṭ seṭ	ā.pa. ā.pa.	816,-,- -,-,856
2	cakṣiṅ cakṣiṅ	vaktāyāṃ vāci vaktāyāṃ vāci	adādi adādi	aniṭ seṭ	ā.pa. ā.pa.	667,691,- -,-,705
3	ñkṣvidāṁ ñkṣvidāṁ	avyaktaṣabde avyaktaṣabde	bhvādi bhvādi	aniṭ seṭ	pa.pa. pa.pa.	-,-,667 629,654,-

Table 5.3: Analysis of differences in iṭ and pada

*maipadam*P(1.3.78), viz. *iṅ adhyayane*, *kuṅ śabde*, and *dyu abhigamane*. In all these cases, we added the pada information explicitly. Below we give some examples where the vṛttis differ.

Table 5.3 gives a few sample entries. Section 3 of part II gives complete listing of the differences with respect to data, and iḍāgama. We have not compiled the data for 10th gaṇa since complete information was not available.

5.4 Analysis of differences in *it*(anubandha)

We noticed differences in the *it* markers also. These differences lead to differences in the verbal forms. These differences were found to be of three types.

1. Difference in the vowels

   In the following verbs, there are differences among the vṛttikāras in the form of the dhātu regarding the vowels. These variations will result into differences in the corresponding verbal forms.

   - *idit*

  - ḍapaṁ and ḍapiṁ
  - ḍipaṁ and ḍipiṁ
  - kaḍaṁ and kaḍiṁ
  - kradaṁ and kradiṁ
  - kladaṁ and kladiṁ
  - cuṭaṁ and cuṭiṁ
  - śuṭhaṁ and śuṭhiṁ. etc,.
- *udit*
  - kṣīvaṁ and kṣīvuṁ
  - canaṁ and canuṁ
  - jasaṁ and jasuṁ
  - tṛṇaṁ and tṛṇuṁ. etc,.
- *īdit*
  - jabhaṁ and jabhīṁ
- *ṛdit*
  - cīvaṁ and cīvṛṁ
  - māhaṁ and māhṛṁ
  - mṛdhuṁ and mṛdhṛṁ. etc,.

2. Difference due to presence or absence of *ñ*
   We noticed two verbs *śṝñ* and *vṝñ*, which are considered to be śṝ and vṝ respectively by some vṛttikāras. This results in the differences in the pada, and hence the verbal suffixes a verb takes will be different resulting in different verbal forms.

3. Difference due to orthographic similarity between *tu* and *ḍu*

   The root *yācṛṃ* in KT vṛtti has *ḍu* as the marker while the other two have *ṭu* as the marker. Because of this the non-finite forms of the verb will change. MD and DP mention in their vṛtti about this difference and MD mentions that both the forms are acceptable. However, in the dhātusūtra they use only one form.

5.5 Semantic Verb Clusters

The Dhātusūtra consists of one or more roots followed by one or more meanings associated with the root(s). These meanings are only for indicating the meaning of the roots, and they do not define the meaning. Had they be defining the meaning of a root, then there would have been efforts to avoid the circularity in the definitions of meaning. We notice several instances of circularity of meanings. Palsule has provided some examples. For example, pāla rakṣaṇe and rakṣa pālane. Here is a complete list of such roots.

- asaṁ and bhū :: bhū sattāyām; asaṁ bhuvi
- rakṣaṁ and pālaṁ :: rakṣa pālane and pāla rakṣaṇe
- adaṁ and bhakṣaṁ :: adaṁ bhakṣaṇe and bhakṣaṁ adane
- calaṁ and kapiṁ :: calaṁ kampane and kapiṁ calane
- oṁlasjīṁ and vrīdaṁ :: oṁlasjīṁ vrīḍāyām; vrīdaṁ lajjāyām
- kupaṁ and krudhṁ :: kupaṁ krodhe; krudha kope;
- smṛ and citiṁ :: smṛ cintāyām; citiṁ smṛtyām;

- īṣaṁ and dṛśiṁr :: īṣaṁ darśane; dṛśiṁr prekṣaṇe
- īraṁ and kṣipaṁ :: īraṁ kṣepe; kṣipaṁ preraṇe
- prīñ and tṛpaṁ :: prīñ tarpaṇe; tṛpaṁ prīṇane
- vṛṅ and vṛñ :: vṛṅ āvaraṇe; vṛñ varaṇe
- āpḷṁ and ḍulabhaṁṣ :: āpḷṁ lambhane; ḍulabhaṁṣ prāptau

We also notice some more instances, where the meaning of a verb is defined in terms of the other, whose meaning is defined in terms of the third and so on leading to a chain of such dhātus. The study of such chains is useful from semantic point of view. The verbs forming such chains will lead to some meaning clusters. Here are a few such chains.

- parṣa snehane; ṣṇihaṁ prītau; prīñ tarpaṇe; tṛpaṁ prīṇane;
- vidaṁ vedanāyām; vidḷṁ lābhe; ḍulabhaṁṣ prāptau; āpḷṁ lambhane;
- gartaṁ kutsāyām; kutsaṁ avakṣepaṇe; kṣipaṁ preraṇe; īraṁ kṣepe;
- caḍiṁ kope; kupaṁ krodhe; krudhaṁ kope;
- vilaṁ casane; caṣaṁ bhakṣaṇe; bhakṣaṁ adane; adaṁ bhakṣaṇe;
- hrīcha lajjāyām; oṁlasjīṁ vrīḍāyām; vrīḍaṁ lajjāyām;
- parṣa snehane; ṣṇihaṁ prītau; prīñ tarpaṇe; tṛpaṁ prīṇane;
- garhaṁ nindane; ṇidiṁ kutsāyām; kutsaṁ avakṣepaṇe; kṣipaṁ preraṇe; īraṁ kṣepe;

- kaḍaṁ ghasane; ghasḷṁ adane; adaṁ bhakṣaṇe; bhakṣaṁ adane;
- trapūṁṣ lajjāyām; oṁlasjīṁ vrīḍāyām; vrīḍaṁ lajjāyām;

Finally we also found verbs whose meaning is given in terms of itself. For example: tuḍaṁ toḍane, bhakṣaṁ bhakṣaṇe, etc. Complete list of such verbs is given Section 4 of part II.

5.6 Verbs with prefixes

The prefixes to the verbs need special treatment during the word formation. The prefixes change the meaning of a root. Thus from meaning point of view the prefix-root forms a tight coupling. However, we observe that the process of formation of verbal forms of a root without any prefixes is different from that of the root with a prefix. The difference is observed at three places.
a) Formation of imperfect, optative, aorist (laṅ, liṅ and luṅ) forms
During the formation of these forms, there is an insertion of 'a'(aṭ) before the verbal root. For example, gamlṛ → agacchat. But prati+gamlṛ → pratyagacchat. Thus we see that the order of operations is prati+agacchat, and not a+pratigacchat.
b) absolutive suffix ktvā versus lyap
the form for gamlṛ with absolutive suffix *ktvā* is *gatvā*. But in the presence of a prefix, the absolutive suffix is replaced by lyap. Hence the absolutive form for āṅ+gamlṛ is āgatya and not āgatvā.
c) Desiderative forms (san suffix)
The desiderative form of gamḷ in third person singular is jigamiṣati. There is a duplication(dvitva) of the first consonant. But in case of a verb with prefix, only the first consonant of the verb is duplicated, and not the prefix.

For example, āṅ+gamḷ + san → ājigamiṣati.

We notice that certain verbs such as samgrāma behave differently. The aḍāgama in these verbs takes place after joining the prefix with the root. So we have the form asamgrāmayata and not samagrāmayata. Similarly, we have samgrāmayitvā, and not the form with absolutive suffix lyap, as is found with other verbs with prefixes. And finally in the desiderative form also we notice the duplication of 'sa' as in sisamgrāmayiṣata. Thus we observe that the verb *samgrāma*, though has *sam* as the prefix, it does not behave as a prefix as in āṅ+gamlṛ, but the verb samgrāma behaves as if it is a stand-alone root such as gamlṛ. This fact has been noted by Patañjali in his bhāṣya on 3.1.12.[1]. Later the dhātuvṛttikāras noted a few more roots with similar behaviour. There is a difference of opinion among the commentators regarding whether to treat other roots with prefixes in a similar way or not. Sayaṇāchārya and mīmāmsaka have given arguments in favour of why other few verbs such as vīra etc. also need special treatment. Following is a list of such verbs with prefixes.

- *saṃgrāmaṁ (= sam + grāma) yuddhe*
- *vyaya (= vi + ayaṁ) vittasamutsarge*
- *vīra (= vi + īraṁ) vikrāntau*
- *nivāsa (= ni + vāsa) ācchādane*
- *saṅketa (= sam + keta) āmantraṇe*
- *vyuṣaṁ (= vi + uṣaṁ) dāhe*

[1] aḍlyabdvirvacaneṣviti vaktavyam(MB3.1.12)

It should be noted that the status of these verbs is different from the ones such as 'adhi+ik', and 'adhi+iṅ'. The roots 'ik' and 'iṅ' are always used with 'adhi' as a prefix. But the behaviour of such verbs is the same as the behaviour of any other verb with a prefix.

5.7 Unattested Verbs

We found a list of verbs which were not attested by the vṛttikāras but at the same time acknowledged as being attested by others. In the DP, we found many such verbs. These verbs are included in the vṛtti by the author but the author adds a phrase '*ityeke*' or '*ityapyeke*' or '*ityapare*' etc. to indicate that though the author does not attest these meanings, he acknowledges them since others attest these verbs in their respective meanings. In DP, we found 25 such entries as given below. For each of the verbs, which are not attested, we provide the gaṇa, dhātu, and the meaning and the vṛtti index and the dhātu index.

1. kryādigaṇaḥ khava ityeke (in the sense of *bhūtaprādurbhāve*) 1184/1565
2. kryādigaṇaḥ cṝ ityeke (in the sense of *vayohānao*) 1147/1525
3. kryādigaṇaḥ nvī ityeke (in the sense of *naye*) 1149/1527
4. kryādigaṇaḥ mṝ ityeke (in the sense of *himsāyām*) 1153/1531
5. curādigaṇaḥ kuśūla ityeke (in the sense of *krīḍāyām*) 1443/1888
6. curādigaṇaḥ laji ityeke (in the sense of *prāṇane*) 1478/1929
7. curādigaṇaḥ vaṭi ityeke (in the sense of *prāṇane*) 1478/1928
8. curādigaṇaḥ śvaṭhi ityeke (in the sense of *saṃskāragatyoḥ*) 1213/1598
9. curādigaṇaḥ smiń ityeke (in the sense of *anādare*) 1220/1607
10. tudādigaṇaḥ khuḍa ityeke(in the sense of *saṃvaraṇe*) 1041/1413
11. tudādigaṇaḥ chuḍa ityeke (in the sense of *saṃvaraṇe*) 1041/1414

12. tudādigaṇaḥ dhruḍa ityapare (in the sense of *nimajjane*) 1049/1424
13. tudādigaṇaḥ bruḍa ityeke (in the sense of *saṇghāte*) 1043/1416
14. tudādigaṇaḥ bhṛḍa ityapyeke (in the sense of *nimajjane*) 1048/1423
15. tudādigaṇaḥ bhruḍa ityeke (in the sense of *saṇghāte*) 1043/1417
16. tudādigaṇaḥ luḍa ityeke (in the sense of *saṃśleśane*) 1034/1405
17. tudādigaṇaḥ sphara ityeke(in the sense of *sañcalane*) 1045/1419
18. bhvādigaṇaḥ uṭha ityeke (in the sense of *upaghāte*) 226/346
19. bhvādigaṇaḥ uhir ityeke (in the sense of *ardane*) 475/753
20. bhvādigaṇaḥ kluń ityeke (in the sense of *gatau*) 647/979
21. bhvādigaṇaḥ kholṛ ityapyeke (in the sense of *gatipratighāte*) 357/563
22. bhvādigaṇaḥ glaha ityapyeke (in the sense of *grahaṇe*) 420/662
23. bhvādigaṇaḥ tuhir ityeke (in the sense of *ardane*) 475/752
24. bhvādigaṇaḥ makṣa ityapyeke (in the sense of *saṃghāte*) 431/676
25. svādigaṇaḥ smṛ ityeke (in the sense of *prītipālanayoḥ*) 935/1282

Out of these, *mṛ*, *uṭha*, *kholṛ* and *uhir* are accepted by other two vṛttikāras viz MD and KT. In addition to these, KT also accepts the following entries: *khava*, *laji*, *bhruḍa* and *smṛ*.

In MD, we found one extra entry as given below, which is not found in DP and KT.

kryādigaṇaḥ dhṝ ititveke(in the sense of *vayohānao*) 1096/1454

In KT, we found two such entries as given below.

bhvādigaṇaḥ pakṣa parigrahetyeke (in the sense of *parigrahe*) 428/664

The second dhātu *kṣi* is found only in KT, as shown below.

bhvādigaṇaḥ kṣi aiśvaryetyeke (in the sense of aiśvarye) 629/933

DP accepts the first one, while the second one is not accepted by bothe MD and DP. All these were instances where in the dhātusūtra, 'ityeke' or its synonyms are used. In addtion, there are also cases where in the commentary the commentator mentions that this root has been considered to be that way by some. We have not collected these examples.

Chapter 6

Conclusion

Earlier efforts of preparing the concordances of *Dhātuvṛitti*s have brought to the surface the differences among them. However, no quantitative account of these differences was available so far. Also there was no Dhātuvṛtti in electronic form which is directly usable for the generation of verbal forms following the rules from Aṣṭādhyāyī, except the work by Scharf. The main purpose of this work was

- to develop an annotating scheme to enable automatic comparison of the vṛttis, and
- to provide a suitable interface to access all the relevant information seamlessly.

In addition, by postulating a canonical form for verbal root and its meaning, we could accomplish electronic linking of these resources. Our purpose here is not to reconstruct Pāṇinian *Dhātupāṭha*, but to provide a sound database for research. The tagging scheme we developed for the comparison is general

enough and can be used for tagging other texts as well. The program to generate the interface is general one and can be extended to handle more than 3 vṛttis. Once these two objectives were achieved, we also compared the vṛttis at various levels, and found that almost 78% of the verbs are common among all the vṛttis, and if the difference due the pada and 'iṭ' insertion are ignored, almost 83% of the entries match across the vṛttis. This work now serves as an important comparative data base for the further research. One can now

- use it to derive verbal conjugations following Pāṇinian process of derivation.
- use the search engines to decide which forms are found in the actual corpus and which are not.
- one can even use the search engine to get various instances of the verb to decide which meaning is attested in the corpus, and which is not.

The interface described in this thesis is available on the department website at http://sanskrit.uohyd.ernet.in/scl/dhaatupaatha. *Dhātupāṭha* contains only basic roots, and not the roots derived by adding prefixes. Occurrence of prefixed verbs is very common in Sanskrit literature and *Dhātuvṛtti*s do not talk about them. Addition of prefixes not only change the verbal root but also its meaning and the *pada* information. And therefore in addition to linking the *Dhātuvṛtti*s it is also necessary to prepare an exhaustive index of verbal roots with all possible prefixes for each one of these roots. The study of semantic clusters further will help us study the classification of verbs from semantic point of view.

Part II

Comparison and Concordance of Dhātuvṛttis

Chapter 1

Differences in Roots

In the following table we provide all the instances where the dhātuvṛttis differ only in the root form, the meaning as well as the gaṇa being the same. We provide the list in the form of a table, with the root followed by its meaning and the gaṇa to which these roots belong to. This is followed by a triplet of numbers, the first number refers to the number of the dhātuvṛtti from the MD, the second one refers to the vṛtti number of KT and the last one that of the DP. If an entry is not found in any of the vṛttis, we put a '-'.

1.1 A consonant being replaced by another

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	षर्जँ	अर्जने	भ्वादिः	125,-,133
2	सर्जँ	अर्जने	भ्वादिः	-,132,-
3	स्कभिँ	प्रतिबन्धे	भ्वादिः	249,263,-
4	ष्कभिँ	प्रतिबन्धे	भ्वादिः	-,-,264
5	श्रन्भुँ	प्रमादे	भ्वादिः	254,-,-
6	स्त्रन्भुँ	प्रमादे	भ्वादिः	-,268,-
7	षन्बँ	सम्बन्धे	चुरादिः	1152,-,1205
8	शन्बँ	सम्बन्धे	चुरादिः	-,-,1206
9	षृन्भुँ	हिंसायाम्	भ्वादिः	268,-,284
10	सृन्भुँ	हिंसायाम्	भ्वादिः	-,281,-
11	षृभुँ	हिंसायाम्	भ्वादिः	268,-,284
12	सृभुँ	हिंसायाम्	भ्वादिः	-,281,-
13	सूक्ष्यँ	ईर्ष्यायाम्	भ्वादिः	310,325,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
14	षूक्ष्यँ	ईर्ष्यायाम्	भ्वादिः	-,-,327
15	शृधुँ	उन्दे	भ्वादिः	-,567,578
16	षृधुँ	उन्दे	भ्वादिः	-,-,578
17	षलँ	गतौ	भ्वादिः	335,-,-
18	सलँ	गतौ	भ्वादिः	-,351,353
19	स्तृक्षँ	गतौ	भ्वादिः	404,421,-
20	ष्टृक्षँ	गतौ	भ्वादिः	-,-,428
21	शूषँ	प्रसवे	भ्वादिः	415,-,-
22	षूषँ	प्रसवे	भ्वादिः	-,433,441
23	षै	क्षये	भ्वादिः	579,-,615
24	सै	क्षये	भ्वादिः	-,603,-
25	शै	पाके	भ्वादिः	581,-,-
26	स्रै	पाके	भ्वादिः	-,605,617
27	स्थलँ	स्थाने	भ्वादिः	-,533,-
28	ष्टहलँ	स्थाने	भ्वादिः	-,-,544
29	ष्मिङ्	ईषद्धसने	भ्वादिः	604,-,642
30	स्मिङ्	ईषद्धसने	भ्वादिः	-,630,-
31	षुरँ	ऐश्वर्ये	तुदादिः	953,-,996
32	सुरँ	ऐश्वर्ये	तुदादिः	-,976,-
33	षुट्टँ	अनादरे	चुरादिः	1156,-,1210
34	सुट्टँ	अनादरे	चुरादिः	-,1171,-
35	षान्त्वँ	सामप्रयोगे	चुरादिः	1161,-,1216
36	सान्त्वँ	सामप्रयोगे	चुरादिः	-,1176,-
37	ष्टूपँ	समुच्छ्राये	चुरादिः	1249,-,1302
38	स्तुपँ	समुच्छ्राये	चुरादिः	-,1268,-
39	लसँ	शिल्पयोगे	चुरादिः	1298,-,1351
40	लषँ	शिल्पयोगे	चुरादिः	-,1318,-
41	स्वदँ	आस्वादने	चुरादिः	1325,-,-
42	ष्वदँ	आस्वादने	चुरादिः	-,-,1377
43	सार	दौर्बल्ये	चुरादिः	1380,-,1434
44	शार	दौर्बल्ये	चुरादिः	-,1397,-
45	अंस	समाघाते	चुरादिः	1420,-,1475

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
46	अंश	समघाते	चुरादिः	-,1437,-
47	भ्रन्शुँ	अवस्त्रंसने	भ्वादिः	-,480,487
48	भ्रन्सुँ	अवस्त्रंसने	भ्वादिः	459,-,-
49	णेषृँ	गतौ	भ्वादिः	375,391,-
50	णेसृँ	गतौ	भ्वादिः	-,-,397
51	शन्बँ	सम्बन्धे	चुरादिः	-,-,1206
52	षन्बँ	सम्बन्धे	चुरादिः	1152,-,1205
53	षर्जँ	अर्जने	भ्वादिः	125,-,133
54	सर्जँ	अर्जने	भ्वादिः	-,132,-
55	सूर्क्षँ	आदरे	भ्वादिः	408,-,-
56	षूर्क्षँ	अनादरे	भ्वादिः	-,-,434
57	षूर्क्ष्यँ	ईर्ष्यायाम्	भ्वादिः	-,-,327
58	सूर्क्ष्यँ	ईर्ष्यायाम्	भ्वादिः	310,325,-
59	णेषृँ	गतौ	भ्वादिः	375,391,-
60	णेसृँ	गतौ	भ्वादिः	-,-,397
61	षलँ	गतौ	भ्वादिः	335,-,-
62	सलँ	गतौ	भ्वादिः	-,351,353
63	श्वर्तँ	गत्याम्	चुरादिः	1205,-,1260
64	स्वर्तँ	गत्याम्	चुरादिः	-,1221,-
65	षुरँ	दीप्तौ	तुदादिः	953,-,996
66	सुरँ	दीप्तौ	तुदादिः	-,976,-
67	श्मीलँ	निमेषणे	भ्वादिः	-,331,-
68	स्मीलँ	निमेषणे	भ्वादिः	-,-,333
69	ष्टनँ	शब्दे	भ्वादिः	285,-,301
70	स्तनँ	शब्दे	भ्वादिः	-,298,-

Table 1.1: ś ṣ and s

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	चहँ	परिकल्कने	चुरादिः	1209,-,-
2	चपँ	कल्कने	चुरादिः	-,-,1263

Table A.2 p and h

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	कखँ	हसने	भ्वादिः	81,-,85
2	खर्ख	हसने	भ्वादिः	-,84,-

Table A.3 k and kha

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	कुडिँ	रक्षणे	चुरादिः	1172,-,1228
2	गुडिँ	रक्षणे	चुरादिः	-,1187,-
3	रकँ	आस्वादने	चुरादिः	1306,-,1364
4	रगँ	आस्वादने	चुरादिः	-,1331,-
5	लकँ	आस्वादने	चुरादिः	-,-,1364
6	लगँ	आस्वादने	चुरादिः	1306,1331,-

Table A.4 k and g

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	क्षोट	क्षेपे	चुरादिः	1385,-,1440
2	खोड	क्षेपे	चुरादिः	-,1402,-

Table A.5 kh and kṣ

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	मिदृँ	मेधायाम्	भ्वादिः	543,-,575
2	मिथृँ	मेधायाम्	भ्वादिः	-,564,-
3	मिदृँ	हिंसायाम्	भ्वादिः	543,-,575
5	मेदृँ	मेधायाम्	भ्वादिः	543,-,575
6	मेथृँ	मेधायाम्	भ्वादिः	-,564,-
7	मेदृँ	हिंसायाम्	भ्वादिः	543,-,575
8	मेथृँ	हिंसायाम्	भ्वादिः	-,564,-

Table A.6 th and d

1.2 Confusion between a long and a short vowel

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	तुड़ुँ	तोडने	भ्वादिः	225,-,237
2	तूड़ुँ	तोडने	भ्वादिः	-,237,-
3	क्षीवुँ	निरसने	भ्वादिः	346,-,-
4	क्षिवुँ	निरसने	भ्वादिः	-,-,366
5	पूर्वँ	पूरणे	भ्वादिः	349,366,-
6	पुर्वँ	पूरणे	भ्वादिः	-,-,370
7	धुञ्	कम्पने	स्वादिः	890,-,930
8	धूञ्	कम्पने	स्वादिः	-,911,-
9	गु	पुरीषोत्सर्गे	तुदादिः	1002,-,1054
10	गू	पुरीषोत्सर्गे	तुदादिः	-,1023,-
11	क्षीष्	हिंसायाम्	क्र्यादिः	1108,-,1161
12	क्षिष्	हिंसायाम्	क्र्यादिः	-,1124,-
13	पालँ	रक्षणे	चुरादिः	1194,-,-
14	पलँ	रक्षणे	चुरादिः	-,1210,1250
15	गृ	विज्ञाने	चुरादिः	1280,-,-
16	गॄ	विज्ञाने	चुरादिः	-,1298,1331
17	रुक्ष	पारुष्ये	चुरादिः	1414,-,-
18	रूक्ष	पारुष्ये	चुरादिः	-,1432,1470
19	पुर्वँ	पूरणे	भ्वादिः	-,-,370
20	पूर्वँ	पूरणे	भ्वादिः	349,366,-
21	घघँ	हसने	भ्वादिः	86,-,92
22	घग्घँ	हसने	भ्वादिः	-,91,-
23	अटिँ	गतौ	भ्वादिः	151,-,-
24	अट्टिहँ	गतौ	भ्वादिः	-,158,160
25	कुत्टँ	प्रतापने	चुरादिः	1275,-,-
26	कुटँ	प्रतापने	चुरादिः	-,1293,-

Table A.7

1.3 Confusion due to pronunciation of vowel ṛ

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	पृथँ	प्रक्षेपणे	चुरादिः	1151,-,1204
2	पथँ	प्रक्षेपणे	चुरादिः	-,1166,-
3	कत्र	शैथिल्ये	चुरादिः	1417,-,1473
4	कर्तृ	शैथिल्ये	चुरादिः	-,1435,-
5	ध्रेकृँ	शब्दे	भ्वादिः	63,-,64
6	धेकृँ	शब्दे	भ्वादिः	-,62,-
7	ज्रि	अभिभवे	भ्वादिः	603,-,641
8	जृ	अभिभवे	भ्वादिः	-,628,-
9	धेकृँ	उत्साहे	भ्वादिः	-,62,-
10	ध्रेकृँ	उत्साहे	भ्वादिः	63,-,64

Table A.8

1.4 Replacement of a vowel

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	पालँ	रक्षणे	चुरादिः	1194,-,-
2	पलँ	रक्षणे	चुरादिः	-,1210,1250

Table A.9 ā by a

S.No.	roow	meaning	gaNa	reference
1	क्लदिँ	वैक्लव्ये	भ्वादिः	475,498,-
2	क्लदँ	वैक्लव्ये	भ्वादिः	-,-,503
3	छदिँ	संवरणे	चुरादिः	1168,-,1224
4	छदँ	संवरणे	चुरादिः	-,1183,-

Table A.10 i by a

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	जभीँ	गात्रविनामे	भ्वादिः	250,-,-
2	जभँ	गात्रविनामे	भ्वादिः	-,264,265
3	कटीँ	गतौ	भ्वादिः	200,210,-
4	कटँ	गतौ	भ्वादिः	-,-,209
5	पृचँ	संयमने	चुरादिः	1326,-,1378
6	पृचीँ	सम्पर्चने	चुरादिः	-,1344,-
7	शुच्यँ	अभिषवे	भ्वादिः	312,-,329
8	शुच्यीँ	अभिषवे	भ्वादिः	-,327,-

Table A.11 ī by a

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	पुथँ	गतौ	भ्वादिः	523,-,-
2	पथँ	गतौ	भ्वादिः	-,543,555
3	बसँ	उत्सर्गे	दिवादिः	859,-,-
4	बुसँ	उत्सर्गे	दिवादिः	-,879,899
5	जसुँ	ताडने	चुरादिः	1290,-,1342
6	जसँ	ताडने	चुरादिः	-,1309,-
7	शृधुँ	प्रसहने	चुरादिः	1304,-,1357
8	शृधँ	अप्रसहने	चुरादिः	-,1324,-
9	चनुँ	हिंसायाम्	भ्वादिः	-,516,-
10	चनँ	हिंसायाम्	भ्वादिः	492,-,521
11	जसुँ	ताडने	चुरादिः	1290,-,1342
12	जसँ	ताडने	चुरादिः	-,1309,-
13	तृणुँ	अदने	तनादिः	1069,1086,-
14	तृणँ	अदने	तनादिः	-,-,1120

Table A.12 u by a

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	मृधुँ	उन्दे	भ्वादिः	546,-,-
2	मृधृँ	उन्दे	भ्वादिः	-,567,578
3	शृधुँ	उन्दे	भ्वादिः	546,-,-
4	शृधृँ	उन्दे	भ्वादिः	-,567,578

Table A.13 u by ṛ

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	चीवृँ	आदाने	भ्वादिः	-,-,583
2	चीवँ	आदाने	भ्वादिः	551,572,-
3	चीवँ	संवरणे	भ्वादिः	551,572,-
4	चीवृँ	संवरणे	भ्वादिः	-,-,583
5	माहँ	माने	भ्वादिः	565,-,-
6	माहृँ	माने	भ्वादिः	-,586,598

Table A.14 ṛ by a

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	ब्रूसँ	हिंसायाम्	चुरादिः	1241,-,1293
2	ब्रीसँ	हिंसायाम्	चुरादिः	-,1256,-

Table A.15 ū by ī

1.5 Variation due to the orthography

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	बहिँ	वृद्धौ	भ्वादिः	385,402,-
2	वहिँ	वृद्धौ	भ्वादिः	-,-,407
3	बहँ	दाने	भ्वादिः	389,-,-
4	वहँ	दाने	भ्वादिः	-,406,411
5	बल्हँ	परिभाषणे	भ्वादिः	389,-,-
6	वल्हँ	परिभाषणे	भ्वादिः	-,-,411
7	बाहृँ	प्रयत्ने	भ्वादिः	391,408,-
8	वाहृँ	प्रयत्ने	भ्वादिः	-,-,413
9	वृहिँ	शब्दे	भ्वादिः	447,-,-
10	बृहिँ	शब्दे	भ्वादिः	-,466,-
11	वृहुँ	उद्यमने	तुदादिः	960,-,1003
12	बृहुँ	उद्यमने	तुदादिः	-,982,-
13	ब्ली	वरणे	क्र्यादिः	1104,-,-
14	व्ली	वरणे	क्र्यादिः	-,1118,1155
15	पर्बँ	गतौ	भ्वादिः	-,-,280
16	पर्वँ	गतौ	भ्वादिः	264,-,-
17	बिटँ	आक्रोशे	भ्वादिः	199,-,208
18	विटँ	आक्रोशे	भ्वादिः	-,208,-
19	चुबिँ	हिंसायाम्	चुरादिः	1216,-,-
20	चुविँ	हिंसायाम्	चुरादिः	-,-,1267

Table A.16 v and b

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	टुयाचृँ	याच्ञायाम्	भ्वादिः	539,-,571
2	डुयाचृँ	याच्ञायाम्	भ्वादिः	-,560,-
3	वटिँ	विभाजने	चुरादिः	1175,-,1230
4	वडिँ	विभाजने	चुरादिः	-,1190,-
5	चुटिँ	अल्पीभावे	भ्वादिः	-,-,213
6	चुडिँ	अल्पीभावे	भ्वादिः	204,214,-
7	म्लेटृँ	उन्मादे	भ्वादिः	-,188,188
8	म्लेडृँ	उन्मादे	भ्वादिः	179,-,-
9	गुटिहँ	वेष्टने	चुरादिः	-,1188,-
10	गुडिँ	वेष्टने	चुरादिः	1173,-,1229

Table A.17 ṭ and ḍ

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	खचँ	भूतप्रादुर्भावे	क्र्यादिः	1130,-,1183
2	खवँ	भूतप्रादुर्भावे	क्र्यादिः	-,1145,-

Table A.18 c and v

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	पृचीँ	सम्पर्के	अदादिः	680,702,-
2	पृजीँ	सम्पर्के	अदादिः	-,-,719
3	व्यचँ	व्याजीकरणे	तुदादिः	920,-,962
4	व्यजँ	व्याजीकरणे	तुदादिः	-,942,-
5	तन्चूँ	सङ्कोचने	रुधादिः	1060,-,1111
6	तन्जूँ	सङ्कोचने	रुधादिः	-,1078,-

Table A.19 c and j

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	स्पृ	प्रीतौ	स्वादिः	894,-,934
2	स्मृ	प्रीतौ	स्वादिः	-,915,-
3	स्फुर्छाँ	विस्तृतौ	भ्वादिः	119,-,127
4	स्मुर्छाँ	विस्मृतौ	भ्वादिः	-,126,-

Table A.20 p and m

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	व्युषँ	विभागे	दिवादिः	855,-,895
2	प्युसँ	विभागे	दिवादिः	-,875,-

Table A.21 v and p

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	चुलँ	समुच्छ्राये	चुरादिः	1188,-,1244
2	पुलँ	समुच्छ्राये	चुरादिः	-,1203,-

Table A.22 c and p

1.6 Variations due to Oral tradition

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	वात	सुखे	चुरादिः	1392,-,1448
2	वात	सेवने	चुरादिः	1392,-,1448
3	वा	सुखसेवने	चुरादिः	-,1409,-
4	व्यय	वित्तसमुत्सर्गे	चुरादिः	1433,-,1489
5	वित्त	समुत्सर्गे	चुरादिः	-,1451,-

Table A.24

1.7 Miscellaneous

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	जुडँ	गतौ	तुदादिः	941,-,984
2	जुनँ	गतौ	तुदादिः	-,964,-
3	रुषँ	रोषे	चुरादिः	1247,-,1300
4	रुटँ	रोषे	चुरादिः	-,1265,-
5	केत	आमन्त्रणे	चुरादिः	-,-,1457
6	सङ्केत	आमन्त्रणे	चुरादिः	1401,-,-
7	ष्वष्कँ	गतौ	भ्वादिः	73,-,-
8	ष्वक्वँ	गतौ	भ्वादिः	-,-,74
9	बष्क	दर्शने	चुरादिः	1418,-,-
10	ब्लेष्क	दर्शने	चुरादिः	-,1434,-
11	गेषृँ	अन्विच्छायाम्	भ्वादिः	373,389,-
12	ग्लेषृँ	अन्विच्छायाम्	भ्वादिः	-,-,393
13	एषृँ	प्रयत्ने	भ्वादिः	374,-,-
14	येषृँ	प्रयत्ने	भ्वादिः	-,390,396
15	हसँ	शब्दे	भ्वादिः	430,-,-
16	ह्रसँ	शब्दे	भ्वादिः	-,449,456
17	छिद्र	भेदने	चुरादिः	1426,-,1482
18	छिद	कर्णभेदे	चुरादिः	-,1443,-
19	गृहूँ	ग्रहणे	भ्वादिः	396,-,419
20	ग्लूहूँ	ग्रहणे	भ्वादिः	-,413,-

Table A.23

Chapter 2

Differences in Meanings

In the following table we provide all the instances where the dhātuvṛttis differ only in the meaning, the root form as well as the gaṇa being the same. We provide the list in the form of a table, with the meaning followed by the root and the gaṇa to which these roots belong to. This is followed by a triplet of numbers, the first number refers to the number of the dhātuvṛtti from the MD, the second one refers to the vṛtti number of KT and the last one that of the DP. If an entry is not found in any of the vṛttis, we put a '-'.

2.0.1 Variation due to similarity in pronunciation

2.0.1.1 A consonant being replaced by another

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	भाषार्थे	कुपँ	चुरादिः	1321,-,1374
2	भासार्थे	कुपँ	चुरादिः	-,1340,-
3	भाषार्थे	कुशिँ	चुरादिः	1321,-,1374
4	भासार्थे	कुशिँ	चुरादिः	-,1340,-
5	भाषार्थे	कुसिँ	चुरादिः	1321,-,1374
6	भासार्थे	कुसिँ	चुरादिः	-,1340,-
7	भाषार्थे	घटिँ	चुरादिः	1321,-,1374
8	भासार्थे	घटिँ	चुरादिः	-,1340,-
9	भाषार्थे	चीवँ	चुरादिः	1321,-,1374
10	भासार्थे	चीवँ	चुरादिः	-,1340,-
11	भाषार्थे	णदँ	चुरादिः	1321,-,1374

continued ...

. . . continued

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
12	भासार्थे	णदँ	चुरादिः	-,1340,-
13	भाषार्थे	तर्कँ	चुरादिः	1321,-,1374
14	भासार्थे	तर्कँ	चुरादिः	-,1340,-
15	भाषार्थे	तुजिँ	चुरादिः	1321,-,1374
16	भासार्थे	तुजिँ	चुरादिः	-,1340,-
17	भाषार्थे	त्रसिँ	चुरादिः	1321,-,1374
18	भासार्थे	त्रसिँ	चुरादिः	-,1340,-
19	भाषार्थे	दशिँ	चुरादिः	1321,-,1374
20	भासार्थे	दशिँ	चुरादिः	-,1340,-
21	भाषार्थे	दसिँ	चुरादिः	1322,-,1374
22	भासार्थे	दसिँ	चुरादिः	-,1340,-
23	भाषार्थे	धूपँ	चुरादिः	1321,-,1374
24	भासार्थे	धूपँ	चुरादिः	-,1340,-
25	भाषार्थे	पटँ	चुरादिः	1321,-,1374
26	भासार्थे	पटँ	चुरादिः	-,1340,-
27	भाषार्थे	पिजिँ	चुरादिः	1321,-,1374
28	भासार्थे	पिजिँ	चुरादिः	-,1340,-
29	भाषार्थे	पुटँ	चुरादिः	1321,-,1374
30	भासार्थे	पुटँ	चुरादिः	-,1340,-
31	भाषार्थे	पुथँ	चुरादिः	1321,-,1374
32	भासार्थे	पुथँ	चुरादिः	-,1340,-
33	भाषार्थे	महिँ	चुरादिः	1322,-,-
34	भासार्थे	महिँ	चुरादिः	-,1340,-
35	भाषार्थे	रघिँ	चुरादिः	1322,-,-
36	भासार्थे	रघिँ	चुरादिः	-,1340,-
37	भाषार्थे	लघिँ	चुरादिः	1321,-,1374
38	भासार्थे	लघिँ	चुरादिः	-,1340,-
39	भाषार्थे	लजिँ	चुरादिः	1322,-,-
40	भासार्थे	लजिँ	चुरादिः	-,1340,-
41	भाषार्थे	लुजिँ	चुरादिः	1321,-,1374
42	भासार्थे	लुजिँ	चुरादिः	-,1340,-
43	भाषार्थे	लुटँ	चुरादिः	1321,-,1374
44	भासार्थे	लुटँ	चुरादिः	-,1340,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
45	भाषार्थे	लोकृँ	चुरादिः	1321,-,1374
46	भासार्थे	लोकृँ	चुरादिः	-,1340,-
47	भाषार्थे	लोचृँ	चुरादिः	1321,-,1374
48	भासार्थे	लोचृँ	चुरादिः	-,1340,-
49	भाषार्थे	विछँ	चुरादिः	1321,-,1374
50	भासार्थे	विछँ	चुरादिः	-,1340,-
51	भाषार्थे	वृतुँ	चुरादिः	1321,-,1374
52	भासार्थे	वृतुँ	चुरादिः	-,1340,-
53	भाषार्थे	वृधुँ	चुरादिः	1321,-,1374
54	भासार्थे	वृधुँ	चुरादिः	-,1340,-

Table B.1 ṣ and s

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	भर्जने	लजिँ	भ्वादिः	138,-,146
2	भर्त्सने	लजिँ	भ्वादिः	-,145,-
3	भर्जने	लजँ	भ्वादिः	138,-,146
4	भर्त्सने	लजँ	भ्वादिः	-,145,-
5	भर्त्सने	भृ	क्र्यादिः	1092,-,1144
6	भर्जने	भृ	क्र्यादिः	-,1110,-

Table B.2 ts and j

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	आप्रवणे	स्कुञ्	क्र्यादिः	1079,1096,-
2	आप्लवने	स्कुञ्	क्र्यादिः	-,-,1130

Table B.3 r and l

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	भरणे	वॄ	क्र्यादिः	-,1109,-
2	वरणे	वॄ	क्र्यादिः	1091,-,1143
3	अभिमर्दने	पुंसँ	चुरादिः	-,1232,-
4	अभिवर्धने	पुंसँ	चुरादिः	1218,-,1269

Table B.4 b and v

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	परितापे	कूट	चुरादिः	1400,-,-
2	परिदाहे	कूट	चुरादिः	-,-,1456

Table B.5 p and h

2.0.1.2 Confusion between a long and a short vowel

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	भषणे	बुक्कँ	भ्वादिः	80,-,84
2	भाषणे	बुक्कँ	भ्वादिः	-,83,-

Table B.6

2.0.2 Variation due to the similarity in orthographic representation

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	सेचने	प्रुषँ	क्र्यादिः	-,1142,-
2	सेवने	प्रुषँ	क्र्यादिः	1127,-,-
3	सेचने	पेवृँ	भ्वादिः	-,-,324
4	सेवने	पेवृँ	भ्वादिः	-,322,-
5	सेचने	णिविँ	भ्वादिः	-,372,-
6	सेवने	णिविँ	भ्वादिः	355,-,-
7	सेचने	ग्लेवृँ	भ्वादिः	307,-,324
8	सेवने	ग्लेवृँ	भ्वादिः	-,322,-
9	सेचने	षेवृँ	भ्वादिः	307,-,324
10	सेवने	षेवृँ	भ्वादिः	-,322,-

Table B.7 c and v

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	विस्तृतौ	स्फुर्छाँ	भ्वादिः	119,-,127
2	विस्मृतौ	स्मुर्छाँ	भ्वादिः	-,126,-

Table B.8 stṛ and smṛ

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	विलसने	चलँ	तुदादिः	967,989,-
2	विकसने	चलँ	तुदादिः	-,-,1010

Table B.9 l and k

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	लोडने	बाधृँ	भ्वादिः	5,-,5
2	रोटने	बाधृँ	भ्वादिः	-,5,-

Table B.10 t and d

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	मोचने	ञिक्ष्विदाँ	दिवादिः	879,-,919
2	मोहने	ञिक्ष्विदाँ	दिवादिः	-,900,-

Table B.11 c and h

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	अप्रदाने	कूटँ	चुरादिः	1274,-,-
2	अप्रमादे	कूटँ	चुरादिः	-,-,1325

Table B.12 d and m

2.0.3 Interchange of consonants

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	सहने	च्यु	चुरादिः	-,1328,-
2	हसने	च्यु	चुरादिः	1315,-,1361

Table B.13

2.0.4 Use of synonymous words

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	छेदने	खुरँ	तुदादिः	955,-,998
2	विलेखने	खुरँ	तुदादिः	-,978,-
3	हर्षक्षये	म्लै	भ्वादिः	573,-,-
4	गात्रविनामे	म्लै	भ्वादिः	-,595,607
5	क्षरणे	षूदँ	चुरादिः	1289,-,1341
6	आस्रवणे	षूदँ	चुरादिः	-,1308,-
7	उपचये	दिहँ	अदादिः	665,689,-
8	उपतापे	दिहँ	अदादिः	-,-,703
9	शासने	कसिँ	अदादिः	674,698,-
10	निशाने	कसिँ	अदादिः	-,-,712
11	पोषणे	डुधाञ्	जुहोत्यादिः	741,-,779
12	दाने	डुधाञ्	जुहोत्यादिः	-,763,-

continued ...

. . . continued

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
13	भर्त्सने	कुत्टँ	चुरादिः	1154,-,1208
14	कुत्सायाम्	कुत्टँ	चुरादिः	-,1169,-
15	कौटिल्ये	कुन्चँ	भ्वादिः	105,-,112
16	गतिकौटिल्ये	कुन्चँ	भ्वादिः	-,111,-
17	कृच्छ्रजीवने	कट्हँ	भ्वादिः	-,222,222
18	निवासे	कट्हँ	भ्वादिः	210,-,-
19	गरणे	गलँ	भ्वादिः	-,-,547
20	स्त्रावणे	गलँ	चुरादिः	1272,1291,-
21	तर्जने	चर्चँ	भ्वादिः	433,-,-
22	सन्तर्जने	चर्चँ	भ्वादिः	-,-,459
23	भर्त्सने	चर्चँ	तुदादिः	924,-,-
24	सन्तर्जने	चर्चँ	तुदादिः	-,-,967
25	कल्कने	चहँ	चुरादिः	-,1224,-
26	परिकल्कने	चहँ	चुरादिः	1209,-,-
27	दृष्ट्युपघाते	अन्ध	चुरादिः	1427,-,1483
28	दृष्ट्युपसंहारे	अन्ध	चुरादिः	-,1444,-
29	समाघाते	अंस	चुरादिः	1420,-,1475
30	समघाते	अंश	चुरादिः	-,1437,-
31	प्रसवे	प्रसँ	भ्वादिः	-,492,-
32	विस्तारे	प्रसँ	भ्वादिः	469,-,497
33	परितापे	कूट	चुरादिः	1400,-,-
34	परिदाहे	कूट	चुरादिः	-,-,1456
35	सङ्घाते	घटँ	चुरादिः	1294,-,1346
36	भेदने	घटँ	चुरादिः	-,1313,-
37	गतौ	भ्रेषृँ	भ्वादिः	556,-,-
38	चलने	भ्रेषृँ	भ्वादिः	-,-,588
39	भिक्षायाम्	भिक्षँ	भ्वादिः	365,-,-
40	याच्ञायाम्	भिक्षँ	भ्वादिः	-,382,386
41	श्लेषणे	श्लिषँ	चुरादिः	1165,1180,-
42	आलिङ्गने	श्लिषँ	चुरादिः	-,-,1221
43	दंशने	दसिँ	चुरादिः	1252,1272,-
44	हिंसायाम्	दसिँ	चुरादिः	-,-,1305

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
45	प्रीतौ	तुषँ	दिवादिः	825,844,-
46	तुष्टौ	तुषँ	दिवादिः	-,-,864

Table B.14

2.0.5 Miscellaneous

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
1	पूजने	खर्जँ	भ्वादिः	129,-,-
2	मार्जने	खर्जँ	भ्वादिः	-,136,137
3	उपक्षये	तसुँ	दिवादिः	853,872,-
4	प्रक्षेपणे	तसुँ	दिवादिः	-,-,892
5	विदारणे	दलँ	भ्वादिः	-,-,354
6	विशरणे	दलँ	भ्वादिः	336,352,-
7	अनादरे	दृ	भ्वादिः	-,-,631
8	वरणे	दृ	भ्वादिः	-,618,-
9	सञ्चये	खलँ	भ्वादिः	333,349,-
10	संशये	खलँ	भ्वादिः	-,-,351
11	रक्षणे	गुडिँ	चुरादिः	-,1187,-
12	वेष्टने	गुडिँ	चुरादिः	1173,-,1229
13	भेदने	घटँ	चुरादिः	-,1313,-
14	सङ्घाते	घटँ	चुरादिः	1294,-,1346
15	अपवारणे	छदँ	चुरादिः	1349,-,1402
16	संवरणे	छदँ	चुरादिः	-,1357,-
17	गात्रप्रस्त्रवणे	ञिष्विदाँ	भ्वादिः	452,-,-
18	गात्रप्रक्षरणे	ञिष्विदाँ	दिवादिः	-,-,868
19	कौटिल्ये	क्रुन्चँ	भ्वादिः	105,-,112
20	गतौ	क्रुन्चँ	भ्वादिः	-,110,-
21	गतौ	क्वथेँ	भ्वादिः	522,-,-
22	निष्पाके	क्वथेँ	भ्वादिः	-,542,554
23	संयमने	युजँ	चुरादिः	1326,-,1378
24	सम्पर्चने	युजँ	चुरादिः	-,1344,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
25	संयमने	पृचँ	चुरादिः	1326,-,1378
26	सम्पर्चने	पृचीँ	चुरादिः	-,1344,-
27	तृप्तौ	तृपँ	चुरादिः	1336,-,1389
28	सन्दीपने	तृपँ	चुरादिः	-,1355,-
29	वेष्टने	सूत्र	चुरादिः	1412,-,1468
30	विमोचने	सूत्र	चुरादिः	-,1430,-
31	गतौ	प्रेषृँ	भ्वादिः	375,-,-
32	यत्ने	प्रेषृँ	भ्वादिः	-,-,395
33	सेवने	णिविँ	भ्वादिः	355,-,-
34	स्त्रंसने	णिविँ	भ्वादिः	-,-,376
35	दर्शने	ईषँ	भ्वादिः	370,386,-
36	दाने	ईषँ	भ्वादिः	-,-,394
37	निद्राक्षये	द्राहृँ	भ्वादिः	392,-,415
38	निक्षेपे	द्राहृँ	भ्वादिः	-,409,-
39	ह्वरणे	क्नसुँ	दिवादिः	760,782,-
40	क्षरणे	क्नसुँ	दिवादिः	-,-,799
41	आदाने	धीङ्	दिवादिः	779,-,-
42	आधारे	धीङ्	दिवादिः	-,801,-
43	अनादरे	धीङ्	दिवादिः	-,-,818
44	उपशमने	शमुँ	दिवादिः	842,-,-
45	उद्यमने	शमुँ	दिवादिः	-,861,881
46	उपशमने	दमुँ	दिवादिः	844,-,-
47	उद्यमने	दमुँ	दिवादिः	-,863,883
48	व्याजीकरणे	व्यचँ	तुदादिः	920,-,962
49	सम्भवे	व्यचँ	तुदादिः	-,941,-
50	क्षोदे	मृडँ	क्र्यादिः	1117,-,1170
51	सुखे	मृडँ	क्र्यादिः	-,1133,-
52	प्रयत्ने	श्रथँ	चुरादिः	1144,-,-
53	प्रतिहर्षे	श्रथँ	चुरादिः	-,1160,-
54	प्रतियत्ने	श्रथँ	चुरादिः	-,-,1198
55	विशेषणे	शिषृँ	रुधादिः	1052,1071,-
56	विशरणे	शिषृँ	रुधादिः	-,-,1104

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
57	घातने	जलँ	भ्वादिः	513,531,-
58	धान्ये	जलँ	भ्वादिः	-,-,542
59	संस्त्याने	कुलँ	भ्वादिः	520,539,-
60	संन्ताने	कुलँ	भ्वादिः	-,-,551
61	आयासे	द्राघृँ	भ्वादिः	-,77,-
62	आयामे	द्राघृँ	भ्वादिः	-,-,78
63	कल्पने	चलँ	भ्वादिः	512,-,-
64	कम्पने	चलँ	भ्वादिः	-,530,541
65	वैक्लव्ये	टलँ	भ्वादिः	514,-,543
66	वैप्लव्ये	टलँ	भ्वादिः	-,532,-
67	वैक्लव्ये	ट्वलँ	भ्वादिः	514,-,543
68	वैप्लव्ये	ट्वलँ	भ्वादिः	-,532,-
69	परितर्कणे	जुषँ	चुरादिः	1350,-,-
70	परितर्पणे	जुषँ	चुरादिः	-,1365,1403
71	वरणे	कीटँ	चुरादिः	1221,1236,-
72	बन्धने	कीटँ	चुरादिः	-,-,1273
73	म्लेच्छने	म्रक्षँ	चुरादिः	1239,1254,-
74	म्रक्षणे	म्रक्षँ	चुरादिः	-,-,1291
75	शट्हत्वे	हट्हँ	भ्वादिः	212,-,-
76	शङ्कुबन्धने	हट्हँ	भ्वादिः	-,225,224
77	प्लुतिगतौ	रेवृँ	भ्वादिः	308,323,-
78	गतौ	रेवृँ	भ्वादिः	-,-,325
79	सङ्ख्याने	स्खलँ	भ्वादिः	332,-,-
80	चलने	स्खलँ	भ्वादिः	-,348,350
81	वज्रनिर्घोषे	टुओँस्फूर्जाँ	भ्वादिः	135,-,143
82	वज्रनिष्पेषे	टुओँस्फूर्जाँ	भ्वादिः	-,142,-
83	गतिप्रतिघाते	श्रोणृँ	भ्वादिः	280,-,-
84	सङ्घाते	श्रोणृँ	भ्वादिः	-,293,296
85	गतौ	प्ली	क्र्यादिः	1105,-,-
86	श्लेषणे	प्ली	क्र्यादिः	-,-,1158
87	भये	भ्री	क्र्यादिः	1107,-,-
88	भरणे	भ्री	क्र्यादिः	-,1123,1160

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	अर्थः	धातुः	गणः	सूत्र.सङ्ख्या
89	दीप्तौ	रुटँ	भ्वादिः	-,475,-
90	प्रतिघाते	रुटँ	भ्वादिः	455,-,483
91	उपघाते	रुट्हँ	भ्वादिः	213,-,225
92	प्रतिघाते	रुट्हँ	भ्वादिः	-,476,-
93	प्रकाशने	लज	चुरादिः	1422,-,-
94	प्राणने	लज	चुरादिः	-,-,1477
95	रोषे	वक्षँ	भ्वादिः	405,-,429
96	सङ्घाते	वक्षँ	भ्वादिः	-,423,-
97	उपचये	दिहँ	अदादिः	665,689,-
98	उपतापे	दिहँ	अदादिः	-,-,703

Table B.15

Chapter 3

Differences due to seṭ / aniṭ and Pada

In this section, we list the roots which differ across vṛttis with reference to either the iṭ information, or the pada information or both.

3.1 Roots which differ only in seṭ / aniṭ

अनुक्रमः	धातुः	गणः	अर्थः	इदित्वम्	पदित्वम्	सूत्र.सङ्ख्या
1	जनँ	जुहोत्यादिः	जनने	सेट्	प.प	753,-,-
2	जनँ	जुहोत्यादिः	जनने	अनिट्	आ.प	-,-,791
3	तुरँ	जुहोत्यादिः	त्वरणे	सेट्	प.प	750,-,-
4	तुरँ	जुहोत्यादिः	त्वरणे	अनिट्	आ.प	-,-,788
5	धनँ	जुहोत्यादिः	धान्ये	सेट्	प.प	752,-,-
6	धनँ	जुहोत्यादिः	धान्ये	अनिट्	आ.प	-,-,790
7	धिषँ	जुहोत्यादिः	शब्दे	सेट्	प.प	751,-,-
8	धिषँ	जुहोत्यादिः	शब्दे	अनिट्	आ.प	-,-,789
9	धुञ्	स्वादिः	कम्पने	अनिट्	उ.प	890,-,-
10	धुञ्	स्वादिः	कम्पने	सेट्	-	-,-,930
11	भसँ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	सेट्	प.प	748,-,-
12	भसँ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	अनिट्	आ.प	-,-,786
13	भसँ	जुहोत्यादिः	भर्त्सने	सेट्	प.प	748,-,-
14	भसँ	जुहोत्यादिः	भर्त्सने	अनिट्	आ.प	-,-,786

3.2 Root which differ in seṭ / aniṭ and pada

अनुक्रमः	धातुः	गणः	अर्थः	इदित्वम्	पदित्वम्	सूत्र.सङ्ख्या
1	अणँ	दिवादिः	प्राणने	अनिट्	आ.प	816,-,-
2	अणँ	दिवादिः	प्राणने	सेट्	आ.प	-,-,856
3	अन्जूँ	रुधादिः	कान्तौ	अनिट्	प.प	-,-,1110
4	अन्जूँ	रुधादिः	कान्तौ	सेट्	प.प	1059,-,-
5	अन्जूँ	रुधादिः	गतौ	अनिट्	प.प	-,-,1110
6	अन्जूँ	रुधादिः	गतौ	सेट्	प.प	1059,1077,-
7	अन्जूँ	रुधादिः	म्रक्षणे	अनिट्	प.प	-,-,1110
8	अन्जूँ	रुधादिः	म्रक्षणे	सेट्	प.प	1059,1077,-
9	अन्जूँ	रुधादिः	व्यक्तौ	अनिट्	प.प	-,-,1110
10	अन्जूँ	रुधादिः	व्यक्तौ	सेट्	प.प	1059,1077,-
11	ओँविजीँ	रुधादिः	चलने	अनिट्	प.प	-,-,1112
12	ओँविजीँ	रुधादिः	चलने	सेट्	प.प	1061,1079,-
13	ओँविजीँ	रुधादिः	भये	अनिट्	प.प	-,-,1112
14	ओँविजीँ	रुधादिः	भये	सेट्	प.प	1061,1079,-
15	कसँ	भ्वादिः	गतौ	अनिट्	प.प	-,557,-
16	कसँ	भ्वादिः	गतौ	सेट्	प.प	536,-,462
17	कसँ	भ्वादिः	गतौ	सेट्	प.प	-,-,568
18	कसँ	भ्वादिः	गतौ	अनिट्	प.प	-,557,-
19	कसँ	भ्वादिः	गतौ	अनिट्	प.प	-,557,-
20	कसँ	भ्वादिः	गतौ	सेट्	प.प	536,-,462
21	कितँ	भ्वादिः	निवासे	अनिट्	प.प	-,668,681
22	कितँ	भ्वादिः	निवासे	सेट्	प.प	643,-,-
23	कितँ	भ्वादिः	रोगापनयने	अनिट्	प.प	-,668,681
24	कितँ	भ्वादिः	रोगापनयने	सेट्	प.प	643,-,-
25	कुङ्	तुदादिः	शब्दे	अनिट्	आ.प	-,1025,1056
26	कुङ्	तुदादिः	शब्दे	सेट्	आ.प	1004,-,-
27	कुचँ	भ्वादिः	कौटिल्ये	अनिट्	प.प	-,556,-
28	कुचँ	भ्वादिः	कौटिल्ये	सेट्	प.प	533,-,565
29	कुचँ	भ्वादिः	प्रतिष्टम्भे	अनिट्	प.प	-,556,-
30	कुचँ	भ्वादिः	प्रतिष्टम्भे	सेट्	प.प	533,-,565
31	कुचँ	भ्वादिः	विलेखने	अनिट्	प.प	-,556,-
32	कुचँ	भ्वादिः	विलेखने	सेट्	प.प	533,-,565
33	कुचँ	भ्वादिः	सम्पर्चने	अनिट्	प.प	-,556,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	धातुः	गणः	अर्थः	इदित्वम्	पदित्वम्	सूत्र.सङ्ख्या
34	कुचँ	भ्वादिः	सम्पर्चने	सेट्	प.प	533,-,565
35	क्रुशँ	भ्वादिः	आह्वाने	अनिट्	प.प	532,553,-
36	क्रुशँ	भ्वादिः	आह्वाने	सेट्	प.प	-,-,564
37	क्रुशँ	भ्वादिः	रोदने	अनिट्	प.प	532,553,-
38	क्रुशँ	भ्वादिः	रोदने	सेट्	प.प	-,-,564
39	क्षिपँ	दिवादिः	प्रेरणे	अनिट्	प.प	768,-,807
40	क्षिपँ	दिवादिः	प्रेरणे	सेट्	प.प	-,790,-
41	गु	तुदादिः	पुरीषोत्सर्गे	अनिट्	प.प	1002,-,-
42	गु	तुदादिः	पुरीषोत्सर्गे	सेट्	प.प	-,-,1054
43	गुपँ	भ्वादिः	गोपने	अनिट्	आ.प	-,646,-
44	गुपँ	भ्वादिः	गोपने	सेट्	आ.प	620,-,659
45	चक्षिँङ्	अदादिः	व्यक्तायां_वाचि	अनिट्	आ.प	667,691,-
46	चक्षिँङ्	अदादिः	व्यक्तायां_वाचि	सेट्	आ.प	-,-,705
47	छो	दिवादिः	छेदने	अनिट्	प.प	789,-,-
48	छो	दिवादिः	छेदने	सेट्	प.प	-,-,828
49	जनँ	जुहोत्यादिः	जनने	अनिट्	प.प	-,776,-
50	जनँ	जुहोत्यादिः	जनने	सेट्	प.प	753,-,-
51	जनँ	जुहोत्यादिः	जनने	अनिट्	प.प	-,776,-
52	जनँ	जुहोत्यादिः	जनने	सेट्	प.प	753,-,-
53	ञिक्ष्विदाँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	अनिट्	प.प	-,-,667
54	ञिक्ष्विदाँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	सेट्	प.प	629,654,-
55	तन्चूँ	रुधादिः	सङ्कोचने	अनिट्	प.प	-,-,1111
56	तन्चूँ	रुधादिः	सङ्कोचने	सेट्	प.प	1060,-,-
57	तिजँ	भ्वादिः	क्षमायाम्	अनिट्	आ.प	-,647,-
58	तिजँ	भ्वादिः	क्षमायाम्	सेट्	आ.प	-,-,660
59	तिजँ	भ्वादिः	निशाने	अनिट्	आ.प	-,647,-
60	तिजँ	भ्वादिः	निशाने	सेट्	आ.प	621,-,660
61	तुरँ	जुहोत्यादिः	त्वरणे	अनिट्	प.प	-,773,-
62	तुरँ	जुहोत्यादिः	त्वरणे	सेट्	प.प	750,-,-
63	तुरँ	जुहोत्यादिः	त्वरणे	अनिट्	प.प	-,773,-
64	तुरँ	जुहोत्यादिः	त्वरणे	सेट्	प.प	750,-,-
65	दानँ	भ्वादिः	अवखण्डने	अनिट्	उ.प	-,669,-
66	दानँ	भ्वादिः	अवखण्डने	सेट्	उ.प	-,-,682

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	धातुः	गणः	अर्थः	इदित्वम्	पदित्वम्	सूत्र.सङ्ख्या
67	दूङ्	दिवादिः	परितापे	अनिट्	आ.प	-,-,815
68	दूङ्	दिवादिः	परितापे	सेट्	आ.प	776,798,-
69	दो	दिवादिः	अवखण्डने	अनिट्	प.प	791,812,-
70	दो	दिवादिः	अवखण्डने	सेट्	प.प	-,-,830
71	धनँ	जुहोत्यादिः	धान्ये	अनिट्	प.प	-,775,-
72	धनँ	जुहोत्यादिः	धान्ये	सेट्	प.प	752,-,-
73	धनँ	जुहोत्यादिः	धान्ये	अनिट्	प.प	-,775,-
74	धनँ	जुहोत्यादिः	धान्ये	सेट्	प.प	752,-,-
75	धिषँ	जुहोत्यादिः	शब्दे	अनिट्	प.प	-,774,-
76	धिषँ	जुहोत्यादिः	शब्दे	सेट्	प.प	751,-,-
77	धिषँ	जुहोत्यादिः	शब्दे	अनिट्	प.प	-,774,-
78	धिषँ	जुहोत्यादिः	शब्दे	सेट्	प.प	751,-,-
79	ध्रु	तुदादिः	गतौ	अनिट्	प.प	1003,-,-
80	ध्रु	तुदादिः	गतौ	सेट्	प.प	-,1024,1055
81	ध्रु	तुदादिः	स्थैर्ये	अनिट्	प.प	1003,-,-
82	ध्रु	तुदादिः	स्थैर्ये	सेट्	प.प	-,1024,1055
83	पॄ	जुहोत्यादिः	पालने	अनिट्	प.प	-,757,-
84	पॄ	जुहोत्यादिः	पालने	सेट्	प.प	735,-,-
85	पॄ	जुहोत्यादिः	पूरणे	अनिट्	प.प	-,757,-
86	पॄ	जुहोत्यादिः	पूरणे	सेट्	प.प	735,-,-
87	बधँ	भ्वादिः	बन्धने	अनिट्	आ.प	-,649,-
88	बधँ	भ्वादिः	बन्धने	सेट्	आ.प	623,-,662
89	बुधँ	भ्वादिः	अवगमने	अनिट्	प.प	-,554,-
90	बुधँ	भ्वादिः	अवगमने	सेट्	प.प	534,-,566
91	भसँ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	अनिट्	प.प	-,771,-
92	भसँ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	सेट्	प.प	748,-,-
93	भसँ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	अनिट्	प.प	-,771,-
94	भसँ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	सेट्	प.प	748,-,-
95	भसँ	जुहोत्यादिः	भर्त्सने	अनिट्	प.प	-,771,-
96	भसँ	जुहोत्यादिः	भर्त्सने	सेट्	प.प	748,-,-
97	भसँ	जुहोत्यादिः	भर्त्सने	अनिट्	प.प	-,771,-
98	भसँ	जुहोत्यादिः	भर्त्सने	सेट्	प.प	748,-,-
99	मानँ	भ्वादिः	पूजायाम्	अनिट्	आ.प	-,648,-

continued . . .

...continued

अनुक्रमः	धातुः	गणः	अर्थः	इदित्वम्	पदित्वम्	सूत्र.सङ्ख्या
100	मानँ	भ्वादिः	पूजायाम्	सेट्	आ.प	622,-,661
101	रमँ	भ्वादिः	क्रीडायाम्	अनिट्	आ.प	529,-,-
102	रमँ	भ्वादिः	क्रीडायाम्	सेट्	आ.प	-,550,-
103	विछँ	तुदादिः	गतौ	अनिट्	प.प	1024,1044,-
104	विछँ	तुदादिः	गतौ	सेट्	प.प	-,-,1076
105	शँऌ	भ्वादिः	शातने	अनिट्	प.प	531,552,-
106	शँऌ	भ्वादिः	शातने	सेट्	प.प	-,-,563
107	शानँ	भ्वादिः	तेजने	अनिट्	उ.प	-,670,-
108	शानँ	भ्वादिः	तेजने	सेट्	उ.प	645,-,683
109	शो	दिवादिः	तनूकरणे	अनिट्	प.प	788,809,-
110	शो	दिवादिः	तनूकरणे	सेट्	प.प	-,-,827
111	षचँ	भ्वादिः	समवाये	अनिट्	उ.प	647,-,-
112	षचँ	भ्वादिः	समवाये	सेट्	उ.प	-,-,685
113	षँऌ	भ्वादिः	अवसादने	अनिट्	प.प	530,551,-
114	षँऌ	भ्वादिः	अवसादने	सेट्	प.प	-,-,562
115	षँऌ	भ्वादिः	गतौ	अनिट्	प.प	530,551,-
116	षँऌ	भ्वादिः	गतौ	सेट्	प.प	-,-,562
117	षँऌ	भ्वादिः	विशरणे	अनिट्	प.प	530,551,-
118	षँऌ	भ्वादिः	विशरणे	सेट्	प.प	-,-,562
119	षहँ	भ्वादिः	मर्षणे	अनिट्	आ.प	-,-,560
120	षहँ	भ्वादिः	मर्षणे	सेट्	आ.प	528,549,-
121	षूङ्	दिवादिः	प्राणिप्रसवे	अनिट्	आ.प	-,-,814
122	षूङ्	दिवादिः	प्राणिप्रसवे	सेट्	आ.प	775,797,-
123	षो	दिवादिः	अन्तकर्मणि	अनिट्	प.प	790,811,-
124	षो	दिवादिः	अन्तकर्मणि	सेट्	प.प	-,-,829

3.3 Root which differ only in pada

अनुक्रमः	धातुः	गणः	अर्थः	इदित्वम्	पदित्वम्	सूत्र.सङ्ख्या
1	अन्चुँ	भ्वादिः	गतौ	सेट्	उ.प	538,-,570
2	अन्चुँ	भ्वादिः	गतौ	सेट्	प.प	107,113,114
3	अयँ	भ्वादिः	गतौ	सेट्	आ.प	291,305,307
4	अयँ	भ्वादिः	गतौ	सेट्	उ.प	-,576,-

continued ...

. . . continued

अनुक्रमः	धातुः	गणः	अर्थः	इदित्वम्	पदित्वम्	सूत्र.सङ्ख्या
5	ऋ	जुहोत्यादिः	गतौ	अनिट्	आ.प	-,-,785
6	ऋ	जुहोत्यादिः	गतौ	अनिट्	प.प	747,769,-
7	ओँहाक्	जुहोत्यादिः	त्यागे	अनिट्	आ.प	-,-,777
8	ओँहाक्	जुहोत्यादिः	त्यागे	अनिट्	प.प	739,761,-
9	कडिँ	भ्वादिः	मदे	सेट्	आ.प	-,179,176
10	कडिँ	भ्वादिः	मदे	सेट्	प.प	-,243,-
11	कषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	सेट्	उ.प	-,-,593
12	कषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	सेट्	प.प	421,438,447
13	कि	जुहोत्यादिः	ज्ञाने	अनिट्	आ.प	-,-,787
14	कि	जुहोत्यादिः	ज्ञाने	अनिट्	प.प	749,770,-
15	कितँ	जुहोत्यादिः	ज्ञाने	अनिट्	आ.प	-,-,787
16	कितँ	जुहोत्यादिः	ज्ञाने	अनिट्	प.प	-,772,-
17	कृञ्	स्वादिः	हिंसायाम्	अनिट्	उ.प	888,909,-
18	कृञ्	स्वादिः	हिंसायाम्	अनिट्	-	-,-,928
19	कृतीँ	रुधादिः	वेष्टने	सेट्	उ.प	1048,-,-
20	कृतीँ	रुधादिः	वेष्टने	सेट्	प.प	-,1067,1100
21	क्लिदिँ	भ्वादिः	परिदेवने	सेट्	आ.प	14,14,14
22	क्लिदिँ	भ्वादिः	परिदेवने	सेट्	प.प	58,57,59
23	गा	जुहोत्यादिः	स्तुतौ	अनिट्	आ.प	-,-,792
24	गा	जुहोत्यादिः	स्तुतौ	अनिट्	प.प	754,777,-
25	घृ	जुहोत्यादिः	क्षरणे	अनिट्	आ.प	-,-,783
26	घृ	जुहोत्यादिः	क्षरणे	अनिट्	प.प	745,767,-
27	घृ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	अनिट्	आ.प	-,-,783
28	घृ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	अनिट्	प.प	745,767,-
29	चकँ	भ्वादिः	तृप्तौ	सेट्	आ.प	72,71,73
30	चकँ	भ्वादिः	तृप्तौ	सेट्	प.प	483,505,511
31	चकँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	सेट्	आ.प	72,-,73
32	चकँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	सेट्	प.प	-,505,-
33	चिञ्	स्वादिः	चयने	अनिट्	उ.प	886,907,-
34	चिञ्	स्वादिः	चयने	अनिट्	-	-,-,926
35	जनँ	जुहोत्यादिः	जनने	अनिट्	आ.प	-,-,791
36	जनँ	जुहोत्यादिः	जनने	अनिट्	प.प	-,776,-
37	जनँ	जुहोत्यादिः	जनने	अनिट्	आ.प	-,-,791

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	धातुः	गणः	अर्थः	इदित्वम्	पदित्वम्	सूत्र.सङ्ख्या
38	जनँ	जुहोत्यादिः	जनने	अनिट्	प.प	-,776,-
39	ञिभी	जुहोत्यादिः	भये	अनिट्	आ.प	-,-,771
40	ञिभी	जुहोत्यादिः	भये	अनिट्	प.प	733,755,-
41	डुदाञ्	जुहोत्यादिः	दाने	अनिट्	आ.प	-,-,778
42	डुदाञ्	जुहोत्यादिः	दाने	अनिट्	उ.प	740,762,-
43	डुधाञ्	जुहोत्यादिः	धारणे	अनिट्	आ.प	-,-,779
44	डुधाञ्	जुहोत्यादिः	धारणे	अनिट्	उ.प	741,763,-
45	डुधाञ्	जुहोत्यादिः	पोषणे	अनिट्	आ.प	-,-,779
46	डुधाञ्	जुहोत्यादिः	पोषणे	अनिट्	उ.प	741,-,-
47	डुभृञ्	जुहोत्यादिः	धारणे	अनिट्	आ.प	-,-,774
48	डुभृञ्	जुहोत्यादिः	धारणे	अनिट्	उ.प	736,758,-
49	डुभृञ्	जुहोत्यादिः	पोषणे	अनिट्	आ.प	-,-,774
50	डुभृञ्	जुहोत्यादिः	पोषणे	अनिट्	उ.प	736,758,-
51	डुमिञ्	स्वादिः	प्रक्षेपणे	अनिट्	उ.प	885,906,-
52	डुमिञ्	स्वादिः	प्रक्षेपणे	अनिट्	-	-,-,925
53	णिजिँर्	जुहोत्यादिः	पोषणे	अनिट्	आ.प	-,-,780
54	णिजिँर्	जुहोत्यादिः	पोषणे	अनिट्	उ.प	742,764,-
55	णिजिँर्	जुहोत्यादिः	शौचे	अनिट्	आ.प	-,-,780
56	णिजिँर्	जुहोत्यादिः	शौचे	अनिट्	उ.प	742,764,-
57	णुदँ	तुदादिः	प्रेरणे	अनिट्	उ.प	910,931,952
58	णुदँ	तुदादिः	प्रेरणे	अनिट्	प.प	1027,1047,1079
59	तुरँ	जुहोत्यादिः	त्वरणे	अनिट्	आ.प	-,-,788
60	तुरँ	जुहोत्यादिः	त्वरणे	अनिट्	प.प	-,773,-
61	तुरँ	जुहोत्यादिः	त्वरणे	अनिट्	आ.प	-,-,788
62	तुरँ	जुहोत्यादिः	त्वरणे	अनिट्	प.प	-,773,-
63	धनँ	जुहोत्यादिः	धान्ये	अनिट्	आ.प	-,-,790
64	धनँ	जुहोत्यादिः	धान्ये	अनिट्	प.प	-,775,-
65	धनँ	जुहोत्यादिः	धान्ये	अनिट्	आ.प	-,-,790
66	धनँ	जुहोत्यादिः	धान्ये	अनिट्	प.प	-,775,-
67	धावुँ	भ्वादिः	गतौ	सेट्	उ.प	361,-,-
68	धावुँ	भ्वादिः	गतौ	सेट्	प.प	-,-,382
69	धावुँ	भ्वादिः	शुद्धौ	सेट्	उ.प	361,378,-
70	धावुँ	भ्वादिः	शुद्धौ	सेट्	प.प	-,-,382

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	धातुः	गणः	अर्थः	इदित्वम्	पदित्वम्	सूत्र.सङ्ख्या
71	धिषँ	जुहोत्यादिः	शब्दे	अनिट्	आ.प	-,-,789
72	धिषँ	जुहोत्यादिः	शब्दे	अनिट्	प.प	-,774,-
73	धिषँ	जुहोत्यादिः	शब्दे	अनिट्	आ.प	-,-,789
74	धिषँ	जुहोत्यादिः	शब्दे	अनिट्	प.प	-,774,-
75	भसँ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	अनिट्	आ.प	-,-,786
76	भसँ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	अनिट्	प.प	-,771,-
77	भसँ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	अनिट्	आ.प	-,-,786
78	भसँ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	अनिट्	प.प	-,771,-
79	भसँ	जुहोत्यादिः	भर्त्सने	अनिट्	आ.प	-,-,786
80	भसँ	जुहोत्यादिः	भर्त्सने	अनिट्	प.प	-,771,-
81	भसँ	जुहोत्यादिः	भर्त्सने	अनिट्	आ.प	-,-,786
82	भसँ	जुहोत्यादिः	भर्त्सने	अनिट्	प.प	-,771,-
83	माहँ	भ्वादिः	माने	सेट्	आ.प	-,-,414
84	माहँ	भ्वादिः	माने	सेट्	उ.प	565,-,-
85	लुठँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	सेट्	आ.प	455,476,483
86	लुठँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	सेट्	प.प	218,-,-
87	विजिँर्	जुहोत्यादिः	पृथग्भावे	अनिट्	आ.प	-,-,781
88	विजिँर्	जुहोत्यादिः	पृथग्भावे	अनिट्	उ.प	743,765,-
89	विषऌँ	जुहोत्यादिः	व्याप्तौ	अनिट्	आ.प	-,-,782
90	विषऌँ	जुहोत्यादिः	व्याप्तौ	अनिट्	उ.प	744,766,-
91	वृञ्	स्वादिः	वरणे	सेट्	उ.प	889,910,-
92	वृञ्	स्वादिः	वरणे	सेट्	-	-,-,929
93	शिञ्	स्वादिः	निशाने	अनिट्	उ.प	884,905,-
94	शिञ्	स्वादिः	निशाने	अनिट्	-	-,-,924
95	शीङ्	अदादिः	स्वप्ने	सेट्	आ.प	-,704,721
96	शीङ्	अदादिः	स्वप्ने	सेट्	प.प	682,-,-
97	षिञ्	स्वादिः	बन्धने	अनिट्	उ.प	883,904,-
98	षिञ्	स्वादिः	बन्धने	अनिट्	-	-,-,923
99	षुञ्	स्वादिः	अभिषवे	अनिट्	उ.प	882,903,-
100	षुञ्	स्वादिः	अभिषवे	अनिट्	-	-,-,922
101	षूङ्	अदादिः	प्राणिगर्भविमोचने	सेट्	आ.प	-,703,720
102	षूङ्	अदादिः	प्राणिगर्भविमोचने	सेट्	प.प	681,-,-
103	सृ	जुहोत्यादिः	गतौ	अनिट्	आ.प	-,-,785

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	धातुः	गणः	अर्थः	इदित्वम्	पदित्वम्	सूत्र.सङ्ख्या
104	सृ	जुहोत्यादिः	गतौ	अनिट्	प.प	747,769,-
105	स्तृञ्	स्वादिः	आच्छादने	अनिट्	उ.प	887,908,-
106	स्तृञ्	स्वादिः	आच्छादने	अनिट्	-	-,-,927
107	हु	जुहोत्यादिः	दाने	अनिट्	आ.प	-,-,770
108	हु	जुहोत्यादिः	दाने	अनिट्	प.प	732,754,-
109	हृ	जुहोत्यादिः	प्रसह्यकरणे	अनिट्	आ.प	-,-,784
110	हृ	जुहोत्यादिः	प्रसह्यकरणे	अनिट्	प.प	746,768,-
111	ह्री	जुहोत्यादिः	लज्जायाम्	अनिट्	आ.प	-,-,772
112	ह्री	जुहोत्यादिः	लज्जायाम्	अनिट्	प.प	734,756,-

Chapter 4

Roots expressed through themselves

Following roots had their meanings in terms of the themselves.

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	अनुक्रमः	धातुः	अर्थः
1	ईर्ष्य (ईर्ष्य्)	ईर्ष्यायाम्	35	म्रक्षँ (म्रक्ष्)	म्रक्षणे
2	उछिँ (उछ्)	उञ्छे	36	म्रदँ (म्रद्)	मर्दने
3	कुटँ (कुट्)	कौटिल्ये	37	युजिँर् (युज्)	योगे
4	कुस्मँ (कुस्म्)	कुस्मयने	38	रभँ (रभ्)	राभस्ये
5	कृञ् (कृ)	करणे	39	रुषँ (रुष्)	रोषे
6	क्षि (क्षि)	क्षये	40	रूप (रूप)	रूपक्रियायाम्
7	चित्र (चित्र् अ)	चित्रीकरणे	41	वसँ (वस्)	निवासे
8	जनँ (जन्)	जनने	42	विदँ (विद्)	विवादे
9	तडिँ (तड्)	ताडने	43	विधँ (विध्)	विधाने
10	तुडँ (तुड्)	तोडने	44	वृञ् (वृ)	वरणे
11	तूषँ (तूष्)	तुष्टौ	45	वृतुँ (वृत्)	वर्तने
12	तृपँ (तृप्)	तृप्तौ	46	वृधुँ (वृध्)	वृद्धौ
13	दन्भुँ (दन्भ्)	दम्भे	47	वेष्टँ (वेष्ट्)	वेष्टने
14	दन्शँ (दन्श्)	दंशने	48	व्यजँ (व्यज्)	व्याजीकरणे
15	दाण् (दा)	दाने	49	शँक्ऌ (शक्)	शक्तौ
16	दीपीँ (दीप्)	दीप्तौ	50	शँद्ऌ (शद्)	शातने
17	देवृँ (देव्)	देवने	51	शब्दँ (शब्द्)	शब्दक्रियायाम्
18	धनँ (धन्)	धान्ये	52	शुन्धँ (शुन्ध्)	शुद्धौ

continued . . .

...continued

अनुक्रमः	धातुः	अर्थः	अनुक्रमः	धातुः	अर्थः
19	धृञ् (धृ)	धारणे	53	शुन्धँ (शुन्ध्)	शौचकर्मणि
20	नॄ (नॄ)	नये	54	शुभँ (शुभ्)	शोभार्थे
21	पा (पा)	पाने	55	शुषँ (शुष्)	शोषणे
22	पुषँ (पुष्)	पुष्टौ	56	श्रु (श्रु)	श्रवणे
23	पूजँ (पूज्)	पूजायाम्	57	श्लिषँ (श्लिष्)	श्लेषणे
24	पूञ् (पू)	पवने	58	षेवृँ (षेव्)	सेवने
25	प्रसँ (प्रस्)	प्रसवे	59	ष्णिहँ (ष्णिह्)	स्नेहने
26	प्रीङ् (प्री)	प्रीतौ	60	स्खदँ (स्खद्)	स्खदने
27	बन्धँ (बन्ध्)	बन्धने	61	स्थलँ (स्थल्)	स्थाने
28	भक्षँ (भक्ष्)	भक्षणे	62	स्पशँ (स्पश्)	स्पर्शने
29	भिक्षँ (भिक्ष्)	भिक्षायाम्	63	स्पृशँ (स्पृश्)	संस्पर्शने
30	मदिँ (मद्)	मदे	64	स्फुरँ (स्फुर्)	स्फुरणे
31	मा (मा)	माने	65	स्वदँ (स्वद्)	आस्वादने
32	मुचॢँ (मुच्)	मोक्षणे	66	हसँ (हस्)	हसने
33	मुचँ (मुच्)	प्रमोचने	67	हिसिँ (हिस्)	हिंसायाम्
34	मेधृँ (मेध्)	मेधायाम्	68	हृञ् (हृ)	हरणे

Chapter 5

Roots in Unsandhied forms

Here we list all those roots in various dhātuvṛttis where the entry in the vṛtti is different from its canonical form. We have not listed the verbs where the anusvāra is replaced by the homo-organic vowel, and the cases where optional dubbling of consonent takes place due to *anaci ca*(P8.4.46).

अनुक्रमः	मानक-धातुः	माध.धा	क्षीर.त	धा.प्र
1	ञिष्वपँ	ञिष्वप्	ञिष्वप्	ञिष्वप्
2	अनु-रुधँ	अनो-रुध	अनो-रुध	अनो-रुध
3	विछँ	विच्छ	विच्छ	विच्छ
4	अन्चुँ	अञ्चु	अञ्चु	अञ्चु
5	औँव्रस्चूँ	ओव्रश्चू	ओव्रश्चू	ओव्रश्चू
6	घत्टँ	घट्ट	घट्ट	घट्ट
7	कद्डँ	कड्ड	कड्ड	कड्ड
8	चुत्टँ	चुट्ट	चुट्ट	चुट्ट
9	शन्सुँ	शंसु	शंसु	शंसु
10	कुत्टँ	कुट्ट	कुट्ट	कुट्ट
11	खत्टँ	खट्ट	खट्ट	खट्ट
12	स्रन्भुँ	स्रम्भु	-	स्रम्भु
13	षृन्भुँ	षृम्भु	-	षृम्भु
14	मुछाँ	मूर्छा	-	मुर्च्छा
15	छर्दँ	छर्दं	-	छर्द
16	अत्टँ	अट्ट	-	अट्ट
17	दृन्फँ	दृम्फ	-	दृम्फ

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	मानक-धातुः	माध.धा	क्षीर.त	धा.प्र
18	लुन्चँ	लुञ्च	-	लुञ्च
19	युछँ	युच्छ	-	युच्छ
20	म्लेछँ	म्लेच्छ	-	म्लेच्छ
21	ग्लुन्चुँ	ग्लुञ्चु	-	ग्लुञ्चु
22	पँत्लृ	-	पँत्लृ	पँत्लृ
23	भ्रन्शुँ	भ्रंशु	-	भ्रंशु
24	विषॢँ	-	विषॢँ	विषॢँ
25	शृधुँ	श्रृधु	-	श्रृधु
26	दाशृँ	-	दाश्रृ	दाश्रृ
27	उद्झँ	उज्झ	-	उज्झ
28	अर्दँ	अर्द्द	-	अर्द्द
29	चुद्डँ	चुड्ड	-	चुड्ड
30	शिषॢँ	-	-	शिषॢँ
31	अन्जूँ	अञ्जू	अञ्जू	-
32	वन्चुँ	वञ्चु	-	वञ्चु
33	तृन्हूँ	तृंहू	-	तृंहू
34	षन्बँ	षम्ब	-	षम्ब
35	मृधुँ	-	मृधु	मृधु
36	शुन्भँ	शुम्भ	-	शुम्भ
37	ऋछँ	ऋच्छ	-	ऋच्छ
38	षत्टँ	षट्ट	-	षट्ट
39	तन्चुँ	तञ्चु	-	तञ्चु
40	णटँ	नट	-	नट-
41	शँल्हृ	-	शँल्हृ	शँल्हृ
42	उर्छीँ	उच्छी	-	उच्छी
43	अद्डँ	अड्ड	-	अड्ड
44	आँषृ	-	आँषृ	आँषृ
45	शृधृँ	-	श्रृधु	श्रृधु
46	पिछँ	पिच्छ	-	पिच्छ
47	भन्जोँ	भञ्जो	-	भञ्जो
48	दन्भुँ	दम्भु	-	दम्भु
49	म्रुन्चुँ	म्रुञ्चु	-	म्रुञ्चु

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	मानक-धातुः	माध.धा	क्षीर.त	धा.प्र
50	तुन्फँ	तुम्फ	-	तुम्फ
51	प्रछँ	प्रच्छ	-	प्रच्छ
52	पुत्टँ	पुट्ट	-	पुट्ट
53	रन्जँ	रञ्ज	-	रञ्ज
54	ञितृषाँ	ञितृष	ञितृष	-
55	चन्चुँ	चञ्चु	-	चञ्चु
56	णिष्कँ	निष्क	निष्क	-
57	म्लुन्चुँ	म्लुञ्चु	-	म्लुञ्चु
58	शँक्ल	-	शँक्ल	शँक्ल
59	तुन्पँ	तुम्प	-	तुम्प
60	षुत्टँ	षुट्ट	-	षुट्ट
61	षँल्ल	-	षँल्ल	षँल्ल
62	क्लृपँ	क्लृप	-	क्लृप
63	सत्र	-	सत्त्र	-
64	णिजिँर्	-	-	निजिर्
65	गुन्फँ	गुम्फ	-	-
66	णीवँ	-	नीव	-
67	स्फुटँ	फुट	-	-
68	मुर्वीँ	-	-	मुर्वी
68	षन्जँ	षञ्ज	-	-
70	युतृँ	-	यतृ	-
71	स्पधँ	स्पर्द्ध	-	-
72	टुभ्लाशृँ	-	टुभ्लाश्रृ	-
73	तृहँ	-	तृहि	-
74	दन्शँ	दंश	-	-
75	त्रुन्पँ	त्रुम्प	-	-
76	त्विषँ	-	त्विषा	-
77	हृ	हू	-	-
78	स्फित्टँ	स्फिट्ट	-	-
79	ह्लपँ	-	-	ह्ल(ह्ल)प
80	रमुँ	-	-	रमु
81	खोरृँ	-	खोरृँ	-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	मानक-धातुः	माध.धा	क्षीर.त	धा.प्र
82	सान्बँ	-	साम्ब	-
83	णखँ	-	-	नख
84	श्वर्तँ	-	-	श्वर्त्त
85	उछिँ	उच्छि	-	-
86	विदँ	विद्	-	-
87	वाशृँ	-	वाश्रृ	-
88	वेहृँ	वेहृ	-	-
89	उँछृदिँर्	उच्छृदिर्	-	-
90	डुपचँष्	-	डुपचँष्	-
91	वाछिँ	वाञ्छि	-	-
92	णयँ	-	नय	-
93	हर्यँ	-	-	हर्य्य
94	चणँ	क्षण	-	-
95	मिछँ	मिच्छ	-	-
96	काशृँ	-	काश्रृ	-
97	ईङ्	इङ्	-	-
98	श्वचिँ	-	श्विच	-
99	ध्वन्सुँ	ध्वंसु	-	-
100	हुर्छाँ	-	-	हुच्र्छा
101	इक्	-	-	इक
102	आङः-क्रन्दँ	-	-	आङ्-क्रन्द
103	पिषॢँ	-	-	पिषॢँ
104	टुभ्राशृँ	-	टुभ्राश्रृ	-
105	ञिइन्धीँ	-	-	ञिइन्धि
106	तन्चूँ	तञ्चू	-	-
107	षिधुँ	षिध	-	-
108	शृधँ	-	श्रृध	-
109	उँबुन्दिँर्	उबुन्दिर	-	-
110	कुन्चँ	कुञ्च	-	-
111	डुवपँ	-	डुवप्	-
112	स्रकिँ	-	श्रकि	-
113	स्रन्सुँ	स्रंसु	-	-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	मानक-धातुः	माध.धा	क्षीर.त	धा.प्र
114	नक्कँ	-	णक्क	-
115	ॠ	-	-	ऋ
116	जेहृँ	जेहॄ	-	-
117	ऋन्फँ	ऋम्फ	-	-
118	बाहृँ	बाहॄ	-	-
119	तृन्फँ	तृम्फ	-	-
120	त्रुन्फँ	त्रुम्फ	-	-
121	भ्रन्सुँ	भ्रंसु	-	-
122	गर्हँ	-	-	गर्ल्ह
123	द्रुहँ	-	दुह	-
124	ण्वी	-	-	न्वी
125	अणँ	-	-	अन
126	तिजँ	तिज्	-	-
127	गमॢँ	-	-	गमॢँ
128	सुत्टँ	-	सुट्ट	-
129	आङः-षदँ	-	-	आङः-षद
130	णुदँ	-	-	नुद
131	आङः-शसिँ	-	-	आङ्-शसि
132	ह्लसँ	हृप्त	-	-
133	उन्भँ	उम्भ	-	-
134	घुषिँर्	-	घुषिर	-
135	क्रुन्चँ	क्रुञ्च	-	-
136	ह्रीछँ	-	-	ह्रीच्छ
137	णिविँ	-	निवि	-
138	शन्बँ	-	-	शम्ब
139	बुधिँर्	-	बुध	-
140	वर्धँ	-	-	वर्द्ध
141	घुङ्	-	घुङु	-
142	सत्टँ	-	सट्ट	-
143	प्रेषृँ	-	-	प्रेषॄ
144	यमँ	-	-	यम
145	बधँ	बन्ध	-	-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रमः	मानक-धातुः	माध.धा	क्षीर.त	धा.प्र
146	सृँक्ष	-	-	सृँक्ष
147	अलाँ	-	अलाँ	-
148	श्रन्भुँ	श्रम्भु	-	-
149	त्वन्चुँ	-	-	त्वञ्चु
150	तसिँ	-	-	तसि
151	ष्टीमँ	-	-	ष्तीम
152	आछिँ	आञ्छि	-	-
153	षृधुँ	-	-	षृधु
154	रुहँ	-	-	रुहजन्मनि
155	आङः-शासुँ	-	-	आङ्-शासु
156	ष्वन्जँ	ष्वञ्ज	-	-

Chapter 6

Canonical Meanings

Here we list all those meanings in various dhātuvṛttis where the entry in the vṛtti is different from its canonical form. We have not listed the verbs where the optional dubbling of consonent takes place due to *anaci ca*(P8.4.46).

अनुक्रमः	मानक-धातुः	माध.धा	क्षीर.त	धा.प्र
1	उत्क्षेपणे	उत्क्षेपे	उत्क्षेपे	उत्क्षेपे
2	वृद्धौ	अकर्मकाद्वृद्धौ	अकर्मकाद्वृद्धौ	अकर्मकाद्वृद्धौ
3	सुखे	सुखने	सुखने	सुखने
4		मोद	मोद	मोद
5	उद्यमने	-	उद्यमे	उद्यमे
6	उन्दे	उन्दने	उन्दने	-
7	प्रक्षेपणे	प्रक्षेपे	-	प्रक्षेपे
8	प्राप्तौ	-	प्राप्तावात्मनेपदी	प्राप्तावात्मनेपदी
9	बन्धने	-	बन्धे	बन्धे
10	मदे	-	मदने	मदने
11	मोहने	मोह	मोह	-
12	अनुपसर्गे	अनुपसर्गात्	अनुपसर्गात्	-
13	व्रीडायाम्	-	व्रीडे	व्रीडे
14	संस्पर्शने	-	संस्पर्शे	संस्पर्शे
15	स्पर्शने	स्पर्शे	-	स्पर्शे
16	हिंसायाम्	हिंसा	हिंसा	-
17	उन्मादे	-	-	उन्मादने
18	अवबोधने	अवबोधे	-	-

continued ...

. . . continued

Sr No	मानक-धातुः	माध.धा	क्षीर.त	धा.प्र
19	आध्याने	-	-	अध्याने
20	अतिक्रमणे	-	अतिक्रम	-
21	ऐश्वर्येत्येके	-	ऐश्वर्येत्येके	-
22	काङ्क्षायाम्	-	काङ्क्षे	-
23	कुत्सायाम्	-	कुत्सने	-
24	गन्धने	-	-	गन्धे
25	ग्रन्थे	ग्रन्थन	-	-
26	घातने	-	घात्ये	-
27	चयने	-	चये	-
28	जन्मनिप्रादुर्भावे	बीजजन्मनि	-	-
29	दम्भे	दम्भने	-	-
30	निन्दने	निन्दायाम्	-	-
31	परप्रैष्ये	-	-	परप्रेष्ये
32	परिग्रहेत्येके	-	परिग्रहैत्येके	-
33	प्रकाशने	प्रकाशे	-	-
34	भक्षणे	भक्ष	-	-
35	भेदने	-	भेदे	-
36	रक्षणे	-	-	रक्षायाम्
37	वर्णे	-	वर्णने	-
38	शक्यर्थे	-	-	शक्यार्थे
39	सङ्क्लेशने	संक्लेश	-	-
40	सङ्गमे	सङ्गमने	-	-
41	सम्पेषणे	-	संपेषे	-
42	सम्बन्धे	सम्बन्धने	-	-
43	अवकल्कने	-	तादर्थ्ये	-
44	स्तम्भे	स्तम्भन	-	-
45	स्तवने	-	स्तवे	-
46	हर्षे	-	-	हर्षण

Chapter 7

Comparison of Dhātuvṛttis

This appendix contains the comparative chart showing the differences in the vṛttis with regards to the entries. The first column is the serial number, followed by the dhātu, gaṇa and its meaning, followed by the dhātu sūtra number from the MD, KT and DP respectively. '-' indicates that the entry is not present in the corresponding Dp.

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1	भू	भ्वादिः	सत्तायाम्	1,1,1
2	एधँ	भ्वादिः	वृद्धौ	2,2,2
3	स्पर्धँ	भ्वादिः	सङ्घर्षे	3,3,3
4	गाधृँ	भ्वादिः	ग्रन्थे	4,4,4
5	गाधृँ	भ्वादिः	प्रतिष्ठायाम्	4,4,4
6	गाधृँ	भ्वादिः	लिप्सायाम्	4,4,4
7	बाधृँ	भ्वादिः	लोडने	5,-,5
8	बाधृँ	भ्वादिः	रोटने	-,5,-
9	नाथृँ	भ्वादिः	आशिषि	6,6,6
10	नाथृँ	भ्वादिः	उपतापे	6,6,6
11	नाथृँ	भ्वादिः	ऐश्वर्ये	6,6,6
12	नाथृँ	भ्वादिः	याच्ञायाम्	6,6,6
13	नाधृँ	भ्वादिः	आशिषि	6,6,-
14	नाधृँ	भ्वादिः	उपतापे	6,6,-
15	नाधृँ	भ्वादिः	ऐश्वर्ये	6,6,-
16	नाधृँ	भ्वादिः	याच्ञायाम्	6,6,-

continued ...

... continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
17	णाधृँ	भ्वादिः	आशिषि	-,-,6
18	णाधृँ	भ्वादिः	उपतापे	-,-,6
19	णाधृँ	भ्वादिः	ऐश्वर्ये	-,-,6
20	णाधृँ	भ्वादिः	याच्ञायाम्	-,-,6
21	दधँ	भ्वादिः	धारणे	7,7,7
22	स्कुदिँ	भ्वादिः	आप्रवणे	8,8,8
23	श्विदिँ	भ्वादिः	श्वैत्ये	9,9,9
24	वदिँ	भ्वादिः	अभिवादने	10,10,10
25	वदिँ	भ्वादिः	स्तुतौ	-,10,10
26	भदिँ	भ्वादिः	कल्याणे	11,11,11
27	भदिँ	भ्वादिः	सुखे	11,11,11
28	मदिँ	भ्वादिः	कान्तौ	12,-,12
29	मदिँ	भ्वादिः	गतौ	12,12,12
30	मदिँ	भ्वादिः	मदे	12,12,12
31	मदिँ	भ्वादिः	मोदने	12,12,12
32	मदिँ	भ्वादिः	स्तुतौ	12,12,12
33	मदिँ	भ्वादिः	स्वप्ने	12,12,12
34	स्पदिँ	भ्वादिः	किञ्चिच्चलने	13,13,13
35	क्लिदिँ	भ्वादिः	परिदेवने	14,14,14
36	मुदँ	भ्वादिः	हर्षे	14,15,15
37	ददँ	भ्वादिः	दाने	15,16,16
38	ष्वदँ	भ्वादिः	आस्वादने	16,17,17
39	स्वर्दँ	भ्वादिः	आस्वादने	16,17,17
40	उर्दँ	भ्वादिः	क्रीडायाम्	17,18,18
41	उर्दँ	भ्वादिः	माने	17,18,18
42	कुर्दँ	भ्वादिः	क्रीडायाम्	18,19,19
43	खुर्दँ	भ्वादिः	क्रीडायाम्	18,-,19
44	गुर्दँ	भ्वादिः	क्रीडायाम्	18,19,19
45	गुर्दँ	भ्वादिः	क्रीडायाम्	18,19,-
46	षूदँ	भ्वादिः	क्षरणे	19,20,20
47	ह्रादँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	20,21,21
48	ह्लादीँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	21,22,22
49	ह्लादीँ	भ्वादिः	सुखे	21,22,22

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
50	स्वादँ	भ्वादिः	आस्वादने	22,23,23
51	पर्दँ	भ्वादिः	कुत्सिते_शब्दे	23,24,24
52	यतीँ	भ्वादिः	प्रयत्ने	24,25,25
53	जुतृँ	भ्वादिः	भासने	25,26,26
54	युतृँ	भ्वादिः	भासने	25,26,26
55	विथृँ	भ्वादिः	याचने	26,27,27
56	वेथृँ	भ्वादिः	याचने	26,27,27
57	श्रथिँ	भ्वादिः	शैथिल्ये	27,28,28
58	ग्रथिँ	भ्वादिः	कौटिल्ये	28,29,29
59	कत्थँ	भ्वादिः	श्लाघायाम्	29,30,31
60	अतँ	भ्वादिः	सातत्यगमने	30,31,32
61	चितीँ	भ्वादिः	संज्ञाने	31,32,33
62	च्युतिँर्	भ्वादिः	आसेचने	32,33,34
63	श्च्युतिँर्	भ्वादिः	क्षरणे	33,34,35
64	मन्थँ	भ्वादिः	विलोडने	34,-,36
65	कुथिँ	भ्वादिः	सङ्क्लेशने	35,35,37
66	कुथिँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	35,35,37
67	पुथिँ	भ्वादिः	सङ्क्लेशने	35,35,37
68	पुथिँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	35,35,37
69	मथिँ	भ्वादिः	सङ्क्लेशने	35,-,37
70	मथिँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	35,-,37
71	लुथिँ	भ्वादिः	सङ्क्लेशने	35,35,37
72	लुथिँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	35,35,37
73	मन्थँ	भ्वादिः	सङ्क्लेशने	-,35,-
74	मन्थँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,35,-
75	षिधुँ	भ्वादिः	गत्याम्	36,36,38
76	षिधूँ	भ्वादिः	माङ्गल्ये	37,37,39
77	षिधूँ	भ्वादिः	शास्त्रे	37,37,39
78	खादृँ	भ्वादिः	भक्षणे	38,38,40
79	खदँ	भ्वादिः	स्थैर्ये	39,39,41
80	खदँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	39,39,41
81	बदँ	भ्वादिः	स्थैर्ये	40,40,42
82	गदँ	भ्वादिः	व्यक्तायां_वाचि	41,41,43

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
83	रदँ	भ्वादिः	विलेखने	42,42,44
84	णदँ	भ्वादिः	शब्दे	43,-,-
85	णदँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	-,43,45
86	अर्दँ	भ्वादिः	गतौ	44,44,46
87	अर्दँ	भ्वादिः	याचने	44,44,46
88	गर्दँ	भ्वादिः	शब्दे	45,45,47
89	नर्दँ	भ्वादिः	शब्दे	45,45,47
90	तर्दँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	46,46,48
91	कर्दँ	भ्वादिः	कुत्सिते_शब्दे	47,47,49
92	खर्दँ	भ्वादिः	दन्दशूके	48,48,50
93	अतिँ	भ्वादिः	बन्धने	49,49,51
94	अदिँ	भ्वादिः	बन्धने	49,49,51
95	इदिँ	भ्वादिः	परमैश्वर्ये	50,50,52
96	बिदिँ	भ्वादिः	अवयवे	51,51,53
97	गडिँ	भ्वादिः	वदनैकदेशे	52,-,-
98	णिदिँ	भ्वादिः	कुत्सायाम्	53,52,54
99	टुनदिँ	भ्वादिः	समृद्धौ	54,53,55
100	चदिँ	भ्वादिः	आह्लादने	55,-,56
101	चदिँ	भ्वादिः	दीप्तौ	55,54,56
102	चदिँ	भ्वादिः	ह्लादने	-,54,-
103	त्रदिँ	भ्वादिः	चेष्टायाम्	56,55,57
104	कदिँ	भ्वादिः	आह्वाने	57,56,58
105	कदिँ	भ्वादिः	रोदने	57,56,58
106	क्रदिँ	भ्वादिः	आह्वाने	57,56,58
107	क्रदिँ	भ्वादिः	रोदने	57,56,58
108	क्लदिँ	भ्वादिः	आह्वाने	57,56,58
109	क्लदिँ	भ्वादिः	रोदने	57,56,58
110	क्लिदिँ	भ्वादिः	परिदेवने	58,57,59
111	शुन्धँ	भ्वादिः	शुद्धौ	59,58,60
112	शीकृँ	भ्वादिः	सेचने	60,59,61
113	लोकृँ	भ्वादिः	दर्शने	61,60,62
114	श्लोकृँ	भ्वादिः	सङ्घाते	62,61,63
115	द्रेकृँ	भ्वादिः	उत्साहे	63,62,64

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
116	द्रेकृँ	भ्वादिः	शब्दे	63,62,64
117	ध्रेकृँ	भ्वादिः	उत्साहे	63,-,64
118	ध्रेकृँ	भ्वादिः	शब्दे	63,-,64
119	धेकृँ	भ्वादिः	उत्साहे	-,62,-
120	धेकृँ	भ्वादिः	शब्दे	-,62,-
121	रेकृँ	भ्वादिः	शङ्कायाम्	64,63,65
122	श्रकिँ	भ्वादिः	गतौ	65,-,66
123	श्लकिँ	भ्वादिः	गतौ	65,64,66
124	सेकृँ	भ्वादिः	गतौ	65,64,66
125	स्रकिँ	भ्वादिः	गतौ	65,64,66
126	स्रेकृँ	भ्वादिः	गतौ	65,64,66
127	शीकृँ	भ्वादिः	गतौ	-,64,-
128	श्रेकृँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,66
129	शकिँ	भ्वादिः	शङ्कायाम्	66,65,67
130	अकिँ	भ्वादिः	लक्षणे	67,66,68
131	वकिँ	भ्वादिः	कौटिल्ये	68,67,69
132	मकिँ	भ्वादिः	मण्डने	69,68,70
133	ककँ	भ्वादिः	लौल्ये	70,69,71
134	कुकँ	भ्वादिः	आदाने	71,70,72
135	वृकँ	भ्वादिः	आदाने	71,70,72
136	चकँ	भ्वादिः	तृप्तौ	72,71,73
137	चकँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	72,-,73
138	ककिँ	भ्वादिः	गतौ	73,72,74
139	टिकृँ	भ्वादिः	गतौ	73,72,74
140	टीकृँ	भ्वादिः	गतौ	73,72,74
141	ढौकृँ	भ्वादिः	गतौ	73,72,74
142	त्रकिँ	भ्वादिः	गतौ	73,72,74
143	त्रौकृँ	भ्वादिः	गतौ	73,72,74
144	मस्कँ	भ्वादिः	गतौ	73,72,74
145	रघिँ	भ्वादिः	गतौ	73,72,74
146	लघिँ	भ्वादिः	गतौ	73,72,74
147	वकिँ	भ्वादिः	गतौ	73,-,74
148	वस्कँ	भ्वादिः	गतौ	73,72,74

continued . . .

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
149	श्वकिँ	भ्वादिः	गतौ	73,72,74
150	ष्वष्कँ	भ्वादिः	गतौ	73,-,-
151	ष्वक्कँ	भ्वादिः	गतौ	-,72,-
152	तिकृँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,74
153	ष्वक्वँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,74
154	लघिँ	भ्वादिः	भोजननिवृत्तौ	-,73,-
155	अघिँ	भ्वादिः	गत्याक्षेपे	74,74,75
156	मघिँ	भ्वादिः	गत्याक्षेपे	74,74,75
157	वघिँ	भ्वादिः	गत्याक्षेपे	74,74,75
158	मघिँ	भ्वादिः	कैतवे	-,75,76
159	राघृँ	भ्वादिः	सामर्थ्ये	75,76,77
160	लाघृँ	भ्वादिः	सामर्थ्ये	75,76,77
161	द्राघृँ	भ्वादिः	सामर्थ्ये	-,76,77
162	ध्राघृँ	भ्वादिः	सामर्थ्ये	-,76,-
163	द्राघृँ	भ्वादिः	आयासे	-,77,-
164	श्लाघृँ	भ्वादिः	कत्थने	76,78,79
165	द्राघृँ	भ्वादिः	आयामे	-,-,78
166	फक्कँ	भ्वादिः	नीचैर्गतौ	77,79,80
167	तकँ	भ्वादिः	हसने	78,80,81
168	तकिँ	भ्वादिः	कृच्छ्रजीवने	79,81,82
169	शुकँ	भ्वादिः	गतौ	-,82,83
170	बुक्कँ	भ्वादिः	भषणे	80,-,84
171	कखँ	भ्वादिः	हसने	81,-,-
172	बुक्कँ	भ्वादिः	भाषणे	-,83,-
173	ओखृँ	भ्वादिः	अलमर्थे	82,85,86
174	ओखृँ	भ्वादिः	शोषणे	82,85,86
175	द्राखृँ	भ्वादिः	अलमर्थे	82,85,86
176	द्राखृँ	भ्वादिः	शोषणे	82,85,86
177	ध्राखृँ	भ्वादिः	अलमर्थे	82,85,86
178	ध्राखृँ	भ्वादिः	शोषणे	82,85,86
179	राखृँ	भ्वादिः	अलमर्थे	82,85,86
180	राखृँ	भ्वादिः	शोषणे	82,85,86
181	लाखृँ	भ्वादिः	अलमर्थे	82,85,86

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
182	लाखृँ	भ्वादिः	शोषणे	82,85,86
183	खर्ख	भ्वादिः	हसने	-,84,-
184	कक्खँ	भ्वादिः	हसने	-,-,85
185	शाखृँ	भ्वादिः	व्याप्तौ	83,86,87
186	श्लाखृँ	भ्वादिः	व्याप्तौ	83,86,87
187	अगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
188	इखिँ	भ्वादिः	गतौ	84,-,88
189	इखँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,-
190	इगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
191	ईखिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
192	उखिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,-
193	उखँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
194	णखिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,-
195	णखँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
196	तगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
197	त्वगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
198	मखिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,-
199	मखँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
200	मगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
201	रखिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,-
202	रखँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
203	रगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
204	रिगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
205	लखिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
206	लखँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
207	लगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
208	लिगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
209	वखिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
210	वखँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
211	वगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
212	वल्गँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
213	श्रगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88
214	श्लगिँ	भ्वादिः	गतौ	84,87,88

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
215	नखँ	भ्वादिः	गतौ	-,87,-
216	त्रगिँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,88
217	श्वगिँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,88
218	त्वगिँ	भ्वादिः	कम्पने	-,88,-
219	जुगिँ	भ्वादिः	वर्जने	85,89,89
220	युगिँ	भ्वादिः	वर्जने	85,89,89
221	रुगिँ	भ्वादिः	वर्जने	85,-,89
222	वुगिँ	भ्वादिः	वर्जने	-,89,-
223	दघिँ	भ्वादिः	पालने	-,90,90
224	लघिँ	भ्वादिः	शोषणे	-,-,91
225	घघँ	भ्वादिः	हसने	86,-,92
226	मघिँ	भ्वादिः	मण्डने	87,-,93
227	दघिँ	भ्वादिः	वर्जने	-,90,-
228	घग्घँ	भ्वादिः	हसने	-,91,-
229	शिघिँ	भ्वादिः	आघ्राणे	88,92,94
230	वर्चँ	भ्वादिः	दीप्तौ	89,93,95
231	षचँ	भ्वादिः	सेचने	90,94,96
232	लोचृँ	भ्वादिः	दर्शने	91,95,97
233	शचँ	भ्वादिः	व्यक्तायां_वाचि	92,96,98
234	श्वचिँ	भ्वादिः	गतौ	93,97,99
235	श्वचँ	भ्वादिः	गतौ	93,97,99
236	कचँ	भ्वादिः	बन्धने	94,98,100
237	कचिँ	भ्वादिः	दीप्तौ	95,99,101
238	कचिँ	भ्वादिः	बन्धने	95,99,101
239	काचिँ	भ्वादिः	दीप्तौ	95,-,-
240	काचिँ	भ्वादिः	बन्धने	95,-,-
241	मचँ	भ्वादिः	कल्कने	96,100,102
242	मुचिँ	भ्वादिः	कल्कने	96,100,102
243	मचिँ	भ्वादिः	उच्छ्राये	97,101,103
244	मचिँ	भ्वादिः	धारणे	97,101,103
245	मचिँ	भ्वादिः	पूजने	97,101,103
246	पचिँ	भ्वादिः	व्यक्तीकरणे	98,102,104
247	ष्टुचँ	भ्वादिः	प्रसादे	99,-,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
248	ष्टुचँ	भ्वादिः	प्रसादे	-,103,105
249	ऋजँ	भ्वादिः	उपार्जने	100,104,106
250	ऋजँ	भ्वादिः	गतौ	100,104,106
251	ऋजँ	भ्वादिः	स्थानार्जने	100,104,106
252	ऋजिँ	भ्वादिः	भर्जने	101,105,107
253	भृजीँ	भ्वादिः	भर्जने	101,105,107
254	एजृँ	भ्वादिः	दीप्तौ	102,106,108
255	भ्राजृँ	भ्वादिः	दीप्तौ	102,106,108
256	भ्रेजृँ	भ्वादिः	दीप्तौ	102,106,108
257	ईजँ	भ्वादिः	कुत्सायाम्	103,107,109
258	ईजँ	भ्वादिः	गतौ	103,107,109
259	शुचँ	भ्वादिः	शोके	104,108,110
260	कुचँ	भ्वादिः	तारे	-,109,111
261	कुचँ	भ्वादिः	शब्दे	-,109,111
262	कुन्चँ	भ्वादिः	अल्पीभावे	105,111,112
263	कुन्चँ	भ्वादिः	कौटिल्ये	105,-,112
264	क्रुन्चँ	भ्वादिः	अल्पीभावे	105,-,112
265	क्रुन्चँ	भ्वादिः	कौटिल्ये	105,-,112
266	क्रुन्चँ	भ्वादिः	गतौ	-,110,-
267	कुन्चँ	भ्वादिः	गतिकौटिल्ये	-,111,-
268	लुन्चँ	भ्वादिः	अपनयने	106,112,113
269	अन्चुँ	भ्वादिः	गतौ	107,113,114
270	अन्चुँ	भ्वादिः	पूजने	107,113,114
271	चन्चुँ	भ्वादिः	गतौ	108,114,115
272	तन्चुँ	भ्वादिः	गतौ	108,114,115
273	म्रुचुँ	भ्वादिः	गतौ	108,114,115
274	म्रुन्चुँ	भ्वादिः	गतौ	108,-,115
275	म्लुचुँ	भ्वादिः	गतौ	108,114,115
276	म्लुन्चुँ	भ्वादिः	गतौ	108,-,115
277	वन्चुँ	भ्वादिः	गतौ	108,114,115
278	त्वन्चुँ	भ्वादिः	गतौ	-,114,115
279	कुजुँ	भ्वादिः	स्तेयकरणे	109,115,116
280	खुजुँ	भ्वादिः	स्तेयकरणे	109,115,116

continued . . .

... continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
281	ग्रुचुँ	भ्वादिः	स्तेयकरणे	109,115,116
282	ग्लुचुँ	भ्वादिः	स्तेयकरणे	109,115,116
283	ग्लुन्चुँ	भ्वादिः	गतौ	110,116,117
284	षस्जँ	भ्वादिः	गतौ	110,116,117
285	गुजिँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	111,117,118
286	अर्चँ	भ्वादिः	पूजायाम्	112,118,119
287	म्लेछँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	113,-,-
288	म्लेछँ	भ्वादिः	अव्यक्तायां_वाचि	-,119,120
289	लछँ	भ्वादिः	लक्षणे	114,120,121
290	लाछिँ	भ्वादिः	लक्षणे	114,120,121
291	वाछिँ	भ्वादिः	इच्छायाम्	115,121,122
292	आछिँ	भ्वादिः	आयामे	116,122,123
293	ह्रीछँ	भ्वादिः	लज्जायाम्	-,123,124
294	हुर्छाँ	भ्वादिः	कौटिल्ये	117,124,125
295	मुर्छाँ	भ्वादिः	मोहने	118,125,126
296	मुर्छाँ	भ्वादिः	समुच्छ्राये	118,125,126
297	स्फुर्छाँ	भ्वादिः	विस्तृतौ	119,-,127
298	स्मुर्छाँ	भ्वादिः	विस्मृतौ	-,126,-
299	युछँ	भ्वादिः	प्रमादे	120,127,128
300	उछिँ	भ्वादिः	उञ्छे	121,128,129
301	उछीँ	भ्वादिः	विवासे	122,129,130
302	धृजिँ	भ्वादिः	गतौ	123,-,131
303	धृजँ	भ्वादिः	गतौ	123,-,131
304	ध्रजिँ	भ्वादिः	गतौ	123,130,131
305	ध्रजँ	भ्वादिः	गतौ	123,130,131
306	ध्वजिँ	भ्वादिः	गतौ	123,130,131
307	ध्वजँ	भ्वादिः	गतौ	123,-,131
308	वृजँ	भ्वादिः	गतौ	-,130,-
309	कूजँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	124,131,132
310	अर्जँ	भ्वादिः	अर्जने	125,132,133
311	षर्जँ	भ्वादिः	अर्जने	125,-,133
312	सर्जँ	भ्वादिः	अर्जने	-,132,-
313	गर्जँ	भ्वादिः	शब्दे	126,133,134

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
314	तर्जँ	भ्वादिः	भर्त्सने	127,134,135
315	कर्जँ	भ्वादिः	व्यथने	128,135,136
316	खर्जँ	भ्वादिः	पूजने	129,-,-
317	खर्जँ	भ्वादिः	व्यथने	129,135,137
318	खर्जँ	भ्वादिः	मार्जने	-,136,137
319	अजँ	भ्वादिः	क्षेपणे	130,137,138
320	अजँ	भ्वादिः	गतौ	130,137,138
321	तेजँ	भ्वादिः	पालने	131,-,139
322	कजँ	भ्वादिः	मदे	-,138,-
323	खजँ	भ्वादिः	मन्थे	132,139,140
324	खजँ	भ्वादिः	पालने	-,-,140
325	खजिँ	भ्वादिः	गतिवैकल्ये	133,140,141
326	एजृँ	भ्वादिः	कम्पने	134,141,142
327	टुओँस्फूर्जाँ	भ्वादिः	वज्रनिर्घोषे	135,-,143
328	टुओँस्फूर्जाँ	भ्वादिः	वज्रनिष्पेषे	-,142,-
329	क्षि	भ्वादिः	क्षये	136,143,144
330	क्षीजँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	137,144,145
331	लजिँ	भ्वादिः	भर्जने	138,-,146
332	लजँ	भ्वादिः	भर्जने	138,-,146
333	लजिँ	भ्वादिः	भर्त्सने	-,145,-
334	लजँ	भ्वादिः	भर्त्सने	-,145,-
335	लाजिँ	भ्वादिः	भर्जने	139,146,147
336	लाजिँ	भ्वादिः	भर्त्सने	139,146,147
337	लाजँ	भ्वादिः	भर्जने	139,146,147
338	लाजँ	भ्वादिः	भर्त्सने	139,146,147
339	जजिँ	भ्वादिः	युद्धे	140,147,148
340	जजँ	भ्वादिः	युद्धे	140,147,148
341	तुजँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	141,148,149
342	तुजिँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,148,149
343	तुजिँ	भ्वादिः	पालने	142,149,150
344	गजिँ	भ्वादिः	शब्दे	143,150,151
345	गजँ	भ्वादिः	शब्दे	143,150,151
346	गृजिँ	भ्वादिः	शब्दे	143,150,151

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
347	गृजँ	भ्वादिः	शब्दे	143,150,151
348	मुजिँ	भ्वादिः	शब्दे	143,150,151
349	मुजँ	भ्वादिः	शब्दे	143,-,151
350	मजँ	भ्वादिः	शब्दे	-,150,-
351	गजँ	भ्वादिः	मदे	-,151,152
352	वजँ	भ्वादिः	गतौ	144,152,153
353	व्रजँ	भ्वादिः	गतौ	144,152,153
354	अट्टँ	भ्वादिः	अतिक्रमणे	145,153,154
355	अट्टँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	145,153,154
356	वेष्टँ	भ्वादिः	वेष्टने	146,154,155
357	चेष्टँ	भ्वादिः	चेष्टायाम्	147,155,156
358	गोष्टँ	भ्वादिः	सङ्घाते	148,156,157
359	लोष्टँ	भ्वादिः	सङ्घाते	148,156,157
360	घट्टँ	भ्वादिः	चलने	149,157,158
361	स्फुटँ	भ्वादिः	विकसने	150,-,159
362	अटिँ	भ्वादिः	गतौ	151,-,-
363	अठिँ	भ्वादिः	गतौ	-,158,160
364	वठिँ	भ्वादिः	एकचर्यायाम्	152,159,161
365	कठिँ	भ्वादिः	शोके	153,160,162
366	मठिँ	भ्वादिः	शोके	153,160,162
367	मुठिँ	भ्वादिः	पालने	154,-,163
368	मुठिँ	भ्वादिः	पलायने	-,161,-
369	हेठँ	भ्वादिः	विबाधायाम्	155,162,164
370	एठँ	भ्वादिः	विबाधायाम्	156,163,165
371	हिडिँ	भ्वादिः	अनादरे	157,164,166
372	हिडिँ	भ्वादिः	गतौ	157,164,166
373	हुडिँ	भ्वादिः	सङ्घाते	158,165,168
374	कुडिँ	भ्वादिः	दाहे	159,166,167
375	वडिँ	भ्वादिः	विभाजने	160,167,-
376	मडिँ	भ्वादिः	विभाजने	161,168,-
377	भडिँ	भ्वादिः	परिभाषणे	162,169,-
378	वडिँ	भ्वादिः	वेष्टने	-,-,169
379	मडिँ	भ्वादिः	वेष्टने	-,-,170

continued . . .

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
380	भडिँ	भ्वादिः	परिहासे	-,-,171
381	पिडिँ	भ्वादिः	सङ्घाते	163,170,172
382	मुडिँ	भ्वादिः	मार्जने	164,-,173
383	मुडिँ	भ्वादिः	मज्जने	-,171,-
384	तुडिँ	भ्वादिः	तोडने	165,172,174
385	हुडिँ	भ्वादिः	वरणे	166,173,-
386	स्फुडिँ	भ्वादिः	विकसने	-,174,-
387	चडिँ	भ्वादिः	कोपे	167,175,178
388	कडिँ	भ्वादिः	मदे	-,179,176
389	हुडिँ	भ्वादिः	हरणे	-,-,177
390	शडिँ	भ्वादिः	रुजायाम्	168,176,179
391	शडिँ	भ्वादिः	सङ्घाते	168,176,179
392	तडिँ	भ्वादिः	ताडने	169,177,180
393	पडिँ	भ्वादिः	गतौ	170,178,175
394	कण्डँ	भ्वादिः	मदे	171,-,-
395	खडिँ	भ्वादिः	मन्थे	172,180,181
396	खुडिँ	भ्वादिः	गतिवैकल्ये	-,181,-
397	हेडृँ	भ्वादिः	अनादरे	173,182,182
398	होडृँ	भ्वादिः	अनादरे	173,-,182
399	वाडृँ	भ्वादिः	आप्लाव्ये	174,183,183
400	द्राडृँ	भ्वादिः	विशरणे	175,184,184
401	ध्राडृँ	भ्वादिः	विशरणे	175,184,184
402	शाडृँ	भ्वादिः	श्लाघायाम्	176,185,185
403	शौटृँ	भ्वादिः	गर्वे	177,186,186
404	यौटृँ	भ्वादिः	बन्धे	178,-,-
405	यौटृँ	भ्वादिः	सम्बन्धे	-,187,187
406	म्रेटृँ	भ्वादिः	उन्मादे	179,188,188
407	म्लेडृँ	भ्वादिः	उन्मादे	179,-,-
408	म्लेटृँ	भ्वादिः	उन्मादे	-,188,188
409	मेटृँ	भ्वादिः	उन्मादे	-,-,188
410	कटेँ	भ्वादिः	आवरणे	180,189,189
411	कटेँ	भ्वादिः	वर्षायाम्	180,189,189
412	अटँ	भ्वादिः	गतौ	181,190,190

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
413	पटँ	भ्वादिः	गतौ	181,190,190
414	रटँ	भ्वादिः	परिभाषणे	182,191,191
415	लटँ	भ्वादिः	बाल्ये	183,192,192
416	शटँ	भ्वादिः	अवसादने	184,193,194
417	शटँ	भ्वादिः	गतौ	184,193,194
418	शटँ	भ्वादिः	रुजायाम्	184,193,194
419	शटँ	भ्वादिः	विशरणे	184,193,194
420	वटँ	भ्वादिः	वेष्टने	185,194,193
421	किटँ	भ्वादिः	त्रासे	186,-,195
422	खिटँ	भ्वादिः	त्रासे	186,-,195
423	खिटँ	भ्वादिः	उत्त्रासे	-,195,-
424	शिटँ	भ्वादिः	अनादरे	187,196,196
425	षिटँ	भ्वादिः	अनादरे	187,196,196
426	जटँ	भ्वादिः	सङ्घाते	188,197,197
427	झटँ	भ्वादिः	सङ्घाते	188,197,197
428	भटँ	भ्वादिः	भृतौ	189,198,198
429	तटँ	भ्वादिः	उच्छ्राये	190,199,199
430	खटँ	भ्वादिः	काङ्क्षायाम्	191,200,200
431	णटँ	भ्वादिः	नृतौ	192,201,201
432	पिटँ	भ्वादिः	शब्दे	193,202,202
433	पिटँ	भ्वादिः	सङ्घाते	193,202,202
434	हटँ	भ्वादिः	दीप्तौ	194,203,203
435	षटँ	भ्वादिः	अवयवे	195,204,204
436	लुटँ	भ्वादिः	विलोडने	196,-,205
437	लुटँ	भ्वादिः	विलोटने	-,205,-
438	चिटँ	भ्वादिः	परप्रैष्ये	197,206,206
439	विटँ	भ्वादिः	शब्दे	198,-,207
440	बिटँ	भ्वादिः	आक्रोशे	199,-,208
441	बिडँ	भ्वादिः	आक्रोशे	-,-,208
442	पिटँ	भ्वादिः	शब्दे	-,207,-
443	विटँ	भ्वादिः	आक्रोशे	-,208,-
444	हेडँ	भ्वादिः	विबाधायाम्	-,209,-
445	इटँ	भ्वादिः	गतौ	200,210,209

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
446	कटीँ	भ्वादिः	गतौ	200,210,-
447	किटँ	भ्वादिः	गतौ	200,210,209
448	इ	भ्वादिः	गतौ	-,-,209
449	कटँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,209
450	मडिँ	भ्वादिः	भूषायाम्	201,211,210
451	कुडिँ	भ्वादिः	वैकल्ये	202,212,211
452	कुठिँ	भ्वादिः	वैकल्ये	-,-,211
453	मुटँ	भ्वादिः	प्रमर्दने	203,-,212
454	मुडिँ	भ्वादिः	प्रमर्दने	-,213,-
455	चुडिँ	भ्वादिः	अल्पीभावे	204,214,-
456	चुटिँ	भ्वादिः	अल्पीभावे	-,-,213
457	मुडिँ	भ्वादिः	खण्डने	205,215,214
458	रुठिँ	भ्वादिः	स्तेये	206,-,-
459	लुठिँ	भ्वादिः	स्तेये	206,-,-
460	वटिँ	भ्वादिः	विभाजने	-,216,216
461	स्फुटिँर्	भ्वादिः	विशरणे	207,218,218
462	रुटिँ	भ्वादिः	स्तेये	-,217,217
463	लुटिँ	भ्वादिः	स्तेये	-,217,217
464	स्फटिँ	भ्वादिः	विशरणे	-,218,-
465	पुडिँ	भ्वादिः	खण्डने	-,-,215
466	पठँ	भ्वादिः	व्यक्तायां_वाचि	208,219,219
467	वठँ	भ्वादिः	स्थौल्ये	209,220,220
468	कठँ	भ्वादिः	निवासे	210,-,-
469	कठँ	भ्वादिः	मदे	210,-,-
470	मठँ	भ्वादिः	निवासे	210,221,221
471	मठँ	भ्वादिः	मदे	210,221,221
472	कठँ	भ्वादिः	कृच्छ्रजीवने	-,222,222
473	रठँ	भ्वादिः	परिभाषणे	211,224,223
474	अठँ	भ्वादिः	गतौ	-,223,-
475	हठँ	भ्वादिः	प्लुतौ	212,225,224
476	हठँ	भ्वादिः	शठत्वे	212,-,-
477	हठँ	भ्वादिः	शङ्कुबन्धने	-,225,224
478	उठँ	भ्वादिः	उपघाते	213,226,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
479	रुठँ	भ्वादिः	उपघाते	213,-,225
480	लुठँ	भ्वादिः	उपघाते	213,-,225
481	पिठँ	भ्वादिः	सङ्क्लेशने	214,227,227
482	पिठँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	214,227,227
483	शठँ	भ्वादिः	कैतवे	215,228,228
484	शठँ	भ्वादिः	सङ्क्लेशने	215,-,228
485	शठँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	215,-,228
486	शुठँ	भ्वादिः	गतिप्रतिघाते	216,-,229
487	शुठिँ	भ्वादिः	गतिप्रतिघाते	-,229,-
488	कुठिँ	भ्वादिः	गतिप्रतिघाते	217,230,230
489	लुठँ	भ्वादिः	आलस्ये	218,-,-
490	लुठँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	218,-,-
491	रुठिँ	भ्वादिः	आलस्ये	-,231,-
492	रुठिँ	भ्वादिः	गतिप्रतिघाते	-,231,-
493	शुठिँ	भ्वादिः	शोषणे	219,232,232
494	लुठिँ	भ्वादिः	आलस्ये	-,-,231
495	रुठिँ	भ्वादिः	गतौ	220,233,233
496	लुठिँ	भ्वादिः	गतौ	220,233,233
497	चुद्डँ	भ्वादिः	भावकरणे	221,-,234
498	चुद्डँ	भ्वादिः	हाववरणे	-,234,-
499	अद्डँ	भ्वादिः	अभियोगे	222,235,235
500	तूड्ँ	भ्वादिः	तोडने	-,237,-
501	कद्डँ	भ्वादिः	कार्कश्ये	223,244,244
502	हौड्ँ	भ्वादिः	गतौ	-,238,-
503	रौड्ँ	भ्वादिः	अनादरे	-,239,239
504	लौड्ँ	भ्वादिः	उन्मादे	-,240,-
505	कडिँ	भ्वादिः	मदे	-,243,-
506	लडँ	भ्वादिः	विकाशे	-,-,242
507	क्रीड्ँ	भ्वादिः	विहारे	224,236,236
508	तुड्ँ	भ्वादिः	तोडने	225,-,237
509	हुड्ँ	भ्वादिः	गतौ	226,238,-
510	हूड्ँ	भ्वादिः	गतौ	226,238,238
511	होड्ँ	भ्वादिः	गतौ	226,-,238

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
512	काड्डँ	भ्वादिः	अनादरे	227,-,-
513	रोड्डँ	भ्वादिः	उन्मादे	228,-,240
514	लोड्डँ	भ्वादिः	उन्मादे	228,-,240
515	अडँ	भ्वादिः	उद्यमने	229,241,241
516	लडँ	भ्वादिः	विलासे	230,242,-
517	कडँ	भ्वादिः	मदे	231,-,243
518	गडिँ	भ्वादिः	वदनैकदेशे	232,245,245
519	तिपृँ	भ्वादिः	क्षरणे	233,246,246
520	तेपृँ	भ्वादिः	क्षरणे	233,246,246
521	ष्टिपृँ	भ्वादिः	क्षरणे	233,246,246
522	ष्टेपृँ	भ्वादिः	क्षरणे	233,246,246
523	तेपृँ	भ्वादिः	कम्पने	234,247,247
524	तेपृँ	भ्वादिः	क्षरणे	234,247,247
525	ग्लेपृँ	भ्वादिः	दैन्ये	235,248,248
526	गेपृँ	भ्वादिः	दैन्ये	-,-,249
527	टुवेपृँ	भ्वादिः	कम्पने	236,249,250
528	केपृँ	भ्वादिः	कम्पने	237,250,251
529	गेपृँ	भ्वादिः	कम्पने	237,250,251
530	ग्लेपृँ	भ्वादिः	कम्पने	237,250,251
531	मेपृँ	भ्वादिः	गतौ	238,251,-
532	रेपृँ	भ्वादिः	गतौ	238,251,-
533	लेपृँ	भ्वादिः	गतौ	238,251,-
534	रेपृँ	भ्वादिः	शब्दे	-,252,-
535	त्रपूँष्	भ्वादिः	लज्जायाम्	239,253,254
536	पेबृँ	भ्वादिः	सेवने	-,-,252
537	षेबृँ	भ्वादिः	सेवने	-,-,252
538	प्लेबृँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,253
539	रेबृँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,253
540	कपिँ	भ्वादिः	चलने	240,254,255
541	अबिँ	भ्वादिः	शब्दे	241,255,256
542	रबिँ	भ्वादिः	शब्दे	241,255,256
543	लबिँ	भ्वादिः	शब्दे	241,255,256
544	लबिँ	भ्वादिः	अवस्रंसने	242,256,257

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
545	लबिँ	भ्वादिः	शब्दे	242,256,257
546	कबृँ	भ्वादिः	वर्णे	243,257,258
547	क्लीबृँ	भ्वादिः	अधाष्ट्र्ये	244,258,259
548	क्षीबृँ	भ्वादिः	मदे	245,259,260
549	शीभृँ	भ्वादिः	कत्थने	246,260,261
550	चीभृँ	भ्वादिः	कत्थने	247,261,262
551	रेभृँ	भ्वादिः	शब्दे	248,262,263
552	ष्तभिँ	भ्वादिः	प्रतिबन्धे	249,263,264
553	स्कभिँ	भ्वादिः	प्रतिबन्धे	249,263,-
554	ष्कभिँ	भ्वादिः	प्रतिबन्धे	-,-,264
555	जभीँ	भ्वादिः	गात्रविनामे	250,-,-
556	जृभिँ	भ्वादिः	गात्रविनामे	250,264,265
557	जभँ	भ्वादिः	गात्रविनामे	-,264,265
558	शल्भँ	भ्वादिः	कत्थने	251,265,266
559	वल्भँ	भ्वादिः	भोजने	252,266,267
560	गल्भँ	भ्वादिः	धाष्ट्र्ये	253,267,268
561	श्रन्भुँ	भ्वादिः	प्रमादे	254,-,-
562	ष्टुभुँ	भ्वादिः	स्तम्भे	255,-,-
563	स्रन्भुँ	भ्वादिः	प्रमादे	-,268,-
564	गुपूँ	भ्वादिः	रक्षणे	256,270,271
565	ष्तुभुँ	भ्वादिः	स्तम्भे	-,269,270
566	स्रन्सुँ	भ्वादिः	प्रमादे	-,-,269
567	धूपँ	भ्वादिः	सन्तापे	257,271,272
568	जपँ	भ्वादिः	व्यक्तायां_वाचि	258,272,273
569	जल्पँ	भ्वादिः	व्यक्तायां_वाचि	258,272,273
570	जपँ	भ्वादिः	मानसे	-,273,274
571	चपँ	भ्वादिः	सान्त्वने	259,274,275
572	षपँ	भ्वादिः	समवाये	260,275,276
573	रपँ	भ्वादिः	व्यक्तायां_वाचि	261,276,277
574	लपँ	भ्वादिः	व्यक्तायां_वाचि	261,276,277
575	चुपँ	भ्वादिः	मन्दायांगतौ	262,-,-
576	चुपँ	भ्वादिः	मन्दायां_गतौ	-,277,278
577	तुन्पँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	263,278,279

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
578	तुन्फँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	263,278,279
579	तुपँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	263,278,279
580	तुफँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	263,278,279
581	त्रुन्पँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	263,278,-
582	त्रुन्फँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	263,-,279
583	त्रुपँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	263,278,279
584	त्रुफँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	263,-,279
585	अर्बँ	भ्वादिः	गतौ	264,279,280
586	कर्बँ	भ्वादिः	गतौ	264,279,280
587	खर्बँ	भ्वादिः	गतौ	264,279,280
588	गर्बँ	भ्वादिः	गतौ	264,279,280
589	चर्बँ	भ्वादिः	गतौ	264,279,280
590	पर्पँ	भ्वादिः	गतौ	264,-,280
591	पर्वँ	भ्वादिः	गतौ	264,-,-
592	बर्बँ	भ्वादिः	गतौ	264,279,-
593	मर्बँ	भ्वादिः	गतौ	264,-,280
594	रफिँ	भ्वादिः	गतौ	264,279,-
595	रफँ	भ्वादिः	गतौ	264,279,280
596	लर्बँ	भ्वादिः	गतौ	264,-,-
597	शर्बँ	भ्वादिः	गतौ	264,279,280
598	षर्बँ	भ्वादिः	गतौ	264,279,280
599	घर्बँ	भ्वादिः	गतौ	-,279,-
600	नर्बँ	भ्वादिः	गतौ	-,279,-
601	भर्बँ	भ्वादिः	गतौ	-,279,-
602	वर्फँ	भ्वादिः	गतौ	-,279,-
603	सर्बँ	भ्वादिः	गतौ	-,279,-
604	पर्बँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,280
605	रर्फ	भ्वादिः	गतौ	-,-,280
606	वर्ब	भ्वादिः	गतौ	-,-,280
607	कुबिँ	भ्वादिः	छादने	265,-,-
608	तुबिँ	भ्वादिः	अर्दने	266,-,-
609	कुबिँ	भ्वादिः	आच्छादने	-,-,281
610	लुबिँ	भ्वादिः	अर्दने	266,-,282

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
611	कुबिँ	भ्वादिः	अर्दने	-,-,282
612	चुबिँ	भ्वादिः	वक्त्रसंयोगे	267,280,283
613	षृन्भुँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	268,-,284
614	षृभुँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	268,-,284
615	सृन्भुँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,281,-
616	सृभुँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,281,-
617	शुन्भँ	भ्वादिः	भाषणे	269,282,285
618	शुभँ	भ्वादिः	भाषणे	269,-,285
619	शुन्भँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,282,285
620	शुभँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,-,285
621	घिणिँ	भ्वादिः	ग्रहणे	270,283,286
622	घुणिँ	भ्वादिः	ग्रहणे	270,283,286
623	घृणिँ	भ्वादिः	ग्रहणे	270,283,286
624	घुणँ	भ्वादिः	भ्रमणे	271,284,287
625	घूर्णँ	भ्वादिः	भ्रमणे	271,284,287
626	पणँ	भ्वादिः	व्यवहारे	272,285,288
627	पणँ	भ्वादिः	स्तुतौ	272,285,288
628	पनँ	भ्वादिः	व्यवहारे	273,286,289
629	पनँ	भ्वादिः	स्तुतौ	273,286,289
630	भामँ	भ्वादिः	क्रोधे	274,287,290
631	क्षमूँष्	भ्वादिः	सहने	275,288,291
632	कमुँ	भ्वादिः	कान्तौ	276,289,292
633	अणँ	भ्वादिः	शब्दे	277,290,293
634	कणँ	भ्वादिः	शब्दे	277,290,293
635	क्वणँ	भ्वादिः	शब्दे	277,290,293
636	ध्वणँ	भ्वादिः	शब्दे	277,290,-
637	श्रोणृँ	भ्वादिः	सङ्घाते	-,293,296
638	श्लोणृँ	भ्वादिः	सङ्घाते	-,294,297
639	भणँ	भ्वादिः	शब्दे	277,296,293
640	भ्रणँ	भ्वादिः	शब्दे	277,290,293
641	मणँ	भ्वादिः	शब्दे	277,290,293
642	रणँ	भ्वादिः	शब्दे	277,290,293
643	वणँ	भ्वादिः	शब्दे	277,290,293

continued . . .

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
644	व्रणँ	भ्वादिः	शब्दे	277,290,293
645	धणँ	भ्वादिः	शब्दे	-,296,-
646	ओणृँ	भ्वादिः	अपनयने	278,291,294
647	शोणृँ	भ्वादिः	गतौ	279,292,295
648	शोणृँ	भ्वादिः	वर्णे	279,292,295
649	श्रोणृँ	भ्वादिः	गतिप्रतिघाते	280,-,-
650	श्लोणृँ	भ्वादिः	गतिप्रतिघाते	281,-,-
651	पैणृँ	भ्वादिः	गतौ	282,295,298
652	पैणृँ	भ्वादिः	प्रेरणे	282,295,298
653	पैणृँ	भ्वादिः	श्लेषणे	282,295,298
654	ध्रणँ	भ्वादिः	शब्दे	283,-,299
655	कनीँ	भ्वादिः	कान्तौ	284,297,300
656	कनीँ	भ्वादिः	गतौ	284,297,300
657	कनीँ	भ्वादिः	दीप्तौ	284,297,300
658	वनँ	भ्वादिः	शब्दे	285,296,301
659	ष्तनँ	भ्वादिः	शब्दे	285,-,301
660	वनँ	भ्वादिः	सम्भक्तौ	286,-,302
661	षणँ	भ्वादिः	सम्भक्तौ	286,-,302
662	ध्वनँ	भ्वादिः	शब्दे	-,298,-
663	स्तनँ	भ्वादिः	शब्दे	-,298,-
664	वनँ	भ्वादिः	भक्तौ	-,299,-
665	षणँ	भ्वादिः	भक्तौ	-,299,-
666	अमँ	भ्वादिः	गतौ	287,300,303
667	द्रमँ	भ्वादिः	गतौ	288,301,304
668	मीमृँ	भ्वादिः	गतौ	288,301,304
669	हम्मँ	भ्वादिः	गतौ	288,301,304
670	मीमृँ	भ्वादिः	शब्दे	-,302,-
671	चमुँ	भ्वादिः	अदने	289,303,305
672	छमुँ	भ्वादिः	अदने	289,303,305
673	जमुँ	भ्वादिः	अदने	289,303,305
674	झमुँ	भ्वादिः	अदने	289,303,305
675	क्रमुँ	भ्वादिः	पादविक्षेपे	290,304,306
676	अयँ	भ्वादिः	गतौ	291,305,307

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
677	चयँ	भ्वादिः	गतौ	291,305,307
678	णयँ	भ्वादिः	गतौ	291,305,307
679	तयँ	भ्वादिः	गतौ	291,305,307
680	पयँ	भ्वादिः	गतौ	291,305,-
681	मयँ	भ्वादिः	गतौ	291,305,307
682	वयँ	भ्वादिः	गतौ	291,305,307
683	ययँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,307
684	तयँ	भ्वादिः	रक्षणे	-,306,-
685	दयँ	भ्वादिः	आदाने	292,307,309
686	दयँ	भ्वादिः	गतौ	292,307,309
687	दयँ	भ्वादिः	दाने	292,307,309
688	दयँ	भ्वादिः	रक्षणे	292,307,309
689	दयँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	292,307,309
690	णयँ	भ्वादिः	रक्षणे	-,-,308
691	रयँ	भ्वादिः	गतौ	293,308,310
692	ऊयीँ	भ्वादिः	तन्तुसन्ताने	294,309,311
693	पूयीँ	भ्वादिः	दुर्गन्धे	295,310,312
694	पूयीँ	भ्वादिः	विशरणे	295,310,312
695	क्नूयीँ	भ्वादिः	उन्दे	296,311,313
696	क्नूयीँ	भ्वादिः	शब्दे	296,311,313
697	क्ष्मायीँ	भ्वादिः	विधूनने	297,312,314
698	ओँप्यायीँ	भ्वादिः	वृद्धौ	298,313,315
699	स्फायीँ	भ्वादिः	वृद्धौ	298,313,315
700	तायृँ	भ्वादिः	पालने	299,314,316
701	तायृँ	भ्वादिः	सन्ताने	299,314,316
702	शलँ	भ्वादिः	चलने	300,315,317
703	शलँ	भ्वादिः	संवरणे	300,315,317
704	वलँ	भ्वादिः	सञ्चरणे	301,-,-
705	वलँ	भ्वादिः	संवरणे	301,316,-
706	वल्लँ	भ्वादिः	सञ्चरणे	301,-,-
707	वल्लँ	भ्वादिः	संवरणे	301,-,318
708	मलँ	भ्वादिः	धारणे	302,317,319
709	मल्लँ	भ्वादिः	धारणे	302,317,319

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
710	भलँ	भ्वादिः	दाने	303,318,320
711	भलँ	भ्वादिः	परिभाषणे	303,318,320
712	भलँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	303,318,320
713	भल्लँ	भ्वादिः	दाने	303,318,320
714	भल्लँ	भ्वादिः	परिभाषणे	303,318,320
715	भल्लँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	303,318,320
716	कलँ	भ्वादिः	शब्दे	304,319,321
717	कलँ	भ्वादिः	सङ्ख्याने	304,319,321
718	कल्लँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	305,-,322
719	कल्लँ	भ्वादिः	अशब्दे	-,320,-
720	तेवृँ	भ्वादिः	देवने	306,321,323
721	देवृँ	भ्वादिः	देवने	306,321,323
722	गेवृँ	भ्वादिः	सेचने	307,-,324
723	ग्लेवृँ	भ्वादिः	सेचने	307,-,324
724	म्लेवृँ	भ्वादिः	सेचने	307,-,324
725	षेवृँ	भ्वादिः	सेचने	307,-,324
726	पेवृँ	भ्वादिः	सेचने	-,-,324
727	मेवृँ	भ्वादिः	सेचने	-,-,324
728	शेवृँ	भ्वादिः	सेचने	-,-,324
729	रेवृँ	भ्वादिः	प्लवगतौ	308,-,-
730	एवृँ	भ्वादिः	सेवने	-,322,-
731	केवृँ	भ्वादिः	सेवने	-,322,-
732	खेवृँ	भ्वादिः	सेवने	-,322,-
733	ग्लेवृँ	भ्वादिः	सेवने	-,322,-
734	पेवृँ	भ्वादिः	सेवने	-,322,-
735	प्लेवृँ	भ्वादिः	सेवने	-,322,-
736	मेवृँ	भ्वादिः	सेवने	-,322,-
737	म्लेवृँ	भ्वादिः	सेवने	-,322,-
738	शेवृँ	भ्वादिः	सेवने	-,322,-
739	षेवृँ	भ्वादिः	सेवने	-,322,-
740	सेवृँ	भ्वादिः	सेवने	-,322,-
741	मव्यँ	भ्वादिः	बन्धने	309,324,326
742	रेवृँ	भ्वादिः	प्लुतिगतौ	-,323,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
743	प्लेवृँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,325
744	रेवृँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,325
745	ईर्क्ष्यँ	भ्वादिः	ईर्ष्यायाम्	310,325,327
746	ईर्ष्यँ	भ्वादिः	ईर्ष्यायाम्	310,325,327
747	सूर्क्ष्यँ	भ्वादिः	ईर्ष्यायाम्	310,325,-
748	षूर्क्ष्यँ	भ्वादिः	ईर्ष्यायाम्	-,-,327
749	हयँ	भ्वादिः	गतौ	311,326,328
750	हयँ	भ्वादिः	कान्तौ	-,326,-
751	शुच्यँ	भ्वादिः	अभिषवे	312,-,329
752	शुच्यीँ	भ्वादिः	अभिषवे	-,327,-
753	हर्यँ	भ्वादिः	कान्तौ	313,328,330
754	हर्यँ	भ्वादिः	गतौ	313,328,330
755	अलँ	भ्वादिः	पर्याप्तौ	314,-,331
756	अलँ	भ्वादिः	भूषणे	314,-,331
757	अलँ	भ्वादिः	वारणे	314,-,331
758	अलाँ	भ्वादिः	पर्याप्तौ	-,329,-
759	अलाँ	भ्वादिः	भूषणे	-,329,-
760	अलाँ	भ्वादिः	वारणे	-,329,-
761	ञिफलाँ	भ्वादिः	विशरणे	315,330,332
762	क्ष्मीलँ	भ्वादिः	निमेषणे	316,-,333
763	मीलँ	भ्वादिः	निमेषणे	316,331,333
764	शीलँ	भ्वादिः	निमेषणे	316,-,-
765	श्मीलँ	भ्वादिः	निमेषणे	-,331,-
766	स्मीलँ	भ्वादिः	निमेषणे	-,-,333
767	पीलँ	भ्वादिः	प्रतिष्टम्भे	317,332,334
768	णीलँ	भ्वादिः	वर्णे	318,333,335
769	शीलँ	भ्वादिः	समाधौ	319,334,336
770	कीलँ	भ्वादिः	बन्धने	320,335,337
771	कूलँ	भ्वादिः	आवरणे	321,336,338
772	शूलँ	भ्वादिः	रुजायाम्	322,337,339
773	शूलँ	भ्वादिः	सङ्घाते	322,-,339
774	तूलँ	भ्वादिः	निष्कर्षे	323,338,340
775	पूलँ	भ्वादिः	सङ्घाते	324,339,341

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
776	मूलँ	भ्वादिः	प्रतिष्ठायाम्	325,340,342
777	फलँ	भ्वादिः	निष्पत्तौ	326,341,343
778	चुल्लँ	भ्वादिः	भावकरणे	327,-,-
779	चुल्लँ	भ्वादिः	हावकरणे	-,342,344
780	फुल्लँ	भ्वादिः	विकसने	328,343,345
781	चिल्लँ	भ्वादिः	भावकरणे	329,-,346
782	चिल्लँ	भ्वादिः	शैथिल्ये	329,344,346
783	तिल्लँ	भ्वादिः	गतौ	-,345,-
784	खेलृँ	भ्वादिः	चलने	330,346,348
785	चेलृँ	भ्वादिः	चलने	330,346,348
786	वेलृँ	भ्वादिः	चलने	330,-,348
787	वेल्लँ	भ्वादिः	चलने	330,-,348
788	श्वेलृँ	भ्वादिः	चलने	330,-,-
789	केलृँ	भ्वादिः	चलने	-,346,348
790	क्ष्वेलृँ	भ्वादिः	चलने	-,346,348
791	वेल्लृँ	भ्वादिः	चलने	-,346,-
792	तिलँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,347
793	चेल्लँ	भ्वादिः	चलने	-,-,348
794	पेलृँ	भ्वादिः	गतौ	331,347,349
795	फेलृँ	भ्वादिः	गतौ	331,347,349
796	शेलृँ	भ्वादिः	गतौ	331,347,349
797	स्खलँ	भ्वादिः	सङ्ख्याने	332,-,-
798	स्खलँ	भ्वादिः	चलने	-,348,-
799	खलँ	भ्वादिः	सञ्चये	333,349,-
800	खलँ	भ्वादिः	चलने	-,349,-
801	खलँ	भ्वादिः	सञ्चलने	-,-,350
802	स्खलँ	भ्वादिः	सञ्चलने	-,-,350
803	खलँ	भ्वादिः	संशये	-,-,351
804	गलँ	भ्वादिः	अदने	334,350,352
805	षलँ	भ्वादिः	गतौ	335,-,-
806	सलँ	भ्वादिः	गतौ	-,351,353
807	दलँ	भ्वादिः	विशरणे	336,352,-
808	दलँ	भ्वादिः	विदारणे	-,-,354

continued . . .

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
809	श्वलँ	भ्वादिः	आशुगमने	337,-,355
810	श्वल्लँ	भ्वादिः	आशुगमने	337,353,355
811	शलँ	भ्वादिः	आशुगमने	-,353,-
812	खोरृँ	भ्वादिः	गतिप्रतिघाते	338,354,356
813	खोलृँ	भ्वादिः	गतिप्रतिघाते	338,354,-
814	धोरृँ	भ्वादिः	गतिचातुर्ये	-,355,358
815	त्सरँ	भ्वादिः	छद्मगतौ	339,356,359
816	क्मरँ	भ्वादिः	हूर्च्छने	340,-,360
817	अभ्रँ	भ्वादिः	गतौ	341,357,361
818	चरँ	भ्वादिः	गतौ	341,357,361
819	मभ्रँ	भ्वादिः	गतौ	341,357,361
820	वभ्रँ	भ्वादिः	गतौ	341,-,361
821	बभ्रँ	भ्वादिः	गतौ	-,357,-
822	ष्ठिवुँ	भ्वादिः	निरसने	342,358,362
823	जि	भ्वादिः	जये	343,359,363
824	जीवँ	भ्वादिः	प्राणधारणे	344,360,364
825	णीवँ	भ्वादिः	स्थौल्ये	345,361,365
826	तीवँ	भ्वादिः	स्थौल्ये	345,361,365
827	पीवँ	भ्वादिः	स्थौल्ये	345,361,365
828	मीवँ	भ्वादिः	स्थौल्ये	345,361,365
829	क्षीवुँ	भ्वादिः	निरसने	346,-,-
830	क्षीवँ	भ्वादिः	निरसने	-,362,-
831	उर्वीँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	347,363,367
832	तुर्वीँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	347,363,367
833	थुर्वीँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	347,-,367
834	दुर्वीँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	347,363,367
835	धुर्वीँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	347,363,367
836	क्षिवुँ	भ्वादिः	निरसने	-,-,366
837	गुर्वीँ	भ्वादिः	उद्यमने	348,364,368
838	मुर्वीँ	भ्वादिः	बन्धने	-,365,369
839	पर्वँ	भ्वादिः	पूरणे	349,366,-
840	पूर्वँ	भ्वादिः	पूरणे	349,366,-
841	मर्वँ	भ्वादिः	पूरणे	349,366,-

continued ...

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
842	पर्वँ	भ्वादिः	पूर्तौ	-,-,370
843	पुर्वँ	भ्वादिः	पूर्तौ	-,-,370
844	मर्वँ	भ्वादिः	पूर्तौ	-,-,370
845	चर्वँ	भ्वादिः	अदने	350,367,371
846	भर्वँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	351,368,372
847	कर्वँ	भ्वादिः	दर्पे	352,-,373
848	खर्वँ	भ्वादिः	दर्पे	352,369,373
849	गर्वँ	भ्वादिः	दर्पे	352,369,373
850	अर्वँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	353,370,374
851	शर्वँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	353,370,374
852	षर्वँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	353,-,374
853	इविँ	भ्वादिः	व्याप्तौ	354,371,375
854	णिविँ	भ्वादिः	सेवने	355,-,-
855	पिविँ	भ्वादिः	सेवने	355,-,-
856	मिविँ	भ्वादिः	सेवने	355,-,-
857	णिविँ	भ्वादिः	सेचने	-,372,-
858	पिविँ	भ्वादिः	सेचने	-,372,-
859	मिविँ	भ्वादिः	सेचने	-,372,-
860	जिविँ	भ्वादिः	प्रीणने	356,373,377
861	दिविँ	भ्वादिः	प्रीणने	356,373,377
862	धिविँ	भ्वादिः	प्रीणने	356,373,377
863	हिविँ	भ्वादिः	प्रीणने	356,-,377
864	इविँ	भ्वादिः	प्रीणने	-,373,-
865	णिविँ	भ्वादिः	स्रंसने	-,-,376
866	पिविँ	भ्वादिः	स्रंसने	-,-,376
867	मिविँ	भ्वादिः	स्रंसने	-,-,376
868	धविँ	भ्वादिः	गतौ	357,374,378
869	रविँ	भ्वादिः	गतौ	357,374,378
870	रिविँ	भ्वादिः	गतौ	357,374,378
871	दविँ	भ्वादिः	गतौ	-,374,-
872	कृविँ	भ्वादिः	करणे	358,375,379
873	कृविँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	358,375,379
874	मवँ	भ्वादिः	बन्धने	359,376,380

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
875	अवँ	भ्वादिः	अवगमे	360,377,381
876	अवँ	भ्वादिः	अवाप्तौ	360,377,381
877	अवँ	भ्वादिः	आलिङ्गने	360,377,381
878	अवँ	भ्वादिः	इच्छायाम्	360,377,381
879	अवँ	भ्वादिः	कान्तौ	360,-,381
880	अवँ	भ्वादिः	क्रियायाम्	360,377,381
881	अवँ	भ्वादिः	गतौ	360,377,381
882	अवँ	भ्वादिः	तृप्तौ	360,377,381
883	अवँ	भ्वादिः	दाने	360,377,381
884	अवँ	भ्वादिः	दीप्तौ	360,377,381
885	अवँ	भ्वादिः	प्रवेशने	360,377,381
886	अवँ	भ्वादिः	प्रीतौ	360,377,381
887	अवँ	भ्वादिः	भागे	360,377,381
888	अवँ	भ्वादिः	याचने	360,377,381
889	अवँ	भ्वादिः	रक्षणे	360,377,381
890	अवँ	भ्वादिः	वृद्धौ	360,377,381
891	अवँ	भ्वादिः	श्रवणे	360,377,381
892	अवँ	भ्वादिः	स्वाम्यर्थे	360,377,381
893	अवँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	360,377,381
894	धावुँ	भ्वादिः	गतौ	361,-,382
895	धावुँ	भ्वादिः	शुद्धौ	361,378,382
896	धिक्षँ	भ्वादिः	क्लेशने	362,379,383
897	धिक्षँ	भ्वादिः	जीवने	362,379,383
898	धिक्षँ	भ्वादिः	सन्दीपने	362,379,383
899	धुक्षँ	भ्वादिः	क्लेशने	362,379,383
900	धुक्षँ	भ्वादिः	जीवने	362,379,383
901	धुक्षँ	भ्वादिः	सन्दीपने	362,379,383
902	वृक्षँ	भ्वादिः	वरणे	363,380,384
903	शिक्षँ	भ्वादिः	विद्योपादाने	364,381,385
904	भिक्षँ	भ्वादिः	अलाभे	365,382,386
905	भिक्षँ	भ्वादिः	भिक्षायाम्	365,-,-
906	भिक्षँ	भ्वादिः	लाभे	365,382,386
907	भिक्षँ	भ्वादिः	याच्ञायाम्	-,382,386

continued . . .

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
908	क्लेशँ	भ्वादिः	अव्यक्तायां_वाचि	366,-,-
909	क्लेशँ	भ्वादिः	व्यक्तायां_वाचि	-,-,387
910	दक्षँ	भ्वादिः	वृद्धौ	367,383,388
911	दक्षँ	भ्वादिः	शीघ्रार्थे	367,383,388
912	दीक्षँ	भ्वादिः	इज्यायाम्	368,384,389
913	दीक्षँ	भ्वादिः	उपनयने	368,384,389
914	दीक्षँ	भ्वादिः	नियमे	368,384,389
915	दीक्षँ	भ्वादिः	मौण्ड्ये	368,384,389
916	दीक्षँ	भ्वादिः	व्रतादेशे	368,384,389
917	ईक्षँ	भ्वादिः	दर्शने	369,385,390
918	पषँ	भ्वादिः	स्नेहने	-,388,392
919	ग्लेषृँ	भ्वादिः	अन्विच्छायाम्	-,-,393
920	ईषँ	भ्वादिः	गतौ	370,386,394
921	ईषँ	भ्वादिः	दर्शने	370,386,-
922	ईषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	370,386,394
923	ईषँ	भ्वादिः	दाने	-,-,394
924	भाषँ	भ्वादिः	व्यक्तायां_वाचि	371,387,391
925	वषँ	भ्वादिः	स्नेहने	372,-,392
926	गेषृँ	भ्वादिः	अन्विच्छायाम्	373,389,-
927	एषृँ	भ्वादिः	प्रयत्ने	374,-,-
928	येषृँ	भ्वादिः	प्रयत्ने	-,390,396
929	एषृँ	भ्वादिः	गतौ	375,391,397
930	जेषृँ	भ्वादिः	गतौ	375,391,397
931	णेषृँ	भ्वादिः	गतौ	375,391,-
932	प्रेषृँ	भ्वादिः	गतौ	375,-,-
933	ह्रेषृँ	भ्वादिः	गतौ	-,391,397
934	प्रेषृँ	भ्वादिः	यत्ने	-,-,395
935	णेसृँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,397
936	रेषृँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	376,-,398
937	हेषृँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	376,392,398
938	कासृँ	भ्वादिः	शब्दकुत्सायाम्	377,393,399
939	भासृँ	भ्वादिः	दीप्तौ	378,394,400
940	णासृँ	भ्वादिः	शब्दे	379,396,401

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
941	रासृँ	भ्वादिः	शब्दे	379,395,401
942	णसँ	भ्वादिः	कौटिल्ये	380,397,402
943	भ्यसँ	भ्वादिः	भये	381,398,403
944	आङः-शसिँ	भ्वादिः	इच्छायाम्	382,399,404
945	ग्रसुँ	भ्वादिः	अदने	383,400,405
946	ग्लसुँ	भ्वादिः	अदने	383,400,405
947	ईहँ	भ्वादिः	चेष्टायाम्	384,401,406
948	बहिँ	भ्वादिः	वृद्धौ	385,402,-
949	महिँ	भ्वादिः	वृद्धौ	385,402,407
950	वहिँ	भ्वादिः	वृद्धौ	-,-,407
951	अहिँ	भ्वादिः	गतौ	386,403,408
952	गर्हँ	भ्वादिः	कुत्सायाम्	387,404,409
953	गल्हँ	भ्वादिः	कुत्सायाम्	387,404,409
954	बर्हँ	भ्वादिः	प्राधान्ये	388,405,-
955	बल्हँ	भ्वादिः	प्राधान्ये	388,405,-
956	बर्हँ	भ्वादिः	दाने	389,-,-
957	बर्हँ	भ्वादिः	परिभाषणे	389,-,-
958	बर्हँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	389,-,-
959	बल्हँ	भ्वादिः	दाने	389,-,-
960	बल्हँ	भ्वादिः	परिभाषणे	389,-,-
961	बल्हँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	389,-,-
962	वर्हँ	भ्वादिः	दाने	-,406,411
963	वर्हँ	भ्वादिः	परिभाषणे	-,406,411
964	वर्हँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,406,411
965	प्लिहँ	भ्वादिः	गतौ	390,407,412
966	वल्हँ	भ्वादिः	प्राधान्ये	-,-,410
967	वल्हँ	भ्वादिः	दाने	-,-,411
968	वल्हँ	भ्वादिः	परिभाषणे	-,-,411
969	वल्हँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,-,411
970	जेहृँ	भ्वादिः	प्रयत्ने	391,408,413
971	बाहृँ	भ्वादिः	प्रयत्ने	391,408,-
972	वेहृँ	भ्वादिः	प्रयत्ने	391,408,413
973	वाहृँ	भ्वादिः	प्रयत्ने	-,-,413

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
974	माहृँ	भ्वादिः	माने	-,-,414
975	द्राहृँ	भ्वादिः	निद्राक्षये	392,-,415
976	द्राहृँ	भ्वादिः	निक्षेपे	-,409,-
977	काशृँ	भ्वादिः	दीप्तौ	393,410,416
978	ऊहँ	भ्वादिः	वितर्के	394,-,417
979	ऊहँ	भ्वादिः	तर्के	-,411,-
980	गाहूँ	भ्वादिः	विलोडने	395,412,418
981	गृहूँ	भ्वादिः	ग्रहणे	396,-,419
982	घुषिँ	भ्वादिः	कान्तिकरणे	397,-,421
983	ग्लूहूँ	भ्वादिः	ग्रहणे	-,413,-
984	घसिँ	भ्वादिः	करणे	-,414,-
985	घुषिँर्	भ्वादिः	शब्दे	398,415,422
986	अक्षूँ	भ्वादिः	व्याप्तौ	399,416,423
987	अक्षूँ	भ्वादिः	सङ्घाते	-,416,423
988	तक्षूँ	भ्वादिः	तनूकरणे	400,417,424
989	त्वक्षूँ	भ्वादिः	तनूकरणे	400,417,424
990	उक्षँ	भ्वादिः	सेचने	401,418,425
991	रक्षँ	भ्वादिः	पालने	402,419,426
992	णिक्षँ	भ्वादिः	चुम्बने	403,420,427
993	णक्षँ	भ्वादिः	गतौ	404,421,428
994	तृक्षँ	भ्वादिः	गतौ	404,421,428
995	स्तृक्षँ	भ्वादिः	गतौ	404,421,-
996	ष्टृक्षँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,428
997	वक्षँ	भ्वादिः	रोषे	405,-,429
998	मृक्षँ	भ्वादिः	सङ्घाते	406,-,-
999	म्रक्षँ	भ्वादिः	सङ्घाते	-,-,430
1000	तक्षँ	भ्वादिः	त्वचने	407,-,432
1001	सूर्क्षँ	भ्वादिः	आदरे	408,-,-
1002	मक्षँ	भ्वादिः	रोषे	-,422,-
1003	काक्षिँ	भ्वादिः	काङ्क्षायाम्	409,426,435
1004	माक्षिँ	भ्वादिः	काङ्क्षायाम्	409,426,435
1005	वाक्षिँ	भ्वादिः	काङ्क्षायाम्	409,426,435
1006	वक्षँ	भ्वादिः	सङ्घाते	-,423,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1007	त्वक्षँ	भ्वादिः	त्वचने	-,424,-
1008	सूर्क्ष्यँ	भ्वादिः	अनादरे	-,425,-
1009	पक्षँ	भ्वादिः	परिग्रहे	-,-,433
1010	षूर्क्षँ	भ्वादिः	अनादरे	-,-,434
1011	द्राक्षिँ	भ्वादिः	काङ्क्षायाम्	410,426,436
1012	द्राक्षिँ	भ्वादिः	घोरवासिते	410,-,-
1013	ध्राक्षिँ	भ्वादिः	काङ्क्षायाम्	410,426,436
1014	ध्राक्षिँ	भ्वादिः	घोरवासिते	410,-,-
1015	ध्वाक्षिँ	भ्वादिः	काङ्क्षायाम्	410,426,436
1016	ध्वाक्षिँ	भ्वादिः	घोरवासिते	410,-,-
1017	द्राक्षिँ	भ्वादिः	घोरवाशिते	-,-,436
1018	ध्राक्षिँ	भ्वादिः	घोरवाशिते	-,-,436
1019	ध्वाक्षिँ	भ्वादिः	घोरवाशिते	-,-,436
1020	द्राक्षिँ	भ्वादिः	घोरनिवाशिते	-,427,-
1021	ध्राक्षिँ	भ्वादिः	घोरनिवाशिते	-,427,-
1022	चूषँ	भ्वादिः	पाने	411,429,437
1023	तूषँ	भ्वादिः	तुष्टौ	412,430,438
1024	पूषँ	भ्वादिः	वृद्धौ	413,431,439
1025	मूषँ	भ्वादिः	स्तेये	414,432,440
1026	शूषँ	भ्वादिः	प्रसवे	415,-,-
1027	षूषँ	भ्वादिः	प्रसवे	-,433,441
1028	यूषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	416,434,442
1029	जूषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	417,-,443
1030	भूषँ	भ्वादिः	अलङ्कारे	418,435,444
1031	ऊषँ	भ्वादिः	रुजायाम्	419,436,445
1032	ईषँ	भ्वादिः	उञ्छे	420,437,446
1033	कषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	421,438,447
1034	खषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	421,-,-
1035	जषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	421,438,447
1036	झषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	421,438,447
1037	मषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	421,438,447
1038	रिषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	421,438,447
1039	रुषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	421,438,447

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1040	शषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	421,438,447
1041	शिषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	421,438,447
1042	मुषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,438,-
1043	वषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,438,447
1044	भषँ	भ्वादिः	भर्त्सने	422,439,448
1045	उषँ	भ्वादिः	दाहे	423,440,449
1046	जिषुँ	भ्वादिः	सेचने	424,441,-
1047	मिषुँ	भ्वादिः	सेचने	424,441,-
1048	विषुँ	भ्वादिः	सेचने	424,441,-
1049	जिषुँ	भ्वादिः	सेवने	-,-,450
1050	मिषुँ	भ्वादिः	सेवने	-,-,450
1051	विषुँ	भ्वादिः	सेवने	-,-,450
1052	पुषँ	भ्वादिः	पुष्टौ	425,442,451
1053	प्रुषुँ	भ्वादिः	दाहे	426,443,452
1054	श्रिषुँ	भ्वादिः	दाहे	426,443,452
1055	श्लिषुँ	भ्वादिः	दाहे	426,443,452
1056	प्लुषुँ	भ्वादिः	दाहे	-,443,452
1057	पृषुँ	भ्वादिः	सेचने	427,444,453
1058	मृषुँ	भ्वादिः	सेचने	427,444,453
1059	वृषुँ	भ्वादिः	सेचने	427,444,453
1060	मृषुँ	भ्वादिः	सहने	-,445,-
1061	भृषुँ	भ्वादिः	सङ्घाते	-,446,-
1062	भृषुँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,446,-
1063	घृषुँ	भ्वादिः	सङ्घर्षे	428,447,454
1064	हृषुँ	भ्वादिः	अलीके	429,448,455
1065	तुसँ	भ्वादिः	शब्दे	430,449,456
1066	रसँ	भ्वादिः	शब्दे	430,449,456
1067	हसँ	भ्वादिः	शब्दे	430,-,-
1068	ह्लसँ	भ्वादिः	शब्दे	430,449,456
1069	ह्रसँ	भ्वादिः	शब्दे	-,449,456
1070	लसँ	भ्वादिः	क्रीडने	431,450,457
1071	लसँ	भ्वादिः	श्लेषणे	431,450,457
1072	घसॢँ	भ्वादिः	अदने	432,451,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1073	चर्चँ	भ्वादिः	तर्जने	433,-,-
1074	घस्लृँ	भ्वादिः	अदने	-,-,458
1075	चर्चँ	भ्वादिः	परिभाषणे	433,452,459
1076	चर्चँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	433,-,-
1077	जर्जँ	भ्वादिः	तर्जने	433,-,-
1078	जर्जँ	भ्वादिः	परिभाषणे	433,-,459
1079	जर्जँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	433,-,-
1080	झर्झँ	भ्वादिः	तर्जने	433,-,-
1081	झर्झँ	भ्वादिः	परिभाषणे	433,452,459
1082	झर्झँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	433,-,-
1083	झर्छँ	भ्वादिः	परिभाषणे	-,452,-
1084	चर्चँ	भ्वादिः	सन्तर्जने	-,-,459
1085	जर्जँ	भ्वादिः	सन्तर्जने	-,-,459
1086	झर्झँ	भ्वादिः	सन्तर्जने	-,-,459
1087	पिसृँ	भ्वादिः	गतौ	434,453,460
1088	पेसृँ	भ्वादिः	गतौ	434,453,460
1089	हसँ	भ्वादिः	हसने	435,454,461
1090	कसँ	भ्वादिः	शासने	-,-,462
1091	णिशँ	भ्वादिः	समाधौ	436,455,463
1092	मशँ	भ्वादिः	रोषकृते	437,456,464
1093	मशँ	भ्वादिः	शब्दे	437,456,464
1094	मशँ	भ्वादिः	समाधौ	437,-,-
1095	मिशँ	भ्वादिः	रोषकृते	437,456,464
1096	मिशँ	भ्वादिः	शब्दे	437,456,464
1097	मिशँ	भ्वादिः	समाधौ	437,-,-
1098	शवँ	भ्वादिः	गतौ	438,457,465
1099	शशँ	भ्वादिः	प्लुतगतौ	439,-,466
1100	शशँ	भ्वादिः	प्लुतिगतौ	-,458,-
1101	कवँ	भ्वादिः	शब्दे	-,459,-
1102	शसुँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	440,460,467
1103	शन्सुँ	भ्वादिः	स्तुतौ	441,461,468
1104	चहँ	भ्वादिः	परिकल्कने	442,-,469
1105	महँ	भ्वादिः	पूजायाम्	443,-,470

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1106	चहँ	भ्वादिः	कल्कने	-,462,-
1107	रहँ	भ्वादिः	त्यागे	444,463,471
1108	रहिँ	भ्वादिः	गतौ	445,464,472
1109	दृहिँ	भ्वादिः	वृद्धौ	446,465,473
1110	दृहँ	भ्वादिः	वृद्धौ	446,465,-
1111	वृहिँ	भ्वादिः	वृद्धौ	446,-,473
1112	वृहँ	भ्वादिः	वृद्धौ	446,-,473
1113	बृहिँ	भ्वादिः	वृद्धौ	-,465,-
1114	बृहँ	भ्वादिः	वृद्धौ	-,465,-
1115	तृहिँ	भ्वादिः	वृद्धौ	-,-,473
1116	तृहँ	भ्वादिः	वृद्धौ	-,-,473
1117	वृहिँ	भ्वादिः	शब्दे	447,-,-
1118	बृहिँ	भ्वादिः	शब्दे	-,466,-
1119	अहँ	भ्वादिः	पूजायाम्	448,468,476
1120	उहिँर्	भ्वादिः	अर्दने	-,467,-
1121	तुहिँर्	भ्वादिः	अर्दने	-,467,474
1122	दुहिँर्	भ्वादिः	अर्दने	-,-,474
1123	द्युतँ	भ्वादिः	दीप्तौ	449,469,477
1124	श्विताँ	भ्वादिः	वर्णे	450,470,478
1125	ञिमिदाँ	भ्वादिः	स्नेहने	451,471,479
1126	ञिष्विदाँ	भ्वादिः	गात्रप्रस्त्रवणे	452,-,-
1127	ञिक्ष्विदाँ	भ्वादिः	मोहने	-,472,-
1128	ञिक्ष्विदाँ	भ्वादिः	स्नेहने	-,472,-
1129	रुचँ	भ्वादिः	अभिप्रीतौ	453,473,-
1130	ञिष्विदाँ	भ्वादिः	मोचने	-,-,480
1131	ञिष्विदाँ	भ्वादिः	स्नेहने	-,-,480
1132	रुचँ	भ्वादिः	दीप्तौ	453,473,481
1133	घुटँ	भ्वादिः	परिवर्तने	454,474,482
1134	रुटँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	455,-,483
1135	लुटँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	455,-,483
1136	रुटँ	भ्वादिः	दीप्तौ	-,475,-
1137	लुठँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	455,476,483
1138	रुठँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	-,476,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1139	शुभँ	भ्वादिः	दीप्तौ	456,477,484
1140	क्षुभँ	भ्वादिः	सञ्चलने	457,478,485
1141	णभँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	458,479,486
1142	तुभँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	458,479,486
1143	ध्वन्सुँ	भ्वादिः	अवस्रंसने	459,480,487
1144	भ्रन्सुँ	भ्वादिः	अवस्रंसने	459,-,-
1145	स्रन्सुँ	भ्वादिः	अवस्रंसने	459,480,487
1146	भ्रन्शुँ	भ्वादिः	अवस्रंसने	-,480,487
1147	ध्वन्सुँ	भ्वादिः	अधःपतने	-,-,487
1148	भ्रन्शुँ	भ्वादिः	अधःपतने	-,-,487
1149	स्रन्सुँ	भ्वादिः	अधःपतने	-,-,487
1150	ध्वन्सुँ	भ्वादिः	गतौ	460,481,-
1151	स्रन्भुँ	भ्वादिः	विश्वासे	461,482,488
1152	वृतुँ	भ्वादिः	वर्तने	462,483,489
1153	वृधुँ	भ्वादिः	वृद्धौ	-,484,490
1154	शृधुँ	भ्वादिः	शब्दकुत्सायाम्	463,485,491
1155	स्यन्दूँ	भ्वादिः	प्रस्रवणे	464,-,-
1156	स्यन्दूँ	भ्वादिः	स्रवणे	-,486,492
1157	कृपूँ	भ्वादिः	सामर्थ्ये	465,487,493
1158	घटँ	भ्वादिः	चेष्टायाम्	466,488,494
1159	व्यथँ	भ्वादिः	भये	467,489,495
1160	व्यथँ	भ्वादिः	सञ्चलने	467,-,-
1161	व्यथँ	भ्वादिः	चलने	-,489,495
1162	प्रथँ	भ्वादिः	प्रख्याने	468,490,496
1163	प्रसँ	भ्वादिः	विस्तारे	469,-,497
1164	पृथुँ	भ्वादिः	विस्तारे	-,491,-
1165	प्रसँ	भ्वादिः	प्रसवे	-,492,-
1166	म्रदँ	भ्वादिः	मर्दने	470,493,498
1167	स्खदँ	भ्वादिः	स्खदने	471,-,499
1168	स्खदँ	भ्वादिः	खदने	-,494,-
1169	क्षजिँ	भ्वादिः	गतौ	472,495,500
1170	क्षजिँ	भ्वादिः	दाने	472,495,500
1171	दक्षँ	भ्वादिः	गतौ	473,496,501

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1172	दक्षँ	भ्वादिः	शासने	473,-,-
1173	दक्षँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,496,501
1174	क्रपँ	भ्वादिः	कृपायाम्	474,497,-
1175	क्रपँ	भ्वादिः	गतौ	474,-,-
1176	क्रपँ	भ्वादिः	कृपायां_गतौ	-,-,502
1177	कदिँ	भ्वादिः	वैक्लव्ये	475,498,503
1178	क्रदिँ	भ्वादिः	वैक्लव्ये	475,498,503
1179	क्लदिँ	भ्वादिः	वैक्लव्ये	475,498,-
1180	क्रदँ	भ्वादिः	वैक्लव्ये	-,-,503
1181	क्लदँ	भ्वादिः	वैक्लव्ये	-,-,503
1182	ञित्वराँ	भ्वादिः	सम्भ्रमे	476,499,504
1183	ज्वरँ	भ्वादिः	रोगे	477,500,505
1184	गडँ	भ्वादिः	सेचने	478,501,506
1185	हेडँ	भ्वादिः	वेष्टने	479,502,507
1186	भटँ	भ्वादिः	परिभाषणे	480,503,508
1187	वटँ	भ्वादिः	परिभाषणे	480,503,508
1188	णटँ	भ्वादिः	नृतौ	481,-,509
1189	णटँ	भ्वादिः	नतौ	-,504,-
1190	चकँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	-,505,-
1191	ष्तकँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	482,506,510
1192	स्तकँ	भ्वादिः	प्रतिघाते	-,506,-
1193	चकँ	भ्वादिः	तृप्तौ	483,505,511
1194	कखेँ	भ्वादिः	हसने	484,507,512
1195	रगेँ	भ्वादिः	शङ्कायाम्	485,508,513
1196	लगेँ	भ्वादिः	सङ्गे	-,509,514
1197	षगेँ	भ्वादिः	संवरणे	486,-,515
1198	ष्थगेँ	भ्वादिः	संवरणे	486,510,515
1199	हगेँ	भ्वादिः	संवरणे	486,-,-
1200	ह्लगेँ	भ्वादिः	संवरणे	486,510,515
1201	स्थगेँ	भ्वादिः	संवरणे	-,510,-
1202	ह्लगेँ	भ्वादिः	संवरणे	-,510,515
1203	कगेँ	भ्वादिः	अनेकार्थत्वे	487,511,516
1204	अकँ	भ्वादिः	कुटिलायां_गतौ	488,512,517

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1205	अगँ	भ्वादिः	कुटिलायां_गतौ	488,512,517
1206	कणँ	भ्वादिः	गतौ	489,513,518
1207	रणँ	भ्वादिः	गतौ	489,513,518
1208	चणँ	भ्वादिः	गतौ	490,-,-
1209	चणँ	भ्वादिः	दाने	490,514,519
1210	शणँ	भ्वादिः	गतौ	490,-,-
1211	शणँ	भ्वादिः	दाने	490,-,519
1212	श्रणँ	भ्वादिः	गतौ	490,-,-
1213	श्रणँ	भ्वादिः	दाने	490,514,519
1214	कथँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	491,-,-
1215	क्लथँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	491,515,520
1216	श्रथँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	491,515,520
1217	क्रथँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,515,520
1218	श्लथँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,-,520
1219	चनँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	492,-,521
1220	चनुँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,516,-
1221	वनुँ	भ्वादिः	अनेकार्थत्वे	493,517,522
1222	ज्वलँ	भ्वादिः	दीप्तौ	494,518,523
1223	ह्मलँ	भ्वादिः	चलने	495,519,524
1224	ह्वलँ	भ्वादिः	चलने	495,519,524
1225	स्मृ	भ्वादिः	आध्याने	496,520,525
1226	दॄ	भ्वादिः	भये	497,521,-
1227	नॄ	भ्वादिः	नये	498,522,-
1228	दृ	भ्वादिः	भये	-,-,526
1229	नृ	भ्वादिः	नये	-,-,527
1230	श्रा	भ्वादिः	पाके	499,523,528
1231	फणँ	भ्वादिः	गतौ	506,524,535
1232	राजृँ	भ्वादिः	दीप्तौ	507,525,536
1233	टुभ्राजृँ	भ्वादिः	दीप्तौ	508,526,537
1234	टुभ्राशृँ	भ्वादिः	दीप्तौ	508,526,537
1235	टुभ्लाशृँ	भ्वादिः	दीप्तौ	508,526,537
1236	ध्वनँ	भ्वादिः	शब्दे	509,527,538
1237	स्यमुँ	भ्वादिः	शब्दे	509,527,538

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1238	स्वनँ	भ्वादिः	शब्दे	509,527,538
1239	स्तनँ	भ्वादिः	शब्दे	-,527,-
1240	षमँ	भ्वादिः	वैक्लव्ये	510,-,539
1241	ष्तमँ	भ्वादिः	वैक्लव्ये	510,-,539
1242	षमँ	भ्वादिः	अवैक्लव्ये	-,528,-
1243	ष्तमँ	भ्वादिः	अवैक्लव्ये	-,528,-
1244	ज्वलँ	भ्वादिः	दीप्तौ	511,529,540
1245	चलँ	भ्वादिः	कल्पने	512,-,-
1246	चलँ	भ्वादिः	कम्पने	-,530,541
1247	जलँ	भ्वादिः	घातने	513,531,-
1248	जलँ	भ्वादिः	धान्ये	-,-,542
1249	टलँ	भ्वादिः	वैक्लव्ये	514,-,543
1250	ट्वलँ	भ्वादिः	वैक्लव्ये	514,-,543
1251	टलँ	भ्वादिः	वैप्लव्ये	-,532,-
1252	ट्वलँ	भ्वादिः	वैप्लव्ये	-,532,-
1253	हलँ	भ्वादिः	विलेखने	515,534,545
1254	स्थलँ	भ्वादिः	स्थाने	-,533,-
1255	ष्थलँ	भ्वादिः	स्थाने	-,-,544
1256	णलँ	भ्वादिः	गन्धने	516,535,546
1257	गलँ	भ्वादिः	गरणे	-,-,547
1258	पलँ	भ्वादिः	गतौ	517,536,548
1259	बलँ	भ्वादिः	धान्यावरोधे	518,-,549
1260	बलँ	भ्वादिः	प्राणने	518,537,549
1261	पुलँ	भ्वादिः	महत्वे	519,538,550
1262	कुलँ	भ्वादिः	बन्धौ	520,539,551
1263	कुलँ	भ्वादिः	संस्त्याने	520,539,-
1264	कुलँ	भ्वादिः	संन्ताने	-,-,551
1265	पँत्ल	भ्वादिः	गतौ	521,540,552
1266	शलँ	भ्वादिः	गतौ	521,540,552
1267	हुलँ	भ्वादिः	गतौ	521,540,552
1268	क्वथँ	भ्वादिः	गतौ	522,-,-
1269	पुथँ	भ्वादिः	गतौ	523,-,-
1270	हुलँ	भ्वादिः	संवरणे	-,541,553

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1271	हुलँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,541,553
1272	मथेँ	भ्वादिः	विलोडने	524,544,556
1273	क्वथेँ	भ्वादिः	निष्पाके	-,542,554
1274	पथेँ	भ्वादिः	गतौ	-,543,555
1275	टुवमँ	भ्वादिः	उद्गिरणे	525,545,557
1276	भ्रमुँ	भ्वादिः	चलने	526,546,558
1277	क्षरँ	भ्वादिः	सञ्चलने	527,547,559
1278	क्षलँ	भ्वादिः	सञ्चये	-,548,-
1279	क्षलँ	भ्वादिः	सञ्चलने	-,548,-
1280	षहँ	भ्वादिः	मर्षणे	528,549,560
1281	रमँ	भ्वादिः	क्रीडायाम्	529,550,-
1282	रमुँ	भ्वादिः	क्रीडायाम्	-,-,561
1283	षँऌ	भ्वादिः	अवसादने	530,551,562
1284	षँऌ	भ्वादिः	गतौ	530,551,562
1285	षँऌ	भ्वादिः	विशरणे	530,551,562
1286	शँऌ	भ्वादिः	शातने	531,552,563
1287	क्रुशँ	भ्वादिः	आह्वाने	532,553,564
1288	क्रुशँ	भ्वादिः	रोदने	532,553,564
1289	रुहँ	भ्वादिः	बीजजन्मनि	-,555,-
1290	कुचँ	भ्वादिः	कौटिल्ये	533,556,565
1291	कुचँ	भ्वादिः	प्रतिष्टम्भे	533,556,565
1292	कुचँ	भ्वादिः	विलेखने	533,556,565
1293	कुचँ	भ्वादिः	सम्पर्चने	533,556,565
1294	बुधँ	भ्वादिः	अवगमने	534,554,566
1295	रुहँ	भ्वादिः	अवगमने	535,-,-
1296	रुहँ	भ्वादिः	जन्मनिप्रादुर्भावे	535,-,-
1297	कसँ	भ्वादिः	गतौ	536,557,462
1298	रुहँ	भ्वादिः	प्रादुर्भावे	-,-,567
1299	कसँ	भ्वादिः	गतौ	-,-,568
1300	हिक्कँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	537,558,569
1301	अन्चुँ	भ्वादिः	गतौ	538,-,570
1302	अन्चुँ	भ्वादिः	याचने	538,-,570
1303	टुयाचृँ	भ्वादिः	याच्ञायाम्	539,-,571

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1304	अचिँ	भ्वादिः	गतौ	-,559,-
1305	डुयाचृँ	भ्वादिः	याच्ञायाम्	-,560,-
1306	रेटृँ	भ्वादिः	परिभाषणे	540,561,572
1307	चतेँ	भ्वादिः	परिभाषणे	541,-,-
1308	चतेँ	भ्वादिः	याचने	541,562,573
1309	चदेँ	भ्वादिः	परिभाषणे	541,-,-
1310	चदेँ	भ्वादिः	याचने	541,562,573
1311	प्रोथृँ	भ्वादिः	पर्याप्तौ	542,563,574
1312	मिदृँ	भ्वादिः	मेधायाम्	543,-,575
1313	मिदृँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	543,-,575
1314	मेदृँ	भ्वादिः	मेधायाम्	543,-,575
1315	मेदृँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	543,-,575
1316	मिथृँ	भ्वादिः	मेधायाम्	-,564,-
1317	मिथृँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,564,-
1318	मेथृँ	भ्वादिः	मेधायाम्	-,564,-
1319	मेथृँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,564,-
1320	मेधृँ	भ्वादिः	मेधायाम्	544,565,576
1321	मेधृँ	भ्वादिः	सङ्गमे	544,565,576
1322	मेधृँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	544,565,576
1323	णिदृँ	भ्वादिः	कुत्सायाम्	545,566,577
1324	णिदृँ	भ्वादिः	सन्निकर्षे	545,566,577
1325	णेदृँ	भ्वादिः	कुत्सायाम्	545,566,577
1326	णेदृँ	भ्वादिः	सन्निकर्षे	545,566,577
1327	मृधुँ	भ्वादिः	उन्दे	546,-,-
1328	शृधुँ	भ्वादिः	उन्दे	546,-,-
1329	मृधृँ	भ्वादिः	उन्दे	-,567,578
1330	शृधृँ	भ्वादिः	उन्दे	-,567,578
1331	बुधिँर्	भ्वादिः	बोधने	547,568,579
1332	षृधृँ	भ्वादिः	उन्दे	-,-,578
1333	उँबुन्दिँर्	भ्वादिः	निशामने	548,569,-
1334	उँवुन्दिँर्	भ्वादिः	निशामने	-,-,580
1335	वेणृँ	भ्वादिः	गतौ	549,570,581
1336	वेणृँ	भ्वादिः	चिन्तायाम्	549,570,581

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1337	वेणृँ	भ्वादिः	ज्ञाने	549,570,581
1338	वेणृँ	भ्वादिः	निशामने	549,570,581
1339	वेणृँ	भ्वादिः	वादित्रग्रहणे	549,570,581
1340	खनुँ	भ्वादिः	अवदारणे	550,571,582
1341	चीवँ	भ्वादिः	आदाने	551,572,-
1342	चीवँ	भ्वादिः	संवरणे	551,572,-
1343	चीवृँ	भ्वादिः	आदाने	-,-,583
1344	चीवृँ	भ्वादिः	संवरणे	-,-,583
1345	चायृँ	भ्वादिः	निशामने	552,573,584
1346	चायृँ	भ्वादिः	पूजायाम्	552,573,584
1347	व्ययँ	भ्वादिः	गतौ	553,574,585
1348	दाशृँ	भ्वादिः	दाने	554,575,586
1349	अयँ	भ्वादिः	गतौ	-,576,-
1350	भेषृँ	भ्वादिः	भये	555,577,587
1351	भ्रेषृँ	भ्वादिः	भये	-,577,-
1352	भ्रेषृँ	भ्वादिः	गतौ	556,-,-
1353	श्लेषृँ	भ्वादिः	गतौ	556,-,-
1354	भ्रेषृँ	भ्वादिः	चलने	-,-,588
1355	भ्लेषृँ	भ्वादिः	चलने	-,-,588
1356	असँ	भ्वादिः	आदाने	557,578,589
1357	असँ	भ्वादिः	गतौ	557,578,589
1358	असँ	भ्वादिः	दीप्तौ	557,578,589
1359	स्पशँ	भ्वादिः	बाधने	558,579,590
1360	स्पशँ	भ्वादिः	स्पर्शने	558,579,590
1361	लषँ	भ्वादिः	कान्तौ	559,580,591
1362	चषँ	भ्वादिः	भक्षणे	560,581,592
1363	कषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	-,-,593
1364	छषँ	भ्वादिः	हिंसायाम्	561,582,594
1365	झषँ	भ्वादिः	आदाने	562,583,595
1366	झषँ	भ्वादिः	संवरणे	562,583,595
1367	भ्रक्षँ	भ्वादिः	अदने	563,-,-
1368	भ्लक्षँ	भ्वादिः	भक्षणे	-,584,-
1369	दासृँ	भ्वादिः	दाने	564,585,597

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1370	भक्षँ	भ्वादिः	भक्षणे	-,-,596
1371	माहँ	भ्वादिः	माने	565,-,-
1372	माहृँ	भ्वादिः	माने	-,586,598
1373	गुहूँ	भ्वादिः	संवरणे	566,587,599
1374	श्रिञ्	भ्वादिः	सेवायाम्	567,588,600
1375	भृञ्	भ्वादिः	भरणे	568,590,602
1376	हृञ्	भ्वादिः	हरणे	569,589,601
1377	धृञ्	भ्वादिः	धारणे	570,-,603
1378	कृञ्	भ्वादिः	करणे	-,591,-
1379	णीञ्	भ्वादिः	प्रापणे	571,592,604
1380	धेट्	भ्वादिः	पाने	572,593,605
1381	ग्लै	भ्वादिः	हर्षक्षये	573,594,606
1382	म्लै	भ्वादिः	हर्षक्षये	573,-,-
1383	म्लै	भ्वादिः	गात्रविनामे	-,595,607
1384	द्यै	भ्वादिः	न्यक्करणे	574,-,608
1385	द्यै	भ्वादिः	न्यङ्गविधाने	-,596,-
1386	द्रै	भ्वादिः	स्वप्ने	575,597,609
1387	ध्रै	भ्वादिः	तृप्तौ	-,598,610
1388	रै	भ्वादिः	शब्दे	576,600,612
1389	ध्यै	भ्वादिः	चिन्तायाम्	-,599,611
1390	ष्ट्यै	भ्वादिः	शब्दे	577,601,613
1391	ष्ट्यै	भ्वादिः	सङ्घाते	577,601,613
1392	स्त्यै	भ्वादिः	शब्दे	577,601,613
1393	स्त्यै	भ्वादिः	सङ्घाते	577,601,613
1394	खै	भ्वादिः	खदने	578,602,614
1395	क्षै	भ्वादिः	क्षये	579,603,615
1396	जै	भ्वादिः	क्षये	579,603,615
1397	षै	भ्वादिः	क्षये	579,-,615
1398	सै	भ्वादिः	क्षये	-,603,-
1399	कै	भ्वादिः	शब्दे	580,604,616
1400	गै	भ्वादिः	शब्दे	580,604,616
1401	शै	भ्वादिः	पाके	581,-,-
1402	श्रै	भ्वादिः	पाके	581,605,617

continued . . .

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1403	स्त्रै	भ्वादिः	पाके	-,605,617
1404	ओँवै	भ्वादिः	शोषणे	582,606,618
1405	पै	भ्वादिः	शोषणे	582,606,618
1406	ष्टै	भ्वादिः	वेष्टने	583,-,619
1407	ष्नै	भ्वादिः	वेष्टने	-,607,-
1408	दैप्	भ्वादिः	शोधने	584,608,621
1409	ष्णै	भ्वादिः	वेष्टने	-,-,620
1410	पा	भ्वादिः	पाने	585,609,622
1411	घ्रा	भ्वादिः	गन्धोपादाने	586,610,623
1412	ध्मा	भ्वादिः	अग्निसंयोगे	587,611,624
1413	ध्मा	भ्वादिः	शब्दे	587,611,624
1414	ष्ठा	भ्वादिः	गतिनिवृत्तौ	588,-,-
1415	ष्था	भ्वादिः	गतिनिवृत्तौ	-,612,625
1416	म्ना	भ्वादिः	अभ्यासे	589,613,626
1417	दाण्	भ्वादिः	दाने	590,614,627
1418	ह्वृ	भ्वादिः	कौटिल्ये	591,615,628
1419	स्वृ	भ्वादिः	उपतापे	592,616,629
1420	स्वृ	भ्वादिः	शब्दे	592,616,629
1421	स्मृ	भ्वादिः	चिन्तायाम्	593,617,630
1422	द्वृ	भ्वादिः	वरणे	-,618,-
1423	सृ	भ्वादिः	गतौ	594,619,632
1424	द्वृ	भ्वादिः	अनादरे	-,-,631
1425	ऋ	भ्वादिः	गतौ	595,620,633
1426	ऋ	भ्वादिः	प्रापणे	595,620,633
1427	गृ	भ्वादिः	सेचने	596,621,634
1428	घृ	भ्वादिः	सेचने	596,621,634
1429	ध्वृ	भ्वादिः	हूर्च्छने	597,622,635
1430	शु	भ्वादिः	गतौ	-,623,-
1431	श्रु	भ्वादिः	गतौ	-,623,-
1432	स्त्रु	भ्वादिः	गतौ	598,625,636
1433	षु	भ्वादिः	गतौ	-,-,636
1434	षु	भ्वादिः	ऐश्वर्ये	599,624,637
1435	षु	भ्वादिः	प्रसवे	599,624,637

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1436	श्रु	भ्वादिः	श्रवणे	600,-,638
1437	ध्रु	भ्वादिः	स्थैर्ये	601,626,639
1438	दु	भ्वादिः	गतौ	602,627,640
1439	द्रु	भ्वादिः	गतौ	602,627,640
1440	जि	भ्वादिः	अभिभवे	603,628,641
1441	ज्रि	भ्वादिः	अभिभवे	603,-,641
1442	जृ	भ्वादिः	अभिभवे	-,628,-
1443	ष्मिङ्	भ्वादिः	ईषद्धसने	604,-,642
1444	स्मिङ्	भ्वादिः	ईषद्धसने	-,630,-
1445	गुङ्	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	605,631,643
1446	गाङ्	भ्वादिः	गतौ	606,632,644
1447	उङ्	भ्वादिः	शब्दे	607,633,645
1448	कुङ्	भ्वादिः	शब्दे	607,633,645
1449	घुङ्	भ्वादिः	शब्दे	607,633,645
1450	ङुङ्	भ्वादिः	शब्दे	-,-,645
1451	च्युङ्	भ्वादिः	गतौ	608,634,646
1452	ज्युङ्	भ्वादिः	गतौ	608,634,646
1453	प्रुङ्	भ्वादिः	गतौ	608,634,646
1454	प्लुङ्	भ्वादिः	गतौ	608,634,646
1455	छ्युङ्	भ्वादिः	गतौ	-,634,646
1456	झ्युङ्	भ्वादिः	गतौ	-,-,646
1457	रुङ्	भ्वादिः	गतौ	609,635,648
1458	रुङ्	भ्वादिः	रेषणे	609,635,648
1459	धृङ्	भ्वादिः	अवध्वंसने	610,636,649
1460	मेङ्	भ्वादिः	प्रणिदाने	611,637,650
1461	देङ्	भ्वादिः	रक्षणे	612,638,651
1462	श्यैङ्	भ्वादिः	गतौ	613,639,652
1463	प्यैङ्	भ्वादिः	वृद्धौ	614,640,653
1464	त्रैङ्	भ्वादिः	पालने	615,641,654
1465	पूङ्	भ्वादिः	पवने	616,642,655
1466	मूङ्	भ्वादिः	बन्धने	617,643,656
1467	डीङ्	भ्वादिः	विहायसा_गतौ	618,644,657
1468	तॄ	भ्वादिः	तरणे	619,645,658

continued . . .

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1469	तॄ	भ्वादिः	प्लवने	619,645,658
1470	गुपँ	भ्वादिः	गोपने	620,646,659
1471	गुपँ	भ्वादिः	कुत्सायाम्	-,-,659
1472	तिजँ	भ्वादिः	निशाने	621,647,660
1473	तिजँ	भ्वादिः	क्षमायाम्	-,647,660
1474	मानँ	भ्वादिः	पूजायाम्	622,648,661
1475	बधँ	भ्वादिः	बन्धने	623,649,662
1476	रभँ	भ्वादिः	राभस्ये	625,650,663
1477	डुलभँष्	भ्वादिः	प्राप्तौ	626,651,664
1478	ष्वन्जँ	भ्वादिः	परिष्वङ्गे	627,652,665
1479	हदँ	भ्वादिः	पुरीषोत्सर्गे	628,653,666
1480	ञिक्ष्विदाँ	भ्वादिः	अव्यक्ते_शब्दे	629,654,667
1481	स्कन्दिँर्	भ्वादिः	गतौ	630,-,668
1482	स्कन्दिँर्	भ्वादिः	शोषणे	630,655,668
1483	यभँ	भ्वादिः	विपरीतमैथुने	631,656,669
1484	णमँ	भ्वादिः	प्रह्वत्वेशब्दे	632,-,-
1485	णमँ	भ्वादिः	प्रह्वत्वे	-,657,670
1486	गमॢँ	भ्वादिः	गतौ	633,658,671
1487	सृँप्ॡ	भ्वादिः	गतौ	633,658,671
1488	णमँ	भ्वादिः	शब्दे	-,-,670
1489	यमँ	भ्वादिः	उपरमे	634,659,-
1490	यमुँ	भ्वादिः	उपरमे	-,-,672
1491	तपँ	भ्वादिः	सन्तापे	635,660,673
1492	त्यजँ	भ्वादिः	हानौ	636,661,674
1493	षन्जँ	भ्वादिः	सङ्गे	637,662,675
1494	दृशिँर्	भ्वादिः	प्रेक्षणे	638,663,676
1495	दन्शँ	भ्वादिः	दंशने	639,-,677
1496	दन्शँ	भ्वादिः	दशने	-,664,-
1497	कृषँ	भ्वादिः	विलेखने	640,665,678
1498	दहँ	भ्वादिः	भस्मीकरणे	641,666,679
1499	मिहँ	भ्वादिः	सेचने	642,667,680
1500	कितँ	भ्वादिः	निवासे	643,668,681
1501	कितँ	भ्वादिः	रोगापनयने	643,668,681

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1502	दानँ	भ्वादिः	खण्डने	644,-,-
1503	दानँ	भ्वादिः	अवखण्डने	-,669,682
1504	शानँ	भ्वादिः	तेजने	645,670,683
1505	डुपचँष्	भ्वादिः	पाके	646,671,684
1506	षचँ	भ्वादिः	समवाये	647,-,685
1507	भजँ	भ्वादिः	सेवायाम्	648,672,686
1508	रन्जँ	भ्वादिः	रागे	649,673,687
1509	शपँ	भ्वादिः	आक्रोशे	650,674,688
1510	त्विषँ	भ्वादिः	दीप्तौ	651,675,689
1511	यजँ	भ्वादिः	दाने	652,676,690
1512	यजँ	भ्वादिः	देवपूजायाम्	652,676,690
1513	यजँ	भ्वादिः	सङ्गतिकरणे	652,676,690
1514	डुवपँ	भ्वादिः	बीजसन्ताने	653,677,691
1515	वहँ	भ्वादिः	प्रापणे	654,678,692
1516	वसँ	भ्वादिः	निवासे	655,679,693
1517	वेञ्	भ्वादिः	तन्तुसन्ताने	656,680,694
1518	व्येञ्	भ्वादिः	संवरणे	657,681,695
1519	ह्वेञ्	भ्वादिः	शब्दे	658,682,696
1520	ह्वेञ्	भ्वादिः	स्पर्धायाम्	658,682,696
1521	वदँ	भ्वादिः	व्यक्तायां_वाचि	659,683,697
1522	टुओँश्वि	भ्वादिः	गतौ	660,684,698
1523	टुओँश्वि	भ्वादिः	वृद्धौ	660,684,698
1524	अदँ	अदादिः	भक्षणे	661,685,699
1525	हनँ	अदादिः	गतौ	662,686,700
1526	हनँ	अदादिः	हिंसायाम्	662,686,700
1527	द्विषँ	अदादिः	अप्रीतौ	663,687,701
1528	दुहँ	अदादिः	प्रपूरणे	664,688,702
1529	दिहँ	अदादिः	उपचये	665,689,-
1530	दिहँ	अदादिः	उपतापे	-,-,703
1531	लिहँ	अदादिः	आस्वादने	666,690,704
1532	चक्षिँङ्	अदादिः	व्यक्तायां_वाचि	667,691,705
1533	ईरँ	अदादिः	कम्पने	668,-,706
1534	ईरँ	अदादिः	गतौ	668,692,706

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1535	ईडँ	अदादिः	स्तुतौ	669,693,707
1536	ईशँ	अदादिः	ऐश्वर्ये	670,694,708
1537	आसँ	अदादिः	उपवेशने	671,695,709
1538	आङः-शासुँ	अदादिः	इच्छायाम्	672,696,710
1539	वसँ	अदादिः	आच्छादने	673,697,711
1540	कसिँ	अदादिः	गतौ	674,698,712
1541	कसिँ	अदादिः	शासने	674,698,-
1542	कसिँ	अदादिः	निशाने	-,-,712
1543	णिसिँ	अदादिः	चुम्बने	675,699,713
1544	णिसिँ	अदादिः	गतौ	-,-,713
1545	णिसिँ	अदादिः	निशाने	-,-,713
1546	णिजिँ	अदादिः	शुद्धौ	676,700,714
1547	शिजिँ	अदादिः	अव्यक्ते_शब्दे	677,701,715
1548	पिजिँ	अदादिः	वर्णे	678,-,716
1549	वृजीँ	अदादिः	वर्जने	679,-,718
1550	पृचीँ	अदादिः	सम्पर्चने	680,-,-
1551	पृचीँ	अदादिः	सम्पर्के	-,702,-
1552	षूङ्	अदादिः	प्राणिगर्भविमोचने	681,703,720
1553	पृजीँ	अदादिः	सम्पर्के	-,-,719
1554	शीङ्	अदादिः	स्वप्ने	682,704,721
1555	यु	अदादिः	मिश्रणे	683,705,722
1556	रु	अदादिः	शब्दे	684,706,723
1557	णु	अदादिः	स्तुतौ	685,707,724
1558	टुक्षु	अदादिः	शब्दे	686,708,725
1559	क्ष्णु	अदादिः	तेजने	687,709,726
1560	ष्नु	अदादिः	प्रस्रवणे	688,-,727
1561	ष्नु	अदादिः	प्रसवणे	-,710,-
1562	ऊर्णुञ्	अदादिः	आच्छादने	689,711,728
1563	द्यु	अदादिः	अभिगमने	690,712,729
1564	षु	अदादिः	ऐश्वर्ये	691,713,730
1565	षु	अदादिः	प्रसवे	691,713,730
1566	कु	अदादिः	शब्दे	692,714,731
1567	ष्टुञ्	अदादिः	स्तुतौ	693,715,732

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1568	ब्रूञ्	अदादिः	व्यक्तायां_वाचि	694,716,733
1569	इण्	अदादिः	गतौ	695,717,734
1570	इङ्	अदादिः	अध्ययने	696,718,735
1571	इक्	अदादिः	स्मरणे	697,719,736
1572	वी	अदादिः	असने	698,720,737
1573	वी	अदादिः	कान्तौ	698,720,737
1574	वी	अदादिः	खादने	698,720,737
1575	वी	अदादिः	गतौ	698,720,737
1576	वी	अदादिः	प्रजने	698,720,737
1577	या	अदादिः	प्रापणे	699,721,738
1578	वा	अदादिः	गतौ	700,722,739
1579	वा	अदादिः	गन्धने	700,722,739
1580	भा	अदादिः	दीप्तौ	701,723,740
1581	ष्ना	अदादिः	शौचे	702,724,741
1582	श्रा	अदादिः	पाके	703,725,742
1583	द्रा	अदादिः	कुत्सायां_गतौ	704,-,743
1584	द्रा	अदादिः	कुत्सितायां_गतौ	-,726,-
1585	प्सा	अदादिः	भक्षणे	705,727,744
1586	पा	अदादिः	रक्षणे	706,728,745
1587	रा	अदादिः	दाने	707,729,746
1588	ला	अदादिः	आदाने	708,730,747
1589	दाप्	अदादिः	लवने	709,731,748
1590	ख्या	अदादिः	प्रकथने	710,732,749
1591	प्रा	अदादिः	पूरणे	711,733,750
1592	मा	अदादिः	माने	712,734,751
1593	वचँ	अदादिः	परिभाषणे	713,-,-
1594	वचँ	अदादिः	भाषणे	-,735,752
1595	विदँ	अदादिः	ज्ञाने	714,736,753
1596	असँ	अदादिः	भुवि	715,737,754
1597	मृजूँ	अदादिः	शुद्धौ	716,-,755
1598	मृजूँष्	अदादिः	शुद्धौ	-,738,-
1599	रुदिँर्	अदादिः	अश्रुविमोचने	717,739,756
1600	ञिष्वपँ	अदादिः	शये	718,740,757

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1601	श्वसँ	अदादिः	प्राणने	719,741,758
1602	अनँ	अदादिः	प्राणने	720,742,759
1603	जक्षँ	अदादिः	भक्षणे	721,743,760
1604	जक्षँ	अदादिः	हसने	721,743,760
1605	जागृ	अदादिः	निद्राक्षये	722,744,761
1606	दरिद्रा	अदादिः	दुर्गतौ	723,745,762
1607	चकासृँ	अदादिः	दीप्तौ	724,746,763
1608	शासुँ	अदादिः	अनुशिष्टौ	725,747,764
1609	दीधीङ्	अदादिः	दीप्तौ	726,748,765
1610	दीधीङ्	अदादिः	देवने	726,748,765
1611	वेवीङ्	अदादिः	वेतिना_तुल्ये	727,749,766
1612	षसँ	अदादिः	स्वप्ने	728,750,-
1613	षस्तिँ	अदादिः	स्वप्ने	728,-,-
1614	षसँ	अदादिः	ष्वप्ने	-,-,767
1615	षस्तिँ	अदादिः	ष्वप्ने	-,-,767
1616	वशँ	अदादिः	कान्तौ	729,751,768
1617	ह्नुङ्	अदादिः	अपनयने	731,753,769
1618	हु	जुहोत्यादिः	अदने	732,754,-
1619	हु	जुहोत्यादिः	दाने	732,754,770
1620	ञिभी	जुहोत्यादिः	भये	733,755,771
1621	ह्री	जुहोत्यादिः	लज्जायाम्	734,756,772
1622	पॄ	जुहोत्यादिः	पालने	735,757,-
1623	पॄ	जुहोत्यादिः	पूरणे	735,757,-
1624	पृ	जुहोत्यादिः	पालने	-,-,773
1625	पृ	जुहोत्यादिः	पूरणे	-,-,773
1626	डुभृञ्	जुहोत्यादिः	धारणे	736,758,774
1627	डुभृञ्	जुहोत्यादिः	पोषणे	736,758,774
1628	माङ्	जुहोत्यादिः	माने	737,759,775
1629	माङ्	जुहोत्यादिः	शब्दे	737,759,775
1630	ओँहाङ्	जुहोत्यादिः	गतौ	738,760,776
1631	ओँहाक्	जुहोत्यादिः	त्यागे	739,761,777
1632	डुदाञ्	जुहोत्यादिः	दाने	740,762,778
1633	डुधाञ्	जुहोत्यादिः	धारणे	741,763,779

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1634	डुधाञ्	जुहोत्यादिः	पोषणे	741,-,779
1635	डुधाञ्	जुहोत्यादिः	दाने	-,763,-
1636	णिजिँर्	जुहोत्यादिः	पोषणे	742,764,780
1637	णिजिँर्	जुहोत्यादिः	शौचे	742,764,780
1638	विजिँर्	जुहोत्यादिः	पृथग्भावे	743,765,781
1639	विषॢँ	जुहोत्यादिः	व्याप्तौ	744,766,782
1640	घृ	जुहोत्यादिः	क्षरणे	745,767,783
1641	घृ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	745,767,783
1642	गृ	जुहोत्यादिः	क्षरणे	-,-,783
1643	गृ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	-,-,783
1644	हृ	जुहोत्यादिः	प्रसह्यकरणे	746,768,784
1645	ऋ	जुहोत्यादिः	गतौ	747,769,785
1646	सृ	जुहोत्यादिः	गतौ	747,769,785
1647	भसँ	जुहोत्यादिः	दीप्तौ	748,771,786
1648	भसँ	जुहोत्यादिः	भर्त्सने	748,771,786
1649	कि	जुहोत्यादिः	ज्ञाने	749,770,787
1650	कितँ	जुहोत्यादिः	ज्ञाने	-,772,787
1651	तुरँ	जुहोत्यादिः	त्वरणे	750,773,788
1652	धिषँ	जुहोत्यादिः	शब्दे	751,774,789
1653	धनँ	जुहोत्यादिः	धान्ये	752,775,790
1654	जनँ	जुहोत्यादिः	जनने	753,776,791
1655	गा	जुहोत्यादिः	स्तुतौ	754,777,792
1656	गा	जुहोत्यादिः	जनने	-,777,-
1657	दिवुँ	दिवादिः	कान्तौ	755,-,793
1658	दिवुँ	दिवादिः	क्रीडायाम्	755,778,793
1659	दिवुँ	दिवादिः	गतौ	755,778,793
1660	दिवुँ	दिवादिः	द्युतौ	755,778,793
1661	दिवुँ	दिवादिः	मदे	755,-,793
1662	दिवुँ	दिवादिः	मोदने	755,-,793
1663	दिवुँ	दिवादिः	विजिगीषायाम्	755,778,793
1664	दिवुँ	दिवादिः	व्यवहारे	755,778,793
1665	दिवुँ	दिवादिः	स्तुतौ	755,778,793
1666	दिवुँ	दिवादिः	स्वप्ने	755,-,793

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1667	षिवुँ	दिवादिः	तन्तुसन्ताने	756,779,794
1668	स्रिवुँ	दिवादिः	गतौ	757,780,795
1669	स्रिवुँ	दिवादिः	शोषणे	757,780,795
1670	ष्ठिवुँ	दिवादिः	निरसने	758,-,796
1671	ष्णुसुँ	दिवादिः	अदने	759,-,797
1672	ष्णसुँ	दिवादिः	निरसने	-,781,-
1673	क्नसुँ	दिवादिः	दीप्तौ	760,782,799
1674	क्नसुँ	दिवादिः	ह्वरणे	760,782,-
1675	ष्नुस	दिवादिः	निरसने	-,-,798
1676	क्नसुँ	दिवादिः	क्षरणे	-,-,799
1677	व्युषँ	दिवादिः	दाहे	761,-,800
1678	प्युसँ	दिवादिः	विभागे	-,783,-
1679	प्लुषँ	दिवादिः	दाहे	762,784,801
1680	नृतीँ	दिवादिः	गात्रविक्षेपे	763,785,802
1681	त्रसीँ	दिवादिः	उद्वेगे	764,786,803
1682	कुथँ	दिवादिः	पूतीभावे	765,787,804
1683	पुथँ	दिवादिः	हिंसायाम्	766,788,805
1684	गुधँ	दिवादिः	परिवेष्टने	767,789,806
1685	क्षिपँ	दिवादिः	प्रेरणे	768,790,807
1686	पुष्पँ	दिवादिः	विकसने	769,-,808
1687	पुष्पँ	दिवादिः	विकासे	-,791,-
1688	तिमँ	दिवादिः	आर्द्रीभावे	770,792,809
1689	ष्टीमँ	दिवादिः	आर्द्रीभावे	770,-,-
1690	स्तिमँ	दिवादिः	आर्द्रीभावे	770,-,-
1691	तीमँ	दिवादिः	आर्द्रीभावे	-,792,-
1692	ष्तिमँ	दिवादिः	आर्द्रीभावे	-,792,809
1693	ष्तीमँ	दिवादिः	आर्द्रीभावे	-,792,809
1694	व्रीडँ	दिवादिः	चोदने	771,793,810
1695	इषँ	दिवादिः	गतौ	772,794,811
1696	षुहँ	दिवादिः	चक्यर्थे	773,-,-
1697	षुहँ	दिवादिः	शक्यर्थे	-,795,812
1698	जॄष्	दिवादिः	वयोहानौ	774,796,813
1699	झॄष्	दिवादिः	वयोहानौ	774,796,813

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1700	षहँ	दिवादिः	शक्यर्थे	-,-,812
1701	षूङ्	दिवादिः	प्राणिप्रसवे	775,797,814
1702	दूङ्	दिवादिः	परितापे	776,798,815
1703	दीङ्	दिवादिः	क्षये	777,799,816
1704	डीङ्	दिवादिः	विहायसा_गतौ	778,-,817
1705	धीङ्	दिवादिः	आदाने	779,-,-
1706	डीङ्	दिवादिः	गतौ	-,800,-
1707	मीङ्	दिवादिः	हिंसायाम्	780,802,819
1708	धीङ्	दिवादिः	आधारे	-,801,-
1709	धीङ्	दिवादिः	अनादरे	-,-,818
1710	रीङ्	दिवादिः	श्रवणे	781,-,820
1711	रीङ्	दिवादिः	स्रवणे	-,803,-
1712	लीङ्	दिवादिः	श्लेषणे	782,804,821
1713	व्रीङ्	दिवादिः	वृणोत्यर्थे	783,805,822
1714	पीङ्	दिवादिः	पाने	784,806,823
1715	माङ्	दिवादिः	माने	785,-,824
1716	ईङ्	दिवादिः	गतौ	786,807,825
1717	प्रीङ्	दिवादिः	प्रीतौ	787,808,826
1718	शो	दिवादिः	तनूकरणे	788,809,827
1719	छो	दिवादिः	छेदने	789,-,828
1720	छो	दिवादिः	छोदने	-,810,-
1721	षो	दिवादिः	अन्तकर्मणि	790,811,829
1722	दो	दिवादिः	अवखण्डने	791,812,830
1723	जनीँ	दिवादिः	प्रादुर्भावे	792,813,831
1724	दीपीँ	दिवादिः	दीप्तौ	793,814,832
1725	पूरीँ	दिवादिः	आप्यायने	794,815,833
1726	तूरीँ	दिवादिः	गतित्वरणे	795,816,-
1727	तूरीँ	दिवादिः	हिंसायाम्	795,816,834
1728	तूरीँ	दिवादिः	त्वरणे	-,-,834
1729	गूरीँ	दिवादिः	गतौ	796,-,835
1730	गूरीँ	दिवादिः	हिंसायाम्	796,-,835
1731	धूरीँ	दिवादिः	गतौ	796,818,835
1732	धूरीँ	दिवादिः	हिंसायाम्	796,818,835

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1733	घूरीँ	दिवादिः	वयोहानौ	797,817,836
1734	घूरीँ	दिवादिः	हिंसायाम्	797,817,836
1735	जूरीँ	दिवादिः	वयोहानौ	797,817,836
1736	जूरीँ	दिवादिः	हिंसायाम्	797,817,836
1737	शूरीँ	दिवादिः	स्तम्भे	798,819,837
1738	शूरीँ	दिवादिः	हिंसायाम्	798,819,837
1739	चूरीँ	दिवादिः	दाहे	799,820,838
1740	तपँ	दिवादिः	ऐश्वर्ये	800,821,839
1741	वृतुँ	दिवादिः	वरणे	801,-,840
1742	वावृतुँ	दिवादिः	वरणे	-,822,-
1743	क्लिशँ	दिवादिः	उपतापे	802,823,841
1744	काशृँ	दिवादिः	दीप्तौ	803,824,842
1745	वाशृँ	दिवादिः	शब्दे	804,825,843
1746	मृषँ	दिवादिः	तितिक्षायाम्	805,826,844
1747	ईँशुचिँर्	दिवादिः	पूतीभावे	806,-,845
1748	णहँ	दिवादिः	बन्धने	807,-,846
1749	ईँशुचिँर्	दिवादिः	पूतिभावे	-,827,-
1750	णहँ	दिवादिः	बधने	-,828,-
1751	रन्जँ	दिवादिः	रागे	808,829,847
1752	शपँ	दिवादिः	आक्रोशे	809,830,848
1753	पदँ	दिवादिः	गतौ	810,831,849
1754	खिदँ	दिवादिः	दैन्ये	811,-,850
1755	विदँ	दिवादिः	सत्तायाम्	812,832,852
1756	बुधँ	दिवादिः	अवगमने	813,833,853
1757	युधँ	दिवादिः	सम्प्रहारे	814,834,854
1758	अनु-रुधँ	दिवादिः	कामे	815,835,855
1759	अणँ	दिवादिः	प्राणने	816,-,856
1760	मनँ	दिवादिः	ज्ञाने	817,836,857
1761	युजँ	दिवादिः	समाधौ	818,837,858
1762	सृजँ	दिवादिः	विसर्गे	819,838,859
1763	लिशँ	दिवादिः	अल्पीभावे	820,839,851
1764	राधोँ	दिवादिः	वृद्धौ	821,840,860
1765	व्यधँ	दिवादिः	ताडने	822,841,861

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1766	पुषँ	दिवादिः	पुष्टौ	823,842,862
1767	शुषँ	दिवादिः	शोषणे	824,843,863
1768	तुषँ	दिवादिः	प्रीतौ	825,844,-
1769	तुषँ	दिवादिः	तुष्टौ	-,-,864
1770	दुषँ	दिवादिः	वैकृत्ये	826,845,865
1771	श्लिषँ	दिवादिः	आलिङ्गने	827,846,866
1772	शकँ	दिवादिः	विभाषितो_मर्षणे	828,847,867
1773	ष्विदा	दिवादिः	गात्रप्रक्षरणे	829,848,-
1774	ञिष्विदाँ	दिवादिः	गात्रप्रक्षरणे	-,-,868
1775	क्रुधँ	दिवादिः	कोपे	830,849,869
1776	क्षुधँ	दिवादिः	बुभुक्षायाम्	831,850,870
1777	शुधँ	दिवादिः	शौचे	832,851,871
1778	षिधुँ	दिवादिः	संराद्धौ	833,852,872
1779	रधँ	दिवादिः	संराद्धौ	834,853,873
1780	रधँ	दिवादिः	हिंसायाम्	834,853,873
1781	णशँ	दिवादिः	अदर्शने	835,854,874
1782	तृपँ	दिवादिः	प्रीणने	836,-,875
1783	तृपँ	दिवादिः	प्रीतौ	-,855,-
1784	दृपँ	दिवादिः	मोहने	837,856,-
1785	दृपँ	दिवादिः	हर्षे	837,856,876
1786	दृपँ	दिवादिः	मोचने	-,-,876
1787	द्रुहँ	दिवादिः	जिघांसायाम्	838,857,877
1788	मुहँ	दिवादिः	वैचित्ये	839,858,878
1789	ष्णुहँ	दिवादिः	उद्गिरणे	840,859,879
1790	ष्णिहँ	दिवादिः	प्रीतौ	841,860,880
1791	शमुँ	दिवादिः	उपशमने	842,-,-
1792	शमुँ	दिवादिः	उपशमे	-,861,881
1793	तमुँ	दिवादिः	काङ्क्षायाम्	843,862,882
1794	दमुँ	दिवादिः	उपशमने	844,-,-
1795	दमुँ	दिवादिः	उपशमे	-,863,883
1796	श्रमुँ	दिवादिः	खेदे	845,864,884
1797	श्रमुँ	दिवादिः	तपसि	845,864,884
1798	भ्रमुँ	दिवादिः	अनवस्थाने	846,865,885

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1799	क्षमूँ	दिवादिः	सहने	847,-,886
1800	क्षमूँष्	दिवादिः	सहने	-,866,-
1801	क्लमुँ	दिवादिः	ग्लानौ	848,867,887
1802	मदीँ	दिवादिः	हर्षे	849,868,888
1803	असुँ	दिवादिः	क्षेपणे	850,869,889
1804	यसुँ	दिवादिः	प्रयत्ने	851,-,890
1805	यसुँ	दिवादिः	यत्ने	-,870,-
1806	जसुँ	दिवादिः	मोक्षणे	852,871,891
1807	तसुँ	दिवादिः	उपक्षये	853,872,-
1808	दसुँ	दिवादिः	उपक्षये	-,873,-
1809	वसुँ	दिवादिः	स्तम्भे	854,874,894
1810	तसुँ	दिवादिः	प्रक्षेपणे	-,-,892
1811	दसुँ	दिवादिः	प्रक्षेपणे	-,-,893
1812	व्युषँ	दिवादिः	विभागे	855,-,895
1813	प्युसँ	दिवादिः	विभागे	-,875,-
1814	प्लुषँ	दिवादिः	दाहे	856,876,896
1815	बिसँ	दिवादिः	प्रेरणे	857,877,-
1816	विसँ	दिवादिः	प्रेरणे	-,-,897
1817	कुसँ	दिवादिः	श्लेषणे	858,878,898
1818	बसँ	दिवादिः	उत्सर्गे	859,-,-
1819	बुसँ	दिवादिः	उत्सर्गे	-,879,899
1820	मुसँ	दिवादिः	खण्डने	860,880,900
1821	मसीँ	दिवादिः	परिमाणे	861,-,-
1822	मसीँ	दिवादिः	प्रमाणे	-,-,901
1823	लुटँ	दिवादिः	विलोडने	862,-,902
1824	मसीँ	दिवादिः	परिणामे	-,881,-
1825	लुटँ	दिवादिः	विलोटने	-,882,-
1826	उचँ	दिवादिः	समवाये	863,883,903
1827	भृशुँ	दिवादिः	अधःपतने	864,884,904
1828	भ्रन्शुँ	दिवादिः	अधःपतने	864,884,904
1829	वृशँ	दिवादिः	वरणे	865,885,906
1830	कृशँ	दिवादिः	तनूकरणे	866,886,905
1831	ञितृषाँ	दिवादिः	पिपासायाम्	867,887,907

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1832	हृषँ	दिवादिः	तुष्टौ	868,888,908
1833	रुषँ	दिवादिः	रोषे	869,889,909
1834	डिपँ	दिवादिः	क्षेपे	870,890,910
1835	स्तूपँ	दिवादिः	समुच्छ्राये	-,891,-
1836	कुपँ	दिवादिः	क्रोधे	871,892,911
1837	गुपँ	दिवादिः	व्याकुलत्वे	872,893,912
1838	युपँ	दिवादिः	विमोहने	873,894,913
1839	रुपँ	दिवादिः	विमोहने	873,894,913
1840	लुपँ	दिवादिः	विमोहने	873,894,913
1841	लुभँ	दिवादिः	गार्ध्ये	874,-,914
1842	लुभँ	दिवादिः	गाद्ध्ये	-,895,-
1843	क्षुभँ	दिवादिः	सञ्चलने	875,896,915
1844	णभँ	दिवादिः	हिंसायाम्	876,897,916
1845	तुभँ	दिवादिः	हिंसायाम्	876,897,916
1846	क्लिदूँ	दिवादिः	आर्द्रीभावे	877,-,917
1847	क्लिदूँ	दिवादिः	आर्द्रभावे	-,898,-
1848	ञिमिदाँ	दिवादिः	स्नेहने	878,899,918
1849	ञिक्ष्विदाँ	दिवादिः	मोचने	879,-,919
1850	ञिक्ष्विदाँ	दिवादिः	स्नेहने	879,900,919
1851	ञिक्ष्विदाँ	दिवादिः	मोहने	-,900,-
1852	ऋधुँ	दिवादिः	वृद्धौ	880,901,920
1853	गृधुँ	दिवादिः	अभिकाङ्क्षायाम्	881,902,921
1854	षुञ्	स्वादिः	अभिषवे	882,903,922
1855	षिञ्	स्वादिः	बन्धने	883,904,923
1856	शिञ्	स्वादिः	निशाने	884,905,924
1857	डुमिञ्	स्वादिः	प्रक्षेपणे	885,906,925
1858	चिञ्	स्वादिः	चयने	886,907,926
1859	स्तृञ्	स्वादिः	आच्छादने	887,908,927
1860	कृञ्	स्वादिः	हिंसायाम्	888,909,928
1861	वृञ्	स्वादिः	वरणे	889,910,929
1862	धुञ्	स्वादिः	कम्पने	890,-,930
1863	धूञ्	स्वादिः	कम्पने	-,911,-
1864	टुदु	स्वादिः	उपतापे	891,912,931

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1865	हि	स्वादिः	गतौ	892,913,932
1866	हि	स्वादिः	वृद्धौ	892,913,932
1867	पृ	स्वादिः	प्रीतौ	893,914,933
1868	स्पृ	स्वादिः	पालने	894,-,934
1869	स्पृ	स्वादिः	प्रीतौ	894,-,934
1870	स्मृ	स्वादिः	प्रीतौ	-,915,-
1871	स्मृ	स्वादिः	बलने	-,915,-
1872	आँष	स्वादिः	व्याप्तौ	895,916,936
1873	शँक्ल	स्वादिः	शक्तौ	896,917,937
1874	राधँ	स्वादिः	संसिद्धौ	897,918,938
1875	साधँ	स्वादिः	संसिद्धौ	897,-,938
1876	षाधँ	स्वादिः	संसिद्धौ	-,918,-
1877	अशूँ	स्वादिः	व्याप्तौ	898,919,939
1878	अशूँ	स्वादिः	सङ्घाते	898,-,939
1879	ष्तिघँ	स्वादिः	आस्कन्दने	899,920,940
1880	तिकँ	स्वादिः	आस्कन्दने	900,921,941
1881	तिगँ	स्वादिः	आस्कन्दने	900,921,941
1882	षघँ	स्वादिः	हिंसायाम्	901,922,942
1883	ञिधृषाँ	स्वादिः	प्रागल्भ्ये	902,923,943
1884	दन्भुँ	स्वादिः	दम्भे	903,924,944
1885	ऋधुँ	स्वादिः	वृद्धौ	904,925,945
1886	अहँ	स्वादिः	व्याप्तौ	-,926,947
1887	दघँ	स्वादिः	घातने	906,927,948
1888	दघँ	स्वादिः	पालने	906,-,-
1889	तृपँ	स्वादिः	प्रीणने	-,-,946
1890	चमुँ	स्वादिः	भक्षणे	907,928,949
1891	क्षि	स्वादिः	हिंसायाम्	908,-,950
1892	चिरि	स्वादिः	हिंसायाम्	908,929,950
1893	जिरि	स्वादिः	हिंसायाम्	908,929,950
1894	दाश	स्वादिः	हिंसायाम्	908,929,950
1895	दृ	स्वादिः	हिंसायाम्	908,929,950
1896	रि	स्वादिः	हिंसायाम्	908,-,950
1897	ऋक्षि	स्वादिः	हिंसायाम्	-,929,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1898	तुदँ	तुदादिः	व्यथने	909,930,951
1899	णुदँ	तुदादिः	प्रेरणे	910,931,952
1900	दिशँ	तुदादिः	अतिसर्जने	911,932,953
1901	भ्रस्जँ	तुदादिः	पाके	912,933,954
1902	क्षिपँ	तुदादिः	प्रेरणे	913,934,955
1903	कृषँ	तुदादिः	विलेखने	914,935,956
1904	ऋषीँ	तुदादिः	गतौ	915,936,957
1905	जुषीँ	तुदादिः	प्रीतौ	916,937,958
1906	जुषीँ	तुदादिः	सेवने	916,937,958
1907	ओँविजीँ	तुदादिः	चलने	917,938,959
1908	ओँविजीँ	तुदादिः	भये	917,938,959
1909	ओँलजीँ	तुदादिः	व्रीडायाम्	918,939,960
1910	ओँलस्जीँ	तुदादिः	व्रीडायाम्	918,939,960
1911	ओँव्रस्चूँ	तुदादिः	छेदने	919,940,961
1912	व्यचँ	तुदादिः	व्याजीकरणे	920,-,962
1913	व्यचँ	तुदादिः	सम्भवे	-,941,-
1914	व्यजँ	तुदादिः	व्याजीकरणे	-,942,-
1915	उछिँ	तुदादिः	उञ्छे	921,943,963
1916	उछीँ	तुदादिः	विवासे	-,944,964
1917	ऋछँ	तुदादिः	इन्द्रियप्रलये	922,945,965
1918	ऋछँ	तुदादिः	गतौ	922,-,965
1919	ऋछँ	तुदादिः	मूर्तिभावे	922,945,965
1920	मिछँ	तुदादिः	उत्क्लेशे	923,946,966
1921	चर्चँ	तुदादिः	परिभाषणे	924,-,967
1922	चर्चँ	तुदादिः	भर्त्सने	924,-,-
1923	जर्जँ	तुदादिः	परिभाषणे	924,947,-
1924	जर्जँ	तुदादिः	भर्त्सने	924,-,-
1925	झर्झँ	तुदादिः	परिभाषणे	924,947,-
1926	झर्झँ	तुदादिः	भर्त्सने	924,-,-
1927	चर्छँ	तुदादिः	परिभाषणे	-,947,-
1928	चर्चँ	तुदादिः	सन्तर्जने	-,-,967
1929	जर्चँ	तुदादिः	परिभाषणे	-,-,967
1930	जर्चँ	तुदादिः	सन्तर्जने	-,-,967

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1931	झर्चँ	तुदादिः	परिभाषणे	-,-,967
1932	झर्चँ	तुदादिः	सन्तर्जने	-,-,967
1933	त्वचँ	तुदादिः	संवरणे	925,948,968
1934	ऋचँ	तुदादिः	स्तुतौ	926,949,969
1935	उब्जँ	तुदादिः	आर्जवे	927,950,970
1936	उद्झँ	तुदादिः	उत्सर्गे	928,951,971
1937	लुभँ	तुदादिः	विमोहने	929,952,972
1938	रिफँ	तुदादिः	कत्थने	930,-,973
1939	रिफँ	तुदादिः	दाने	930,-,973
1940	रिफँ	तुदादिः	निन्दने	930,-,-
1941	रिफँ	तुदादिः	युद्धे	930,-,973
1942	रिफँ	तुदादिः	हिंसायाम्	930,-,973
1943	ऋहँ	तुदादिः	कत्थने	-,953,-
1944	ऋहँ	तुदादिः	दाने	-,953,-
1945	ऋहँ	तुदादिः	युद्धे	-,953,-
1946	ऋहँ	तुदादिः	हिंसायाम्	-,953,-
1947	तृन्फँ	तुदादिः	तृप्तौ	931,955,974
1948	तृपँ	तुदादिः	तृप्तौ	931,-,-
1949	तृफँ	तुदादिः	तृप्तौ	-,955,974
1950	तुन्पँ	तुदादिः	हिंसायाम्	932,956,975
1951	तुन्फँ	तुदादिः	हिंसायाम्	932,956,975
1952	तुपँ	तुदादिः	हिंसायाम्	932,956,975
1953	तुफँ	तुदादिः	हिंसायाम्	932,956,975
1954	दृन्फँ	तुदादिः	उत्क्लेशे	933,957,976
1955	दृफँ	तुदादिः	उत्क्लेशे	933,957,976
1956	ऋन्फँ	तुदादिः	हिंसायाम्	934,954,977
1957	ऋफँ	तुदादिः	हिंसायाम्	934,954,977
1958	गुन्फँ	तुदादिः	ग्रन्थे	935,958,978
1959	गुफँ	तुदादिः	ग्रन्थे	935,958,978
1960	उन्भँ	तुदादिः	पूरणे	936,959,979
1961	उभँ	तुदादिः	पूरणे	936,959,979
1962	शुन्भँ	तुदादिः	शोभार्थे	937,960,980
1963	शुभँ	तुदादिः	शोभार्थे	937,960,980

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1964	दृभीँ	तुदादिः	ग्रन्थे	938,961,981
1965	चृतीँ	तुदादिः	ग्रन्थे	939,962,982
1966	चृतीँ	तुदादिः	हिंसायाम्	939,962,982
1967	विधँ	तुदादिः	विधाने	940,963,983
1968	जुडँ	तुदादिः	गतौ	941,-,984
1969	जुनँ	तुदादिः	गतौ	-,964,-
1970	मृडँ	तुदादिः	सुखे	942,965,985
1971	पृडँ	तुदादिः	सुखे	943,966,986
1972	पृणँ	तुदादिः	प्रीणने	944,967,987
1973	मृणँ	तुदादिः	हिंसायाम्	945,968,988
1974	तुणँ	तुदादिः	कौटिल्ये	946,969,989
1975	पुणँ	तुदादिः	कर्मणि_शुभे	947,970,990
1976	पुणँ	तुदादिः	कौटिल्ये	-,970,-
1977	मुणँ	तुदादिः	प्रतिज्ञाने	948,971,991
1978	कुणँ	तुदादिः	उपकरणे	949,972,992
1979	कुणँ	तुदादिः	शब्दे	949,972,992
1980	शुनँ	तुदादिः	गतौ	950,973,993
1981	द्रुणँ	तुदादिः	कौटिल्ये	951,974,994
1982	द्रुणँ	तुदादिः	गतौ	951,974,994
1983	द्रुणँ	तुदादिः	हिंसायाम्	951,974,994
1984	घुणँ	तुदादिः	भ्रमणे	952,975,995
1985	घूर्णँ	तुदादिः	भ्रमणे	952,975,995
1986	षुरँ	तुदादिः	ऐश्वर्ये	953,-,996
1987	षुरँ	तुदादिः	दीप्तौ	953,-,996
1988	सुरँ	तुदादिः	ऐश्वर्ये	-,976,-
1989	सुरँ	तुदादिः	दीप्तौ	-,976,-
1990	कुरँ	तुदादिः	शब्दे	954,977,997
1991	खुरँ	तुदादिः	च्छेदने	955,-,-
1992	खुरँ	तुदादिः	विलेखने	-,978,-
1993	मुरँ	तुदादिः	संवेष्टने	956,979,999
1994	खुरँ	तुदादिः	खण्डने	-,-,998
1995	खुरँ	तुदादिः	छेदने	-,-,998
1996	क्षुरँ	तुदादिः	विलेखने	957,978,1000

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
1997	घुरँ	तुदादिः	भीमार्थे	958,980,1001
1998	घुरँ	तुदादिः	शब्दे	958,980,1001
1999	पुरँ	तुदादिः	अग्रगमने	959,981,1002
2000	वृहूँ	तुदादिः	उद्यमने	960,-,1003
2001	बृहूँ	तुदादिः	उद्यमने	-,982,-
2002	तृन्हूँ	तुदादिः	हिंसायाम्	961,983,1004
2003	तृहूँ	तुदादिः	हिंसायाम्	961,983,1004
2004	स्तृहूँ	तुदादिः	हिंसायाम्	961,983,1004
2005	स्तृन्हू	तुदादिः	हिंसायाम्	-,983,-
2006	इषँ	तुदादिः	इच्छायाम्	962,-,-
2007	इषुँ	तुदादिः	इच्छायाम्	-,984,1005
2008	मिषँ	तुदादिः	स्पर्धायाम्	963,985,1006
2009	किलँ	तुदादिः	श्वैत्ये	964,986,1007
2010	किलँ	तुदादिः	क्रीडने	-,986,1007
2011	तिलँ	तुदादिः	स्नेहने	965,987,1008
2012	चिलँ	तुदादिः	वसने	966,988,1009
2013	चलँ	तुदादिः	विलसने	967,989,-
2014	चलँ	तुदादिः	विकसने	-,-,1010
2015	इलँ	तुदादिः	क्षेपणे	968,991,1011
2016	इलँ	तुदादिः	स्वप्ने	968,991,1011
2017	हिलँ	तुदादिः	हावकरणे	-,994,1014
2018	विलँ	तुदादिः	संवरणे	969,990,1016
2019	बिलँ	तुदादिः	भेदने	970,992,1012
2020	णिलँ	तुदादिः	गहने	971,993,1013
2021	हिलँ	तुदादिः	भावकरणे	972,-,-
2022	शिलँ	तुदादिः	उञ्छे	973,995,1015
2023	षिलँ	तुदादिः	उञ्छे	973,995,1015
2024	मिलँ	तुदादिः	श्लेषणे	974,-,1017
2025	लिखँ	तुदादिः	अक्षरविन्यासे	975,996,1018
2026	कुटँ	तुदादिः	कौटिल्ये	976,997,1019
2027	पुटँ	तुदादिः	संश्लेषणे	977,998,1020
2028	कुचँ	तुदादिः	सङ्कोचने	978,999,1021
2029	गुजँ	तुदादिः	शब्दे	979,1000,1022

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2030	गुडँ	तुदादिः	रक्षणे	980,1001,1023
2031	डिपँ	तुदादिः	क्षेपे	981,1002,1024
2032	छुरँ	तुदादिः	छेदने	982,1003,1025
2033	स्फुटँ	तुदादिः	विकसने	983,1004,1026
2034	मुटँ	तुदादिः	आक्षेपे	984,1005,1027
2035	मुटँ	तुदादिः	प्रमर्दने	984,1005,1027
2036	त्रुटँ	तुदादिः	छेदने	985,1006,1028
2037	तुटँ	तुदादिः	कलहकर्मणि	986,1007,1029
2038	चुटँ	तुदादिः	छेदने	987,1008,1030
2039	छुटँ	तुदादिः	छेदने	987,1008,1030
2040	जुडँ	तुदादिः	बन्धने	988,1009,1031
2041	कडँ	तुदादिः	मदे	989,-,1032
2042	लुटँ	तुदादिः	संश्लेषणे	990,-,-
2043	कडँ	तुदादिः	घसने	-,1010,-
2044	कृडँ	तुदादिः	घनत्वे	991,1012,-
2045	लुठँ	तुदादिः	संश्लेषणे	-,-,1033
2046	हुडँ	तुदादिः	सहने	-,-,1035
2047	कुडँ	तुदादिः	बाल्ये	992,1011,1036
2048	पुडँ	तुदादिः	उत्सर्गे	993,-,1037
2049	घुटँ	तुदादिः	प्रतिघाते	994,-,1038
2050	गुडँ	तुदादिः	प्रतिघाते	-,1013,-
2051	तुडँ	तुदादिः	तोडने	995,1014,1039
2052	थुडँ	तुदादिः	संवरणे	996,1015,1040
2053	ष्थुडँ	तुदादिः	संवरणे	-,-,1040
2054	हुडँ	तुदादिः	सङ्घाते	-,-,1042
2055	स्फुरँ	तुदादिः	दीप्तौ	-,-,1044
2056	स्फुरँ	तुदादिः	स्फुरणे	-,-,1044
2057	स्फुडँ	तुदादिः	संवरणे	996,-,1046
2058	स्थुडँ	तुदादिः	संवरणे	-,1015,-
2059	बुडँ	तुदादिः	संवरणे	-,-,1046
2060	स्फुरँ	तुदादिः	सञ्चलने	997,-,1044
2061	क्रुडँ	तुदादिः	निमज्जने	-,-,1047
2062	स्फुलँ	तुदादिः	सञ्चलने	997,-,1050

continued . . .

... continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2063	चुडँ	तुदादिः	संवरणे	998,-,-
2064	दुडँ	तुदादिः	निमज्जने	-,1016,-
2065	हुडँ	तुदादिः	निमज्जने	-,1016,-
2066	व्रुडँ	तुदादिः	संवरणे	998,1017,-
2067	स्फुडँ	तुदादिः	संवरणे	998,-,-
2068	भ्रुडँ	तुदादिः	संवरणे	-,1017,-
2069	स्फरँ	तुदादिः	चलने	-,1018,-
2070	स्फलँ	तुदादिः	चलने	-,1018,-
2071	स्फुरँ	तुदादिः	चलने	-,1018,-
2072	स्फुलँ	तुदादिः	चलने	-,1018,-
2073	स्फुलँ	तुदादिः	सञ्चये	-,1019,-
2074	गुरीँ	तुदादिः	उद्यमने	999,1020,1051
2075	णू	तुदादिः	स्तवने	1000,1021,1052
2076	धू	तुदादिः	विधूनने	1001,1022,1053
2077	गु	तुदादिः	पुरीषोत्सर्गे	1002,-,1054
2078	गू	तुदादिः	पुरीषोत्सर्गे	-,1023,-
2079	ध्रु	तुदादिः	गतौ	1003,1024,1055
2080	ध्रु	तुदादिः	स्थैर्ये	1003,1024,1055
2081	कुङ्	तुदादिः	शब्दे	1004,1025,1056
2082	पृङ्	तुदादिः	व्यायामे	1005,1026,1057
2083	मृङ्	तुदादिः	प्राणत्यागे	1006,1027,1058
2084	पि	तुदादिः	गतौ	1007,1028,1059
2085	रि	तुदादिः	गतौ	1007,1028,1059
2086	धि	तुदादिः	धारणे	1008,1029,-
2087	धि	तुदादिः	विधारणे	-,-,1060
2088	क्षि	तुदादिः	गतौ	1009,1030,1061
2089	क्षि	तुदादिः	निवासे	1009,1030,1061
2090	षू	तुदादिः	प्रेरणे	1010,1031,1062
2091	कॄ	तुदादिः	विक्षेपे	1011,1032,1063
2092	गॄ	तुदादिः	निगरणे	1012,1033,1064
2093	दृङ्	तुदादिः	आदरे	1013,1034,1065
2094	धृङ्	तुदादिः	अवस्थाने	1014,-,1066
2095	प्रछँ	तुदादिः	ज्ञीप्सायाम्	1015,1035,1067

continued ...

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2096	सृजँ	तुदादिः	विसर्गे	1016,1036,1068
2097	टुमस्जोँ	तुदादिः	शुद्धौ	1017,1037,1069
2098	रुजोँ	तुदादिः	भङ्गे	1018,1038,1070
2099	भुजोँ	तुदादिः	कौटिल्ये	1019,1039,1071
2100	छुपँ	तुदादिः	स्पर्शने	1020,-,1072
2101	छुपँ	तुदादिः	संस्पर्शे	-,1040,-
2102	रिशँ	तुदादिः	हिंसायाम्	1021,1041,1073
2103	रुशँ	तुदादिः	हिंसायाम्	1021,1041,1073
2104	लिशँ	तुदादिः	गतौ	1022,1042,1074
2105	स्पृशँ	तुदादिः	संस्पर्शने	1023,1043,1075
2106	विछँ	तुदादिः	गतौ	1024,1044,1076
2107	विशँ	तुदादिः	प्रवेशने	1025,1045,1077
2108	मृशँ	तुदादिः	आमर्शने	1026,1046,1078
2109	णुदँ	तुदादिः	प्रेरणे	1027,1047,1079
2110	षँॢ	तुदादिः	अवसादने	1028,1049,-
2111	षँॢ	तुदादिः	गतौ	1028,1049,-
2112	षँॢ	तुदादिः	विशरणे	1028,1049,1080
2113	शँॢ	तुदादिः	शातने	1029,1048,1081
2114	मिलँ	तुदादिः	सङ्गमे	1030,-,1082
2115	मुचॢँ	तुदादिः	मोक्षणे	1031,1050,1083
2116	लुँॢ	तुदादिः	छेदने	1032,-,1084
2117	लुँॢ	तुदादिः	छदने	-,1051,-
2118	विँॢ	तुदादिः	लाभे	1033,1052,1085
2119	लिपँ	तुदादिः	उपदेहे	1034,1053,-
2120	लिपँ	तुदादिः	उपदाहे	-,-,1086
2121	षिचँ	तुदादिः	क्षरणे	1035,1054,1087
2122	कृतीँ	तुदादिः	छेदने	1036,1055,1088
2123	खिदँ	तुदादिः	परिघाते	1037,-,1089
2124	खिदँ	तुदादिः	परितापे	-,1056,-
2125	पिशँ	तुदादिः	अवयवे	1038,1057,1090
2126	रुधिँर्	रुधादिः	आवरणे	1039,1058,1091
2127	भिदिँर्	रुधादिः	विदारणे	1040,1059,1092
2128	छिदिँर्	रुधादिः	द्वैधीकरणे	1041,1060,1093

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2129	रिचिँर्	रुधादिः	विरेचने	1042,1061,1094
2130	विजिँर्	रुधादिः	पृथग्भावे	1043,-,-
2131	विचिँर्	रुधादिः	पृथग्भावे	-,1062,1095
2132	क्षुदिँर्	रुधादिः	सम्पेषणे	1044,1063,1096
2133	युजिँर्	रुधादिः	योगे	1045,1064,1097
2134	उँछृदिँर्	रुधादिः	दीप्तौ	1046,1065,1098
2135	उँछृदिँर्	रुधादिः	देवने	1046,1065,1098
2136	उँतृदिँर्	रुधादिः	अनादरे	1047,1066,1099
2137	उँतृदिँर्	रुधादिः	हिंसायाम्	1047,1066,1099
2138	कृतीँ	रुधादिः	वेष्टने	1048,1067,1100
2139	ञिइन्धीँ	रुधादिः	दीप्तौ	1049,1068,1101
2140	खिदँ	रुधादिः	दैन्ये	1050,1069,1102
2141	विदँ	रुधादिः	विचारणे	1051,1070,1103
2142	शिषॢँ	रुधादिः	विशेषणे	1052,1071,-
2143	शिषॢँ	रुधादिः	विशरणे	-,-,1104
2144	पिषॢँ	रुधादिः	सञ्चूर्णने	1053,1072,1105
2145	भन्जोँ	रुधादिः	आमर्दने	1054,1073,1106
2146	भुजँ	रुधादिः	अभ्यवहारे	1055,1074,1107
2147	भुजँ	रुधादिः	पालने	1055,1074,1107
2148	तृहँ	रुधादिः	हिंसायाम्	1056,1075,1108
2149	हिसिँ	रुधादिः	हिंसायाम्	1057,1075,1108
2150	उन्दीँ	रुधादिः	क्लेदने	1058,1076,1109
2151	अन्जूँ	रुधादिः	कान्तौ	1059,-,1110
2152	अन्जूँ	रुधादिः	गतौ	1059,1077,1110
2153	अन्जूँ	रुधादिः	म्रक्षणे	1059,1077,1110
2154	अन्जूँ	रुधादिः	व्यक्तौ	1059,1077,1110
2155	तन्चूँ	रुधादिः	सङ्कोचने	1060,-,1111
2156	तन्जूँ	रुधादिः	सङ्कोचने	-,1078,-
2157	ओँविजीँ	रुधादिः	चलने	1061,1079,1112
2158	ओँविजीँ	रुधादिः	भये	1061,1079,1112
2159	वृजीँ	रुधादिः	वर्जने	1062,1080,1113
2160	पृचीँ	रुधादिः	सम्पर्के	1063,1081,1114
2161	तनुँ	तनादिः	विस्तारे	1064,1082,1115

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2162	षणुँ	तनादिः	दाने	1065,1083,1116
2163	क्षणुँ	तनादिः	हिंसायाम्	1066,1084,1117
2164	क्षिणुँ	तनादिः	हिंसायाम्	1067,-,1118
2165	ऋणुँ	तनादिः	गतौ	1068,1085,1119
2166	ऋणुँ	तनादिः	दीप्तौ	-,-,1119
2167	तृणुँ	तनादिः	अदने	1069,1086,-
2168	तृणँ	तनादिः	अदने	-,-,1120
2169	घृणुँ	तनादिः	दीप्तौ	1070,1087,1121
2170	वनुँ	तनादिः	याचने	1071,1088,1122
2171	मनुँ	तनादिः	अवबोधने	1072,1089,-
2172	मनुँ	तनादिः	बोधने	-,-,1123
2173	डुकृञ्	तनादिः	करणे	1073,1090,1124
2174	डुक्रीञ्	क्र्यादिः	द्रव्यविनिमये	1074,1091,1125
2175	प्रीञ्	क्र्यादिः	कान्तौ	1075,1092,-
2176	प्रीञ्	क्र्यादिः	तर्पणे	1075,1092,1126
2177	श्रीञ्	क्र्यादिः	पाके	1076,1093,1127
2178	मीञ्	क्र्यादिः	हिंसायाम्	1077,1094,1128
2179	षिञ्	क्र्यादिः	बन्धने	1078,1095,1129
2180	स्कुञ्	क्र्यादिः	आप्रवणे	1079,1096,-
2181	युञ्	क्र्यादिः	बन्धने	1080,1097,-
2182	स्कुञ्	क्र्यादिः	आप्लवने	-,-,1130
2183	युञ्	क्र्यादिः	ब्रन्धने	-,-,1131
2184	क्नूञ्	क्र्यादिः	शब्दे	1081,1098,1132
2185	द्रूञ्	क्र्यादिः	हिंसायाम्	1082,1099,1133
2186	पूञ्	क्र्यादिः	पवने	1083,1100,1134
2187	लूञ्	क्र्यादिः	छेदने	1084,1101,1135
2188	स्तॄञ्	क्र्यादिः	आच्छादने	1085,1102,1136
2189	कॄञ्	क्र्यादिः	हिंसायाम्	1086,1103,1137
2190	वॄञ्	क्र्यादिः	वरणे	1087,1104,1138
2191	धूञ्	क्र्यादिः	कम्पने	1088,1105,1139
2192	शॄ	क्र्यादिः	हिंसायाम्	1089,-,1140
2193	शॄञ्	क्र्यादिः	हिंसायाम्	-,1106,-
2194	पॄ	क्र्यादिः	पालने	1090,1107,1141

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2195	पॄ	क्र्यादिः	पूरणे	1090,1107,1141
2196	स्वॄ	क्र्यादिः	हिंसायाम्	-,-,1142
2197	वॄ	क्र्यादिः	वरणे	1091,-,1143
2198	भॄ	क्र्यादिः	भर्त्सने	1092,-,1144
2199	मॄ	क्र्यादिः	हिंसायाम्	1093,1108,-
2200	भॄ	क्र्यादिः	भरणे	-,1109,-
2201	वॄ	क्र्यादिः	भरणे	-,1109,-
2202	भॄ	क्र्यादिः	भर्जने	-,1110,-
2203	दॄ	क्र्यादिः	विदारणे	1094,1111,1145
2204	जॄ	क्र्यादिः	वयोहानौ	1095,1112,1146
2205	नॄ	क्र्यादिः	नये	1097,1113,1148
2206	कॄ	क्र्यादिः	हिंसायाम्	1098,1114,1152
2207	ॠ	क्र्यादिः	गतौ	1099,1115,1150
2208	गॄ	क्र्यादिः	शब्दे	1100,1116,1151
2209	ज्या	क्र्यादिः	वयोहानौ	1101,1117,1154
2210	व्ली	क्र्यादिः	वरणे	-,1118,1155
2211	री	क्र्यादिः	गतौ	1102,1119,1156
2212	री	क्र्यादिः	रेषणे	1102,1119,1156
2213	ली	क्र्यादिः	श्लेषणे	1103,1120,1157
2214	ब्ली	क्र्यादिः	वरणे	1104,-,-
2215	प्ली	क्र्यादिः	गतौ	1105,-,-
2216	ल्वी	क्र्यादिः	गतौ	-,1121,-
2217	व्री	क्र्यादिः	वरणे	1106,1122,1159
2218	प्ली	क्र्यादिः	श्लेषणे	-,-,1158
2219	भ्री	क्र्यादिः	भये	1107,-,-
2220	भ्री	क्र्यादिः	भरणे	-,1123,1160
2221	क्षीष्	क्र्यादिः	हिंसायाम्	1108,-,1161
2222	क्षिष्	क्र्यादिः	हिंसायाम्	-,1124,-
2223	ज्ञा	क्र्यादिः	अवबोधने	1109,1125,1162
2224	बन्धँ	क्र्यादिः	बन्धने	1110,1126,1163
2225	वृङ्	क्र्यादिः	सम्भक्तौ	1111,1127,1164
2226	श्रन्थँ	क्र्यादिः	प्रतिहर्षे	1112,-,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2227	श्रन्थँ	क्र्यादिः	विमोचने	1112,1128,-
2228	श्रन्थँ	क्र्यादिः	हर्षे	-,1128,1165
2229	श्रन्थँ	क्र्यादिः	मोचने	-,-,1165
2230	मन्थँ	क्र्यादिः	विलोडने	1113,1129,1166
2231	ग्रन्थँ	क्र्यादिः	सन्दर्भे	1114,1130,1167
2232	श्रन्थँ	क्र्यादिः	सन्दर्भे	-,-,1167
2233	कुन्थँ	क्र्यादिः	संश्लेषणे	1115,-,1168
2234	कुन्थँ	क्र्यादिः	श्लेषणे	-,1131,-
2235	मृदँ	क्र्यादिः	क्षोदे	1116,1132,1169
2236	मृडँ	क्र्यादिः	क्षोदे	1117,-,1170
2237	गुधँ	क्र्यादिः	रोषे	1118,-,1171
2238	मृडँ	क्र्यादिः	सुखे	-,1133,-
2239	कुषँ	क्र्यादिः	निष्कर्षे	1119,1134,1172
2240	क्षुभँ	क्र्यादिः	सञ्चलने	1120,1135,1173
2241	णभँ	क्र्यादिः	हिंसायाम्	1121,1136,1174
2242	तुभँ	क्र्यादिः	हिंसायाम्	1121,1136,1174
2243	क्लिशूँ	क्र्यादिः	विबाधायाम्	1122,1137,1175
2244	अशँ	क्र्यादिः	भोजने	1123,1138,1176
2245	उँध्रसँ	क्र्यादिः	उञ्छे	1124,1139,1177
2246	इषँ	क्र्यादिः	आभीक्ष्ण्ये	1125,1140,1178
2247	विषँ	क्र्यादिः	विप्रयोगे	1126,1141,1179
2248	प्रुषँ	क्र्यादिः	पूरणे	1127,1142,1180
2249	प्रुषँ	क्र्यादिः	सेवने	1127,-,-
2250	प्रुषँ	क्र्यादिः	स्नेहने	1127,1142,1180
2251	प्लुषँ	क्र्यादिः	पूरणे	1127,1142,1180
2252	प्लुषँ	क्र्यादिः	सेवने	1127,-,-
2253	प्लुषँ	क्र्यादिः	स्नेहने	1127,1142,1180
2254	प्रुषँ	क्र्यादिः	सेचने	-,1142,-
2255	प्लुषँ	क्र्यादिः	सेचने	-,1142,-
2256	प्रुषँ	क्र्यादिः	मोचने	-,-,1180
2257	प्लुषँ	क्र्यादिः	मोचने	-,-,1180
2258	पुषँ	क्र्यादिः	पुष्टौ	1128,1143,1181
2259	मुषँ	क्र्यादिः	स्तेये	1129,1144,1182

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2260	खचँ	क्र्यादिः	भूतप्रादुर्भावे	1130,-,1183
2261	खवँ	क्र्यादिः	भूतप्रादुर्भावे	-,1145,-
2262	ग्रहँ	क्र्यादिः	उपादाने	1131,1147,1185
2263	हेठँ	क्र्यादिः	भूतप्रादुर्भावे	-,1146,-
2264	चुरँ	चुरादिः	स्तेये	1132,1148,1186
2265	चितिँ	चुरादिः	स्मृत्याम्	1133,1149,1187
2266	यत्रिँ	चुरादिः	सङ्कोचने	1134,1150,1188
2267	स्फुडिँ	चुरादिः	परिहासे	1135,-,1189
2268	स्पुडिँ	चुरादिः	परिहासे	-,1151,-
2269	लक्षँ	चुरादिः	अङ्कने	1136,1152,1190
2270	लक्षँ	चुरादिः	दर्शने	1136,1152,1190
2271	कुद्रिँ	चुरादिः	अनृतभाषणे	1137,1153,1191
2272	लडँ	चुरादिः	उपसेवायाम्	1138,1154,1192
2273	मिदिँ	चुरादिः	स्नेहने	1139,1155,1193
2274	ओँलडिँ	चुरादिः	उत्क्षेपणे	1140,1156,1194
2275	जलँ	चुरादिः	अपवारणे	1141,1157,1195
2276	पीडँ	चुरादिः	अवगाहने	1142,-,1196
2277	पीडँ	चुरादिः	गहने	-,1158,-
2278	नटँ	चुरादिः	अवस्यन्दने	1143,1159,1197
2279	श्रथँ	चुरादिः	प्रयत्ने	1144,-,-
2280	श्रथँ	चुरादिः	प्रतिहर्षे	-,1160,-
2281	बधँ	चुरादिः	संयमने	1145,1161,1199
2282	श्रथँ	चुरादिः	प्रतियत्ने	-,-,1198
2283	पॄ	चुरादिः	पूरणे	1146,1162,1200
2284	ऊर्जँ	चुरादिः	प्राणने	1147,1163,-
2285	ऊर्जँ	चुरादिः	बले	1147,1163,1201
2286	ऊर्जँ	चुरादिः	प्राणधारणे	-,-,1201
2287	पक्षँ	चुरादिः	परिग्रहे	1148,-,-
2288	वर्णँ	चुरादिः	वर्णे	-,1164,-
2289	चूर्णँ	चुरादिः	प्रेरणे	1149,1165,1202
2290	वर्णँ	चुरादिः	प्रेरणे	1149,-,1202
2291	प्रथँ	चुरादिः	प्रख्याने	1150,-,1203
2292	पृथँ	चुरादिः	प्रक्षेपणे	1151,-,1204

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2293	षन्बँ	चुरादिः	सम्बन्धे	1152,-,1205
2294	पर्थँ	चुरादिः	प्रक्षेपणे	-,1166,-
2295	भक्षँ	चुरादिः	अदने	1153,1168,1207
2296	सान्बँ	चुरादिः	सम्बन्धे	-,1167,-
2297	शन्बँ	चुरादिः	सम्बन्धे	-,-,1206
2298	कुत्टँ	चुरादिः	छेदने	1154,1169,1208
2299	कुत्टँ	चुरादिः	भर्त्सने	1154,-,1208
2300	कुत्टँ	चुरादिः	कुत्सायाम्	-,1169,-
2301	चुत्टँ	चुरादिः	अल्पीभावे	1155,1170,1209
2302	पुत्टँ	चुरादिः	अल्पीभावे	1155,-,1209
2303	अत्टँ	चुरादिः	अनादरे	1156,-,1210
2304	षुत्टँ	चुरादिः	अनादरे	1156,-,1210
2305	सुत्टँ	चुरादिः	अनादरे	-,1171,-
2306	लुण्ठँ	चुरादिः	स्तेये	1157,1172,1211
2307	शठँ	चुरादिः	असंस्कारे	1158,1173,-
2308	शठँ	चुरादिः	गतौ	1158,1173,1212
2309	श्वठँ	चुरादिः	असंस्कारे	1158,1173,-
2310	श्वठँ	चुरादिः	गतौ	1158,1173,1212
2311	शठँ	चुरादिः	संस्कारे	-,-,1212
2312	श्वठँ	चुरादिः	संस्कारे	-,-,1212
2313	तुजिँ	चुरादिः	निकेतने	1159,1174,1214
2314	तुजिँ	चुरादिः	बलादाने	1159,1174,1214
2315	तुजिँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1159,1174,1214
2316	पिजिँ	चुरादिः	निकेतने	1159,1174,1214
2317	पिजिँ	चुरादिः	बलादाने	1159,1174,1214
2318	पिजिँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1159,1174,1214
2319	लुजिँ	चुरादिः	निकेतने	-,1174,-
2320	लुजिँ	चुरादिः	बलादाने	-,1174,-
2321	लुजिँ	चुरादिः	हिंसायाम्	-,1174,-
2322	पिसँ	चुरादिः	गतौ	1160,1175,1215
2323	षान्त्वँ	चुरादिः	सामप्रयोगे	1161,-,1216
2324	सान्त्वँ	चुरादिः	सामप्रयोगे	-,1176,-
2325	वल्कँ	चुरादिः	परिभाषणे	1162,1177,1217

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2326	श्वल्कँ	चुरादिः	परिभाषणे	1162,1177,1217
2327	ष्णिहँ	चुरादिः	स्नेहने	1163,-,1218
2328	स्मिटँ	चुरादिः	अनादरे	1164,-,1219
2329	स्निटँ	चुरादिः	स्नेहने	-,1178,-
2330	स्फिटँ	चुरादिः	अनादरे	-,1179,-
2331	श्लिषँ	चुरादिः	श्लेषणे	1165,1180,-
2332	श्लिषँ	चुरादिः	आलिङ्गने	-,-,1221
2333	पथिँ	चुरादिः	गतौ	1166,1181,1222
2334	पिछँ	चुरादिः	कुट्टने	1167,-,1223
2335	छदिँ	चुरादिः	संवरणे	1168,-,1224
2336	श्रणुँ	चुरादिः	दाने	1169,-,-
2337	पिच्चँ	चुरादिः	कुट्टने	-,1182,-
2338	तडँ	चुरादिः	आघाते	1170,1185,1226
2339	छदँ	चुरादिः	संवरणे	-,1183,-
2340	श्रणँ	चुरादिः	दाने	-,1184,1225
2341	कडिँ	चुरादिः	भेदने	1171,-,1227
2342	खडिँ	चुरादिः	भेदने	1171,1186,1227
2343	खडँ	चुरादिः	भेदने	1171,1186,1227
2344	कुडिँ	चुरादिः	रक्षणे	1172,-,1228
2345	गुडिँ	चुरादिः	वेष्टने	1173,-,1229
2346	गुडिँ	चुरादिः	रक्षणे	-,1187,-
2347	गुठिँ	चुरादिः	वेष्टने	-,1188,-
2348	खुडिँ	चुरादिः	खण्डने	1174,1189,-
2349	वटिँ	चुरादिः	विभाजने	1175,-,1230
2350	वडिँ	चुरादिः	विभाजने	-,1190,-
2351	मडिँ	चुरादिः	भूषायाम्	1176,1192,1232
2352	मडिँ	चुरादिः	हर्षे	1176,-,1232
2353	चडिँ	चुरादिः	कोपे	-,1191,1231
2354	भडिँ	चुरादिः	कल्याणे	1177,1193,1233
2355	छर्दँ	चुरादिः	वमने	1178,1194,1234
2356	पुस्तँ	चुरादिः	अनादरे	1179,1195,1235
2357	पुस्तँ	चुरादिः	आदरे	1179,1195,1235
2358	बुस्तँ	चुरादिः	अनादरे	1179,1195,1235

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2359	बुस्तँ	चुरादिः	आदरे	1179,1195,1235
2360	चुदँ	चुरादिः	सञ्चोदने	1180,1196,1236
2361	धक्कँ	चुरादिः	नाशने	1181,1197,1237
2362	नक्कँ	चुरादिः	नाशने	1181,1197,1237
2363	चक्कँ	चुरादिः	व्यथने	1182,1198,1238
2364	चुक्कँ	चुरादिः	व्यथने	1182,1198,1238
2365	क्षलँ	चुरादिः	शौचकर्मणि	1183,1199,1239
2366	तलँ	चुरादिः	प्रतिष्ठायाम्	1184,1200,-
2367	तलँ	चुरादिः	प्रतिष्ठाकरणे	-,-,1240
2368	तुलँ	चुरादिः	उन्माने	1185,1201,1241
2369	दुलँ	चुरादिः	उत्क्षेपणे	1186,1202,1242
2370	पुलँ	चुरादिः	महत्वे	1187,-,1243
2371	चुलँ	चुरादिः	समुच्छ्राये	1188,-,1244
2372	पुलँ	चुरादिः	समुच्छ्राये	-,1203,-
2373	बुलँ	चुरादिः	निमज्जने	-,1204,-
2374	मूलँ	चुरादिः	रोहणे	1189,1205,1245
2375	कलँ	चुरादिः	क्षेपे	1190,1206,1246
2376	विलँ	चुरादिः	क्षेपे	1190,-,-
2377	किलँ	चुरादिः	क्षेपे	-,1206,-
2378	पिलँ	चुरादिः	क्षेपे	-,1206,1246
2379	बिलँ	चुरादिः	भेदने	1191,1207,1247
2380	तिलँ	चुरादिः	स्नेहने	1192,1208,1248
2381	चलँ	चुरादिः	भृतौ	1193,1209,-
2382	पालँ	चुरादिः	रक्षणे	1194,-,-
2383	पलँ	चुरादिः	रक्षणे	-,1210,1250
2384	लूषँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1195,1211,1251
2385	बलँ	चुरादिः	भृतौ	-,-,1249
2386	शुल्बँ	चुरादिः	माने	1196,1212,-
2387	छुटँ	चुरादिः	छेदने	-,1213,-
2388	चुटँ	चुरादिः	छेदने	1197,1252,1253
2389	पुटँ	चुरादिः	सञ्चूर्णने	-,1214,-
2390	वजँ	चुरादिः	गतौ	-,1216,-
2391	वजँ	चुरादिः	मार्गसंस्कारे	-,1216,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2392	शुल्कँ	चुरादिः	सर्जने	-,1217,-
2393	छपिँ	चुरादिः	गत्याम्	-,1218,-
2394	स्वर्तँ	चुरादिः	कृच्छ्रजीवने	-,1221,-
2395	स्वर्तँ	चुरादिः	गत्याम्	-,1221,-
2396	ज्ञपँ	चुरादिः	तोषणे	-,1222,-
2397	ज्ञपँ	चुरादिः	निशामने	-,1222,-
2398	ज्ञपँ	चुरादिः	मारणे	-,1222,-
2399	चहँ	चुरादिः	कल्कने	-,1224,-
2400	सत्टँ	चुरादिः	हिंसायाम्	-,1229,-
2401	व्ययँ	चुरादिः	क्षये	-,1230,-
2402	पुंसँ	चुरादिः	अभिमर्दने	-,1232,-
2403	मुस्तँ	चुरादिः	सङ्घाते	-,1233,-
2404	धूषँ	चुरादिः	कान्तिकरणे	-,1235,-
2405	कीटँ	चुरादिः	वरणे	-,1236,-
2406	चूणँ	चुरादिः	सङ्कोचने	-,1237,-
2407	मर्चँ	चुरादिः	शब्दे	-,1243,-
2408	घृ	चुरादिः	स्त्रावणे	-,1244,-
2409	तिजँ	चुरादिः	निशाने	-,1246,1283
2410	कुपिँ	चुरादिः	छादने	-,1249,-
2411	तुबिँ	चुरादिः	अर्दने	-,1250,1287
2412	लुबिँ	चुरादिः	अर्दने	-,1250,1287
2413	शूर्पँ	चुरादिः	माने	-,-,1252
2414	मुटँ	चुरादिः	सञ्चूर्णने	1198,-,1254
2415	पडिँ	चुरादिः	नाशने	1199,-,-
2416	पसिँ	चुरादिः	नाशने	1199,1215,1255
2417	व्रजँ	चुरादिः	गतौ	1200,-,1256
2418	व्रजँ	चुरादिः	मार्गसंस्कारे	1200,-,-
2419	व्रजँ	चुरादिः	मार्गे	-,-,1256
2420	व्रजँ	चुरादिः	संस्कारे	-,-,1256
2421	शुक्लँ	चुरादिः	अतिस्पर्शने	1201,-,-
2422	चपिँ	चुरादिः	गत्याम्	1202,-,1257
2423	क्षपिँ	चुरादिः	क्षान्त्याम्	1203,1219,1258
2424	क्षजिँ	चुरादिः	कृच्छ्रजीवने	1204,1220,1259

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2425	श्वर्तँ	चुरादिः	गत्याम्	1205,-,1260
2426	श्वभ्रँ	चुरादिः	गत्याम्	1206,-,-
2427	ज्ञपँ	चुरादिः	मिच्च	1207,-,1261
2428	यमँ	चुरादिः	परिवेषणे	1208,1223,1262
2429	चहँ	चुरादिः	परिकल्कने	1209,-,-
2430	रहँ	चुरादिः	त्यागे	1210,-,-
2431	चपँ	चुरादिः	कल्कने	-,-,1263
2432	बलँ	चुरादिः	प्राणने	1211,1225,1264
2433	चिञ्	चुरादिः	चयने	1212,1226,-
2434	घट्टँ	चुरादिः	चलने	1213,1227,1265
2435	अस्तँ	चुरादिः	सङ्घाते	1214,-,-
2436	खट्टँ	चुरादिः	संवरणे	1215,1228,1266
2437	चुबिँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1216,-,-
2438	षट्टँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1216,-,1267
2439	स्फिट्टँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1216,-,-
2440	चुविँ	चुरादिः	हिंसायाम्	-,-,1267
2441	स्फिटँ	चुरादिः	हिंसायाम्	-,-,1267
2442	पूलँ	चुरादिः	सङ्घाते	1217,1231,1268
2443	पुंसँ	चुरादिः	अभिवर्धने	1218,-,1269
2444	पुस्तँ	चुरादिः	सङ्घाते	-,-,1270
2445	टकिँ	चुरादिः	बन्धने	1219,1234,1271
2446	धूसँ	चुरादिः	कान्तिकरणे	1220,-,1272
2447	कीटँ	चुरादिः	वर्णे	1221,-,-
2448	कीटँ	चुरादिः	बन्धने	-,-,1273
2449	चूर्णँ	चुरादिः	सङ्कोचने	1222,-,1274
2450	पूजँ	चुरादिः	पूजायाम्	1223,1238,1275
2451	अर्कँ	चुरादिः	स्तवने	1224,1239,1276
2452	शुठँ	चुरादिः	आलस्ये	1225,1240,1277
2453	शुठिँ	चुरादिः	शोषणे	1226,1241,1278
2454	जुडँ	चुरादिः	प्रेरणे	1227,1242,1279
2455	गजँ	चुरादिः	शब्दे	1228,1243,1280
2456	मार्जँ	चुरादिः	शब्दे	1228,1243,1280
2457	घृ	चुरादिः	सम्प्रस्त्रवणे	1229,-,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2458	घृ	चुरादिः	संप्रस्रवणे	-,-,1281
2459	पचिँ	चुरादिः	विस्तारवचने	1230,1245,1282
2460	तिजँ	चुरादिः	निशामने	1231,-,-
2461	कृतँ	चुरादिः	संशब्दने	1232,1247,1284
2462	वर्धँ	चुरादिः	छेदने	1233,1248,1285
2463	वर्धँ	चुरादिः	पूरणे	1233,1248,1285
2464	कुबिँ	चुरादिः	छादने	1234,-,-
2465	तुबिँ	चुरादिः	अदर्शने	1235,-,-
2466	लुबिँ	चुरादिः	अदर्शने	1235,-,-
2467	कुबिँ	चुरादिः	आच्छादने	-,-,1286
2468	तुपिँ	चुरादिः	अर्दने	-,-,1287
2469	ह्लपँ	चुरादिः	व्यक्तायां_वाचि	1236,1251,1288
2470	चुटिँ	चुरादिः	छेदने	1237,-,1289
2471	इलँ	चुरादिः	प्रेरणे	1238,1253,1290
2472	म्रक्षँ	चुरादिः	म्लेच्छने	1239,1254,-
2473	म्रक्षँ	चुरादिः	म्रक्षणे	-,-,1291
2474	म्लेछँ	चुरादिः	अव्यक्तायां_वाचि	1240,1255,1292
2475	बर्हँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1241,1256,1293
2476	बूसँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1241,-,1293
2477	ब्रीसँ	चुरादिः	हिंसायाम्	-,1256,-
2478	गुर्दँ	चुरादिः	निकेतने	1242,-,-
2479	गर्धँ	चुरादिः	अभिकाङ्क्षायाम्	-,1258,1294
2480	पूर्वँ	चुरादिः	निकेतने	1242,-,1295
2481	गर्दँ	चुरादिः	शब्दे	-,1257,-
2482	गुर्दँ	चुरादिः	पूर्वनिकेतने	-,1259,-
2483	जसिँ	चुरादिः	रक्षणे	1243,1260,1296
2484	दहिँ	चुरादिः	रक्षणे	-,1261,-
2485	ईडँ	चुरादिः	स्तुतौ	1244,1262,1297
2486	जसुँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1245,1263,1298
2487	पिडिँ	चुरादिः	सङ्घाते	1246,1264,1299
2488	रुषँ	चुरादिः	रोषे	1247,-,1300
2489	रुटँ	चुरादिः	रोषे	-,1265,-
2490	डपिँ	चुरादिः	सङ्घाते	-,1266,-

continued . . .

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2491	डिपिँ	चुरादिः	सङ्घाते	-,1266,-
2492	डिपँ	चुरादिः	क्षेपे	1248,1267,1301
2493	टिपँ	चुरादिः	क्षेपे	-,1267,-
2494	तिपँ	चुरादिः	क्षेपे	-,1267,-
2495	दभँ	चुरादिः	क्षेपे	-,1267,-
2496	दिभिँ	चुरादिः	क्षेपे	-,1267,-
2497	स्तिपँ	चुरादिः	क्षेपे	-,1267,-
2498	ष्टूपँ	चुरादिः	समुच्छ्राये	1249,-,1302
2499	स्तुपँ	चुरादिः	समुच्छ्राये	-,1268,-
2500	चितँ	चुरादिः	सञ्चेतने	1250,1269,1303
2501	दाशृँ	चुरादिः	दाने	-,1270,-
2502	दशिँ	चुरादिः	दंशने	1251,1271,1304
2503	दसिँ	चुरादिः	दर्शने	1252,1272,1305
2504	दसिँ	चुरादिः	दंशने	1252,1272,-
2505	दसिँ	चुरादिः	हिंसायाम्	-,-,1305
2506	डपँ	चुरादिः	सङ्घाते	1253,-,1306
2507	डिपँ	चुरादिः	सङ्घाते	1253,-,1306
2508	तत्रिँ	चुरादिः	कुटुम्बधारणे	1254,1273,1307
2509	मत्रिँ	चुरादिः	गुप्तभाषणे	1255,1274,1308
2510	स्पशँ	चुरादिः	ग्रहणे	1256,1275,1309
2511	स्पशँ	चुरादिः	संश्लेषणे	1256,1275,-
2512	स्पशँ	चुरादिः	श्लेषणे	-,-,1309
2513	तर्जँ	चुरादिः	सन्तर्जने	1257,1276,1310
2514	भर्त्सँ	चुरादिः	सन्तर्जने	1257,1276,1310
2515	गन्धँ	चुरादिः	अर्दने	1258,1277,1311
2516	बस्तँ	चुरादिः	अर्दने	1258,1277,1311
2517	विष्कँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1259,-,-
2518	किष्कँ	चुरादिः	हिंसायाम्	-,1278,-
2519	णिष्कँ	चुरादिः	परिमाणे	1260,1279,1313
2520	हिष्कँ	चुरादिः	हिंसायाम्	-,-,1312
2521	ललँ	चुरादिः	ईप्सायाम्	1261,1280,1314
2522	कूणँ	चुरादिः	सङ्कोचने	1262,1281,1315
2523	तूणँ	चुरादिः	पूरणे	1263,1282,1316

continued ...

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2524	भ्रूणँ	चुरादिः	आशायाम्	1264,1283,-
2525	भ्रूणँ	चुरादिः	आशंसायाम्	-,-,1317
2526	शठँ	चुरादिः	श्लाघायाम्	1265,1284,1318
2527	यक्षँ	चुरादिः	पूजायाम्	1266,1285,1319
2528	स्यमँ	चुरादिः	वितर्के	1267,1286,1320
2529	गूरँ	चुरादिः	उद्यमने	1268,-,1321
2530	गूरीँ	चुरादिः	उद्यमने	-,1287,-
2531	लक्षँ	चुरादिः	आलोचने	1269,1288,1322
2532	शमँ	चुरादिः	आलोचने	1269,1288,1322
2533	कुत्सँ	चुरादिः	अवक्षेपणे	1270,1289,1323
2534	कूटँ	चुरादिः	अप्रमादे	-,-,1325
2535	त्रुटँ	चुरादिः	छेदने	1271,1290,1326
2536	गलँ	चुरादिः	श्रवणे	1272,-,-
2537	गलँ	चुरादिः	स्रावणे	-,1291,-
2538	भलँ	चुरादिः	आभण्डने	1273,1292,1324
2539	कूटँ	चुरादिः	अप्रदाने	1274,-,-
2540	कुट्टँ	चुरादिः	प्रतापने	1275,-,-
2541	कुटँ	चुरादिः	प्रतापने	-,1293,-
2542	वन्चुँ	चुरादिः	प्रलम्भने	1276,1294,1327
2543	वृषँ	चुरादिः	शक्तिबन्धने	1277,1295,-
2544	वृषुँ	चुरादिः	शक्तिसम्बन्धे	-,-,1328
2545	मदँ	चुरादिः	तृप्तियोगे	1278,-,1329
2546	मदँ	चुरादिः	तृप्तिशोधने	-,1296,-
2547	दिवुँ	चुरादिः	परिकूजने	1279,1297,1330
2548	गृ	चुरादिः	विज्ञाने	1280,-,-
2549	गृ	चुरादिः	विज्ञाने	-,1298,1331
2550	विदँ	चुरादिः	आख्याने	1281,1299,1332
2551	विदँ	चुरादिः	चेतने	1281,1299,-
2552	विदँ	चुरादिः	निवासे	1281,-,1332
2553	विदँ	चुरादिः	विवादे	-,1299,-
2554	विदँ	चुरादिः	वेदनायाम्	-,-,1332
2555	मनँ	चुरादिः	स्तम्भे	1282,1300,1333
2556	यु	चुरादिः	जुगुप्सायाम्	1283,1301,1334

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2557	कुस्मँ	चुरादिः	कुस्मयने	1284,1302,1335
2558	चर्चँ	चुरादिः	अध्ययने	1285,1303,1336
2559	बुक्कँ	चुरादिः	भाषणे	1286,1304,1337
2560	शब्दँ	चुरादिः	उपसर्गादाविष्कारे	-,1305,-
2561	कणँ	चुरादिः	निमीलने	1287,1306,1339
2562	शब्दँ	चुरादिः	शब्दक्रियायाम्	-,-,1338
2563	जभिँ	चुरादिः	नाशने	1288,1307,1340
2564	षूदँ	चुरादिः	क्षरणे	1289,-,1341
2565	जसुँ	चुरादिः	ताडने	1290,-,1342
2566	षूदँ	चुरादिः	आस्त्रवणे	-,1308,-
2567	जसँ	चुरादिः	ताडने	-,1309,-
2568	पशँ	चुरादिः	बन्धने	1291,1310,1343
2569	अमँ	चुरादिः	रोगे	1292,1311,1344
2570	चटँ	चुरादिः	भेदने	1293,1312,1345
2571	स्फुटँ	चुरादिः	भेदने	1293,1312,-
2572	घटँ	चुरादिः	सङ्घाते	1294,-,1346
2573	घटँ	चुरादिः	भेदने	-,1313,-
2574	अर्जँ	चुरादिः	प्रतियत्ने	1295,1315,1348
2575	दिवुँ	चुरादिः	अर्दने	-,1314,1347
2576	घुषिँर्	चुरादिः	विशब्दने	1296,1316,-
2577	घुषिँर्	चुरादिः	अविशब्दने	-,-,1349
2578	आङः-क्रन्दँ	चुरादिः	सातत्ये	1297,1317,1350
2579	लसँ	चुरादिः	शिल्पयोगे	1298,-,1351
2580	तसिँ	चुरादिः	अलङ्कारे	1299,-,1352
2581	लषँ	चुरादिः	शिल्पोपयोगे	-,1318,-
2582	भूषँ	चुरादिः	अलङ्कारे	1299,1319,-
2583	मोक्षँ	चुरादिः	असने	1300,1320,1353
2584	अर्हँ	चुरादिः	पूजायाम्	1301,1321,1354
2585	ज्ञा	चुरादिः	नियोगे	1302,-,-
2586	ज्ञा	चुरादिः	नियोजने	-,1322,1355
2587	भजँ	चुरादिः	विश्राणने	1303,1323,1356
2588	शृधुँ	चुरादिः	प्रसहने	1304,-,1357
2589	शृधँ	चुरादिः	अप्रसहने	-,1324,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2590	यतँ	चुरादिः	उपस्कारे	1305,1325,1358
2591	यतँ	चुरादिः	निकारे	1305,1325,1358
2592	रकँ	चुरादिः	आस्वादने	1306,-,1364
2593	च्यु	चुरादिः	सहने	-,1328,-
2594	लगँ	चुरादिः	आस्वादने	1306,1331,-
2595	रगँ	चुरादिः	आस्वादने	-,1331,-
2596	लकँ	चुरादिः	आस्वादने	-,-,1364
2597	अन्चुँ	चुरादिः	विशेषणे	1307,1332,1365
2598	लिगिँ	चुरादिः	चित्रीकरणे	1308,1333,1366
2599	मुदँ	चुरादिः	संसर्गे	1309,1334,1367
2600	त्रसँ	चुरादिः	धारणे	1310,-,1368
2601	उँध्रसँ	चुरादिः	उञ्छे	1311,1335,1369
2602	मुचँ	चुरादिः	प्रमोचने	1312,1336,1370
2603	मुचँ	चुरादिः	मोदने	1312,-,-
2604	वसँ	चुरादिः	अपहरणे	1313,1326,1359
2605	वसँ	चुरादिः	छेदने	1313,1326,1359
2606	वसँ	चुरादिः	स्नेहने	1313,1326,1359
2607	चरँ	चुरादिः	संशये	1314,1327,1360
2608	च्यु	चुरादिः	हसने	1315,-,1361
2609	भुवोँ	चुरादिः	अवकल्कने	1316,1329,1362
2610	क्लृपँ	चुरादिः	अवकल्कने	1317,1330,1363
2611	ग्रसँ	चुरादिः	ग्रहणे	1318,1337,1371
2612	पुषँ	चुरादिः	धारणे	1319,1338,1372
2613	दलँ	चुरादिः	विदारणे	1320,1339,1373
2614	कुपँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2615	कुशिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2616	कुसिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2617	गुपँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2618	घटिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2619	घटँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2620	चीवँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2621	णदँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2622	तर्कँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2623	तुजिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2624	त्रसिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2625	दशिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2626	धूपँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2627	पटँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2628	पिजिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2629	पिसिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2630	पुटँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2631	पुथँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2632	भजिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2633	मिजिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2634	लघिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2635	लुजिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2636	लुटँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2637	लोकृँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2638	लोचृँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2639	वहँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2640	वल्हँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2641	विछँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2642	वृतुँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2643	वृधुँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2644	वृहिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1321,-,1374
2645	भुजिँ	चुरादिः	भाषार्थे	-,-,1374
2646	लटँ	चुरादिः	भाषार्थे	-,-,1374
2647	अजिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2648	अहिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2649	कशिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2650	जुचिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2651	दसिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,1374
2652	नटँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2653	पुटिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2654	भृशिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2655	महिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2656	रघिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2657	रहिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2658	रुठँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2659	रुसिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2660	लजिँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2661	शीकँ	चुरादिः	भाषार्थे	1322,-,-
2662	अजिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2663	अहिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2664	कुपँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2665	कुशिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2666	कुसिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2667	गुपूँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2668	घटिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2669	चीवँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2670	णदँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2671	तर्कँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2672	तुजिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2673	त्रसिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2674	दशिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2675	दसिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2676	धूपँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2677	पटँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2678	पिजिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2679	पुटँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2680	पुथँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2681	बर्हँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2682	बल्हँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2683	बहिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2684	महिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2685	रघिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2686	रुटँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2687	लघिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2688	लजिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2689	लुजिँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2690	लुटँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2691	लोकृँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2692	लोचृँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2693	विछँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2694	वृतुँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2695	वृधुँ	चुरादिः	भासार्थे	-,1340,-
2696	पूरीँ	चुरादिः	आप्यायने	1323,1341,1375
2697	रुजँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1324,1342,1376
2698	स्वदँ	चुरादिः	आस्वादने	1325,-,-
2699	ष्वदँ	चुरादिः	संवरणे	-,1343,-
2700	अर्चँ	चुरादिः	पूजायाम्	1326,1345,1379
2701	पृचँ	चुरादिः	संयमने	1326,-,1378
2702	युजँ	चुरादिः	संयमने	1326,-,1378
2703	पृचीँ	चुरादिः	सम्पर्चने	-,1344,-
2704	युजँ	चुरादिः	सम्पर्चने	-,1344,-
2705	ष्वदँ	चुरादिः	आस्वादने	-,-,1377
2706	षहँ	चुरादिः	मर्षणे	1327,1346,1380
2707	ईरँ	चुरादिः	क्षेपे	1328,1347,1381
2708	ली	चुरादिः	द्रवीकरणे	1329,1348,1382
2709	वृजीँ	चुरादिः	वर्जने	1330,1349,1383
2710	वृञ्	चुरादिः	आवरणे	1331,1350,1384
2711	जॄ	चुरादिः	वयोहानौ	1332,1351,1385
2712	रिचँ	चुरादिः	वियोजने	1333,1352,1386
2713	रिचँ	चुरादिः	सम्पर्चने	1333,1352,1386
2714	शिषँ	चुरादिः	असर्वोपयोगे	1334,1353,1387
2715	तपँ	चुरादिः	दाहे	1335,1354,1388
2716	तृपँ	चुरादिः	तृप्तौ	1336,-,1389
2717	छृदीँ	चुरादिः	सन्दीपने	1337,-,1390
2718	तृपँ	चुरादिः	सन्दीपने	-,1355,-
2719	दृपँ	चुरादिः	सन्दीपने	-,1355,-
2720	दृभीँ	चुरादिः	भये	1338,1356,1391
2721	दृभँ	चुरादिः	सन्दर्भे	1339,-,1392

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2722	श्रथँ	चुरादिः	मोक्षणे	1340,-,1393
2723	छदँ	चुरादिः	संवरणे	-,1357,-
2724	श्रथँ	चुरादिः	हिंसायाम्	-,1358,-
2725	मी	चुरादिः	गतौ	1341,1359,1394
2726	मी	चुरादिः	मनने	-,1359,-
2727	ग्रन्थँ	चुरादिः	बन्धने	1342,-,1395
2728	क्रथँ	चुरादिः	हिंसायाम्	-,1360,1396
2729	शीकँ	चुरादिः	मर्षणे	1343,-,1397
2730	चीकँ	चुरादिः	मर्षणे	1344,-,1398
2731	शीकँ	चुरादिः	आमर्षणे	-,1361,-
2732	अर्दँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1345,1362,1399
2733	हिसिँ	चुरादिः	हिंसायाम्	1346,1362,1399
2734	आङः-षदँ	चुरादिः	पद्यर्थे	1347,1363,1400
2735	शुन्धँ	चुरादिः	शौचकर्मणि	1348,-,1401
2736	छदँ	चुरादिः	अपवारणे	1349,-,1402
2737	जुषँ	चुरादिः	परितर्कणे	1350,-,-
2738	शुन्धँ	चुरादिः	शौचकरणे	-,1364,-
2739	धूञ्	चुरादिः	कम्पने	1351,1366,1404
2740	जुषँ	चुरादिः	परितर्पणे	-,1365,1403
2741	प्रीञ्	चुरादिः	तर्पणे	1352,1367,1405
2742	ग्रन्थँ	चुरादिः	सन्दर्भे	1353,1368,1406
2743	श्रन्थँ	चुरादिः	सन्दर्भे	1353,1368,1406
2744	आँष	चुरादिः	लम्भने	1354,1369,1407
2745	तनुँ	चुरादिः	उपकरणे	1355,1370,1408
2746	तनुँ	चुरादिः	श्रद्धे	1355,1370,1408
2747	वदँ	चुरादिः	सन्देशवचने	1356,-,-
2748	वचँ	चुरादिः	परिभाषणे	1357,-,-
2749	वदँ	चुरादिः	सन्देशने	-,1372,1409
2750	मानँ	चुरादिः	पूजायाम्	1358,1373,1410
2751	भू	चुरादिः	प्राप्तौ	1359,1374,1411
2752	वचँ	चुरादिः	भाषणे	-,1375,1412
2753	गर्हँ	चुरादिः	निन्दने	1360,-,1413
2754	गर्हँ	चुरादिः	विनिन्दने	-,1376,-

continued . . .

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2755	मार्गँ	चुरादिः	अन्वेषणे	1361,1377,1414
2756	कठिँ	चुरादिः	शोके	1362,1378,1415
2757	मृजूँ	चुरादिः	अलङ्कारे	1363,-,1416
2758	मृजूँ	चुरादिः	शौचे	1363,-,1416
2759	मृजूँष्	चुरादिः	अलङ्कारे	-,1379,-
2760	मृजूँष्	चुरादिः	शौचे	-,1379,-
2761	मृषँ	चुरादिः	तितिक्षायाम्	1364,1380,1417
2762	धृषँ	चुरादिः	प्रसहने	1365,-,1418
2763	पशँ	चुरादिः	बन्धने	-,-,1419
2764	कथ	चुरादिः	वाक्यप्रबन्धे	1366,-,1420
2765	धृषँ	चुरादिः	अप्रसहने	-,1381,-
2766	कथ	चुरादिः	वाक्यप्रतिबन्धे	-,1382,-
2767	वर	चुरादिः	ईप्सायाम्	1367,1383,1421
2768	गण	चुरादिः	सङ्ख्याने	1368,1384,1422
2769	शठ	चुरादिः	सम्यगवभाषणे	1369,-,-
2770	श्वठ	चुरादिः	सम्यगवभाषणे	1369,-,-
2771	शठ	चुरादिः	असम्यगाभाषणे	-,1385,-
2772	श्वठ	चुरादिः	असम्यगाभाषणे	-,1385,-
2773	पट	चुरादिः	ग्रन्थे	1370,1386,1424
2774	वट	चुरादिः	ग्रन्थे	1370,1386,1424
2775	शठ	चुरादिः	सम्यगाभाषणे	-,-,1423
2776	श्वठ	चुरादिः	सम्यगाभाषणे	-,-,1423
2777	रह	चुरादिः	त्यागे	1371,1387,1425
2778	रहि	चुरादिः	गतौ	-,1388,-
2779	गदी	चुरादिः	देवशब्दे	1372,1389,1426
2780	स्तन	चुरादिः	देवशब्दे	1372,1389,1426
2781	पत	चुरादिः	गतौ	1373,1390,1427
2782	पष	चुरादिः	अनुपसर्गे	1374,-,1428
2783	पश	चुरादिः	अनुपसर्गे	-,1391,-
2784	स्वर	चुरादिः	आक्षेपे	1375,1392,1429
2785	रच	चुरादिः	प्रतियत्ने	1376,1393,1430
2786	कल	चुरादिः	गतौ	1377,1394,1431
2787	कल	चुरादिः	सङ्ख्याने	1377,1394,1431

continued . . .

... continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2788	चह	चुरादिः	परिकल्कने	1378,-,1432
2789	चह	चुरादिः	कल्कने	-,1395,-
2790	मह	चुरादिः	पूजायाम्	1379,1396,1433
2791	कृप	चुरादिः	दौर्बल्ये	1380,1397,1434
2792	श्रथ	चुरादिः	दौर्बल्ये	1380,1397,1434
2793	सार	चुरादिः	दौर्बल्ये	1380,-,1434
2794	शार	चुरादिः	दौर्बल्ये	-,1397,-
2795	स्पृह	चुरादिः	ईप्सायाम्	1381,1398,1435
2796	भाम	चुरादिः	क्रोधे	1382,1399,1436
2797	सूच	चुरादिः	पैशुन्ये	1383,1400,1437
2798	खेट	चुरादिः	भक्षणे	1384,1401,1438
2799	खोट	चुरादिः	भक्षणे	-,-,1439
2800	क्षोट	चुरादिः	क्षेपे	1385,-,1440
2801	खोड	चुरादिः	क्षेपे	-,1402,-
2802	गोम	चुरादिः	उपलेपने	1386,1403,1441
2803	कुमार	चुरादिः	क्रीडायाम्	1387,1404,1442
2804	शील	चुरादिः	उपधारणे	1388,1405,1444
2805	साम	चुरादिः	सान्त्वप्रयोगे	1389,-,-
2806	वेल	चुरादिः	कालोपयोगे	1390,-,-
2807	साम	चुरादिः	सान्तने	-,1406,-
2808	पल्यूल	चुरादिः	पवने	1391,1408,1447
2809	पल्यूल	चुरादिः	लवने	1391,1408,1447
2810	वेल	चुरादिः	कालोपदेशे	-,1407,1446
2811	साम	चुरादिः	सान्त्वने	-,-,1445
2812	वात	चुरादिः	सुखे	1392,-,1448
2813	वात	चुरादिः	सेवने	1392,-,1448
2814	वा	चुरादिः	गतौ	-,1409,-
2815	वा	चुरादिः	सुखसेवने	-,1409,-
2816	गवेष	चुरादिः	मार्गणे	1393,1410,1449
2817	वास	चुरादिः	उपसेवायाम्	1394,1411,1450
2818	निवास	चुरादिः	आच्छादने	1395,1412,1451
2819	भाज	चुरादिः	पृथक्कर्मणि	1396,1413,1452
2820	सभाज	चुरादिः	दर्शने	1397,1414,1453

continued ...

...continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2821	सभाज	चुरादिः	प्रीतौ	1397,1414,1453
2822	ऊन	चुरादिः	परिहाणे	1398,1415,1454
2823	ध्वन	चुरादिः	शब्दे	1399,1416,1455
2824	कूट	चुरादिः	परितापे	1400,-,-
2825	कूट	चुरादिः	दाहे	-,1417,-
2826	कुण	चुरादिः	आमन्त्रणे	1401,1419,1457
2827	गुण	चुरादिः	आमन्त्रणे	1401,1419,1457
2828	ग्राम	चुरादिः	आमन्त्रणे	1401,-,1457
2829	सङ्केत	चुरादिः	आमन्त्रणे	1401,-,-
2830	केत	चुरादिः	विश्रावणे	-,1418,-
2831	कूट	चुरादिः	परिदाहे	-,-,1456
2832	केत	चुरादिः	आमन्त्रणे	-,-,1457
2833	स्तेन	चुरादिः	चौर्ये	1402,1420,1458
2834	पद	चुरादिः	गतौ	1403,1421,1459
2835	गृह	चुरादिः	ग्रहणे	1404,1422,1460
2836	मृग	चुरादिः	अन्वेषणे	1405,1423,1461
2837	कुह	चुरादिः	विस्मापने	1406,1424,1462
2838	वीर	चुरादिः	विक्रान्तौ	1407,1425,1463
2839	शूर	चुरादिः	विक्रान्तौ	1407,1425,1463
2840	स्थूल	चुरादिः	परिबृंहणे	1408,1426,-
2841	अर्थ	चुरादिः	उपयाच्ञायाम्	1409,1427,-
2842	स्थूल	चुरादिः	परिवृंहणे	-,-,1464
2843	अर्थ	चुरादिः	याच्ञायाम्	-,-,1465
2844	सत्र	चुरादिः	सन्तानक्रियायाम्	1410,1428,1466
2845	गर्व	चुरादिः	माने	1411,1429,1467
2846	सूत्र	चुरादिः	वेष्टने	1412,-,1468
2847	सूत्र	चुरादिः	विमोचने	-,1430,-
2848	मूत्र	चुरादिः	प्रस्रवणे	1413,1431,1469
2849	रुक्ष	चुरादिः	पारुष्ये	1414,-,-
2850	रूक्ष	चुरादिः	पारुष्ये	-,1432,1470
2851	तीर	चुरादिः	कर्मसमाप्तौ	1415,1433,1471
2852	पार	चुरादिः	कर्मसमाप्तौ	1415,1433,1471
2853	पुट	चुरादिः	संसर्गे	1416,-,1472

continued ...

... continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2854	कत्र	चुरादिः	शैथिल्ये	1417,-,1473
2855	बष्क	चुरादिः	दर्शने	1418,-,-
2856	चित्र	चुरादिः	चित्रकरणे	1419,-,-
2857	चित्र	चुरादिः	चित्रीकरणे	-,-,1474
2858	अंस	चुरादिः	समाघाते	1420,-,1475
2859	वट	चुरादिः	विभाजने	1421,-,1476
2860	लज	चुरादिः	प्रकाशने	1422,-,-
2861	लज	चुरादिः	प्राणने	-,-,1477
2862	मिश्र	चुरादिः	सम्पर्के	1423,-,1479
2863	ब्लेष्क	चुरादिः	दर्शने	-,1434,-
2864	कर्तृ	चुरादिः	शैथिल्ये	-,1435,-
2865	चित्र	चुरादिः	चैत्रस्यकरणे	-,1436,-
2866	अंश	चुरादिः	समघाते	-,1437,-
2867	वटिँ	चुरादिः	विभाजने	-,1438,-
2868	लजिँ	चुरादिः	प्रकाशने	-,1439,-
2869	मिश्र	चुरादिः	सम्पर्चने	-,1440,-
2870	संग्रामँ	चुरादिः	युद्धे	1424,1441,1480
2871	स्तोम	चुरादिः	श्लाघायाम्	1425,1442,1481
2872	कर्ण	चुरादिः	भेदने	1426,-,1482
2873	छिद्र	चुरादिः	भेदने	1426,-,1482
2874	अन्ध	चुरादिः	दृष्ट्युपघाते	1427,-,1483
2875	छिद	चुरादिः	कर्णभेदे	-,1443,-
2876	अन्ध	चुरादिः	दृष्ट्युपसंहारे	-,1444,-
2877	दण्ड	चुरादिः	दण्डनिपातने	1428,1445,-
2878	अङ्क	चुरादिः	पदे	1429,-,-
2879	दण्ड	चुरादिः	निपातने	-,-,1484
2880	अङ्क	चुरादिः	लक्षणे	1429,-,1485
2881	अकि	चुरादिः	लक्षणे	-,1446,-
2882	अङ्ग	चुरादिः	पदे	1430,1447,1486
2883	अङ्ग	चुरादिः	लक्षणे	1430,1447,1486
2884	दुःख	चुरादिः	तत्क्रियायाम्	1431,1448,1487
2885	सुख	चुरादिः	तत्क्रियायाम्	1431,1448,1487
2886	रस	चुरादिः	आस्वादने	1432,1449,1488

continued ...

. . . continued

अनुक्रम	धातुः	गणः	अर्थः	सूत्रसंख्या
2887	रस	चुरादिः	स्नेहने	1432,1449,1488
2888	व्यय	चुरादिः	वित्तसमुत्सर्गे	1433,-,1489
2889	व्यय	चुरादिः	गतौ	-,1450,-
2890	वित्त	चुरादिः	समुत्सर्गे	-,1451,-
2891	रूप	चुरादिः	रूपक्रियायाम्	1434,1452,1490
2892	छेद	चुरादिः	द्वैधीकरणे	1435,1453,1491
2893	छद	चुरादिः	अपवारणे	-,1454,-
2894	लाभ	चुरादिः	प्रेरणे	1436,1455,1494
2895	व्रण	चुरादिः	गात्रविचूर्णने	1437,1456,1492
2896	वर्ण	चुरादिः	गुणवचने	1438,1457,1493
2897	वर्ण	चुरादिः	वर्णक्रियायाम्	1438,1457,1493
2898	वर्ण	चुरादिः	विस्तारे	1438,1457,1493
2899	पर्ण	चुरादिः	हरितभावे	1439,-,1495
2900	विष्क	चुरादिः	दर्शने	-,-,1496
2901	क्षप	चुरादिः	प्रेरणे	1441,-,1497
2902	वस	चुरादिः	निवासे	1442,-,1498
2903	तुत्थ	चुरादिः	आवरणे	1443,-,1499

Appendix A

Dhātupāṭha as an Integral Part of Aṣṭādhyāyī

In this appendix we cite several sūtras from Aṣṭādhyāyī in support of our assumption that Dhātupāṭha(*Dp*) is an integral part of Aṣṭādhyāyī. These evidences are of 6 types.

1. Reference to Dhātupāṭha
   Pāṇini defines prātipadikam as *arthavadadhāturapratyayaḥ prātipadikam*(P1.2.45). This clearly is an open list while the list of dhātu and pratyayas is closed. This means that the list of dhātus was either already available to Pāṇini from the predecessors or he has appended it with the sūtras of Aṣṭādhyāyī. The sūtra *bhūvādayo dhātavaḥ* (P1.3.1) tells us that the list of dhātus start with the dhātu *bhū*.

2. Reference to gaṇas
   Dhātupāṭha is not merely a list of dhātus but is divided into various gaṇas and the gaṇas are used by Pāṇini for defining various vikaraṇa pratyayas. Here are the sūtras that refer to various gaṇas and vikaraṇa pratyayas associated with them.
   adiprabhṛtibhyaḥ śapaḥ(P2.4.72)
   juhotyādibhyaḥ śluḥ(P2.4.7)
   divādibhyaḥ śyan(P3.1.69)
   svādibhyaḥ śnuḥ(P3.1.73)
   tudādibhyaḥ śaḥ(P3.1.77)
   rudhādibhyaḥ śnam(P3.1.78)
   tanādibhyaḥ uḥ(P3.1.79)

kryādibhyaḥ śnā(P3.1.81)
satyāpapāśarūpavīṇātūlaślokasenālomatvacavarmavarṇacūrṇacurādibhyo ṇic(P3.1.25)

3. Reference to avāntara gaṇas
   Further the following sūtras also support the claim that the list of verbal roots was available.
   kiraśca pañcabhyaḥ(P7.2.75)
   śamāmaṣṭānām dīrghaḥ śyani(P7.3.74)
   These sūtra can make sense only if we know which are the 5 roots after *kir* or which are the 8 root starting with *śam*. Few other sūtras are
   phaṇāṁ ca saptānām(P6.4.125)
   vacisvapiyajādīnām kiti(P6.1.15)
   ṇijāṃ trayāṇāṃ guṇaḥ ślau(P7.4.75)
   bhṛñāmit(P7.4.76)
   jakṣityādayaḥ ṣaṭ(P6.1.6)
   śe mucādīnāṃ(P7.1.59)
   tujādīnāṃ dīrghoṁbhyāsasya(P6.1.7)
   pvādīnāṃ hrasvaḥ(P7.3.80)
   rudādibhyaḥ sārvadhātuke(P7.2.76)
   radhādibhyaśca(P7.2.45)
   jvalatikasantebhyo ṇaḥ(P3.1.140)

4. Sūtras defining anubandhas
   Pāṇini has defined certain phonemes in certain position to be anubandhas. The sūtras that define which phonemes are anubandhas are given in the first adhyāya third pāda of Aṣṭādhyāyī.
   upadeśe'janunāsika iw(P1.3.2)
   halantyam(P1.3.3)
   na vibhaktau tusmāḥ(P1.3.4)
   ādirñiṭuḍavaḥ(P1.3.5)
   ṣaḥ pratyayasya(P1.3.6)
   cuṭū(P1.3.7)
   laśakvataddhite(P1.3.8)
   tasya lopaḥ(P1.3.9)
   The anubandhas act as markers.

5. Sūtras related to anubandhas
   Pāṇini has used the anubandhas extensively to indicate various transformations a root will undergo. Below we give various anubandhas that occur in the Dhātupāṭha and through an example we explain their function. In order to generate proper verbal forms, the roots in the *Dp* should carry these markers. For each of the markers, we list at least one sūtra, with its meaning and example, indicating the purpose of the marker.

   (a) **a**
   The final 'a' that occurs in the *Dp* does not have any special function associated with it. But it carries the accent to indicate the padī information. Another importance of it is, if it were absent, the final consonant would get the designation 'it', by halantyam, and will get deleted.

   (b) **ā**
   sūtra: āditaśca (P 7.2.16)
   sūtra with vṛtti: āditaśca dhātorākāreto niṣṭhāmiṇ na syāt.
   Meaning: Roots with *ā* as an *it* will not have an *iṭ* infixation when the suffix is niṣṭhā.
   Example: The root *ñimidā* has ā as an iṭ marker. Hence its derivatives with kta and ktavatu will be minnaḥ, minnavān, without any iṭ insertion.

   sūtra: vibhāṣā bhāvādikarmaṇoḥ(P7.2.17)
   sūtra with vṛtti: bhāve ādikarmaṇi ca ādito dhātorvibhāṣā niṣṭhāyām iḍāgamo na bhavati.
   Meaning: Roots with *ā* as an *it* optionally will not have an *iṭ* infixation when the suffix is niṣṭhā in the sense of either bhāva or ādikarma.
   Example: The root *ñimidā* has ā as an it marker. Hence its derivatives with kta in bhāve (by napuṃsake bhāve ktaḥ; P(3.3.114)) will be minnam, and optionally it will be meditam. Similarly by ādikarmaṇi ktaḥ (P3.4.71), we get praminnaḥ, as well as prameditaḥ.

   (c) **i**
   sūtra: idito num dhātoḥ (P3.1.58)
   sūtra with vṛtti: idito dhātornum syāt.

Meaning: A root with *i* marker will undergo *num* insertion.
Example: skudi → skundate.

(d) **ī**
sūtra: śvīdito niṣṭhāyām(P7.2.14).
sūtra with vṛtti: śvi ityetasya īditaśca niṣṭhāyām iḍāgamo na bhavati.
Meaning: The roots with *śvi* or *ī* as a marker will not have an *iṭ* insertion, when followed by a *niṣṭhā*.
Example: olajī → lagnaḥ, lagnavān

(e) **u**
sūtra: udito vā (P7.2.56)
sūtra with vṛtti: udit dhātoḥ ktvāpratyaye parato vā iḍāgamo bhavati.
Meaning: A root with *u* as a marker when followed by a *ktvā* suffix will optionally have an insertion of *iṭ*.
Example: śamu → śamitvā(with insertion of *i*), śāntvā(without insertionof *i*).

(f) **ū**
sūtra: svaratisūtisūyatidhūñūdito vā (P7.2.44)
sūtra with vṛtti: svaratyāderūditaśca parasya valāderārdhadhātukasyeḍ vā
Meaning: The four roots indicated by *svarati*, *sūti*, *sūyati* and *dhūñ* and a root with *ū* as a marker, when followed by an ārdhadhātuka suffix such as *val* etc., optionally there is an insertion of *iṭ* suffix.
Example: gupū + tṛc → gopitā, goptā.

(g) **ṛ**
sūtra: nāglopiśāsvṛditām (P7.4.2)
sūtra with vṛtti:aglopināmaṅgānām śāserṛditām cāṅgānām ṅao caṅyupadhāyā hrasvo na bhavati.
Meaning: The penultimate vowel of a verb a) where deletion of ‘ak’ (a i u .r .l) of its stem has taken place, b) the verb śās and c) a verb with ṛ as a marker will not undergo hrasva operation if followed by ṇi.
Example: yācṛ → ayayācat

(h) **ḷ**
sūtra: puṣādidyutādylṛditaḥ parasmaipadeṣu(P3.1.55)

sūtra with vṛtti: puṣāderdyutāderḷditaśca parasya cleḥ sthāne aṅ ādeśaḥ syāt parasmaipadeṣu.
Meaning: After the concerned root, the aorist suffix cli is substituted by aṇ before parasmaipada suffixes.
Example: ghasḷ → aghasat.

(i) **e**
sūtra: hmyantakṣṇaśvasajāgṛṇiśvyeditām (P7.2.5)
sūtra with vṛtti: hmyanwasya kṣaṇāderṇyantasya śvasatereditaśca vṛddhirna syādiḍādau sici.
Meaning: If a verb with 'e' marker along with roots ending in h, m, y etc., when followed by a suffix sic of the parasmaipada will not undergo a vṛddhi operation.
Example: kaṭe → akaṭīt

(j) **o**
sūtra: oditaśca(P8.3.45)
sūtra with vṛtti: odito niṣṭhātakārasya nakāraḥ syāt
Meaning: After the concerned root, the 't' of niṣṭhā is replaced by n.
Example: olasjī → lagnaḥ, lagnavān

(k) **ir**[1]
sūtra: *irito vā* (P3.1.57)
sūtra with vṛtti: irito dhātoruttarasya cleḥ sthāne aṅ ādeśo vā bhavati, kartṛvācini luṅi prasmaipadeśu parataḥ.
Meaning: The *cli* after a root with *ir* as a marker optionally will change to *aṅ*, if it is followed by a luṅ in parasmaipada in the sense of an agent (kartā).
Example: rudhir → arudhat, arautsīt.

(l) **ñi**
sūtra: ñītaḥ ktaḥ (P3.2.187)
sūtra with vṛtti: ñīt dhātorvarttamāne ktaḥ syāt
Meaning: A root with ñi anubandha takes -kta suffix in the sense of present tense.
Example: ñimidā → minnaḥ.

[1]According to Pāṇini's sūtras, *i* and *r* will be two different markers. But since *i* and *r* together trigger the insertion, the tradition considers *ir* to be one composite marker.

(m) **ṭu**
sūtra: ṭvito'thuc (P3.3.89)
sūtra with vṛtti: ṭvito dhātorathuc syād bhāve
Meaning: A root with 'ṭu' anubandha takes the suffix athuc to form an abstract noun.
Example: ṭuvepṛ → vepathuḥ.

(n) **ḍu**
sūtra: ḍvitaḥ ktriḥ (P3.3.88)
sūtra with vṛtti: ḍvito dhātoḥ ktriḥ syāt bhāve. 'ktrermam nityam' (P4.4.20) iti map.
Meaning: A root with 'ḍu' anubandha takes the suffix -ktri in the sense of an action.
Example: ḍupacaṣ → paktrimam, ḍudāñ → datrimam.

(o) **ṣ**
sūtra: ṣidbhidādibhyo'ṅ (P3.3.104)
sūtra with vṛtti: ṣidbhyo bhidādibhyaśca striyāmaṅ syāt
Meaning: A root with 'ṣ' anubandha takes the suffix aṅ and then a feminine suffix ṭāp to form an abstract noun.
Example: jṛṣ → jarā, trapūṣ → trapā.

(p) **ṅ**
sūtra: anudāttaṅita ātmanepadam (P1.3.12)
sūtra with vṛtti: anudāttetaḥ ṅitaśca dhātorātmanepadam syāt
Meaning: A root with low pitch accent or one with ṅ as an anubandha take ātmanepada suffix.
Example: ṣūṅ → sūte, śīṅ → śete.

(q) **ñ**
sūtra: svaritañitaḥ kartrabhiprāye kriyāphale (P1.3.72)
sūtra with vṛtti: svariteto ñitaśca dhātorātmanepadam syāt kartṛgāminī kriyāphale
Meaning: A root with ñ anubandha takes ātmanepada suffixes where the action denoted by it is meant to benefit the kartā.

Example: ṣñ → sunute, ḍukṛñ → kurute.

6. Sūtras defining the svaras
   Finally there are sūtras which indicate the svaras associated with the dhātus and these svaras code certain kind of information such as whether these dhātus will have *iṭ* insertion or not, what kind of suffixes such roots will take and so on.
   uccairudāttaḥ(P1.2.29)
   nīcairanudāttaḥ(P1.2.30)
   samāhāraḥ svaritaḥ(P1.2.31)
   tasyādita udāttamardhahrasvam(P1.2.32)
   ekaśruti dūrāt sambuddhau(P1.2.33)
   yajñakarmaṇyajapanyūṇkhasāmasu(P1.2.34)
   uccaistarām vā vaṣaṭkāraḥ(P1.2.35)
   vibhāṣā chandasi(P1.2.36)
   na subramaṇyāyām svaritasya tūdāttaḥ(P1.2.37)
   devabrahmaṇoranudāttaḥ(P1.2.38)
   svaritātsaṃhitāyāmanudāttānām(P1.2.39)
   udāttasvaritaparasya sannataraḥ(P1.2.40)
   Thus we see that there is a tight coupling between the dhātupāṭha and the Aṣṭādhyāyī. Every dhātu in the dhātupāṭha has markers that are needed for performing certain transformations and the Aṣṭādhyāyī sūtras use these markers for triggering the transformations. Also the sūtras refer to the classification and the order of the dhātus in the dhātupāṭha and hence we believe that dhātupāṭha is an integral part of the Aṣṭādhyāyī.

Appendix B

WX Notation

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ
a	A	i	I	u	U	q	Q
ऌ	ए	ऐ	ओ	औ	ं	ँ	ः
L	e	E	o	O	M	z	H

क्	ख्	ग्	घ्	ङ्	च्	छ्	ज्	झ्	ञ्
k	K	g	G	f	c	C	j	J	F
ट्	ठ्	ड्	ढ्	ण्	त्	थ्	द्	ध्	न्
t	T	d	D	N	w	W	x	X	n
प्	फ्	ब्	भ्	म्	य्	र्	ल्	व्	
p	P	b	B	m	y	r	l	v	
श्	ष्	स्	ह्						
S	R	s	h						

Appendix C

IAST Notation

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ	
a	ā	i	ī	u	ū	ṛ	ṝ	
ऌ	ए	ऐ	ओ	औ	ं	ः	ँ	ऽ
ḷ	e	ai	o	au	ṃ	ḥ	ṁ	’

क्	ख्	ग्	घ्	ङ्	च्	छ्	ज्	झ्	ञ्
k	kh	g	gh	ṅ	c	ch	j	jh	ñ
ट्	ठ्	ड्	ढ्	ण्	त्	थ्	द्	ध्	न्
ṭ	ṭh	ḍ	ḍh	ṇ	t	th	d	dh	n
प्	फ्	ब्	भ्	म्	य्	र्	ल्	व्	
p	ph	b	bh	m	y	r	l	v	
श्	ष्	स्	ह्						
ś	ṣ	s	h						

Bibliography

[1] Ramesh Bhāradvāj. *Kātantradhātuvṛttisāraḥ, ānandarāmabahuvāviraciwaḥ.* Vidhyānidhi prakāśan, Delhi, 2007.

[2] Māyā Caināṇī. *Dhātupāṭhoṃ meṃ arthanirdeśa* धातुपाठों में अर्थनिर्देश. Vidhyānidhi prakāśan, Delhi, 1995.

[3] George Cardona. *Pāṇini A Survey of Research.* Motilal Banarsidass Publishers Private Limited, Delhi, 1997.

[4] Dr. Kapildev dvivedī Ācāryaḥ. *Comparative Philology & General Linguistics.* Viśvavidyālaya Prakāśan, Vārāṇasī, 2008.

[5] Govindācārya. *Vaiyyākaraṇasiddhāntakaomudī.* Caukhambā, Surabhārati Prakāśan, Vārāṇāsī, 2010.

[6] Pawan Goyal, Amba Kulkarni, and Laxmidhar Behera. Computer simulation of aṣṭdhyāyī: Some insights. *Sanskrit Computational Linguistics, First and Second International Symposium Rocquencourt, France, LNAI 5402*, pages 139–161, 2007 and 2008a.

[7] Jayakṛṣṇadāsa Haridāsa Guptā. *Mādhavīyādhātuvṛttiḥ, sāyaṇācāryaḥ.* Caukhambā Sāṃskṛta Sīrīs, Banāras, 1991.

[8] Janārdana Hegde. *Dhāturūpanandinī.* Sanskrita bharati, Mata mandir gali, Jhandevala, Delhi, 2011.

[9] Muni Lāvaṇyavijay. *Dhāturatnākaraḥ.* Rāṣṭriya-Saṃskṛta-Saṃsthān, mānita viśva vidyālaya, 56-58, Insṭīṭyūśanal eriyā, Janakpurī, naī dillī, 2006.

[10] Bruno Liebich. Materialien zum dhātupāṭha. 1921.

[11] Bruno Liebich. *Concordance Pāṇini - Chandra.* Indische Forschungen 6, Breslau: Marcus, 1928.

[12] Yudhiṣṭhira Mīmāṃsakaḥ. *Kṣīra-taraṅgiṇī, kṣīrasvāmi-viracitā.* Ramlal Kapoor Trust, Sonipata, Hariyana, 1958.

[13] Yudhiṣṭhira Mīmaṃsakaḥ. *Daivam, Śrīkṛṣṇalīlāśukamuni-viracita-puruṣakārākhyāvārtikopetam.* Bhāratīya Prācya Vidyā Pratiṣṭhānam, 1971.

[14] Yudhiṣṭhira Mīmāṃsakaḥ. *Kāśakṛtsna-dhātuvyākhyānam, Śrīcannavīrakavikṛtakarṇāṭakaṭīkāyāḥ.* Bhāratīya Prācya Vidyā Pratiṣṭhānam, 1974.

[15] Yudhiṣṭhira Mīmāṃsakaḥ. *Saṃskṛt vyākaraṇa-śāstra kā itihās (dvitīya bhāga).* Ramlal Kapoor Trust, Bahalgad Jila, Sonipat, Hariyana, 1974.

[16] Yudhiṣṭhira Mīmāṃsakaḥ. *Saṃskṛt vyākaraṇa-śāstra kā itihās (pahlā bhāga).* Ramlal Kapoor Trust, Bahalgad Jila, Sonipat, Hariyana, 1974.

[17] Yudhiṣṭhira Mīmāṃsakaḥ. *Saṃskṛt vyākaraṇa-śāstra kā itihās (tṛtīya bhāga).* Ramlal Kapoor Trust, Bahalgad Jila, Sonipat, Hariyana, 1974.

[18] Yudhiṣṭhira Mīmāṃsakaḥ. *Dhātu-pradīpaḥ, Maitreyarakṣita-viracitaḥ, Śrīśacandracakravartī bhaṭṭācāryaḥ.* Ramlal Kapoor Trust, Sonipata, Hariyana, 1986.

[19] Yudhiṣṭhira Mīmāṃsakaḥ. *Mahābhāṣyam, Patañjalimuniviracitam.* Ramlal Kapoor Trust, Sonipat, Hariyana, 1993.

[20] Anand Mishra. Modelling aṣṭdhyāyī: An approach based on the methodology of ancillary disciplines. *Sanskrit Computational Linguistics, 4th International Symposium New Delhi, India, LNAI 6465*, pages 239–258, 2010.

[21] Anand Misra. *Simulating the Pāṇinian system of Sanskrit Grammar. In: Sanskrit Computational Linguistics 1 & 2.* Springer-Verlag LNAI 5402, 2009.

[22] Brahmadatta Jij nāsu. *Aṣṭādhyāyī (Bhāṣya) Jijñāsu Prathamāvṛtti.* Ramlal Kapoor Trust Bahalgadh, Sonepat, Haryana, India, 1979. (In Hindi).

[23] Swami Dwarikadas Shastri Vyākaraṇa pālisāhitya Bauddhadarśanācārya. *Mādhavīyā Dhātuvṛtti, Sāyaṇācāryaviracitā.* Prāchya Bhāratī Prakāśana, Kamachha, Varanasi, 1964.

[24] G B Palsule. *Bulletin Of The Deccan College Research Institute, Concordance of Sanskrit Dhātupāṭhas.* Dr. S. M. Katre for the Deccan College post-graduate and Research Institute, Yeravda, Poona 6, 1955.

[25] G B Palsule. *The Sanskrit Dhātupāṭhas A Critical Study.* W. H. Golay, Registrar, University of Poona, Geneshkhind, Poona-7, 1961.

[26] Peter Scharf. Modelling pāṇinian grammar. in: Sanskrit computational linguistics 1 & 2. *Springer-Verlag LNAI 5402*, pages 95–126, 2009a.

[27] Peter Scharf. *MādhavīyaDhātuvṛttisaidhāntikānukramaṇī.* Providence, RI: The Sanskrit Library, 2009b.

[28] N Shailaja and Amba Kulkarni. Comparison of pāṇinīya dhātuvṛttis. *Sanskrit Computational Linguistics, Fith International Symposium IIT Mumbai, India*, pages 103–114, January 2013.

[29] Śrī Guruprasādaśāstrī. *VyākaraṇaMahābhāṣyam, Śrī Bhagavatpatañjalimuniviracitam, Mahāmahopādhyāya Śrī nāgojibhaṭṭaviracitaḥ Mahābhāṣyapradīpodyotodbhāsitena, Mahāmahopādhyāya Śrī Kaiyyaṭopādhyāyaviracitena pradīpena virājitam.* Rāṣṭriya-sṁskṛta-sṁsthānam, Naī Dillī, 2006.

[30] Ācāryaḥ Śrīpāda Satyanārāyaṇamūrtiḥ. *Paribhāṣenduśekharaḥ, Mahāmhopādhyāyanāgeśabhaṭṭaviracitaḥ.* Rāṣṭriyasṁskṛtavidyāpīṭham, (Mānitaviśvavidyālayaḥ), Tirupatiḥ, 2004.

[31] Sridhar Subbanna and Shrinivasa Varakhedi. Computational structure of the aṣṭdhyāyī and conflict resolution techniques. *Sanskrit Computational Linguistics, Third International Symposium Hyderabad, India, LNAI 5406*, pages 56–65, 2009.

[32] P.S. Subramanyam. *Pāṇinīan Linguistics.* Institute for the study of Languages and Cultures of Asia and Africa Tokyo University of Foreign Studies, 4-51-21 Nishigahara, Kita-ku, Tokyo 114-8580, Japan, 1999.

[33] Devananda Śukla. *Śābdikābharaṇam, Harayogikṛtam.* Rashtriya Sanskrit Sansthan, New Delhi, 2010.

[34] Tārānāthatarkavācaspatibhaṭṭa. *Vācaspatyam.* Rashtriya Sanskrit Sansthan, Delhi, 2006.

[35] Bhāgīrathaprasāda Tripāṭhī. *Dhātvarthavijñānam.* Vārāṇasī, 1902.

[36] Bhāgīrathaprasāda Tripāṭhī. *Pāṇinīyadhātupāṭhasamīkṣā, Prathamo bhāgaḥ.* Vārāṇasī, 1984.

[37] Bhāgīrathaprasāda Tripāṭhī. *Pāṇinīyadhātupāṭhasamīkṣā, Dvitiyo bhāgaḥ.* Vārāṇasī, 1996.

[38] N P Unni. *Dhāturūpakalpadruma (धातुरूप-कल्पद्रुमः).* Oriental Book Centar 5824, knew Chandraval, Javahar Nagar, Dilli, 2008.

[39] Satyānandaveda Vāgīśaḥ. *Dhātupāṭha-prayogadīpikā.* Jodhapur, Rajasthan, 2010.

[40] Vāmanajayādityaviracita. *Kāśikā, pāṇinīyāṣṭādhyāyīsūtravṛttiḥ.* Sanskrit Academy, Osmania University, Hyderabad, 2008.

[41] Dr. Rāmprakāśa Varṇī. *Mādhavīyadhātuvṛttihṛdayam.* Parimala Publications, Delhi, 2012.

[42] Ācāryaḥ Vedavrataḥ. *Vyākaraṇa-Mahābhāṣyam, Śrī Bhagavatpatañjaliviracitam, Śrī Kaiyyaṭakṛtapradīpena Nāgeśabhaṭṭakṛtena Bhāṣyapradīpodyotena ca Vibhūṣitam.* Hariyāṇā-Sāhityasṁsthānam, Gurukul Jhajjar (Rohatak), 1962.